

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Serviciul de administrație publică locală, monitor oficial și transparență decizională

Nr. 28399 / 02.10. 2023

Anexa nr.1
la normele metodologice

APROBAT
PREȘEDINTELE
CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ
Alin-Adrian NICA

AVIZAT
SECRETARUL GENERAL AL JUDEȚULUI TIMIȘ
Ioan - Dănuț ARDELEAN

ANUNȚ
referitor la elaborarea unui proiect de act normativ

Consiliul Județean Timiș

Astăzi, 02.10.2023 Consiliul Județean Timiș anunță deschiderea procedurii de transparență decizională a procesului de elaborare a proiectului următorului act normativ: **Proiect de hotărâre privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027.**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 27885/26.09.2023 al președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin-Adrian Nica, precum și Raportul de specialitate nr. 27886/26.09.2023 al Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte prin care se solicită aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027;

ținând cont de Avizul nr. 915/27.09.2023 al Serviciului de consultanță și avizare juridică din cadrul Consiliului Județean Timiș;

având în vedere temeiurile juridice prevăzute de:

- a) art. 1 alin. (5) și art. 122 din Constituția României, republicată;
- b) art. 3, art. 4 și art. 6 paragraful 1 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 199/1997;
- c) art. 7 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- d) art. 173 alin. (1) lit. b) și d) alin. 3 lit. d) și alin. (5) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 și art. 4 lit. a) din Legea tinerilor nr. 350/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 5 alin. 2) Hotărâre de Guvern nr. 1.076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare;

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

e) art. 3, art. 82 și art. 84 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată;

f) Regulamentul cuprinzând măsurile metodologice, organizatorice, termenele și circulația proiectelor de hotărâri ale Consiliului Județean Timiș, aprobat prin Dispoziția nr. 65/2020;

g) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Județean Timiș aprobat prin Hotărârea nr. 91/2021, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

Documentația aferentă proiectului de act normativ include: Referatul de aprobare nr. 27885/26.09.2023 al președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin-Adrian Nica, precum și Raportul de specialitate nr. 27886/26.09.2023 al Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte prin care se solicită aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, solicitarea de aviz către SCAJ și Avizul nr. 915/27.09.2023 al Serviciului de consultanță și avizare juridică din cadrul Consiliului Județean Timiș, precum și Proiectul de hotărâre și anexa ce face parte integrantă din acesta.

Documentația poate fi consultată:

- pe pagina de internet a instituției, în Monitorul Oficial al Județului Timiș, la pagina <https://www.cjtimis.ro/activitate/proiecte-de-acte-normative-aflate-in-consultare-publica/> ;
- la sediul Consiliului Județean Timiș, Bdul Revoluției din 1989 nr. 17, Timișoara, județul Timiș;
- proiectul de act normativ se poate obține în copie, pe bază de cerere depusă la Serviciul de administrație publică locală, monitor oficial și transparență decizională, conform HCJT nr. 166/19.07.2023 privind aprobarea Organigramei și a Statului de funcții ale Județului Timiș și în baza HCJT nr. 96/30.03.2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Timiș, art. 27, Secțiunea B - Transparență decizională;

Propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ supus procedurii de transparență decizională se pot depune până la data de 12.10.2023 de la data publicării anunțului cu nr. 28359/02.10.2023.

- a) ca mesaj în format electronic pe adresa de e-mail: cornelia.paraipan@cjtimis.ro ;
- b) prin poștă, pe adresa Consiliul Județean Timiș, Bdul Revoluției din 1989 nr. 17, Timișoara, județul Timiș;
- c) la sediul instituției, la Registratură, la adresa Consiliul Județean Timiș, Bdul Revoluției din 1989 nr.17, Timișoara, județul Timiș, între orele 08:00-16:00 de luni până joi, iar vineri, între orele 08:00-14:00.

Materialele transmise vor purta mențiunea „Propuneri privind Proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027.”

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Propunerile, sugestiile, opiniile cu valoare de recomandare vor fi publicate pe pagina de internet a instituției, în Monitorul Oficial al Județului Timiș, la linkul <https://www.cjtimis.ro/informatii-publice/registre/registre-pentru-consemnarea-propunerilor-sugestiilor-sau-opiniilor-conform-legii-52-2003/> ;

Nepreluarea recomandărilor formulate și înaintate în scris va fi justificată în scris.

Pentru cei interesați există și posibilitatea organizării unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ, în cazul în care acest lucru este cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate sau instituție publică până la data de 12.10.2023.

Pentru informații suplimentare, vă stăm la dispoziție la următoarele date de contact: telefon: 0256/406445, e-mail: cornelia.paraipan@cjtimis.ro, persoană de contact: Cornelia Mihaela Coadă, consilier superior în cadrul Serviciului de administrație publică locală, monitor oficial și transparență decizională, responsabil pentru relația cu societatea civilă în aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003.

ȘEF SERVICIU,
Doina-Adriana TĂRÎLĂ

**Responsabil pentru relația cu societatea
civilă în aplicarea prevederilor
Legii nr.52/2003,
Cornelia-Mihaela COADĂ
Consilier superior**

Red. 2 ex/28.09.2023

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Serviciul de administrație publică locală, monitor oficial și transparență decizională

Nr. 28400 / 02.10. 2023

PROCES-VERBAL

De afișare a Anunțului nr. 28355 referitor la elaborarea **Proiectului de hotărâre privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027**

Încheiat azi 02.10.2023 cu ocazia afișării Anunțului nr. 28355 referitor la elaborarea **Proiectului de hotărâre privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027**, la Avizierul Consiliului Județean Timiș.

**Responsabil pentru relația cu societatea
civilă în aplicarea prevederilor
Legii nr. 52/2003,
Cornelia-Mihaela COADĂ
Consilier Superior**

Nr. 27885/26.09.2023

REFERAT DE APROBARE
a Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027

Tinerii reprezintă o resursă vitală pentru dezvoltare, fiind elementul cheie declanșator al diferitor schimbări și evoluții sociale, economice și tehnologice prin inovație. În acest context, aceștia au nevoie de un mediu și de instrumente adecvate pentru a se putea dezvolta, astfel că pilonii principali în acest demers sunt educația, incluziunea socială, cultura, sănătatea și bunăstarea, participarea la societatea civilă, antreprenoriatul și ocuparea forței de muncă, activitățile de recreere (extra curriculare), respectiv activitățile de voluntariat. Județul Timiș, prin cele 6 universități concentrate în municipiul Timișoara, din totalul de 11 de la nivelul regiunii Vest, atrage an de an o mulțime de tineri.

De asemenea, având în vedere câștigarea de către municipiul Timișoara a titlului de Capitală Europeană a Culturii pentru anul 2023, este previzibilă creșterea beneficiilor economice, sociale și culturale pe termen lung, având impact direct și asupra tinerilor și, de altfel, asupra tuturor locuitorilor județului Timiș, nivelul de atractivitate pentru această zonă a țării fiind sporit.

Ținând cont de faptul că prin Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 249/31.08.2022 a fost aprobată oportunitatea demarării procedurilor pentru întocmirea Strategiei de tineret a Județului Timiș și a Strategiei culturale a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 și că prin Contractul de achiziție publică de servicii nr. 27/6833/07.03.2023, prestatorul SC Synesis Partners SRL s-a obligat la elaborarea prezentei strategii;

Având în vedere cele expuse mai sus, propun adoptarea unei hotărâri privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, în conformitate cu modificările legislației în domeniu, cu Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș pentru perioada 2021-2027, dar și cu nevoile adresanților.

P. PREȘEDINTELE
CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ
Alin –Adrian NICA
Vicepreședinte
Alexandru-Constantin PROTEASA

Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte
Nr. 27886/26.09.2023

APROB
prezentarea în
comisiile de specialitate

P. PREȘEDINTELE
CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ
Alin –Adrian NICA
Vicepreședinte
Alexandru-Constantin PROTEASA

RAPORT
privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada
2023-2027

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 27885/26.09.2023 al președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin – Adrian Nica, prin care se propune adoptarea unei Hotărâri de Consiliul Județean Timiș privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027.

Luând în considerare prevederile Legii tinerilor nr. 350/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile Ordonanței Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare proiectelor culturale, cu modificările și completările ulterioare,

Ținând cont de faptul că Strategia de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2017-2021, anexă la Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 311/19.12.2017 și-a încetat perioada de aplicabilitate, iar prin Hotărârea Consiliului Județean Timiș nr. 249/31.08.2022 a fost aprobată oportunitatea demarării procedurilor pentru întocmirea Strategiei de tineret a Județului Timiș și a Strategiei culturale a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 și prin Contractul de achiziție publică de servicii nr. 27/6833/07.03.2023, prestatorul SC Synesis Partners SRL s-a obligat la elaborarea prezentei strategii;

Luând în considerare Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș - 2021-2027” realizată în cadrul proiectului „Implementarea cadrului instituțional de dezvoltare strategică la nivelul Județului Timiș” și aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 10/26.01.2022,

Tinând seama de propunerile inițiatorului, președintele Consiliului Județean Timiș, domnul Alin-Adrian NICA exprimate prin Referatul de aprobare nr. 27885/26.09.2023, apare ca necesară și oportună aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027.

Față de cele de mai sus, în temeiul prevederilor art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, considerăm necesară și oportună aprobarea Proiectului de Hotărâre privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027.

Șef birou,
Adela POPA

Consilier superior,
Ramona COBLIȘ

Biroul, de cultură, învățământ, minorități, sport și culte
Nr. 27887/26.09.2023

Către

Serviciul de consultanță și avizare juridică

În atenția domnului Mihai - Ștefan CRISTA, Șef Serviciu

Având în vedere prevederile Codului administrativ adoptat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019, art.196, potrivit căruia, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, autoritățile administrației publice locale adoptă sau emit, după caz, acte administrative cu caracter normativ sau individual, după cum urmează:

- a) consiliul local și consiliul județean adoptă hotărâri;
- b) primarul și președintele consiliului județean emit dispoziții.

În organizarea executării sau executării în concret a legii, autoritățile deliberative și cele executive adoptă, emit sau încheie, după caz, și alte acte juridice prin care se nasc, se modifică sau se sting drepturi și obligații.

În baza Hotărârii Consiliului Județean Timiș nr.96/30.03.2022 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Timiș, care în art. 27 lit. D stabilește în sarcina Serviciului consultanță și avizare juridică *verificarea legalității actelor cu caracter juridic care emană de la aparatul de specialitate al Consiliului Județean Timiș sau conducerea executivă, pe care le vizează pentru legalitate, după caz;*

În conformitate cu prevederile art.12 lit. e din Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Timiș nr.65/17.02.2020 privind aprobarea Regulamentelor privind măsurile metodologice, organizatorice, termenele și circulația proiectelor de hotărâri ale Consiliului Județean Timiș și a dispozițiilor Președintelui Consiliului Județean Timiș, modificată și completată prin Dispoziția nr.486/23.11.2020 și prin Dispoziția nr.529/14.12.2020, **alăturat vă înaintăm Proiectul de Hotărâre privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027.**

ȘEF BIROU
Adela POPA

Consilier superior
Ramona Cobiș

Serviciul de Consultanță și Avizare Juridică
Nr. 915/27.09.2023 (R27887/26.09.2023)

**AVIZ nr. 915/27.09.2023
privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș
pentru perioada 2023-2027**

În conformitate cu Regulamentul aprobat prin Dispoziția nr. 65/17.02.2020 și cu prevederile art. 182 alin. (4) coroborate cu ale art. 136 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, având în vedere Referatul de aprobare nr. 27885/26.09.2023 al președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin-Adrian Nica, precum și Raportul de specialitate nr. 27886/26.09.2023 și cererea nr. 27887/26.09.2023, ale Biroului de cultură, învățământ, minorități, sport și culte din cadrul Consiliului Județean Timiș, înregistrate în Registrul Avizelor SCAJ sub nr. 915/27.09.2023, Serviciul Consultanță și Avizare Juridică, în calitate sa de compartiment de resort în cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Timiș, a analizat Proiectul de Hotărâre al Consiliului Județean Timiș privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, în raport cu atribuțiile și competențele specifice acestui compartiment și a constatat următoarele:

- proiectul de hotărâre este fundamentat din punct de vedere al reglementărilor specifice aplicabile, respectiv al conformității cu prevederile legale, raportat la atribuțiile și competențele specifice acestui compartiment, sens în care opinăm că propunerea de proiect este concordantă cu prevederile legale, motiv pentru care proiectul de hotărâre poate fi înaintat spre analiză și supunerea spre dezbateră, în prima ședință a Consiliului Județean Timiș, în conformitate cu procedurile prevăzute de Regulamentul de Organizare și Funcționare al Consiliului Județean Timiș.

Pentru motivele arătate se acordă aviz în vederea contrasemnării pentru legalitate.
Prezentul aviz are rol consultativ și nu decizional.

Serviciul de Consultanță și Avizare Juridică

Șef serviciu
Mihai-Ștefan CRISTA

Întocmit,
Andrada Brîndușa MOȘUȚAN
Consilier juridic superior

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte
Nr. 28184/28.09.2023

Către,

**Serviciul de administrație publică locală, monitor oficial
și transparență decizională**

Având în vedere elaborarea Proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, vă rugăm să demarați procedura prevăzută de legea mai sus menționată cu privire la transparența decizională.

Șef birou,
Adela POPA

Consilier superior,
Ramona COBLIȘ

PROIECT DE HOTĂRÂRE
privind aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș
pentru perioada 2023-2027

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 27885/26.09.2023 al președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin-Adrian Nica, precum și Raportul de specialitate nr. 27886/26.09.2023 al Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte prin care se solicită aprobarea Strategiei de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027,

ținând cont de Avizul nr. 915/27.09.2023 al Serviciului de consultanță și avizare juridică din cadrul Consiliului Județean Timiș,

având în vedere temeiurile juridice prevăzute de:

- a) art. 1 alin. (5) și art. 122 din Constituția României, republicată;
- b) art. 3, art. 4 și art. 6 paragraful 1 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 199/1997;
- c) art. 7 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- d) art. 173 alin. (1) lit. b) și d) alin. 3 lit. d) și alin. (5) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 și art. 4 lit. a) din Legea tinerilor nr. 350/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 5 alin. 2) Hotărâre de Guvern nr. 1.076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare;
- e) art. 3, art. 82 și art. 84 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată;
- f) Regulamentul cuprinzând măsurile metodologice, organizatorice, termenele și circulația proiectelor de hotărâri ale Consiliului Județean Timiș, aprobat prin Dispoziția nr. 65/2020;
- g) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Județean Timiș aprobat prin Hotărârea nr. 91/2021, cu modificările și completările ulterioare;

în temeiul prevederilor art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Județean Timiș adoptă următoarea HOTĂRÂRE:

Art. 1. - Se aprobă Strategia de tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. - Cu aducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează președintele consiliului județean prin Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte din cadrul Consiliului Județean Timiș.

Art. 3. - Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Județului Timiș și pe site - ul propriu la adresa www.cjtimis.ro, și se comunică:

- a) Instituției Prefectului - Județul Timiș;
- b) Serviciului de administrație publică locală, monitor oficial și transparență decizională;
- c) Biroului de cultură, învățământ, minorități, sport și culte;
- d) Fundației Județene de Tineret Timiș.

Avizat pentru legalitate
SECRETARUL GENERAL
AL JUDEȚULUI TIMIȘ
Ioan - Dănuț Ardelean

Timișoara, la data de 28.09.2023

STRATEGIA DE TINERET A JUDEȚULUI TIMIȘ PENTRU PERIOADA 2023-2027

Consiliul Județean Timiș

Cuprins

INTRODUCERE.....	5
CAPITOLUL 1. CONTEXTUL GENERAL AL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A TINERETULUI ÎN JUDEȚUL TIMIȘ PENTRU PERIOADA 2023-2027 ȘI CONTEXTUL NORMATIV AL ELABORĂRII	7
1.1. <i>Perspective și coordonate strategice și corelarea acestora cu documente regionale/naționale și europene.....</i>	<i>7</i>
1.2. <i>Contextul european de dezvoltare 2021-2027 în domeniul tineretului</i>	<i>15</i>
1.3. <i>Contextul național și regional de dezvoltare în domeniul tineretului.....</i>	<i>24</i>
1.4. <i>Contextul transfrontalier și teritorial</i>	<i>42</i>
1.5. <i>Rolul deținut de tineret în dezvoltarea locală.....</i>	<i>47</i>
1.6. <i>Pandemia de COVID-19 și tineretul</i>	<i>50</i>
CAPITOLUL 2. DIAGNOZA SECTORULUI JUDEȚEAN DE TINERET CU IDENTIFICAREA PUNCTELOR CRITICE	52
2.1. <i>Situația actuală a tineretului în județul Timiș</i>	<i>52</i>
2.1.1. <i>Contextul social, inclusiv din perspectiva incluziunii sociale și a sănătății și bunăstării.....</i>	<i>53</i>
2.1.2. <i>Situația educației și școlarizării.....</i>	<i>70</i>
2.1.3. <i>Contextul cultural.....</i>	<i>77</i>
2.1.4. <i>Contextul economic, inclusiv infrastructura de afaceri</i>	<i>79</i>
2.1.5. <i>Situația activităților de recreere (extra curriculare), inclusiv activități de voluntariat</i>	<i>85</i>
2.1.6. <i>Situația formării profesionale</i>	<i>88</i>
2.2. <i>Context legal</i>	<i>94</i>
2.3. <i>Cadrul instituțional în domeniul tineretului la nivel județean</i>	<i>110</i>
CAPITOLUL 3. IDENTIFICARE NEVOILOR DE DEZVOLTARE ÎN DOMENIU	114
CAPITOLUL 4. VIZIUNE, OBIECTIVE ȘI DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE- MATRICEA STRATEGIA DE TINERET A JUDEȚULUI TIMIȘ PENTRU PERIOADA 2023-2027.....	142
CAPITOLUL 5. PLANUL DE MANAGEMENT AL STRATEGIEI	162
5.1. <i>Operaționalizarea Strategiei de Tineret a județului Timiș pentru perioada 2023-2027</i>	<i>162</i>
5.1.1. <i>Lista proiectelor prioritare</i>	<i>164</i>
5.2. <i>Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei</i>	<i>167</i>
CONCLUZII	172
BIBLIOGRAFIE	173
ANEXE	177

LISTĂ TABELE

Tabelul nr. 1: Corelarea obiectivelor Rezoluției Tinerilor din România 2020-2027 cu obiectivele Strategiei UE pentru tineret 2021-2027	12
Tabelul nr. 2: Obiective de politică atinse prin fiecare program	26
Tabelul nr. 3: Aspecte referitoare la tineri în cadrul programelor	26
Tabelul nr. 4: Sumele alocate pilonului VI din PNRR	34
Tabelul nr. 5: Zone cheie ale Master Planului pentru turismul național al României în perioada 2007-2026...35	35
Tabelul nr. 6: Prioritățile și obiectivele specifice ale Programului Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027 care fac referire la tineri	36
Tabelul nr. 7: Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș 2021-2027	37
Tabelul nr. 8: Priorități și obiective ale Programului (Interreg VI-A) IPA Romania – Serbia	42
Tabelul nr. 9: Priorități și obiective ale Programului Interreg VI-A România-Ungaria	45
Tabelul nr. 10: Analiza comparativă a evoluției populației după domiciliu la nivel național, regional și județean în perioada 2015-2022.....	53
Tabelul nr. 11: Proiectele validate în cadrul campaniei de Bugetare Participativă a Consiliului Județean Timiș, anul 2022, cu localizare în mediul rural	58
Tabelul nr. 12: Structura populației după etnie a județului Timiș la Recensământul populației și locuințelor, anul 2011	60
Tabelul nr. 13: Născuți vii pe grupe de vârstă ale mamei la nivelul județului Timiș, 2015-2021	61
Tabelul nr. 14: Distribuția cu dizabilități pe grade de handicap la nivelul județului Timiș, anul 2022	63
Tabelul nr. 15: Date generale cu privire la evoluția infecției HIV/SIDA în România	65
Tabelul nr. 16: Proiecte naționale de prevenire a consumului de droguri	68
Tabelul nr. 17: Evoluția numărului de unități active, pe niveluri de educație, la nivel județean, în perioada 2015-2021	70
Tabelul nr. 18: Evoluția numărului de săli de clasă la nivelul regiunii de Vest, 2015-2021.....	71
Tabelul nr. 19: Numărul de PC-uri sau dispozitive IT din școlile din regiunea Vest, 2015-2021	72
Tabelul nr. 20: Evoluția populației școlare din regiunea Vest, 2015-2020	72
Tabelul nr. 21: Evoluția numărului de absolvenți din regiunea Vest, 2015-2021	73
Tabelul nr. 22: Olimpiadele/Concursurile pe meserii aria curriculară tehnologii – etapa județeană anul 2022	75
Tabelul nr. 23: Principalii indicatori privind riscul de sărăcie și excluziune socială la nivelul anului 2020	79
Tabelul nr. 24: Evoluția PIB-ului la nivelul regiunii Vest și a județelor componente în perioada 2015-2020 ...	80
Tabelul nr. 25: Evoluția câștigului salarial nominal mediu net lunar pe regiuni de dezvoltare și județe în perioada 2015-2021	81
Tabelul nr. 26: Evoluția numărului mediu de salariați pe regiuni de dezvoltare și județe în perioada 2015-2021	81
Tabelul nr. 27: Cifra de afaceri din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, anul 2021.....	82
Tabelul nr. 28: Repartizarea șomerilor înregistrați după grupe de vârstă și nivel de pregătire, anul 2018	88
Tabelul nr. 29: Situația tinerilor NEETs la data de 23.11.2018 în funcție de gradul de ocupabilitate.....	89
Tabelul nr. 30: Cursuri planificate de AJOFM Timiș pentru șomeri, anul 2019	91
Tabelul nr. 31: Prezentarea structurilor sportive conform legii 69 din 28 aprilie 2000	98
Tabelul nr. 32: Concluzii reieșite ca urmare a cercetării cantitative.....	135
Tabelul nr. 33: Propuneri de soluții în baza focus-grupului destinat autorităților locale.....	138
Tabelul nr. 34: Propuneri de soluții în baza focus-grupului destinat tineretului	138
Tabelul nr. 35: Analiza SWOT asupra situației actuale de la nivelul județului Timiș.....	140
Tabelul nr. 36: Corelarea priorităților de intervenție sectoriale cu problemele/nevoile identificate și cu acțiunile ce vor fi realizate	159
Tabelul nr. 37: Indicatorii de rezultat ai obiectivelor determinate în cadrul Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2021-2027	168

LISTĂ FIGURI

Figura nr. 1: Domeniile principale ale sectorului tineretului conform Strategiei UE pentru tineret 2019-2017	8
Figura nr. 2: Obiectivele Strategiei UE pentru tineret 2019-2017	8
Figura nr. 3: Principiile directe ale Strategiei UE pentru tineret 2019-2017	9
Figura nr. 4: Programul Orizont Europa	17
Figura nr. 5: Fondul European de Dezvoltare Regională	18
Figura nr. 6: Fondul Social European Plus	19
Figura nr. 7: Programul Erasmus+	20
Figura nr. 8: Corpul European de Solidaritate	21
Figura nr. 9: Programul Europa Creativă	22
Figura nr. 10: Obiectivele de Dezvoltare Durabilă	32
Figura nr. 11: Cei șase piloni ai reformelor sustenabile, Planul Național pentru Redresare și Reziliență	34
Figura nr. 12: Forme prin care tinerii participă la dezvoltarea locală	48
Figura nr. 13: Evoluția populației după domiciliu la nivelul județului Timiș în perioada 2015-2022	53
Figura nr. 14: Evoluția comparativă a populației după domiciliu și populației rezidente la nivelul județului Timiș în perioada 2015-2022	54
Figura nr. 15: Structura populației rezidente și populației cu domiciliul în județul Timiș (2022)	55
Figura nr. 16: Pondere pe categorii de vârstă a populației rezidente 2022	56
Figura nr. 17: Piramida populației tinere la nivelul județului Timiș, anul 2022 (populația după domiciliu)	57
Figura nr. 18: Dinamica populației (după domiciliu) tinere a județului Timiș pe medii de rezidență în perioada 2015-2022	58
Figura nr. 19: Analiză privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate ale copiilor, gravidelor și mamelor adolescente, din comunități vulnerabile, septembrie 2021	62
Figura nr. 20: Procentul pacienților externați din spital, pe grupe de afecțiuni, în județul Timiș, anul 2021	64
Figura nr. 21: Distribuția pe județe a cazurilor noi de infecție HIV/SIDA depistate în anul 2020	66
Figura nr. 22: Evoluția numărului de bolnavi cu tulburări mintale comparativ cu consumatorii de droguri ilicite la nivelul județului Timiș în perioada 2014-2021, raportați la 100.000 locuitori	67
Figura nr. 23: Raportul privind expunerea copiilor la publicitatea alimentelor bogate în grăsimi, sare sau zahăr	69
Figura nr. 24: Situația dotărilor de bază ale instituțiilor din Regiunea de Vest, anul 2021	72
Figura nr. 25: Rata de absolvire a învățământului liceal de zi, anul școlar 2019-2020	73
Figura nr. 26: Dinamica ratei de promovare a examenului de Bacalaureat	74
Figura nr. 27: Situația abandonului școlar în unitățile de învățământ din județul Timiș, 2015-2020	74
Figura nr. 28: Rata de înmatriculare a companiilor în perioada 2015-2021	82
Figura nr. 29: Distribuția șomerilor de la nivelul județului Timiș pe categorii de vârste, sexe și niveluri de pregătire, anul 2018	89
Figura nr. 30: Structuri sportive din județul Timiș	113
Figura nr. 31: Structura metodologiei de cercetare	115
Figura nr. 32: Profilul respondentului	117
Figura nr. 33: Infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispun localitățile în care respondenții locuiesc	118
Figura nr. 34: Evenimente organizate la nivelul localităților în care respondenții locuiesc	118
Figura nr. 35: Organizațiile, acțiunile și activitățile existente la nivelul județului Timiș	119
Figura nr. 36: Evaluarea respondenților cu privire la calitatea vieții tinerilor	120
Figura nr. 37: Principalele probleme întâmpinate de tinerii din județul Timiș	120
Figura nr. 38: Opiniile respondenților cu privire la părăsirea județului Timiș după finalizarea studiilor	120
Figura nr. 39: Gradul de importanță al realizării stagiilor de practică în instituții sau organizații	121
Figura nr. 40: Gradul de mulțumire al respondenților cu privire la ultima școală absolvită sau la care aceștia sunt înscriși în prezent	121

Figura nr. 41: Identificarea comportamentelor de discriminare întâlnite la adresa tinerilor în instituțiile de învățământ	122
Figura nr. 42: Așteptările respondenților în implementarea Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 Sursa: Autorul.....	123
Figura nr. 43: Nivelul de preocupare al autorităților cu privire la problemele tinerilor.....	123
Figura nr. 44: Propunerile respondenților cu privire la oportunitățile pentru tineri	124
Figura nr. 45: Activitățile realizate în timpul liber de către respondenți.....	124
Figura nr. 46: Principalele proiecte ce ar putea fi implementate pentru dezvoltarea sectorului de tineret .	125
Figura nr. 47: Profilul respondenților cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani	126
Figura nr. 48: Evenimente pentru tineret organizate la nivelul localităților în care locuiesc respondenții cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani.....	126
Figura nr. 49: Infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispun localitățile în care locuiesc respondenții cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani	127
Figura nr. 50: Nivelul de cunoaștere al tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la existența organizațiilor, acțiunilor și activităților din localitățile acestora	127
Figura nr. 51: Gradul de participare al tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani la activitățile extrașcolare organizate în localitățile în care aceștia trăiesc	128
Figura nr. 52: Activități ce ar putea fi organizate în localitățile în care locuiesc tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani.....	129
Figura nr. 53: Evaluarea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la calitatea vieții tinerilor.....	129
Figura nr. 54: Principalele probleme întâlnite de tinerii din județul Timiș cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani	129
Figura nr. 55: Gradul de mulțumire al tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani, cu privire la unitatea de învățământ la care aceștia sunt înscriși	130
Figura nr. 56: Identificarea comportamentelor de discriminare întâlnite în instituțiile de învățământ, potrivit tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani	130
Figura nr. 57: Gradul de importanță al realizării stagiilor de practică în instituții sau organizații, potrivit tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani	131
Figura nr. 58: Opiniile tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la părăsirea județului Timiș după finalizarea studiilor.....	131
Figura nr. 59: Activitățile desfășurate în timpul liber de către tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani	132
Figura nr. 60: Grupurile țintă vizate în cadrul Strategiei.....	142
Figura nr. 61: Principiile în baza cărora se vor derula acțiuni de implementare a Strategiei Sursa: Autorul .	143
Figura nr. 62: Viziunea de dezvoltare a tineretului din județul Timiș pentru anul 2030	144
Figura nr. 63: Obiective generale de dezvoltare	145
Figura nr. 64: Direcțiile strategice de acțiune ale OS 1.1.....	147
Figura nr. 65: Direcțiile strategice de acțiune ale OS 1.2	147
Figura nr. 66: Direcțiile strategice de acțiune ale OS. 1.2	148
Figura nr. 67: Direcțiile strategice de acțiune ale OS. 1.4	148
Figura nr. 68: Direcțiile strategice de acțiune ale OS. 2.1.....	149
Figura nr. 69: Direcțiile de acțiune ale OS 3.1.....	150
Figura nr. 70: Direcțiile de acțiune ale OS 3.2.....	150
Figura nr. 71: Direcțiile de acțiune ale OS 4.1	151
Figura nr. 72: Direcțiile de acțiune ale OS 4.2.....	151
Figura nr. 73: Direcțiile de acțiune ale OS 4.3	152
Figura nr. 74: Direcțiile de acțiune ale OS 5.1.....	153
Figura nr. 75: Direcțiile de acțiune ale OS 5.2	153
Figura nr. 76: Piramida nevoilor tinerilor din județul Timiș	158

INTRODUCERE

Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 este menită a juca un rol în dezvoltarea și îmbunătățirea calității vieții tinerilor din județul Timiș. Luând în considerare toate particularitățile teritoriale, inclusiv disparitățile urban-rural. Un aspect determinant al acestui deziderat este implicarea autorităților județene în identificarea și soluționarea nevoilor și aspirațiilor tinerilor, oferindu-le oportunități pentru educație, angajare, participare civică și dezvoltare personală.

Tinerii reprezintă viitorul comunităților, iar în acest context, investiția în dezvoltarea lor este esențială pentru creșterea și progresul durabil al județului.

În scopul de a contura documentul strategic într-o manieră care să reflecte eficiență, a fost derulată o analiză a nevoilor și resurselor tinerilor din zonă, prin colectarea de date demografice, identificarea principalelor provocări cu care se confruntă tinerii și evaluarea oportunităților disponibile în județ.

Pe baza acestor informații, au fost definite obiectivele strategiei de tineret și au fost propuse acțiuni concrete pentru atingerea acestora. Obiectivele strategiei sunt corelate cu viziunea de dezvoltare de la nivel european și ating tematici precum: educația și formarea profesională; oportunități de angajare și dezvoltare a carierei; promovarea creării de locuri de muncă pentru tineri, sprijinirea antreprenoriatului și facilitarea accesului la stagii și internship-uri în companii locale; dezvoltarea infrastructurii sportive și de activități recreative pentru tineri, promovând un stil de viață sănătos și activ, participare civică și voluntariat, inclusiv activități de tip non-formal; servicii sociale și de sănătate.

Un aspect esențial al elaborării documentului strategic este constituit de faptul că Strategia de Tineret a fost dezvoltată printr-un proces participativ, implicând tinerii, organizațiile neguvernamentale, mediul de afaceri, autoritățile publice locale și alte părți interesate.

Tineretul din județul Timiș, are un profil divers și dinamic, iar profilul tânărului timișorean reflectă următoarele realități identificate la nivel local:

- **Populație tânără semnificativă.** Județul Timiș are o populație tânără semnificativă, iar tinerii reprezintă o parte importantă a comunității. Majoritatea tinerilor timișoreni se încadrează în grupa de vârstă 15-34 de ani.
- **Implicare civică.** Tinerii timișoreni s-au dovedit a fi din ce în ce mai interesați să se implice în problemele sociale și politice ale comunității lor. Participarea la activități de voluntariat, organizarea de campanii sociale și implicarea în ONG-uri sunt modalități prin care tinerii își exprimă preocupările și își aduc contribuția la dezvoltarea societății.
- **Centru academic.** Timișoara este un important centru academic, având numeroase instituții de învățământ superior. Tinerii timișoreni au acces la o gamă diversificată de specializări și programe educaționale, ceea ce le oferă oportunități înalte de a-și dezvolta cariera și de a-și îndeplini aspirațiile academice.
- **Capitală Culturală Europeană.** Timișoara este cunoscută ca un oraș cultural vibrant, cu o scenă artistică bogată. Tinerii timișoreni sunt expuși la o varietate de evenimente culturale, expoziții, spectacole de teatru și concerte, oferindu-le oportunități de a se implica și de a-și dezvolta pasiunile artistice. Timișoara a fost desemnată Capitală Culturală Europeană în anul 2021. Acest titlu prestigios este acordat anual de către Uniunea Europeană unui oraș din Europa, recunoscându-i contribuția semnificativă la promovarea culturii, artei și diversității culturale. Este important de menționat că, deși evenimentele specifice anului 2021 au încetat, moștenirea culturală și impactul pe

termen lung al Timișoarei ca Capitală Culturală Europeană se vor reflecta în dezvoltarea continuă a sectorului cultural, în promovarea diversității și în consolidarea poziției orașului ca destinație culturală importantă în Europa.

- **Hub al afacerilor și inovației.** Timișoara este recunoscută ca un hub al afacerilor și al inovației în regiunea de vest a României. Tinerii antreprenori din Timișoara beneficiază de susținere și de un ecosistem favorabil dezvoltării afacerilor, inclusiv prin intermediul incubatoarelor de afaceri și a programelor de finanțare.
- **Mobilitate și conexiuni internaționale.** Orașul Timișoara este situat în apropierea frontierelor cu Serbia și Ungaria, fiind un important centru de conexiuni internaționale. Tinerii din Timișoara au oportunități de a se implica în proiecte și schimburi culturale, academice și de voluntariat la nivel european și internațional.
- **Particularități locale.** Județul Timiș prezintă diferențe semnificative între zonele urbane și cele rurale în termeni de infrastructură, acces la servicii, nivel de dezvoltare economică și calitatea vieții, diferențele dintre mediul urban și cel rural în Timiș fiind luate în calcul la formularea viziunii de dezvoltare.

Prin implementarea strategiei, se dorește crearea unui mediu favorabil în care tinerii să se dezvolte și să contribuie la progresul durabil al județului, iar implementarea strategiei trebuie să fie monitorizată și evaluată periodic pentru a se asigura că obiectivele sunt atinse și că se aduc îmbunătățiri în viața tinerilor din județ. Implementarea strategiei de tineret va implica o colaborare strânsă între autoritățile județene, instituții de învățământ, organizații neguvernamentale și tinerii din Timiș. Va fi necesară implicarea și participarea activă a tuturor părților interesate pentru a asigura succesul și impactul pozitiv al strategiei.

Prin intermediul Strategiei de Tineret, se urmărește crearea unui mediu favorabil în care tinerii din Timiș să se poată dezvolta, să-și îndeplinească potențialul și să contribuie activ la dezvoltarea județului. Implementarea acestei strategii va necesita un cadru coerent de politici și programe, alocarea resurselor necesare și monitorizarea atentă a progresului în atingerea obiectivelor stabilite.

În cadrul documentului strategic, este conturată o abordare integrată și participativă a nevoilor tinerilor, contribuind astfel la progresul durabil și la dezvoltarea socio-economică a județului Timiș.

CAPITOLUL 1. CONTEXTUL GENERAL AL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A TINERETULUI ÎN JUDEȚUL TIMIȘ PENTRU PERIOADA 2023-2027 ȘI CONTEXTUL NORMATIV AL ELABORĂRII

1.1. *Perspective și coordonate strategice și corelarea acestora cu documente regionale/naționale și europene*

Strategia pentru Tineret a județului Timiș, cu orizontul de timp 2023-2027 este un instrument programatic pe termen mediu/lung, elaborat pe baza analizei întregului teritoriu ocupat de județul Timiș, prin intermediul căreia se va urmări alinierea la contextele normative regionale, naționale și europene din domeniul tineretului, în formularea unei viziuni locale.

Elaborarea Strategiei pentru Tineret a județului Timiș a luat în considerare nevoile comunității și este în acord cu politicile comune europene, concentrându-se totodată pe însușirea și punerea în practică a principiilor dezvoltării sustenabile, ca factor cheie în valorizarea potențialului economic și social al județului.

Strategia va reprezenta documentul cadru pentru fundamentarea solicitărilor de finanțare pentru implementarea proiectelor viitoare.

În scopul stabilirii priorităților de dezvoltare a tineretului din județul Timiș în perioada de programare 2023-2027, la elaborarea strategiei s-a ținut cont de necesitatea integrării demersurilor programatice la nivel județean, precum și de aspectul complementarității, iar documentul elaborat va fi corelat cu alte strategii în vigoare.

La nivel european, subiectul tineretului este unul important, acesta fiind inclus din ce în ce mai mult în politicile Uniunii. Pe de altă parte, tineretul reprezintă un domeniu de politică națională, fiecare stat fiind responsabil pentru direcțiile de dezvoltare ale acesteia, rolul Uniunii Europene fiind unul de sprijin.

Din punct de vedere legislativ, tineretul este reglementat de articolele 165 și 166 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), ale căror obiective constau în promovarea dezvoltării schimburilor de tineri și lucrători de tineret și încurajarea participării tinerilor la viața democratică din Europa, respectiv punerea în aplicare a unei politici de formare profesională pentru a sprijini și completa acțiunile statelor membre. Pe lângă aceste dispoziții, copiii și tinerii sunt beneficiari ai altor politici din domenii precum: educația, formarea și sănătatea, drepturile și protecția copiilor și tinerilor etc.

Din punct de vedere al cadrului strategic, în data de 26 noiembrie 2018, Consiliul a adoptat o rezoluție privind noua strategie a UE 2019-2027 pentru tineret (**Strategia UE pentru tineret 2019-2027: implicarea, conectarea și responsabilizarea tinerilor**), care are în vedere următoarele aspecte:

- promovarea participării tinerilor la viața democratică și civică;
- conectarea tinerilor din Uniunea Europeană și din afara acesteia pentru a promova angajamentul voluntar, mobilitatea în scop educațional, solidaritatea și înțelegerea interculturală;
- sprijinirea capacitării tinerilor prin calitatea, inovarea și recunoașterea activităților pentru tineret.

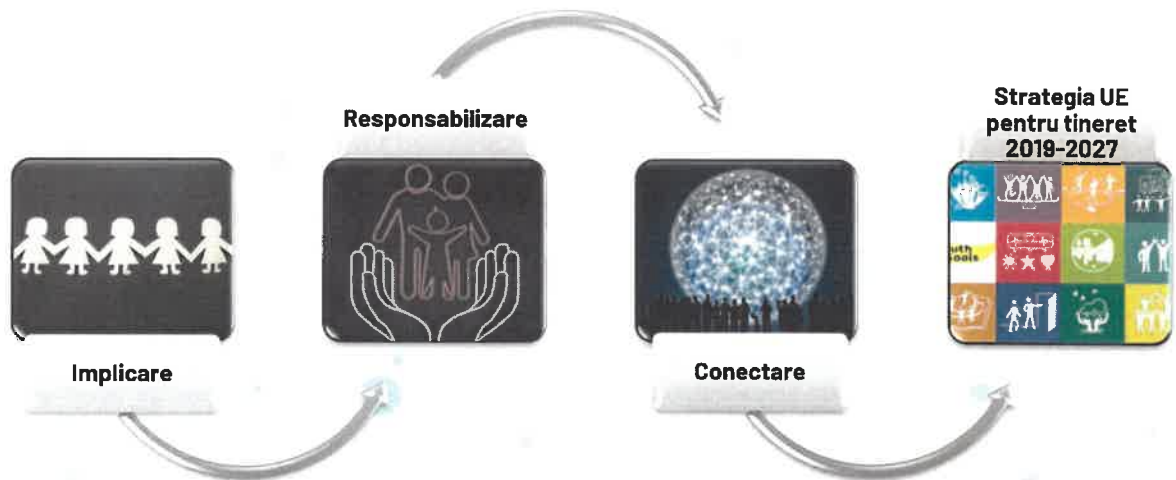

Figura nr. 1: Domeniile principale ale sectorului tineretului conform Strategiei UE pentru tineret 2019-2017

Sursa: Autorul, pe baza analizei Strategiei UE pentru tineret 2019-2017

Strategia stimulează participarea tinerilor la viața democratică și sprijină implicarea socială și angajamentul civic, urmărind să garanteze faptul că toți tinerii dispun de resursele necesare pentru a participa la viața societății. Strategia a fost elaborată în urma desfășurării unui amplu proces de dialog în perioada 2017-2018, fiind implicați tineri de pe întreg teritoriul european, în urma cărora au fost determinate 11 obiective europene pentru tineret, acestea fiind prezentate în figura de mai jos.

- **01. O Uniune Europeană (UE) mai conectată cu tinerii**
- **02. Egalitate pentru toate genurile**
- **03. Societăți incluzive**
- **04. Informare și dialog constructiv**
- **05. Sănătate mintală și bunăstare**
- **06. Dezvoltarea tinerilor în mediul rural**
- **07. Locuri de muncă de calitate pentru toți**
- **08. Învățământ de calitate**
- **09. Spații ale tinerilor și participare pentru toți**
- **010. O Europă verde și durabilă**
- **011. Organizații de/pentru tineret și programe europene**

Figura nr. 2: Obiectivele Strategiei UE pentru tineret 2019-2017

Sursa: Autorul, pe baza analizei Strategiei UE pentru tineret 2019-2017

Instrumentele prin care este aplicată strategia sunt: activitățile de învățare reciprocă, instrumentele de planificare a activităților naționale viitoare, dialogul UE cu tinerii, platforma dedicată Strategiei UE pentru tineret și instrumentele bazate pe date¹.

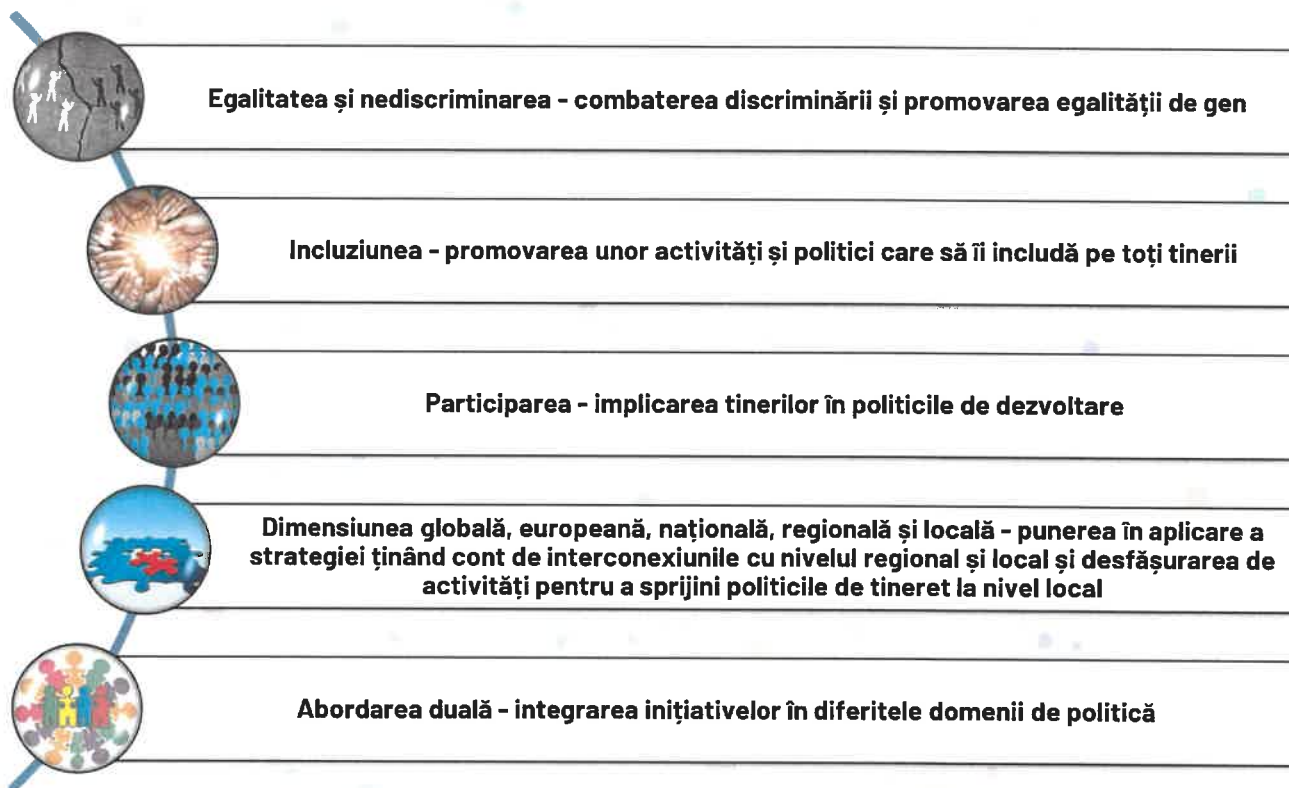

Figura nr. 3: Principiile directoare ale Strategiei UE pentru tineret 2019-2027

Sursa: Autorul, pe baza analizei Strategiei UE pentru tineret 2019-2027

În scopul sprijinirii tineretului, Uniunea Europeană a elaborat pentru perioada 2021-2027 programul de cheltuieli Erasmus+ și Corpul european de solidaritate.

Prin **Programul Erasmus+** aferent perioadei 2021-2027, se vor aloca 2,5 miliarde euro, reprezentând 10,3% din buget, activităților din sectorul tineretului. Față de perioada de programare precedentă, suma alocată tineretului a crescut cu 68,91% (în perioada anterioară au fost alocate 1,48 miliarde euro). Principalii beneficiari ai acestui program sunt elevii și studenții dar și stagiarii și tinerii lucrători. Noutatea programului, față de ediția anterioară, constă într-o schemă specială de finanțare pentru „parteneriatele mici”, menită să sprijine în principal asociațiile de tineret. De asemenea, prin inițiativa DiscoverEU se dorește dezvoltarea unui sentiment de apartenență la Uniunea Europeană a tinerilor, oferindu-le astfel posibilitatea de a descoperi diversitatea Europei prin intermediul patrimoniului său cultural.

Corpul european de solidaritate a fost lansat în anul 2016 și reprezintă o inițiativă care are drept scop principal oferirea posibilității de a participa la activități de solidaritate în propria țară sau în străinătate prin voluntariat, stagiul sau contract de muncă în diverse domenii, precum sănătatea sau protecția mediului, tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani. Până la momentul actual, de acest program au beneficiat peste 60.000 de tineri.

¹Uniunea Europeană, Strategia UE pentru tineret, disponibilă la adresa https://youth.europa.eu/strategy_ro#:~:text=Strategia%20UE%20pentru%20tineret%20reprezint%C4%83,grad%20poten%C8%9Bialul%20politicii%20de%20tineret., accesat în data de 30.03.2023

Complementar celor menționate anterior, Uniunea Europeană a înființat și alte inițiative de susținere a tineretului, acestea fiind prezentate în cele ce urmează.

Garanția pentru tineret consolidată a fost înființată în 2013 și reprezintă un instrument prin care tinerii pot beneficia de o ofertă de calitate în momentul în care sunt în căutarea unui loc de muncă, a unei educații continue, a unei ucenicii sau a unui stagiu în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la momentul în care nu mai urmează nicio formă de învățământ formal. Acest sistem a fost consolidat în anul 2020, prin intermediul recomandării Consiliului intitulată „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret”.

Politicile de protecție a copilului – printre obiectivele Uniunii Europene prevăzute în Tratatul de la Lisabona se numără și promovarea drepturilor copilului, în timp ce Carta drepturilor fundamentale garantează protecția drepturilor copilului de către instituțiile UE, precum și de către statele membre. Pentru a reafirma angajamentul ferm al tuturor instituțiilor UE și al tuturor statelor membre de a promova, proteja și respecta drepturile copilului în cadrul tuturor politicilor pertinente ale UE, Comisia Europeană a adoptat în anul 2011 comunicarea intitulată „O agendă a UE pentru drepturile copilului”. De altfel, drepturile copilului și prevenirea violenței împotriva copiilor, a tinerilor, a femeilor și a diferitelor grupuri vulnerabile sunt promovate și protejate prin **programul „Drepturi și valori” (2021-2027)**. În scopul protejării copiilor care realizează fapte penale, Parlamentul și Consiliul au adoptat în anul 2016 o directivă privind **garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale**, prin care copiii încadrați în această categorie să înțeleagă și să urmărească procedurile și să își exercite dreptul la un proces echitabil. Prin această directivă se urmărește prevenirea recidivelor și să promovarea incluziunii sociale a copiilor.

Tineretul și mass-media – în anul 2010 a fost adoptată **directiva serviciilor mass-media audiovizuale** prin care se asigură protecția minorilor împotriva conținutului care îi poate afecta, aceștia fiind deosebit de vulnerabili la tehnologiile moderne. Pentru a întări această directivă, în anul 2016 Comisia a propus revizuirea directivei, astfel încât domeniul său de aplicare să acopere și platformele de partajare a materialelor video în ceea ce privește combaterea discursurilor de incitare la ură și protecția minorilor împotriva conținutului care îi poate afecta în mod grav.

Portalul european pentru tineret este un web-site prin intermediul căruia tinerii din întreaga lume pot descoperi numeroase oportunități oferite de UE într-o varietate de domenii (voluntariat, muncă, învățare, cultură și creativitate etc.).

Săptămâna europeană a tineretului este un acțiune organizată o dată la doi ani de către Comisie împreună cu Parlament, obiectivul acesteia fiind acela de a oferi tinerilor evenimente și activități în toate țările participante la programul Erasmus și de a le prezenta diferitele oportunități de mobilitate pe care le au la dispoziție în UE. **Săptămâna europeană a tineretului** este o ocazie de a discuta pe marginea subiectelor relevante pentru tineri și de a onora poveștile de succes.

Anul european al tineretului 2022 – ideea proiectului a fost inițiată în anul 2021 de către președinta Comisiei, scopul acestuia fiind acela de a susține tinerii, întrucât aceștia au fost cei mai afectați de pandemia Covid-19 și de a promova oportunitățile pe care UE le oferă acestora. Anul european trebuie să promoveze în mod explicit măsuri care să abordeze provocările cu care se confruntă tinerii, provocări precum situația socială și starea lor de bine în urma pandemiei de COVID-19, precum și condițiile de muncă. Ar trebui, de asemenea, ca aceasta să stimuleze eforturile de capacitate a tinerilor pentru a dobândi cunoștințe și competențe relevante și o mai bună înțelegere a mediilor lor de lucru.

Capitala europeană a tineretului – Forumul European de Tineret a lansat această inițiativă în anul 2009, în fiecare an fiind ales un oraș european drept capitală europeană a tineretului, acesta având ocazia să evidențieze inițiativele inovatoare lansate de tineri și pentru tineri. Primul oraș care a primit acest titlu a fost Rotterdam oraș-port din Olanda, care a prezentat un ce a avut obiectivul de a implica tinerii (cu vârsta între 12 și 27 de ani) de pe teritoriul său în peste 500 de activități.

În 2020, titlul i-a revenit orașului Amiens (Franța), care a pregătit un program în care se regăsesc evenimente muzicale și festivaluri de teatru și de cinema.

Concursul „Youth4Regions” – este adresat tinerilor jurnaliști care sunt interesați de politica regională a Uniunii Europene. Câștigătorii pot beneficia de formare pe teme europene, de mentorat din partea unor jurnaliști cu experiență și de posibilitatea de a participa la vizitele de presă ale Comisiei în statele membre².

Pe de altă parte, la nivel național responsabilitatea pentru politica de tineret este împărțită între autoritățile centrale și cele locale, acestea putând dezvolta inițiative ce pot fi extinse la nivelul întregii țări.

Ministerul al Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, dar și de Ministerul Culturii și Identității Naționale sunt două instituții care abordează problematica tineretului și care le oferă ONG-urilor granturi pentru dezvoltarea de proiecte. La nivel local Direcțiile Județene pentru Tineret, Centrele Culturale pentru Studenți, precum și instituțiile culturale subordonate Ministerului Culturii și Identității Naționale și universitățile au posibilitatea de a întreprinde propriile acțiuni referitoare la tineri.

În scopul aplicării politicii de tineret, la nivelul României au fost elaborate strategii de tineret. Pentru perioada de programare precedentă a fost redactată o astfel de strategie, având aplicabilitate până în anul 2020. La nivelul acesteia au fost constatate deficiențe majore, printre care: lipsa unui plan de acțiune, alocări bugetare neclare și inexistența unui plan de monitorizare. Pentru perioada actuală de programare, noua strategie în domeniul tineretului 2022 – 2027 urmează să fie aprobată în 2023.

Domeniile principale ale politicii de tineret sunt:

- participarea tinerilor – toate măsurile de politică publică și dezvoltarea programelor trebuie să implice tinerii, într-o manieră participativă;
- dialogul intercultural și combaterea rasismului, a xenofobiei și a intoleranței;
- incluziunea socială și ocuparea forței de muncă;
- participarea tinerilor la educație și la viața culturală;
- voluntariatul în rândul tinerilor.

Pe de altă parte, pentru a pune în practică politica de tineret a UE, România, prin intermediul Consiliului Tineretului din România, alături de organizațiile inițiatoare, au elaborat **Rezoluția Tinerilor din România 2020-2027**, un document elaborat în conformitate cu principiul deschiderii și consultării, a cărei menire a fost aceea de a identifica nevoile tinerilor și de a genera soluții pentru soluționarea acestora.

Punctul de pornire al acestei inițiative este reprezentat de cele 11 obiective care compun Strategia UE pentru tineret 2021-2027. Pe baza acestora au trasate obiective generale, obiective specifice, direcții și acțiuni care să se potrivească specificului tinerilor din România. Rezultatele au fost obținute în urma Summitului Tinerilor 2020, eveniment ce s-a desfășurat online, în mai multe sesiuni pe

² Parlamentul European, Fișe descriptive despre Uniunea Europeană, disponibil la adresa <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/141/tineret>, accesat în data de 30.03.2023

parcursul a două săptămâni. În cadrul acestui eveniment au fost organizate consultări cu organizațiile de tineret care au dorit să se implice în dezvoltarea acestui instrument, dar și cu tinerii astfel încât nevoile acestora să poată fi identificate în mod eficient.

Obiectivele generale ale Rezoluției precum și corelarea acestora cu obiectivele stabilite la nivel european sunt prezentate în tabelul de mai jos³.

Tabelul nr. 1: Corelarea obiectivelor Rezoluției Tinerilor din România 2020-2027 cu obiectivele Strategiei UE pentru tineret 2021-2027

Obiectiv Strategiei UE pentru tineret 2021-2027	Obiectiv Rezoluția Tinerilor din România 2020-2027
O UNIUNE EUROPEANĂ (UE) MAI CONECTATĂ CU TINERII DIN ROMÂNIA	<ol style="list-style-type: none">1. Creșterea gradului de informare a tinerilor despre Uniunea Europeană (instituțiile europene, mecanisme de funcționare, exemple concrete din viața de zi cu zi, despre oportunități de dezvoltare personală și profesională);2. Creșterea bugetului și a impactului programelor UE în domeniul tineretului implementate în România prin recunoașterea tinerilor ca beneficiari transversali la nivelul fiecărui program operațional (inclusiv în cadrul programelor care vizează infrastructura);3. Crearea cadrului de participare a tinerilor și organizațiilor de și pentru tineret la procesul de luare a deciziilor la nivel european.
EGALITATEA DE GEN	<ol style="list-style-type: none">1. Combaterea discriminării și asigurarea egalității tuturor, indiferent de gen, în viața culturală, politică și socioeconomică;2. Realizarea unei conștientizări universale a inegalității bazate pe gen, precum și a discriminării, în special în mass-media;3. Eradicarea violenței de gen prin abordarea și combaterea acesteia în mod eficace, în toate formele sale;4. Eliminarea stereotipurilor legate de rolurile de gen și acceptarea diferitelor identități de gen în sistemele de educație, în viața de familie, la locul de muncă, precum și în alte domenii ale vieții;5. Eradicarea discriminării structurale pe bază de gen de pe piața muncii și asigurarea drepturilor egale, a accesului egal, precum și a șanselor egale;6. Asigurarea remunerației egale pentru muncă egală, precum și împărțirea echitabilă a responsabilităților de îngrijire;7. Asigurarea accesului egal la educația formală și non-formală, precum și a faptului că modul de concepere a sistemelor de învățământ urmează abordări care iau în considerare dimensiunea de gen;8. Asigurarea accesului universal la educația formală și non-formală și la servicii de sănătate sexuală și reproductivă de calitate și prietenoase pentru tineri, indiferent de etnie, gen, orientare sexuală etc.
SOCIETĂȚI INCLUZIVE	<ol style="list-style-type: none">1. Creșterea gradului de incluziune socială a tinerilor vulnerabili și/sau a celor cu oportunități reduse.
INFORMARE ȘI DIALOG CONSTRUCTIV	<ol style="list-style-type: none">1. Creșterea conștientizării publice asupra importanței educației media;2. Împrospătarea politicilor publice cu unele care vin în întâmpinarea unor nevoi actuale;3. Promovarea și susținerea dialogului constructiv.
SĂNĂTATE MENTALĂ ȘI BUNĂSTARE	<ol style="list-style-type: none">1. Combaterea stigmatizării tulburărilor asociate sănătății mintale;2. Prevenirea apariției timpurii a tulburărilor mintale, respectiv tratarea eficientă și profesionistă a acestora;3. Creșterea gradului de accesibilitate a tinerilor la servicii specifice de sprijin.

³ Consiliul Tineretului din România, Rezoluția Tinerilor 2020-2027: Viitorul începe astăzi, disponibil la adresa <https://ctr.ro/rezolucia-tinerilor-2020-2027-viitorul-incepe-astazi/>, accesat în data de 31.03.2023

Obiectiv Strategiei UE pentru tineret 2021-2027	Obiectiv Rezoluția Tinerilor din România 2020-2027
DEZVOLTAREA TINERILOR DIN MEDIUL RURAL	<ol style="list-style-type: none">1. Creșterea gradului de vizibilitate pe care îl au tinerii, educatorii, inițiativele și proiectele din mediul rural;2. Diversificarea resurselor, facilităților și oportunităților de implicare și dezvoltare pentru tinerii din mediul rural;3. Creșterea gradului de accesibilitate a tinerilor la o educație de calitate, formare profesională, cultură, artă, sport, voluntariat, servicii de sănătate și servicii sociale pentru tinerii din mediul rural;4. Susținerea contextelor de formare și dezvoltare personală, profesională și socială a tinerilor din mediul rural;5. Digitalizarea lucrului cu tinerii din mediul rural și dezvoltarea sectorului de tineret din mediul rural.
LOCURI DE MUNCĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI	<ol style="list-style-type: none">1. Investiția în formarea tinerilor pe tot parcursul vieții;2. Reformarea sistemelor de protecție socială și legislația muncii;3. Protejarea drepturilor muncitorilor și garantarea protecției sociale;4. Crearea unei piețe a muncii prietenoase cu tinerii;5. Investiția într-o nouă economie.
ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE	<ol style="list-style-type: none">1. Dezvoltarea unui sistem de învățământ preocupat de viitorul profesional al elevului și al studentului;2. Finanțarea sistemului de învățământ în raport cu nevoile beneficiarilor, adecvată și cel puțin comparabilă cu media europeană;3. Crearea unui sistem de învățământ echitabil, accesibil și incluziv și sprijinirea parcursului academic prin politici educaționale și servicii auxiliare integrate;4. Consolidarea unui sistem de învățământ de calitate oferit de instituții de învățământ competitive pe plan național și internațional;5. Facilitarea unui sistem de învățământ onest, clădit pe principiile eticii, integrității academice și buneii guvernante;6. Dezvoltarea unui sistem de învățământ conectat la dimensiunea internațională prin racordarea la tendințele internaționale și prioritizarea internaționalizării ca factor de creștere a calității;7. Dezvoltarea unui sistem de învățământ capabil să reacționeze prompt în raport cu situația pandemică;8. Consolidarea unui sistem de învățământ participativ;9. Certificarea cunoștințelor și recunoașterea competențelor dobândite prin educația non-formală.
SPAȚII ALE TINERILOR ȘI PARTICIPARE PENTRU TOȚI	<ol style="list-style-type: none">1. Crearea și dezvoltarea de spații pentru tineret accesibile pentru toți tinerii din România;2. Creșterea gradului de participare a tinerilor în societate.
O ROMÂNIE ȘI O EUROPĂ VERZI ȘI DURABLE	Respectarea principiilor și practicilor dezvoltării durabile în România ca stat membru al UE.
ORGANIZAȚII DE/PENTRU TINERET ȘI PROGRAME EUROPENE	<ol style="list-style-type: none">1. Asigurarea sprijinului financiar adecvat pentru organizațiile de/ pentru tineret;2. Dezvoltarea unui parteneriat integrat între organizațiile de/ pentru tineret, tineri și autoritățile locale/ naționale/ europene pentru a sprijini adecvat sectorul de tineret;3. Dezvoltarea și consolidarea dialogului și cooperării dintre ONG-urile de și pentru tineret și autoritățile de management.

Sursa: Autorul, pe baza analizei Rezoluției Tinerilor din România 2020-2027

Programul **Capitala Tineretului din România** este un instrument creat la nivel național care funcționează asemănător inițiativei europene Capitalei Europene a Tineretului. Prin intermediul acestuia organizațiile de tineret pot promova temele importante ale categoriei de tineri pe care le reprezintă, iar autoritățile publice pot identifica problemele pentru rezolvarea cărora pot atrage investiții publice sau private. Mecanismul de funcționare al programului este unul simplu, anul fiind desfășurat un concurs în urma căruia un oraș din România este ale capitală a tineretului. Acesta este sprijinit financiar, prin formare și consultanță, în pregătirea și implementarea inițiativelor din dosarul de candidatură. Prima ediție a avut loc în anul 2016, când orașul câștigător a fost Timișoara, urmat de Bacău în 2017, Baia Mare în 2018, Iași în 2019 și Constanța în 2021⁴.

Platforma de petiții „Vocea ta” reprezintă un instrument prin care organizație/federație/fundație de și pentru tineret își pot face cunoscute părerile și exprima nevoile. Prin crearea unui cont în această platformă ONG-urile pot face petiții, pot susține propuneri făcute de alți utilizatori, își pot exprima părerea despre o propunere existentă și/sau pot raporta implementarea defectuoasă a unor măsuri.

La nivelul județului Timiș, **Consiliul Județean** reprezintă autoritatea administrației publice locale pentru coordonarea activității consiliilor comunale și orășenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. O atribuție principală a Consiliul Județean Timiș constă în elaborarea programelor locale de dezvoltare socială și economică. Conform art. 173(1) din O.U.G. 57/2019 privind Codul administrativ, în atribuțiile consiliului județean intră și cele privind (b) dezvoltarea economico-socială a județului și (d) atribuții privind gestionarea serviciilor publice de interes județean. În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean, dintre care menționăm ca puncte principale de interes pentru prezenta strategie: (d) cultura, (e) tineretul și (f) sportul.

Un proiect important realizat la nivel local este constituit din **„Incubatorul participării tinerilor”**, proiect ce are în vedere construirea unei punți de legătură între ONG-urile dedicate tinerilor și instituțiile publice de la nivelul județului Timiș, precum și consolidarea organizațiilor non-guvernamentale de și pentru tineret de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării cooperării la nivel local în domeniul tineretului.

Necesitatea unui astfel de proiect a fost justificată pe baza unei analize efectuate la nivel local din care a reieșit faptul că în județul Timiș există o nevoie de informare cât se poate de stringentă în ceea ce privește politicile pentru tineret.

Rezultatele care vor fi obținute în urma derulării proiectului constau în:

- 20 de Parteneriate pentru Dezvoltare Locală (PDL) în domeniul tineret, care asigură sustenabilitatea și în special continuarea colaborării între UAT-uri și ONG-uri din județul Timiș;
- promovarea cooperării între autoritățile publice și ONG-uri, care va duce la dezvoltarea materialelor resursă disponibile atât pentru autoritățile publice, cât și pentru ONG-uri;
- ghidul de bune practici, care va cuprinde exemple din cadrul județului Timiș, cu rolul de a arăta că în proximitate există soluții pentru cooperare între UAT-uri și ONG-uri.

Activitățile desfășurate au fost educaționale, de mentorat pentru dezvoltarea și înființarea consiliilor consultative de tineret, mentorat acordat în realizarea de programe de/pentru tineret, mentorat cu privire la planificarea strategică, mentorat care vizează sprijinirea proceselor de constituire a ONG-urilor de/pentru tineret. Acest proiect are un buget total de 392.119,99 lei, dintre care 384.277,59 lei din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă.

⁴ Capitala Tineretului din România, disponibil la adresa <https://capitalatineretului.ro/>, accesat în data de 31.03.2023

1.2. Contextul european de dezvoltare 2021-2027 în domeniul tineretului

În cadrul subcapitolului curent se va face o analiză referitoare la dezvoltarea politicii de tineret la nivelul statelor din Uniunea Europeană, precum și o trecere în revistă cuprinzătoare a strategiilor europene.

Va fi evidențiat cadrul strategic al domeniului tineretului din Uniunea Europeană sub forma unei sinteze a obiectivelor formulate în cadrul diferitelor planuri și strategii de dezvoltare a tineretului, precum și a principalelor fonduri disponibile la nivelul UE prin care se acordă sprijin tinerilor. De asemenea, este important de menționat că pe parcursul derulării procesului de elaborare a strategiei, o atenție deosebită a fost acordată obiectivelor strategice formulate în cadrul diferitelor programe, întrucât pachetele de programe ce au rolul de a contribui la dezvoltarea vieții tinerilor din județ, vor fi corelate cu acestea.

Tinerii din Uniunea Europeană reprezintă aproximativ 17,2% din totalul populației, numărul acestora fiind într-o scădere continuă, cea mai mare parte fiind de sex masculin. Conform Parlamentului European, tinerii europeni pot fi caracterizați astfel:

- persoane cu un nivel mai ridicat de educație față de adulții mai în vârstă;
- persoane care sunt mai expuse sărăciei și excluziunii sociale față de alte segmente ale populației;
- persoane responsabile, care prețuiesc sănătatea nefiind dispuse să și-o pună în pericol (un număr mai mic de tineri fumează, consumă alcool în exces sau sunt implicați într-un accident rutier decât în trecut);
- persoane care suferă de obezitate pe fondul obiceiurilor alimentare nesănătoase și a lipsei exercițiilor fizice;
- persoane care nu sunt interesate de politică într-o măsură la fel de mare precum adulții mai în vârstă (deși în ultimii ani s-a înregistrat o ușoară creștere a interesului față de politică și voluntariat);
- persoane care locuiesc cu părinții (66% dintre aceștia);
- persoane care se identifică drept cetățeni europeni⁵.

Șomajul ridicat al tinerilor în Europa a fost o problemă persistentă în ultimele decenii, iar cifrele post-pandemie arată că, în octombrie 2021, 2,905 milioane de tineri (sub 25 de ani) erau tineri NEETS, iar rata șomajului în rândul tinerilor a fost de 15,9%.

În anul 2022, Eurobarometrul Flash 502 a solicitat tinerilor să identifice trei teme cheie pe care ar trebui să se focalizeze Anul european al tineretului. Temele „Îmbunătățirea sănătății mentale și fizice și a bunăstării” și „Protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice” au primit cele mai multe răspunsuri, respectiv 34%. La mică distanță a fost tema „Îmbunătățirea educației și formării, inclusiv libera circulație a studenților, ucenicilor, elevilor etc.” (33%) și „Combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale” (32%). Pe locurile următoare s-au clasat „Stimularea ocupării forței de muncă și combaterea șomajului” (28%), „Promovarea drepturilor omului, a democrației și a valorilor europene comune” (26%), „Promovarea unor societăți favorabile incluziunii, inclusiv egalitatea de gen și combaterea discriminării” (22%). Tema care a obținut cele mai puține răspunsuri a fost „Promovarea digitalizării societății” (13%). Din punct de vedere al așteptărilor pe care tinerii europeni le au în urma derulării Anului

⁵ Parlamentul European, Politicile UE - rezultate pentru cetățeni, Capacitatea tinerilor, disponibil la adresa https://what-europe-does-for-me.eu/data/pdf/focus/focus20_ro.pdf, accesat în data de 03.04.2023

europenean al tineretului, cea mai mare parte a acestora își doresc ca societatea și factorii de decizie să asculte mai mult opiniile și nevoile tinerilor (33%), 33% își doresc să fie realizate mai multe eforturi pentru o mai bună integrare a tinerilor pe piața muncii, iar 28% să se întreprindă mai multe eforturi de incluziune a tinerilor dezavantajați (grupuri vulnerabile/din medii defavorizate/cu mai puține oportunități).

În ceea ce privește așteptările tinerilor de la Uniunea Europeană pentru generația lor, 37% își doresc menținerea păcii, consolidarea securității internaționale și promovarea cooperării internaționale, 33% creșterea oportunităților de angajare pentru tineri, 32% combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale, iar 31% promovarea unei politici prietenoase cu mediul și combaterea schimbărilor climatice. Acțiunile pe care tinerii le consideră cele mai eficiente pentru ca vocea lor să fie auzită de factorii de decizie sunt votarea la alegerile locale, naționale sau europene (39%), implicarea pe rețelele de socializare, exprimându-și opinia, folosind hashtaguri sau schimbându-și poza de profil, de exemplu (30%) și participarea la mișcări politice, partide sau sindicate (26%). Acțiunea care a primit cele mai puține răspunsuri este contactarea unui politician în legătură cu o problemă (11%), ceea ce denotă lipsa încrederii tinerilor în politică.

Eurobarometrul Flash 502 a avut de asemenea în vedere identificarea măsurii în care tinerii sunt familiarizați cu oportunitățile de finanțate ale UE pentru tinerii care doresc să rămână într-o altă țară din UE, iar rezultatele au arătat faptul că 50% dintre respondenți cunoșteau facilitatea Erasmus+ pentru studenți (peste 18 ani), 33% cunoșteau oportunitatea schimburi de tineret Erasmus+, 30% facilitatea Erasmus+ pentru elevi (11-18 ani), 20% oportunitatea Erasmus+ pentru ucenici, 18% oportunitatea Erasmus+ pentru tineri antreprenori, 12% oportunitatea DiscoverEU și 8% inițiativa Corpul european de solidaritate⁶.

Dezvoltarea tineretului reprezintă un factor cheie de succes într-o economie bazată pe cunoștințe, întrucât tinerii susțin creșterea economică și ocuparea forței de muncă, consolidând totodată coeziunea socială și cetățenia activă în cadrul UE. Prin intermediul programelor destinate tineretului UE promovează mobilitatea și încurajează cooperarea.

Pentru a veni în sprijinul tinerilor, pentru perioada de programare 2021-2027, Comisia Europeană a adoptat Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, un buget modern pentru o Uniune care protejează, împuternicește și apără. Noul cadru financiar multianual este unul aliniat la prioritățile politice, clar și simplu, mai flexibil, realist și pragmatic, corect și echilibrat. În contextul noului cadru financiar multianual tineretului îi sunt alocate fonduri în creștere cu 2,2% față de perioada precedentă. În principal, programele dedicate tinerilor se încadrează în sub-rubrica CFM „Investiții în oameni, coeziune socială și Valori”: Fondul Social European+, Erasmus+, Corpul European de Solidaritate, Europa Creativă și programul Drepturi și Valori (în cadrul Fondului Justiție, Drepturi și Valori). În continuare sunt redată programele aferente CFM prin care sunt vizați tinerii⁷.

⁶ Comisia Europeană, Eurobarometru Flash 502 Tineretul și democrația în Anul european al tineretului, disponibil la adresa file:///D:/Downloads/fl_502_fact_RO_ro.pdf, accesat la data de 04.04.2023

Orizont Europa

Arie	Piață unică, inovare și digitalizare
Buget	86,12 miliarde euro + 3,42 miliarde euro în temeiul articolului 5 din MFFR, + 0,56 miliarde euro din reutilizarea dezangajării în temeiul articolului 15 alineatul (3) din FR + 5,41 miliarde euro de la NextGenerationEU
Obiective	Orizont Europa este programul-cadru al UE pentru cercetare și inovare promovând excelența în cercetare și oferind sprijin esențial cercetătorilor și inovatorilor de top pentru a conduce sistematic schimbările necesare pentru a asigura o UE verde, sănătoasă și rezistentă.
Modul de funcționare	Prin intermediul programului, Comisia oferă finanțare sub formă de granturi, premii și achiziții pentru cercetători pentru a-și promova activitățile. De asemenea, oferă finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare și promovarea mobilității în cadrul UE. În cele din urmă, sprijină parteneriatele de cercetare-dezvoltare între statele membre, industrie și alte părți interesate.
Tipuri de proiecte	Proiecte de cercetare și inovare care abordează provocările societale, cu accent pe industria UE, leadership, recuperare, tranzițiile verzi și digitale (de exemplu, calcule de înaltă performanță, inteligență artificială, date și robotică, baterii, orașe inteligente, cancer și boli rare, industria circulară, economia albastră etc.).
Beneficiari	Oameni de știință și cadre universitare, organizații de cercetare, universități, industrie, mici și mijlocii întreprinderi, studenți etc.
Tipuri de acțiuni	Networking și coordonare, cercetare, inovare, proiecte pilot, acțiuni de intruire și mobilitate, diseminarea și exploatarea rezultatelor etc.
Execuția bugetară	Programul este implementat direct de către Comisie sau prin intermediul organismelor de finanțare desemnate de aceasta. Programul poate oferi finanțare sub formă de granturi, premii, achiziții și instrumente financiare

Figura nr. 4: Programul Orizont Europa

Sursa: Comisia Europeană, Bugetul pe termen lung al UE NextGenerationEU

Fondul European de Dezvoltare Regională

Arie	Coeziune, Reziliență și Valori
Buget	226,05 miliarde euro
Obiective	Consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în Uniunea Europeană prin reducerea disparităților economice, sociale și teritoriale dintre regiunile sale și sprijinirea integrării depline a celor mai puțin dezvoltate regiuni din cadrul pieței interne a UE
Modul de funcționare	Sprijină acțiunile de cercetare, tranziția digitală, întreprinderile mici și mijlocii. De asemenea, abordează problemele economice, de mediu și sociale din zonele urbane, cu accent deosebit pe dezvoltarea urbană durabilă. În plus, sprijină activitățile de cooperare între regiuni din diferite state membre (în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană (Interreg))
Tipuri de proiecte	Investiții productive în întreprinderi, infrastructură și politici publice precum serviciile de consultanță și consiliere, studii etc.
Beneficiari	Entitățile publice și private regionale, cu o atenție deosebită acordată regiunilor și zonelor defavorizate, în special zonele rurale și zonele care suferă de handicapuri naturale sau demografice și regiunile ultraperiferice; și, indirect, cetățenii UE, organizațiile publice sau private și întreprinderile.
Execuția bugetară	Fondul este gestionat prin management partajat. Colegislatorii stabilesc cadrul legal și finanțarea globală și determină alocările pentru fiecare stat membru și categorie de regiune. Comisia adoptă programele operaționale și cooperează cu administrațiile statelor membre

Figura nr. 5: Fondul European de Dezvoltare Regională

Sursa: Comisia Europeană, Bugetul pe termen lung al UE NextGenerationEU

Fondul Social European Plus

Arie	Coeziune, Reziliență și Valori
Buget	99,26 miliarde euro
Obiective	Principalul instrument al UE pentru investiții în oameni, FSE+ are scopul de a construi o UE mai socială și mai favorabilă incluziunii. FSE+ va continua să ofere o contribuție importantă politicilor de ocupare a forței de muncă, sociale, de educație și competențe. Fondul va fi, una dintre pietrele de temelie ale redresării socio-economice în urma pandemiei Covid-19. Ca parte a politicii de coeziune, FSE+ își va continua misiunea de sprijinire a coeziunii teritoriale și sociale în UE.
Modul de funcționare	FSE+ sprijină inovarea socială, investițiile în tineri pentru a-i ajuta să obțină o calificare și un loc de muncă de bună calitate, susținând îmbunătățirea educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții, investițiile în consolidarea capacităților și cooperarea transnațională/transfrontalieră pentru a consolida munca echitabilă, promovarea egalității de șanse pe piața muncii și sporirea mobilității forței de muncă, combaterea sărăciei și ajutorarea celor mai vulnerabili din societate care suferă din cauza pierderii locurilor de muncă și a reducerii veniturilor și acordarea de alimente și asistență materială de bază celor mai defavorizați, prin integrarea actualul Fond de ajutor european pentru cei mai defavorizați în FSE+.
Tipuri de proiecte	Studii, acțiuni de formare care vizează investiția în oameni, crearea și protejarea locurilor de muncă, promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și dezvoltarea competențelor necesare pentru tranziția digitală și ecologică. Se va include, de asemenea, o cerință mai ambițioasă de a investi în tineri și de a aborda sărăcia copiilor; cumpărarea și distribuirea de alimente și asistență materială de bază celor mai defavorizați etc.
Execuția bugetară	Sprijinul din cadrul FSE+ este implementat în cadrul managementului partajat și al managementului indirect. Finanțarea se plătește sub formă de granturi, achiziții și instrumente financiare

Figura nr. 6: Fondul Social European Plus

Sursa: Comisia Europeană, Bugetul pe termen lung al UE NextGenerationEU

Erasmus +

Arie Coeziune, Reziliență și Valori

Buget 24,57 miliarde euro + 1,94 miliarde euro în temeiul articolului 5 MFFR.

Obiective Erasmus+ este programul UE de sprijinire a educației, formării, tineretului și sportului în Europa.

Modul de funcționare Promovează mobilitatea pentru indivizi și grupuri, precum și cooperarea, incluziunea și echitatea, excelența, creativitatea și inovația. Promovează învățarea non-formală și informală, participarea activă a tinerilor și mobilitatea personalului sportiv.

Tipuri de proiecte Cooperare, consolidarea capacităților, schimburi de studenți între universități, crearea de rețele și sprijin pentru redactarea de politici pentru organizații și reforme în educație, formare, tineret și sport.

Beneficiari Studenți, cercetători și cadre universitare, universități și alte organizații care lucrează în învățământul superior în UE și în țările partenere.

Execuția bugetară Activitățile programului sunt implementate prin management direct și management indirect cu sprijinul agențiilor naționale Erasmus+ UE. Finanțarea este plătită sub formă de granturi, premii și achiziții.

Figura nr. 7: Programul Erasmus+

Sursa: Comisia Europeană, Bugetul pe termen lung al UE NextGenerationEU

Corpul European de Solidaritate

Arie Coeziune, Reziliență și Valori

Buget 1,01 miliarde euro

Obiective Corpul european de solidaritate este un program de finanțare al UE pentru tinerii care doresc să deruleze activități de solidaritate într-o varietate de domenii (furnizarea de ajutor umanitar, acțiuni de sănătate și mediu etc).

Modul de funcționare Programul finanțează proiecte de implicare a tinerilor în activități de solidaritate care răspund unor provocări ale societății.

Tipuri de proiecte Voluntariat (inclusiv ajutor umanitar) și proiecte de solidaritate.

Beneficiari Persoane cu vârsta cuprinsă între 18 și 30 de ani (35 pentru ajutor umanitar) și organizațiile din UE și țările partenere.

Execuția bugetară Activitățile sunt desfășurate prin gestiune directă de către Comisie, precum și indirect cu sprijinul unei rețele de agenții naționale ale UE. Finanțarea este plătită mai ales în forma de granturi.

Figura nr. 8: Corpul European de Solidaritate

Sursa: Comisia Europeană, Bugetul pe termen lung al UE NextGenerationEU

Programul Europa Creativă

Arie	Coeziune, Reziliență și Valori
Buget	1,84 miliarde euro + 0,69 miliarde euro în temeiul articolului 5 MFFR.
Obiective	Optimizează potențialul sectoarelor culturale și creative ale Europei, oferind oportunități operatorilor să se dezvolte tehnologic și artistic prin inițiative transfrontaliere inovatoare. Îi încurajează să schimbe, să coproducă și să distribuie lucrări europene și să le facă accesibile unui public larg și divers
Modul de funcționare	Oferă sprijin sectoarelor culturale și creative. Subprogramul MEDIA sprijină filmul european și alte industrii audiovizuale, finanțează promovarea și distribuția operelor europene în Europa și nu numai, contribuie la stimularea talentelor europene prin programe de formare, împreună cu contribuția la educația cinematografică, patrimoniul și dezvoltarea audienței. Subprogramul „cultură” este conceput pentru a sprijini inițiativele din sectorul cultural, promovând cooperarea transfrontalieră
Tipuri de proiecte	Acțiuni de promovare a excelenței în domeniul culturii; proiecte care vizează dezvoltarea audiovizualului inovator conținut; sprijin pentru sectorul mass-media de știri.
Beneficiari	Instituții mass-media, artiști, organizații culturale și creative din UE și nu numai, industria filmelor și muzicii etc.
Execuția bugetară	Programul este gestionat direct de Comisi. Fondurile sunt plătite sub formă de granturi, premii și achiziții. Birourile Europa Creativă contribuie la implementarea programului.

Figura nr. 9: Programul Europa Creativă

Sursa: Comisia Europeană, Bugetul pe termen lung al UE NextGenerationEU

Pe de altă parte, la 11 decembrie 2019, Comisia Europeană a adoptat **Comunicarea privind Pactul verde european**, o cale ambițioasă către o nouă politică de creștere durabilă pentru Europa. Această strategie de referință se referă, pe de o parte, la reducerea emisiilor cu efect de seră și pe de altă parte, la transformarea UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și competitivă. Pentru ca obiectivele ambițioase ale Pactului verde european să fie atinse, tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic trebuie să fie echitabilă și favorabilă incluziunii, fără a lăsa pe nimeni în urmă, implicarea cetățenilor Uniunii fiind crucială. Un pilon principal al Pactului verde european este Mecanismul pentru o tranziție justă (MTJ), care va sprijini regiunile UE cele mai afectate de tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, astfel încât să se asigure că niciun cetățean nu este lăsat în urmă. În România, județele identificate în cadrul Anexei D a Raportului de țară, care vor primi finanțare prin FTJ, sunt: Hunedoara, Gorj, Mureș, Prahova, Galați și Dolj.

1.3. Contextul național și regional de dezvoltare în domeniul tineretului

Subcapitolul curent redă strategiile redactate la nivel național și regional care prezintă relevanță pentru **Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023–2027**.

Pentru a prezenta contextul național și regional de dezvoltare în domeniul tineretului, au fost analizate prevederi din cadrul următoarelor documente programatice:

- Politica de Coeziune a Uniunii Europene;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030;
- Programul de Guvernare 2021-2024 al Coaliției pentru Reziliență, dezvoltare și prosperitate;
- Planul Național de Redresare și Reziliență;
- Master Planul pentru turismul național al României în perioada 2007-2026;
- Programul Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027;
- Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș 2021-2027.

Politica de Coeziune a Uniunii Europene stă la baza elaborării proiectelor din întreaga Europă, finanțate din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european+ (FSE+ – 12,5% din valoarea acestui fond se va aloca tineretului) și Fondul de coeziune (FC).

Conform Actului Unic European din 1986, coeziunea economică și socială, se referă la *reducerea decalajelor dintre diferitele regiuni și a rămânerii în urmă a regiunilor defavorizate*. Cel mai recent tratat UE, respectiv Tratatul de la Lisabona, adaugă o fațetă nouă coeziunii, făcând trimitere la *coeziunea economică, socială și teritorială*⁸.

Politica de Coeziune cuprinde 5 obiective asociate, respectiv:

- O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE;
- O Europă mai conectată, cu rețele strategice de transport și digitale.

Prin obiectivele sale, Politica de Coeziune urmărește: valorificarea în beneficiul României a potențialului reprezentat de resursele europene disponibile, precum și orientarea resurselor financiare al Uniunii Europene către domenii cheie, convergente și complementare cu impact real pentru calitatea vieții și bunăstarea cetățenilor.

În perioada 2021-2027 România va beneficia de următoarele Programe:

⁸ Comisia Europeană, Politica de coeziune, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/faq/#1, accesat la data de 15.06.2023

- Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF);
- Programul Transport (PT);
- 8 Programe Regionale (PR);
- Programul Educație și Ocupare (PEO);
- Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS);
- Programul Sănătate (PS);
- Programul Dezvoltare Durabilă (PDD);
- Programul Tranziție Justă (PTJ);
- Programul Asistență Tehnică (PAT);
- Programul pentru Acvacultură și Pescuit 2021-2027.

Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și al digitalizării, finanțate fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.

PT - Programul Transport înglobează o viziune pentru anul 2030 în care obiectivele constau în a avea în funcțiune în România o rețea de infrastructură de transport de înaltă calitate care să asigure conectivitatea între România și restul Uniunii Europene, precum și între toate regiunile țării, în siguranță și în armonie cu obiectivele de neutralitate climatică și protecție a mediului. Obiectivul general al POT 2021-2027 este astfel de a asigura realizarea investițiilor ce răspund nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2021-2027 în concordanță cu Raportul de țară și Recomandările specifice de Țară, dar și cu strategia dezvoltată de România pentru recuperarea în mod sustenabil a decalajelor de dezvoltare a infrastructurii de transport, respectiv Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030.

PS - Programul Sănătate surprinde măsurile planificate pentru domeniul sănătății publice, un domeniu de interes major, căruia i s-a acordat prioritate în ceea ce privește investițiile din fonduri nerambursabile.

PIDS - Programul Incluziune și Demnitate Socială are ca scop sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor cu risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.

PDD - Programul Dezvoltare Durabilă direcționează sprijinul acordat către un număr limitat de sectoare de intervenție. Astfel, prin PDD vor fi finanțate nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin îmbunătățirea eficienței energetice, creșterea gradului de utilizare a energiei regenerabile și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, infrastructura de apă și apă uzată, economia circulară, conservarea biodiversității, calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate, managementul riscurilor.

PEO - Programul Educație și Ocupare reprezintă o intervenție necesară la nivelul țării, având în vedere faptul că România se confruntă cu o serie de deficiențe, care pot fi ameliorate prin intermediul acestuia. Cele mai mari provocări pe care le înfruntă România în acest domeniu sunt: nivelul de instruire scăzut în ceea ce privește competențele de bază, digitale și non-tehnice, participare redusă la educația și îngrijirea timpurie, rată ridicată de părăsire timpurie a școlii, relevanța redusă pentru piața forței de muncă a educației și formării profesionale și a

învățământului superior, deficitul de cadre didactice, mai ales în mediul rural, precum și acces precar la formarea profesională.

PAT - Programul Asistență Tehnică este un program care are în vedere simplificarea și introducerea unor noi instrumente de flexibilitate care să sprijine beneficiarii finali ai fondurilor 2021-2027. Obiectivul Programului Operațional Asistență Tehnică este de a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor UE, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Tabelul nr. 2: Obiective de politică atinse prin fiecare program

Obiectiv/Program	O Europă mai inteligentă	O Europă mai verde	O Europă mai socială	O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O Europă mai conectată
Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	X				
Programul Transport		X			X
Programul Sănătate	X		X		
Programul Incluziune și Demnitate Socială			X		
Programul Dezvoltare Durabilă		X			
Programul Educație și Ocupare			X		

Sursa: Autorul

Tabelul nr. 3: Aspecte referitoare la tineri în cadrul programelor

Program	Prioritatea	Obiectivul	Acțiunea	Modalitatea de acțiune
Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	Prioritatea 1. Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în RO	Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea de tehnologii avansate	Acțiunea 1.3 Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional	Proiectele vor sprijini angajarea tinerilor cercetători, oferind un mediu atractiv de lucru și vor susține creșterea participării RO la programele europene/internaționale CDI
	Prioritatea 3. Transformarea digitală și furnizarea de	Obiectiv specific: RSO4.6. Îmbunătățirea rolului culturii și	Acțiunea 3.1 - Creșterea rolului culturii în societate prin valorificarea	Prin creșterea consumului de carte și mobilizarea de noi audiențe prin

Program	Prioritatea	Obiectivul	Acțiunea	Modalitatea de acțiune
	servicii îmbunătățite în sectorul cultural	turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunii și inovării sociale	avantajelor digitalizării	utilizarea instrumentelor digitale, se va reduce analfabetismul funcțional și sectorul va avea o altă relevanță pentru noua generație/tineri.
Programul Sănătate	Prioritate: 1. Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive	Obiectiv specific: RSO4.5. Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie sau în comunitate	-	Dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ la servicii medicale de calitate
		Obiectiv specific: ES04.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea	-	Creșterea capacității de recuperare a copiilor/ tinerilor cu probleme de sănătate mintală (0-18 ani) Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei de sănătate orală, adresate copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ, din mediul urban, cât rural Dezvoltarea de instrumente de lucru și mecanisme care să întărească capacitatea

Program	Prioritatea	Obiectivul	Acțiunea	Modalitatea de acțiune
		accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung		<p>cabinetelor de medicină școlară de a furniza servicii preventive și de monitorizare a stării de sănătate a copiilor și tinerilor, inclusiv campanii de educație pentru sănătate și de promovare a sănătății</p> <p>Creșterea capacității de furnizare de servicii preventive de medicină școlară și/sau de sănătate orală care să vizeze copii/ tineri care urmează o formă de învățământ prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile,)</p>
Programul Incluziune și Demnitate Socială	Prioritate: P01. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității	Obiectiv specific: ES04.10. Promovarea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii		<p>Acțiuni de informare și consiliere profesională; mediere și facilitare a angajării, inclusiv prin campanii de promovare a avantajelor angajării tinerilor în rândul angajatorilor destinate încurajării participării părinților romi la procesul educațional din școală și din afara ei</p> <p>Campanii de informare și conștientizare încurajării</p>

Program	Prioritatea	Obiectivul	Acțiunea	Modalitatea de acțiune
				participării tinerilor romi în sistemul de învățământ profesional și profesional dual, cu precădere în domeniul învățământului profesional și profesional dual din agricultură și ramuri conexe acesteia Servicii de formare tineri romi pentru încadrarea în meserii de bază, inclusiv măsuri de acompaniament (masă caldă, transport etc.)
	Prioritate: P03. Protejarea dreptului la demnitate socială	Obiectiv specific: RSD4.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale	Acțiunea 3.1. Locuințe sociale	Locuințe sociale pentru tineri
		Obiectiv specific: ES04.1. Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile	Acțiunea 3.2 Economie socială în mediul rural	Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor

Program	Prioritatea	Obiectivul	Acțiunea	Modalitatea de acțiune
		defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale		
	Prioritate: P05. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii	Obiectiv specific: RSO4.3. Promovarea incluziunii socioeconomice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale	Acțiunea 5.1 FEDR	Abordarea integrată a scoaterii copilului din sărăcie, incluziune socială și îmbunătățirea accesului copiilor și tinerilor la servicii de calitate în comunitate.
		Obiectiv specific: ES04.11. Lărgirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire orientată către persoane, inclusiv asistență medicală Modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate Îmbunătățirea	Acțiunea 5.3.FSE+ Sprijinirea tinerilor care părăsesc/au părăsit sistemul de protecție specială.	
			Acțiunea 5.1. FSE+ Dezvoltarea de servicii specializate pentru copii cu tulburări de comportament	
			Acțiunea 5.2 FSE+ Centre multifuncționale/sport/cultură destinate copiilor care provin din zone izolate sau defavorizate care să asigure accesul acestora la activități sportive, recreative sau culturale.	
			Acțiunea 5.4 FSE+ Servicii comunitare pentru copii și	

Program	Prioritatea	Obiectivul	Acțiunea	Modalitatea de acțiune
		accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, precum și a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	familii în vederea prevenirii separării	
			Acțiunea 5.6 FSE+ Creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă	
Programul Educație și Ocupare	Prioritate: 2. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii (Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor)	Obiectiv specific: ESO4.1. Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale	Toate acțiunile	-
	Prioritate: 3. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți			
	Prioritate: 4. Antreprenariat și economie socială			

Sursa: Autorul

În scopul oferirii unui răspuns la Agenda 2030 a ONU, dar și pentru corelarea cu politicile de la nivel european, România a elaborat Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030, prin care s-au trasat 17 direcții privind obiectivele ce trebuie atinse în acest interval de timp. Având drept repere direcțiile europene, în Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României 2030 s-au stabilit ținte specifice pentru fiecare dintre cele 17 direcții. În esență, documentul programatic promovează ideea conform căreia dezvoltarea durabilă reprezintă un cadru de gândire care, odată însușit de către cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și care să poată face față schimbărilor aduse de probleme actuale globale, regionale și naționale, inclusiv scăderea demografică. În continuare, în figura de mai jos sunt prezentate cele 17 obiective de dezvoltare durabilă, iar în tabelul de mai jos țintele fiecărui obiectiv:

Figura nr. 10: Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

Sursa: Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Programul de Guvernare 2021-2024 al Coaliției pentru reziliență, dezvoltare și prosperitate își propune să construiască o societate unitară, care să beneficieze de îmbunătățirea sistemului de educație și sănătate, de reducere a inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediul urban și rural, astfel încât să se promoveze o societate deschisă, în care cetățenii să se simtă apreciați și sprijiniți.

În ceea ce privește obiectivele derivate, la nivel programatic se are în vedere **implementarea reformelor din PNRR** în special îmbunătățirea capacității instituționale, guvernanta corporativă, atingerea țintelor europene de decarbonizare a transportului, digitalizarea transporturilor și creșterea siguranței în domeniu, dar și punerea în practică a Planului investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport.

În ceea ce privește tinerii, Programul de Guvernare 2021-2024 al Coaliției pentru reziliență, dezvoltare și prosperitate prevede printre altele:

- sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare și sociale pe care le presupune întemeierea unei familii și creșterea copiilor;
- construirea de locuințe pentru tineri;
- accesul în mod egal la educație al copiilor și al tinerilor prin asigurarea condițiilor de desfășurare a procesului educațional într-un singur schimb;
- reducerea decalajelor din sistem și asigurarea șansei la o educație de calitate pentru copiii și pentru tinerii din toate mediile⁹.

În scopul sprijinirii statelor Uniunii Europene, în contextul izbucnirii crizei Covid-19, Comisia Europeană a hotărât să înființeze un instrument financiar temporar – #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE. Obiectivul principal al

⁹ Guvernul României, Programul de Guvernare 2021-2024 al Coaliției pentru reziliență, dezvoltare și prosperitate, disponibil la adresa <https://gov.ro/ro/obiective/strategii-politici-programe/programul-de-guvernare-2021-2024&page=1>, accesat în data de 09.04.2023

acestui mecanism constă în suportul acordat statelor membre pentru a face față provocărilor generate de criza Covid-19 și consecințele sale economice. Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro. Din alocarea totală de 672,5 miliarde de euro pentru Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) la nivelul UE, România poate beneficia de 29,182 miliarde de euro, compuse din 14,240 miliarde de euro sub formă de granturi și 14,942 miliarde de euro sub formă de împrumuturi. Fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul Plan Național de Redresare și Reziliență (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul depășirii crizei, relansării economice și creșterii capacității de reziliență. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) pe care România l-a elaborat se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și reformele necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de Comisia Europeană.

Obiectivul general al PNRR al României vizează dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Având în vedere impactul major pe care criza Covid-19 l-a avut asupra statelor membre, la nivel european s-a accentuat necesitatea consolidării cadrului actual pentru furnizarea de sprijin, prin utilizarea unui instrument inovator. Astfel, Uniunea Europeană a instituit acest mecanism de redresare și reziliență („mecanismul”) menit să furnizeze sprijin financiar eficace și semnificativ, astfel încât să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre.

PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament.

Domeniul **tineret** este parte a unuia dintre pilonii Planului Național de Redresare și Reziliență, respectiv a **pilonul 6 – Copii, tineri, educație și competențe**.

Ca reforme, PNRR propune:

Componenta VI.15 Educație

- ✓ Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie pentru copiii de la naștere la 6 ani, unitar, incluziv și de calitate, având la bază un mecanism eficient de cooperare interinstituțională și de coordonare intersectorială, care să asigure beneficiarilor rate crescute de acces și participare;
- ✓ Reformarea sistemului de învățământ obligatoriu prin creșterea autonomiei unităților de învățământ în scopul identificării și implementării unor măsuri specifice pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar;
- ✓ Constituirea unei rute profesionale complete, facilitată de un bacalaureat reformat, care să ofere elevilor oportunitatea unei rute deschise, cu acces la instituții de învățământ superior cu profil tehnic;
- ✓ Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației;
- ✓ Modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate, prietenoase cu mediul, în unitățile de învățământ preuniversitar și universitar;
- ✓ Reforma guvernantei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului în condițiile unei autonomii sporite a școlilor;
- ✓ La finalul acestor reforme și investiții se așteaptă rezultate importante precum: 4 1175 SMART Lab-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal, 10 centre de învățământ dual integrate, finalizate și operaționale, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă.

Pilonii reformelor sustenabile sunt redați în figura de mai jos:

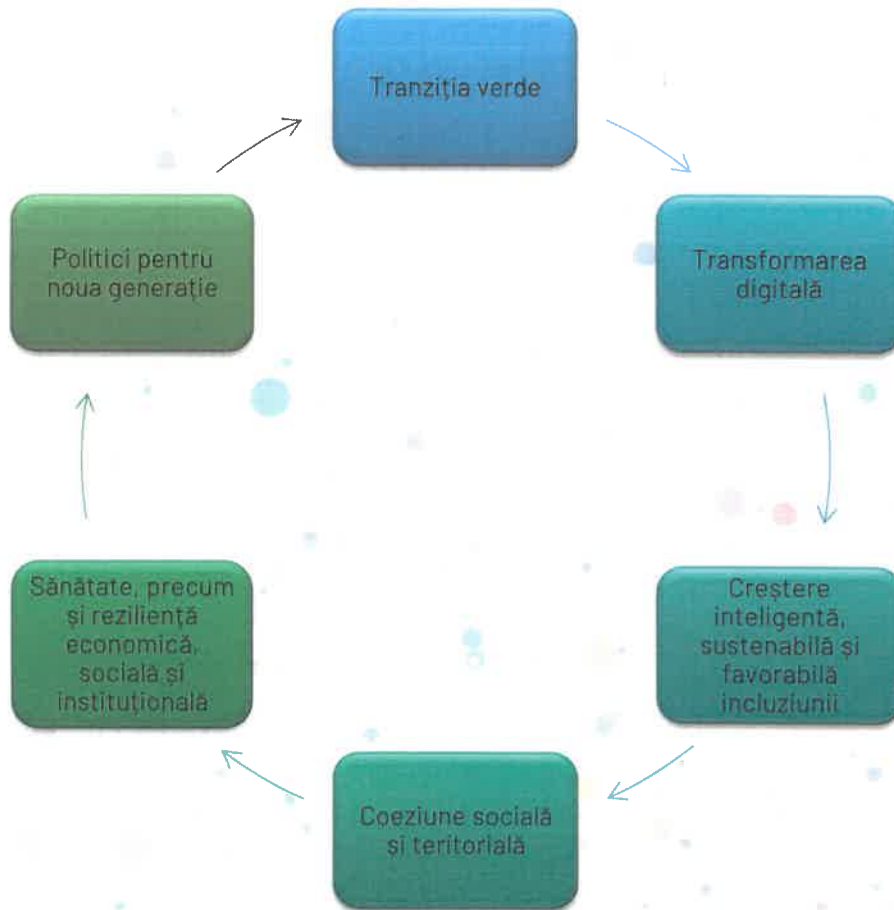

Figura nr. 11: Cei șase piloni ai reformelor sustenabile, Planul Național pentru Redresare și Reziliență

Sursa: Adaptare a Autorului, în conformitate cu informațiile cuprinse în Planul Național pentru Redresare și Reziliență

PNRR vizează și **politici pentru generația următoare, copii și tineret**, cum ar fi educația și competențele, ca Pilon în cadrul Planului. România are rezultate deosebit de slabe în raport cu media UE în ceea ce privește tinerii care nu sunt încadrați profesional și nici nu urmează vreun program educațional, de formare sau de calificare în muncă. Disparitățile dintre mediul urban și cel rural creează inegalități foarte mari în ceea ce privește veniturile și oportunitățile în rândul populației. În 2018, ponderea tinerilor care nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare în rândul populației tinere din mediul rural era de aproape trei ori mai mare decât cea a tinerilor din mediul urban (18,1 %, comparativ cu 7 %).

Tabelul nr. 4: Sumele alocate pilonului VI din PNRR

Pilon	Suma (milioane euro)	Din care: contribuție la tranziția verde (milioane euro)	Din care: contribuție la tranziția digitală (milioane euro)	Din care: finanțări nerambursabile (milioane euro)	Din care: împrumuturi (milioane euro)
Pilonul VI - Educație	3605.97	601.93	1129.50	2885.40	720.57

Sursa: Adaptare a autorului, în conformitate cu informațiile cuprinse în Planul Național pentru Redresare și Reziliență

Master Planul pentru turismul național al României în perioada 2007-2026 – are drept obiectiv identificarea punctelor slabe ale turismului românesc, pe baza cărora să fie trasate direcțiile de prin care acesta să poată fi redresat.

Viziunea Master Planului prevede transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene

privind furnizarea produselor și serviciilor până în 2013 și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului a sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa.

Planul analizează deficiențele fundamentale referitoare la:

- dezvoltarea urbană de slabă calitate și neintegrată fizic;
- coordonarea ineficientă și managementul asigurat de sectorul public;
- procedurile depășite de pregătire a resurselor umane;
- lipsa de baze statistice solide pentru analiză;
- dezvoltare planificată și pentru marketing;
- modul învechit de abordare a marketingului destinațiilor.

Master Planul face referire la cinci zone cheie în care sunt necesare activități pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite, precum și pentru valorificarea potențialului turistic al României, acestea fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 5: Zone cheie ale Master Planului pentru turismul național al României în perioada 2007-2026

Zonă cheie	Acțiuni
Cercetare	<ul style="list-style-type: none">• revizuirea modului de colectare și analiza a datelor despre turism;• îmbunătățirea cercetării de piață în scopul identificării de noi piețe;• dezvoltarea turismului pe baza cercetării.
Structuri instituționale	<ul style="list-style-type: none">• este recomandat ca sectorul privat să se implice în mod direct în procesele de luare a deciziilor de către structura națională care coordonează activitățile din domeniul turismului;• instituția care coordonează la nivel național domeniul turismului trebuie să rămână în finanțarea guvernului, dar trebuie să-și crească gradul de independență.
Pregătirea profesională a angajaților din industria turistică	<ul style="list-style-type: none">• schimbarea radicală a sistemului de pregătire, de la actualizarea regulată a curriculei până la introducerea mai multor elemente de pregătire practică;• înființarea unui lanț de instituții de pregătire în sectorul ospitalității și turismului, în vederea asigurării formării continue și pregătirii personalului pentru cariere în aceste sectoare.
Planificare	<ul style="list-style-type: none">• strângerea tuturor prevederilor legale în domeniul planificării urbane din România;• aplicarea unor penalizări semnificative pentru încălcarea prevederilor legislației în domeniu.
Marketing	<ul style="list-style-type: none">• clasificarea piețelor sursa de turism clasificate pe baza oportunității pe care o reprezintă pentru România pe termen scurt, mediu și lung.

Sursa: Master Planul pentru turismul național al României în perioada 2007-2026

Programul Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027 are în vedere următoarele elemente de ordin strategic:

Viziunea: Regiunea Vest dorește să devină o regiune competitivă la nivel european, cu un nivel ridicat de cercetare, dezvoltare și inovare, capabilă să atragă și să capitalizeze investiții, conectată intern și internațional, ai cărei cetățeni să beneficieze de un sistem educațional la nivel european, în localități prietenoase cu mediul și care să asigure o calitate a vieții ridicată.

Programul Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027 contribuie la atingerea tuturor obiectivelor de politică ale Uniunii Europene.

Tabelul nr. 6: Prioritățile și obiectivele specifice ale Programului Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027 care fac referire la tineri

Program	Prioritatea	Obiectivul specific	Tipuri de acțiuni
Programul Regional al Regiunii Vest	Prioritate: 6. O regiune educată și atractivă	Obiectiv specific: RS04.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială (FEDR)	C. Investiții în modernizarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri
		Obiectiv specific: RS04.2. Îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online (FEDR)	A. Investiții în unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, profesional și superior
	B. Sprijin pentru servicii de creștere a calității și de accesibilitate la educație, pentru dezvoltarea de noi specializări, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, alte servicii educaționale destinate grupurilor vulnerabile pentru prevenirea excluziunii sociale, conform principiilor Pilonului European al Drepturilor Sociale, în flexibilitatea FEDR / FSE+, integrate în cadrul celor specificate la punctul A.		
	Prioritate: 7. O regiune pentru cetățeni	Obiectiv specific: RS05.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane (FEDR)	A. Reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane
			B. Regenerare urbană
			C. Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
D. Construirea, modernizarea, amenajarea obiectivelor de infrastructură culturală publică			

Sursa: Autorul, în baza analizei Programului Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027

În scopul rezolvării problemelor regăsite la nivelul Regiunii Vest, prin intermediul **Programului Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027** sunt propuse următoarele obiective:

- dezvoltarea ecosistemului regional de cercetare, dezvoltare și inovare, care să susțină

și să stimuleze o creștere economică sustenabilă;

- îmbunătățirea accesului, transparentizarea și facilitarea utilizării serviciilor digitale la nivelul întregii regiuni pentru administrația publică, întreprinderi și cetățeni;
- susținerea aglomerărilor urbane din Regiunea Vest prin utilizarea tehnologiilor digitale și inovative;
- creșterea numărului de IMM-uri în regiune, a competitivității și productivității acestora, cu prioritate în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv prin acces la structuri instituționale și servicii de sprijin;
- dezvoltarea, diversificarea și perfecționarea competențelor și abilităților resurselor umane;
- adaptarea regiunii la provocările globale privind schimbările climatice prin transformarea și îmbunătățirea performanței energetice în clădiri, în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră;
- o abordare verde și sănătoasă pentru regenerarea orașelor în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor¹⁰.

Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș 2021-2027 reprezintă un document programatic ce trasează direcțiile de dezvoltare ale Județului Timiș în perioada 2021-2027.

Conform viziunii strategiei, în 2027, județul Timiș va fi cel mai important și atractiv pol de creștere din România după Capitală, dar cu cea mai ridicată calitate a vieții, un model de specializare inteligentă în economia europeană, bazându-se pe o comunitate diversă și implicată civic, o administrație publică performantă ce formulează politici publice și ia decizii bazate pe date, și un sistem modern de servicii publice și utilități, ce deservește echitabil teritoriul și asigură o calitate a locuirii la standarde europene.

Viziunea strategiei va fi îndeplinită prin intermediul a 6 obiective strategice, respectiv:

- 01. Timiș Hub European Inovativ: cel mai vestit hub de investiții și cunoaștere din Europa și cel mai important și atractiv pol de antreprenariat din țară, după capitală;
- 02. Timiș conectat: cel mai eficient și ecologic nod intermodal de transport al mărfurilor și persoanelor din țară;
- 03. Timiș echipat: teritoriu deservit echitabil de servicii publice și infrastructură de utilități moderne și performante;
- 04. Timiș verde: județ verde și rezilient, cu emisii scăzute de CO₂;
- 05. Timiș creativ și atractiv: pol național creativ, cultural și turistic, cu o identitate bine definită și cu o ofertă variată de servicii pentru comunitate și turiști;
- 06. Timiș performant: administrație locală inovatoare, eficientă și deschisă, ce formulează politici publice și ia decizii bazate pe date.

Tabelul nr. 7: Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș 2021-2027

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Direcție de acțiune
01. Timiș Hub European Inovativ: cel mai vestit hub de	OS 1.1. ReinvenTM - Consolidarea capacităților de CDI25 cu focus pe domeniile	D1.1.1 Dezvoltarea facilităților și serviciilor de CDI și transfer tehnologic de la nivelul entităților cheie (universități, institute, stațiuni, centre de cercetare) din județ D1.1.2 Stimularea activă a inovării

¹⁰ ADR Vest, Programul Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027, disponibil la adresa https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2021/04/POR-Vest-2021-2027_Draft-2_16.04.2021.pdf, accesat în data de 20.03.2023

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Direcție de acțiune
investiții și cunoaștere din Europa și cel mai important și atractiv pol de antreprenoriat din țară, după capitală	regionale de specializare inteligentă	D1.1.3 Promovarea cooperării dintre companiile mari, actorii de cercetare și companii mici în activități de CDI și transfer tehnologic
	OS 1.2. Cea mai ofertantă experiență de business	D1.2.1 Parteneriate pentru investiții și vizibilitate globală D1.2.2 Enterprising Growth - dezvoltarea și valorificarea competențelor antreprenoriale, mai ales în domeniile regionale de specializare inteligentă și în nișele de la nivel județean D1.2.3 Infrastructură și servicii suport pentru antreprenoriat D1.2.4 Angajament civic al companiilor locale
	OS 1.3. Hub al talentelor și al competențelor relevante pentru viitor	D1.3.1 Dezvoltarea unor modele agile pentru a răspunde rapid nevoilor de competențe din piață D1.3.2 Atragerea și retenția talentelor de la nivel național și internațional în județul Timiș D1.3.3 Stimularea formării și specializării forței de muncă (creșterea pe scara competențelor) pentru adaptarea la provocările economiei colaborative, bazate pe cunoaștere D1.3.4 Dezvoltarea competențelor tehnice, antreprenoriale, manageriale, creative și circulare cu focus pe domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel regional (inclusiv sprijin pentru self-employment și inițiative de economie socială) D1.3.5 Promovarea de către angajatori a unor forme flexibile de lucru și promovarea principiului "shared resources"
	OS 1.4. Hinterland agricol	D1.4.1 Diversificarea activităților economice non-agricole și dezvoltarea lanțurilor valorice locale, scurte ("din fermă, direct în farfurie") D1.4.2 Modernizarea și dezvoltarea târgurilor și piețelor locale D1.4.3 Dezvoltarea rețelelor de colectare, depozitare și marketingul produselor agricole și susținerea modernizării agriculturii, inclusiv a viticulturii D1.4.4 Încurajarea investițiilor în digitalizare (ex. blockchain pentru creșterea veniturilor fermierilor etc.) și crearea unui sector agricol inteligent D1.4.5 Viabilizarea terenurilor și dezvoltarea rețelelor de irigații inteligente în contextul schimbărilor climatice D1.4.6 Sprijinirea fermelor mici și medii în vederea creșterii producției și rentabilității D1.4.7 Încurajarea/sprijinirea/ promovarea investițiilor pentru dezvoltarea agriculturii ecologice certificate D1.4.8. Promovarea identității locale prin revitalizarea soiurilor și produselor tipice locale
	OS 1.5. Hotspot productiv și sustenabil	D1.5.1 Crearea de noi clustere și dezvoltarea celor existente D1.5.2 Tehnologizarea, digitalizarea (tehnologii verzi, automatizare, robotizare, IoT, AI, Big Data, Cloud, Security, 5G, Machine Learning, Blockchain) și internaționalizarea IMM-urilor D1.5.3 Îmbunătățirea accesului la instrumente financiare inovatoare și la rețele de business angels
O2. Timiș conectat: cel mai eficient și ecologic nod intermodal de transport al mărfurilor și persoanelor din	OS 2.1. Poartă de intrare în țară, cu legături facile către centrele urbane europene	D2.1.1. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare și a unui centru intermodal de transport D2.1.2. Reabilitarea Canalului Bega D2.1.3. Dezvoltarea serviciilor de transport naval pentru marfă și pasageri D2.1.4. Extinderea rețelei rutiere majore
	OS 2.2. Infrastructură	D2.2.1. Amenajarea variantelor ocolitoare pentru localitățile din

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Direcție de acțiune
țară	rutieră modernizată, ce asigură legături optime la nivel local și interjudețean	judet D2.2.2. Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și comunale D2.2.3. Extinderea, modernizarea și reabilitarea drumurilor locale D2.2.4. Extinderea și modernizarea parcarilor la nivel local D2.2.5. Dezvoltarea infrastructurii pentru utilizarea autovehiculelor electrice
	OS 2.3. Transport public județean și metropolitan optimizat, atractiv și digitalizat	D2.3.1. Modernizarea și extinderea rețelei județene de căi ferate D2.3.2. Creșterea calității serviciilor de transport public județean pe cale rutieră D2.3.3. Creșterea calității serviciilor de transport public local D2.3.4. Dezvoltarea serviciilor de transport public metropolitan pe cale ferată D2.3.5. Digitalizarea serviciilor de transport public din județ D2.3.6. Dezvoltarea intermodalității la nivelul județului
	OS 2.4. Rețea de transport pentru deplasări nemotorizată Performantă, sigură și extinsă	D2.4.1. Amenajarea coridoarelor de mobilitate și a traseelor de cicloturism la nivel local și transfrontalier D2.4.2. Dezvoltarea rețelei velo de pe teritoriul localităților componente D2.4.3. Dezvoltarea rețelei de deplasări pietonale de pe teritoriul județului și a localităților componente
O3. Timiș echipat: teritoriu deservit echitabil de servicii publice și infrastructură de utilități moderne și performante	OS 3.1. Sistem de educație atractiv și performant, ce dezvoltă competențe pentru viitor	D3.1.1 Dezvoltarea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii școlare preuniversitare D3.1.2 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlare universitare D3.1.3 Digitalizarea și echiparea sistemului de învățământ județean cu dotări adaptate meseriilor viitorului D3.1.4. Dezvoltarea și creșterea atractivității învățământului dual D3.1.5. Sprijinirea performanței în educație D3.1.6. Asigurarea unui sistem de învățământ incluziv
	OS 3.2. Rețea de sănătate modernă, cu rol regional și o bună deservire a teritoriului	D3.2.1 Reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate existente D3.2.2 Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate pentru a asigura buna deservire a teritoriului D3.2.3 Dezvoltarea măsurilor pentru asigurarea unui nivel optim de sănătate a populației
	OS 3.3. Sistem de servicii sociale diversificate și performante, ce răspunde nevoilor tuturor tipurilor de beneficiari și sprijină inovarea socială	D3.3.1 Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice D3.3.2 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de servicii sociale pentru copii și tineret D3.3.3 Dezvoltarea serviciilor sociale și a infrastructurii de servicii sociale pentru a răspunde nevoilor tuturor grupurilor de beneficiari și a deservi echilibrat teritoriul D3.3.4 Dezvoltarea de parteneriate și sprijinirea activităților de dezvoltare a serviciilor sociale

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Direcție de acțiune
	OS 3.4. Sisteme de utilități extinse și modernizate, cu impact redus asupra mediului	D3.4.1 Modernizarea sistemului și extinderea rețelei electrice de distribuție în zonele nedeservite D3.4.2 Modernizarea iluminatului public și organizarea serviciului de iluminat public în localitățile unde nu există D3.4.3 Modernizarea infrastructurii de telecomunicații și extinderea infrastructurii broadband în zona rurală D3.4.4 Reabilitare, extindere și realizare infrastructuri de alimentare cu apă și canalizare apă uzată D3.4.5 Reabilitare, extindere și realizare infrastructuri de alimentare cu gaze naturale D3.4.6 Modernizarea/ re tehnologizarea sistemelor de alimentare cu energie termică
O4. Timiș verde: județ verde și rezilient, cu emisii scăzute de CO ₂	OS 4.1. Tranziție avansată către un sistem energetic cu impact scăzut asupra calității mediului	D4.1.1. Încurajarea utilizării energiei din surse regenerabile D4.1.2. Eficientizarea energetică a fondului construit
	OS 4.2. Rețea verde-albastră protejată, extinsă și valorificată	D4.2.1. Conservarea biodiversității și valorificarea ariilor naturale protejate D4.2.2. Extinderea suprafeței de spații verzi în orașele din județ D4.2.3. Conservarea și creșterea suprafețelor împădurite, în special în zonele periurbane
	OS 4.3. Județ cu o vulnerabilitate redusă la riscuri naturale și poluare	D4.3.1. Reducerea vulnerabilității județului la riscuri naturale D4.3.2. Reducerea presiunii surselor de poluare asupra calității mediului
	OS 4.4. Sistem modern de management al deșeurilor, ce sprijină economia circulară la nivel județean	D4.4.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii de gestiune a deșeurilor D4.4.2. Creșterea gradului de conștientizare a populației cu privire la importanța utilizării produselor ecologice, reciclate și reutilizate
O5. Timiș creativ și atractiv: pol național creativ, cultural și turistic, cu o identitate bine definită și cu o ofertă variată de servicii pentru comunitate și turiști	O 5.1. Vitalitate culturală crescută, susținută de o ofertă culturală adaptată diverselor categorii de public local și extern (incl. sprijinirea ICC)	D5.1.1. Implementarea programului Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023 D5.1.2. Diversificarea și promovarea ofertei culturale la nivelul județului D5.1.3. Sprijinirea actorilor din domeniile cultural-artistice
	O5.2. Infrastructură culturală modernă și diversă, ce susține și promovează o viață urbană activă	D5.2.1. Amenajarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii culturale din județ D5.2.2. Introducerea în circuitul cultural a unor elemente de patrimoniu / spații abandonate / spații dezafectate reprezentative ale județului Timiș
	O5.3. Patrimoniu cultural (material și imaterial) protejat, valorificat și promovat sustenabil	D5.3.1. Conservarea și valorificarea patrimoniului istoric și a clădirilor cu valoare arhitectural ambientală ridicată D5.3.2. Conservarea și valorificarea patrimoniului imaterial cu valoare ridicată pentru comunitatea locală și promovarea semnificației lor D5.3.3. Promovarea unor festivaluri și evenimente care susțin cultura tradițională locală

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Direcție de acțiune
	O5.4. Destinație turistică recunoscută pentru turismul cultural-artistic, gastronomic, în natură și de agrement, cu servicii de înaltă calitate pentru turiști	D5.4.1. Promovarea județului Timiș ca destinație turistică D5.4.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii turistice și a amenajărilor conexe D5.4.3. Sprijinirea excelenței în turism și a actorilor locali pentru dezvoltarea de noi produse și servicii turistice. D5.4.4. Implementarea Academiei de servicii Horeca la standarde europene
	O5.5. Infrastructură sportivă și de agrement dezvoltată și modernă, ce susține o ofertă diversă și atractivă de activități sportive și de petrecere a timpului liber	D5.5.1. Dezvoltarea infrastructurii de sport și de agrement a județului Timiș prin construcția și amenajarea de noi facilități sau reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii existente D5.5.2. Dezvoltarea și promovarea ofertei de activități de sport și agrement a județului Timiș.
O6. Timiș performant: administrație locală inovatoare, eficientă și deschisă, ce formulează politici publice și ia decizii bazate pe date	OS 6.1. Administrație publică locală și servicii publice eficiente și digitalizate	D6.1.1. Sporirea capacității de gestionare a dezvoltării la nivel local și județean printr-o abordare bazată pe principiile dezvoltării inteligente și o planificare strategică eficientă D6.1.2. Creșterea gradului de adoptare a noilor tehnologii în activitatea autorităților publice la nivel local și județean și prestarea de servicii publice
	OS 6.2. Capacitate administrativă crescută, bazată pe resurse umane și materiale performante	D6.2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea clădirilor publice D6.2.2. Dotarea cu resurse materiale a autorităților publice la nivel local și județean D6.2.3. Dezvoltarea competențelor personalului
	OS 6.3. Cadru partenerial solid la nivel local, regional și internațional, ce asigură guvernarea multinivel	D6.3.1. Diversificarea mijloacelor de interacțiune cu cetățenii și dezvoltarea culturii civice, pentru o comunitate implicată în luarea deciziilor D6.3.2. Sporirea transferului de cunoștințe și bune practici în cadrul unor parteneriate / rețele zonale / regionale / transfrontaliere / transnaționale

Sursa: Strategiei de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Timiș 2021-2027

1.4. Contextul transfrontalier și teritorial

Întrucât județul Timiș este un județ situat la graniță, existența programelor transfrontaliere reprezintă o oportunitate importantă de dezvoltare. Un astfel de program este **Programul (Interreg VI-A) IPA Romania – Serbia**, care a fost adoptat de Comisia Europeană în data de 19 iulie 2022. Acestea se adresează celor trei județe din România aflate la granița cu Serbia, respectiv Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți și celor șase raioane din Serbia (Severno Banatski, Srednje Banatski, Južno Banatski, Braničevski, Borski și Podunavski).

Programul finanțează proiecte care vizează protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice, sănătatea și educația, turismul și cultura și managementul frontierelor.

Obiectivele de politică urmărite prin program sunt:

- Europă mai ecologică;
- O Europă mai socială;
- O mai bună guvernare a cooperării.

Programul este structurat pe 3 priorități principale, fiecare dintre acestea având subordonate obiective specifice, așa cum se poate observa în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 8: Priorități și obiective ale Programului (Interreg VI-A) IPA Romania – Serbia

Prioritatea	Obiectivul specific
P1 – Protecția mediului și managementul riscurilor	O.S. 1.1. Sporirea protecției și conservării naturii, biodiversității și infrastructurii verzi (ecologice), inclusiv în zonele urbane și reducerea tuturor formelor de poluare
	O.S. 1.2. Promovarea energiei regenerabile în concordanță cu Directiva UE 2018/2002 pentru energie regenerabilă, inclusiv criteriile de sustenabilitate stabilite în aceasta
	O.S. 1.3. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
	O.S. 1.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de calamitate și reziliență, luând în considerare abordări bazate pe ecosistem.
P2 – Dezvoltare economică și socială	O.S. 2.1. Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și bazate pe inclusivitate în educație, instruire și învățare pe parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin dezvoltarea rezilienței la educația și instruirea la distanță și on-line
	O.S. 2.2. Asigurarea accesului egal la servicii de sănătate și dezvoltarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv îngrijire primară și promovarea tranziției către îngrijirea bazată pe comunitate și familie
	O.S. 2.3. Sporirea rolului culturii și turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială
P3 – Creșterea capacității managementului frontierelor	O.S. 3.1. Sporirea capacității instituționale a autorităților publice, în particular a celor cu atribuții într-un teritoriu specific și a terților implicați

Sursa: Autorul, pe baza analizei Programului (Interreg VI-A) IPA Romania – Serbia

Prioritatea care vizează în special tinerii este cea de-a doua (Dezvoltare economică și socială), prin obiectivul „2.1. Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și bazate pe inclusivitate în educație, instruire și învățare pe parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin dezvoltarea rezilienței la educația și instruirea la distanță și on-line”, activitățile eligibile, care pot aduce beneficii tinerilor, fiind:

- elaborarea de proceduri de lucru, platforme comune, evenimente comune pentru educație și formare online;
- măsuri de dezvoltare a aptitudinilor și competențelor de înaltă tehnicitate;
- măsuri comune pentru îmbunătățirea legăturii dintre piața muncii și sistemul de educație și formare profesională;
- schimbul de bune practici sau de orientări în domeniul îmbunătățirii accesului și a calității educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții la nivel transfrontalier;
- dezvoltarea și punerea în aplicare a unor acțiuni comune pentru a sprijini adaptarea tinerilor la nevoile pieței (de exemplu, competențe digitale);
- investiții în dotări ale unităților de învățământ și de formare profesională;
- investiții în soluții IT comune care vor facilita educația și formarea online;
- investiții în infrastructura și serviciile de formare, inclusiv în învățământul tehnic și profesional și în învățarea pe tot parcursul vieții.

Obiectivul care face referire la cultură este „2.3. Sporirea rolului culturii și turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială”, prin intermediul căruia vor fi finanțate următoarele tipuri de activități:

- elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor de protecție, dezvoltare și promovare a patrimoniului cultural și a serviciilor culturale;
- investiții în regenerarea fizică a obiectivelor culturale și turistice, în scopul includerii acestora în circuitul turistic și/sau cultural;
- acțiuni comune în domeniul dezvoltării de servicii turistice și culturale durabile.

Conform Acordului de Parteneriat 2021-2027, domeniile de intervenție ale Programului (Interreg VI-A) IPA Romania – Serbia sunt:

1. Energie:

- investiții în măsuri de eficiență energetică în ceea ce privește infrastructura publică;
- promovarea măsurilor de eficiență energetică și de eficiență a resurselor;
- proiecte demonstrative și investiții pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluanților atmosferici.

2. Managementul riscurilor:

- restaurarea zonelor naturale pentru a preveni inundațiile și alunecările de teren;
- măsuri legate de prevenirea și gestionarea riscurilor legate sau nu de climă;
- dezvoltarea și implementarea măsurilor de conștientizare și formare în domeniul mediului și al pregătirii pentru situații de urgență;
- realizarea unor lucrări comune pentru prevenirea inundațiilor pe fluviul Dunărea, râurile afluate și bazinul Dunării;
- strategii și planuri de acțiune comune pentru prevenirea riscurilor naturale și pentru consolidarea adaptării la schimbările climatice.

3. Biodiversitate/Infrastructura verde:

- investiții în domeniul resurselor naturale, ecosistemelor și biodiversității, inclusiv tehnologii pentru protecția mediului;
- investiții în infrastructura verde în principal în zonele urbane; strategii și planuri de acțiune comune care abordează problema poluării, protecției naturii și a biodiversității;
- testarea de noi instrumente, experimente, transfer de soluții și creșterea cooperării transfrontaliere în domeniul biodiversității, protecției naturii, infrastructurii verzi și reducerii poluării.

4. Situri poluate:

- investiții în activități dedicate controlului poluării și reabilitării râurilor și a terenurilor industriale dezafectate;
- investiții în activități dedicate reabilitării siturilor industriale și a terenurilor contaminate, sprijin pentru închiderea și reabilitarea depozitelor de deșeurii sub standard și ilegale.

5. Calitatea aerului:

- investiții în măsuri privind creșterea calității aerului, monitorizarea calității aerului și măsuri de reducere a zgomotului.

6. Educație:

- elaborarea de proceduri de lucru, platforme și evenimente comune pentru educație și formare online;
- măsuri pentru dezvoltarea abilităților și competențelor tehnice;
- măsuri comune pentru îmbunătățirea legăturii dintre piața muncii și sistemul de educație și formare profesională;
- investiții în dotarea facilităților educaționale și de formare;
- investiții în soluții IT comune care vor facilita educația și formarea online;
- investiții în infrastructură și servicii pentru formare, inclusiv învățarea tehnică și profesională și pe tot parcursul vieții.

7. Sănătate:

- dezvoltarea și implementarea acțiunilor de sprijinire a digitalizării în domeniul sănătății și a activelor mobile aferente;
- investiții în construirea/renovarea/dotarea unităților de asistență medicală (inclusiv laboratoare);
- achiziționarea de echipamente de înaltă tehnologie pentru sprijinirea serviciilor de telemedicină;
- investiții în îmbunătățirea serviciilor medicale și de îngrijire pe termen lung pentru vârstnici.

8. Turism:

- dezvoltarea și implementarea măsurilor și acțiunilor comune de dezvoltare și promovare a activelor și serviciilor turistice durabile;
- dezvoltarea și implementarea măsurilor de protejare, dezvoltare și promovare a patrimoniului natural și a eco-turismului, turismului sportiv/cicloturismului/drumețiilor.

9. Cultură:

- dezvoltarea și implementarea măsurilor și acțiunilor comune de protejare, dezvoltare și promovare a patrimoniului cultural și a serviciilor culturale durabile¹¹.

Bugetul total al programului este de 87.725.681 euro, dintre care 47% sunt alocați pentru Prioritatea 2 Dezvoltare economică și socială, 36% pentru Prioritatea 1 Protecția mediului și managementul riscurilor, iar 17% pentru prioritatea 3 Creșterea capacității managementului frontierelor.

În ceea ce privește alocarea bugetară pentru fiecare obiectiv, cele mai multe fonduri (25% din total), vor fi disponibile pentru asigurarea accesului la servicii de sănătate (OS 2.2), iar cele mai puține (5% din total), pentru asigurarea eficienței energetice (OS 1.3.). Pentru celelalte obiective repartizarea fondurilor este următoarea:

- 18% pentru întărirea capacității instituționale a autorităților publice (OS 3.1.);
- 18% pentru adaptarea la schimbările climatice (OS 1.4.);
- 12% pentru cultură și turism sustenabile (OS 2.3.);
- 10% pentru infrastructura educațională (OS 2.1.);
- 6% pentru protecția naturii și biodiversității (OS 1.1.);
- 6% pentru energia regenerabilă (OS 1.2)¹².

Un alt program transfrontalier care poate reprezenta o oportunitate de dezvoltare a județului Timiș este **Programul Interreg VI-A România-Ungaria**. Programul vizează 4 județe din România (Satu Mare, Bihor, Arad și Timiș) și 4 județe din Ungaria (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés și Csongrád-Csanad).

Obiectivele de politică urmărite prin program sunt:

- Europă mai ecologică;
- O Europă mai socială;
- O mai bună guvernare a cooperării.

Programul este compus din 3 priorități principale, fiecare dintre acestea având subordonate obiective specifice, așa cum se poate observa în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 9: Priorități și obiective ale Programului Interreg VI-A România-Ungaria

Prioritatea	Obiectivul specific
Prioritatea 1: Cooperare pentru o zonă transfrontalieră mai verde și mai rezilientă între România și Ungaria	RSO2.2. Promovarea energiei regenerabile în conformitate cu Directiva privind energia regenerabilă (UE) 2018/2001 [1], inclusiv criteriile de sustenabilitate stabilite în aceasta
	RSO2.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre, creșterea rezilienței ținând cont de abordările bazate pe ecosistem
	RSO2.7. Îmbunătățirea protecției și conservării naturii, biodiversității și infrastructurii ecologice, inclusiv în zonele urbane și reducerea tuturor formelor de poluare
	RSO4.5. Asigurarea accesului egal la îngrijiri de sănătate și încurajarea rezistenței sistemelor de sănătate, inclusiv a asistenței primare și promovarea tranziției de la

¹¹ Acord de Parteneriat -România, disponibil la adresa <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/a98dd335c7aa337c8c780fe771596a32.pdf>, accesat în data de 28.06.2023

¹² Programul (Interreg VI-A) IPA Romania – Serbia, disponibil la adresa <https://romania-serbia.net/2021-2027/programme/about-the-programme/>, accesat în data de 28.06.2023

Prioritatea 2: Cooperare pentru o zonă transfrontalieră mai socială și mai coezivă între România și Ungaria	asistența instituțională la cea familială și comunitară
	RS04.6 Sporirea rolului culturii și turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială
Prioritatea 3: O cooperare transfrontalieră mai durabilă și mai eficientă, bazată pe comunitate	IS06.1. Sporirea capacității instituționale a autorităților publice, în particular a celor cu atribuții într-un teritoriu specific și a terților implicați
	IS06.2. Îmbunătățirea administrației publice eficiente prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării dintre cetățeni, actori și instituții ale societății civile, în special în vederea soluționării obstacolelor legale și a altor obstacole în regiunile de frontieră
	IS06.3. Creșterea încrederii reciproce, în special prin încurajarea acțiunilor între oameni

Sursa: Autorul, pe baza analizei Programului Interreg VI-A România-Ungaria

Conform acordului de Parteneriat al României, domeniile de intervenție ale Programului Interreg VI-A România-Ungaria sunt:

1. Managementul riscurilor:

- actualizarea Planului de gestionare a riscului de inundații la Dunăre, punerea în aplicare a măsurilor structurale și nestructurale legate de gestionarea riscurilor de inundații, sprijinirea îmbunătățirii prognozelor și a previziunilor;
- creșterea gradului de pregătire și de rezistență a comunităților în fața inundațiilor.

2. Biodiversitate/Infrastructura verde:

- elaborarea Master-planului zonelor de frontieră Natura2000 sau a zonelor sensibile pentru a se concentra pe identificarea punctelor fierbinți ale biodiversității, pe stabilirea comună a obiectivelor de conservare, pe identificarea siturilor prioritare pentru restaurare și pe măsurile de integrare a biodiversității;
- proiecte de sprijinire a utilizării durabile a ariilor protejate;
- rapoarte privind cele mai bune practici (studii de caz);
- ateliere de lucru/excursii de studiu.

Alocarea financiară totală a programului este de 175.940.025 euro, dintre care cea mai mare parte a fondurilor (98.526.414 euro) au fost repartizate pentru Prioritatea 1, 58.060.209 euro pentru Prioritatea 2, iar 19.353.402 euro pentru Prioritatea 3¹³.

¹³ Programul Interreg VI-A România-Ungaria, disponibil la adresa <https://interreg-rohu.eu/wp-content/uploads/2023/01/sfc2021-PRG-2021TC16RFCB042-1.1-1.pdf>, accesat în data de 25.06.2023

1.5. Rolul deținut de tineret în dezvoltarea locală

Dezvoltarea locală reprezintă un proces complex care implică toate subgrupurile unei comunități, iar excluderea oricăreia dintre acestea (inclusiv tinerii) creează o reprezentare inexactă a problemelor, activelor și a oportunităților care există în comunitate. De asemenea, privează tinerii de oportunități importante de a obține acces la resurse, conexiuni și experiențe, care pot ajuta la creșterea și dezvoltarea continuă a acestora. Rolul tinerilor în societate este esențial pentru construirea și creșterea oricărei comunități. Ei sunt viitorii lideri, factorii de decizie și inovatorii care vor contura direcțiile viitoare de dezvoltare. Tinerii sunt factorii cheie care generează progresul, având potențialul de a produce schimbări majore în societățile lor.

Prin urmare, locul și rolul tinerilor în procesele de dezvoltare locală nu poate fi subestimat. Tinerii constituie un grup critic ale cărui ideologii, viziune, capacitate, competență, angajament și participare sunt esențiale în dezvoltarea comunității. Tinerii constituie resursele umane potențiale și active ale fiecărei comunități. Gradul de dezvoltare al fiecărei comunități se bazează pe abilitățile, competențele și nivelurile de participare ale tinerilor.

Tinerii au o contribuție importantă în:

- **dezvoltarea economică a unei comunități** – tinerii pot contribui la dezvoltarea economică prin implicarea în procesele economice, fie prin începerea propriei afaceri, fie prin derularea de activități pentru o companie de pe piață. De asemenea, aceștia se pot implica în antreprenoriatul social, folosindu-și astfel abilitățile și talentele pentru a ajuta la rezolvarea problemelor sociale. Însă cel mai important lucru pe care tinerii trebuie să îl facă pentru a ajuta comunitatea locală să se dezvolte, este acela de a se educa continuu, în special în legătură cu modul de funcționare al economiei, astfel încât să poată lua decizii în cunoștință de cauză atunci când intră pe piața muncii. În plus, ar trebui să învețe despre diferite opțiuni de investiții, astfel încât să poată economisi pentru viitorul lor;
- **construirea unor comunități durabile** – prin îndeplinirea unor roluri care să ajute comunitatea să se dezvolte corect. Aceste roluri pot fi ocupate de oameni de orice vârstă, dar deseori tinerii sunt cei mai potriviți pentru a le ocupa întrucât aceștia sunt plini de energie și idealism și au o altă perspectivă asupra vieții. Tinerii pot fi: lideri, voluntari, mentori;
- **promovarea schimbării sociale** – tinerii pot produce schimbări prin participarea la proteste și mitinguri sau pot lucra în cadrul sistemului pentru a realiza reforma din interior. De asemenea, își pot folosi creativitatea pentru a genera idei și soluții noi pentru probleme;
- **consolidarea angajamentului civic** – prin implicarea în acțiuni de voluntariat¹⁴.

Implicarea tinerilor în dezvoltarea locală ar trebui să fie:

- **accesibilă** – nu trebuie să existe discriminare pe bază de mediu de proveniență, naționalitate, religie, sex etc.;
- **voluntară** – aceasta trebuie să fie realizată din proprie inițiativă, fără a deveni obligatorie;
- **relevantă pentru nevoile tinerilor** – în acest mod tinerii vor fi determinați să caute soluții pentru problemele cu care se confruntă, să își însușească noi competențe, să își urmărească idealurile, asumându-și astfel responsabilitatea pentru ei înșiși și pentru comunitățile din care fac parte;

¹⁴7 roluri importante ale tinerilor în construirea societății și creșterii economice, disponibil la adresa https://ewekijana.com/2022/10/08/important-7-youth-roles-in-society-build/#The_role_of_youth_in_economic_growth, accesat în data de 28.07.2023

- **valoroasă** – tinerii trebuie să simtă că acțiunile lor au produs schimbări pozitive în comunitate;
- **benefică** – pentru toate categoriile de factori implicați;
- **diversificată** – trebuie să ofere alternative de intervenție și forme de implicare din care tinerii să aleagă ceea ce consideră că li se potrivește;
- **susținută de resurse** – financiare, umane, tehnice;
- **transparentă**;
- **ancorată în principii de politică publică**;
- **agreabilă**.

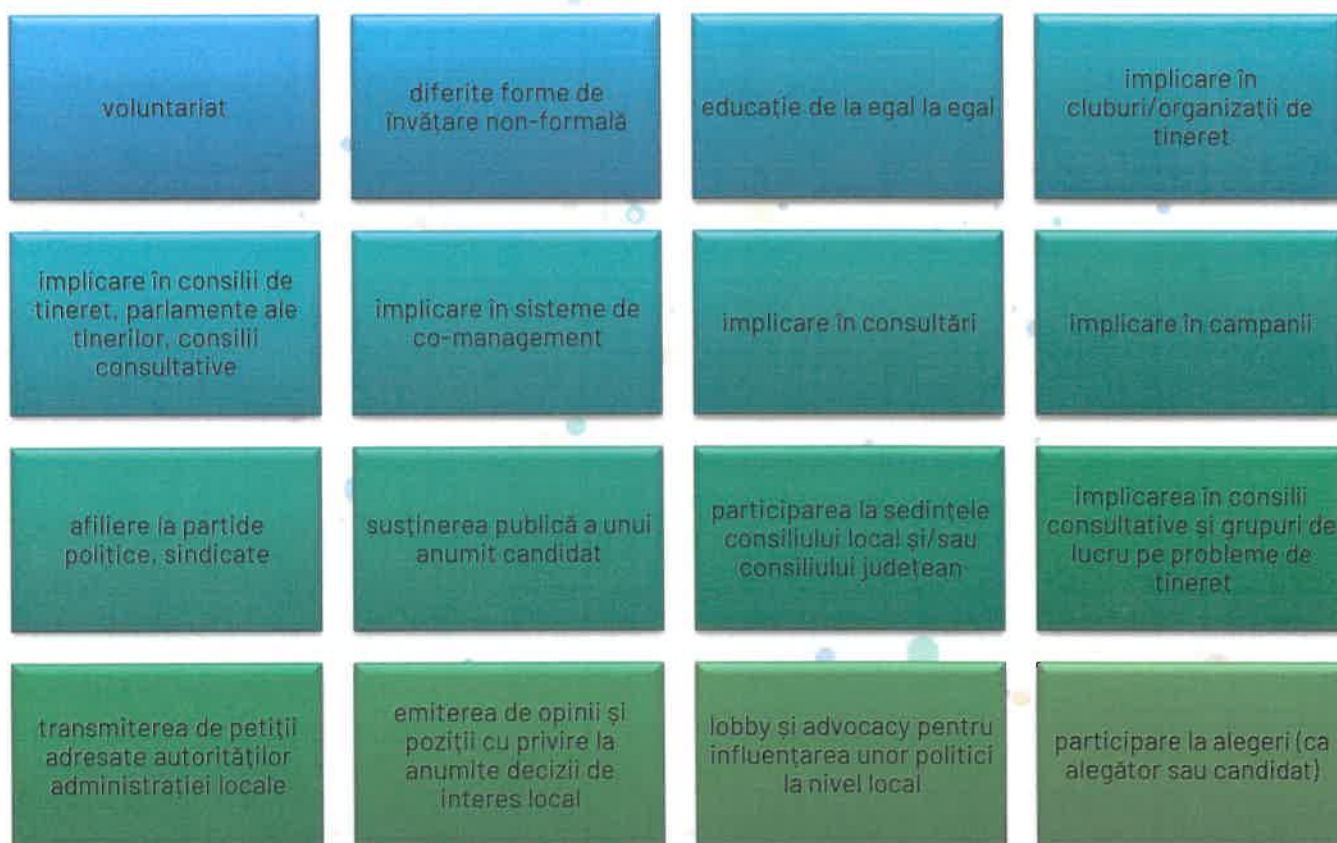

Figura nr. 12: Forme prin care tinerii participă la dezvoltarea locală

Sursa: Tinerii și participarea în comunitate

Tinerii au un rol extrem de important în dezvoltarea locală. Prin implicarea lor activă și creativă, tinerii pot contribui semnificativ la îmbunătățirea comunităților locale și la creșterea calității vieții în acestea. Moduri în care tinerii pot juca un rol crucial în dezvoltarea locală sunt prezentate mai jos.

Inovare și idei proaspete – tinerii dispun de o creativitate unică, ceea ce poate genera idei noi și inovatoare pentru dezvoltarea comunității. Ei pot veni cu soluții inovatoare pentru problemele existente și pot propune proiecte sau inițiative care să aducă schimbări pozitive.

Implicare socială – tinerii pot juca un rol activ în angajamentul civic și în rezolvarea problemelor sociale. Ei pot organiza campanii de conștientizare, acțiuni de voluntariat și proiecte comunitare pentru a aborda diverse provocări, cum ar fi protejarea mediului, susținerea grupurilor defavorizate sau promovarea egalității.

Inițiative antreprenoriale - tinerii pot fi antreprenori și pot contribui la dezvoltarea economică locală prin inițiativele lor. Ei pot începe afaceri inovatoare, susținute de tehnologie, care pot crea locuri de muncă și pot stimula economia locală.

Leadership și mobilizare comunitară - tinerii pot juca un rol important în mobilizarea comunității și în asumarea unui rol de lider în proiecte sau organizații locale. Ei pot încuraja participarea și implicarea altor tineri și pot fi o sursă de inspirație și model pentru ceilalți membri ai comunității.

Educație și schimb de cunoștințe - tinerii pot contribui la dezvoltarea locală prin intermediul educației și schimbului de cunoștințe. Ei pot implicați în programe de mentorat sau tutorat pentru elevi mai mici, pot organiza ateliere și sesiuni de formare pentru a împărtăși abilitățile și experiențele lor cu ceilalți.

Este important ca societatea să ofere tinerilor oportunități și resurse adecvate pentru a se implica în dezvoltarea locală. Prin încurajarea participării tinerilor și crearea unui mediu propice dezvoltării lor, comunitățile pot beneficia de contribuția valoroasă a tinerilor în procesul de dezvoltare și îmbunătățire a vieții locale.

1.6. Pandemia de COVID-19 și tineretul

Pandemia COVID-19 a reprezentat o criză medicală fără precedent, care a avut atât efecte economice, cât și sociale. Împrăștierea virusului a afectat toate categoriile de populație, impactul fiind atât de natură medicală, cât și psihologică. Tinerii reprezintă una dintre cele mai afectate categorii, pandemia adâncind instabilitatea acestora.

Principalele provocări ale crizei sanitare identificate la nivel global fac referire la restricțiile de mișcare, pierderea veniturilor, izolare, suprasolicitare, niveluri ridicate de stres și anxietate. Având în vedere acești factori, în perioada următoare tinerii vor fi mai predispuși la a fi victime ale violenței sexuale, psihologice și fizice, dar și la neglijare.

Efectele provocate de criza Covid-19 asupra tinerilor sunt de două tipuri, respectiv **efecte de ordin psiho-emoțional și efecte asupra siguranței copiilor și creșterea incidenței episoadelor violente**. Pandemia a schimbat modalitatea de relaționare a persoanelor, astfel încât cea mai mare parte a interacțiunilor au avut loc în mediul online, ceea ce a sporit abuzurile și exploatarea online.

În continuare sunt prezentate rezultatele unor studii efectuate în perioada pandemiei la nivelul României, astfel încât să se identifice impactul pe care aceasta l-a avut asupra tinerilor.

Pentru a măsura efectele pandemiei asupra tinerilor din România, **Consiliul Național al Elevilor a derulat un studiu în anul 2021** la care au participat 8.700 elevi. Rezultatele studiului au arătat faptul că 64.4% dintre participanții la cercetare au declarat faptul că au experimentat episoade depresive în ultimul an, iar 75% au trecut prin episoade de anxietate. Același studiu a relevat faptul că 5,5 % dintre respondenți au beneficiat de asistență psihologică din partea consilierului școlar, iar 23% au avut nevoie, însă acest serviciu nu le-am fost accesibil. Un aspect pozitiv care a reieșit din studiu face referire la reziliența tinerilor și la capacitatea acestora de a se adapta noilor situații, 34% dintre respondenți declarându-se mulțumiți de modalitatea în care au reușit să facă față schimbările survenite odată cu instalarea crizei sanitare.

Pe de altă parte, în anul 2020, la nivel global a fost derulat un studiu prin colaborarea a multor instituții, prin care s-au surprins efectele imediate ale pandemiei asupra vieții tinerilor (persoane cu vârste cuprinse între 18 și 29 de ani) în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, educația, bunăstarea mentală, drepturile și activismul social. În cadrul studiului au participat 12.000 de tineri din 112 țări, cea mai mare parte a acestora fiind tineri educați, care au acces la internet. Studiul a arătat faptul că impactul pandemiei asupra tinerilor a fost unul sistematic, profund și disproporționat. Impactul a fost resimțit într-o măsură mai mare de femeile tinere și de tinerii din statele mai puțin dezvoltate. Studiul a relevat și faptul că tinerii sunt preocupați de viitor și evoluția acestuia.

Conform rezultatelor studiului dintre persoanele care au studiat sau au combinat studiul și munca înainte de debutul crizei, trei sferturi (73%) au experimentat închideri școlare, însă nu toți au putut să se adapteze la învățarea online și la distanță. S-a constatat faptul că pandemia COVID-19 a lăsat unul din opt tineri (13%) fără acces la cursuri, predare sau instruire; o situație întâlnită în special la tinerii din țările cu venituri mai mici. În ciuda eforturilor considerabile ale școlilor și instituțiilor de instruire de a oferi continuitate prin educația online, 65% dintre tineri au declarat faptul că au învățat mai puțin de la începutul pandemiei, 51 % considerau că educația lor va stagna, iar 9% se temeau că educația lor va suferi și chiar ar putea eșua.

Pandemia a avut un impact puternic și asupra lucrătorilor tineri, distrugând ocuparea forței de muncă și subminând perspectivele de carieră. Unul din șase tineri (17%) care au fost angajați înainte de focar, a oprit munca în totalitate, în special lucrătorii mai tineri cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani. Orele de lucru în rândul tinerilor angajați au scăzut cu aproape un sfert (cu o medie de două ore pe

zi) și doi din cinci tineri (42%) au raportat o reducere a veniturilor. Tinerii din țările cu venituri mai mici sunt cei mai expuși la reducerea programului de lucru și la contractia veniturilor.

Întreruperea severă a proceselor educaționale și a muncii, agravată de criza de sănătate, a generat o deteriorare a bunăstării mintale a tinerilor. Studiul constată că 17% dintre tineri au suferit stări de anxietate și depresie. Starea de bine mentală este cea mai scăzută pentru femeile tinere și tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani. Tinerii a căror educație sau muncă au fost fie perturbate, fie oprite total, au fost afectați de două ori mai mult de anxietate sau depresie decât cei care au continuat să fie angajați sau ai căror educație s-a desfășurat în continuare. Acest lucru subliniază legăturile care există între bunăstarea mentală, succesul educațional și integrarea pe piața muncii.

Tinerii au raportat, de asemenea, că măsurile impuse de guverne au avut un impact indirect asupra libertății lor de mișcare. Mai mult, unul din trei tineri (33%) a simțit că i-a fost încălcat dreptul de a participa la viața publică, în timp ce peste un sfert (27%) au întâmpinat dificultăți în exercitarea dreptului la libertatea religiei sau a credinței. **Aproximativ un sfert dintre tineri (24%) au considerat că inexactitățile din jurul pandemiei le-au afectat dreptul de a avea acces la informații¹⁵.**

¹⁵ Tinerii și impactul Covid-19 asupra muncii, educației, drepturilor și stării mentale, disponibil la adresa https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_753026.pdf, accesat în data de 29.06.2023

CAPITOLUL 2. DIAGNOZA SECTORULUI JUDEȚEAN DE TINERET CU IDENTIFICAREA PUNCTELOR CRITICE

2.1. Situația actuală a tineretului în județul Timiș

Județul Timiș este un important pol de dezvoltare în cadrul Regiunii Vest.

Conform informațiilor furnizate de Comisia Națională de Strategie și Prognoză, în primul trimestru al anului 2022, județul Timiș înregistra un Produs Intern Brut pe cap de locuitor în valoare de 17.699 euro și o rată anuală de creștere de 5-10%, având o economie dezvoltată și printre cele mai ridicate rate antreprenoriale din țară.¹⁶ La baza prosperității județului Timiș stau domenii încărcate de tradiție și istorie, precum: cultura, educația, sănătatea ș.a, ale căror îndeletniciri sunt conservate și perpetuate de către comunitatea locală fără de care dezvoltarea armonioasă și durabilă nu ar fi posibilă.

Drept dovadă, în anul 2016, municipiul reședință de județ Timișoara a câștigat titlul de Capitală Culturală Europeană, elaborând un program cultural care promovează implicarea activă a locuitorilor și a comunităților locale. Inițiativa Capitalele Europene ale Culturii are rolul de a evidenția bogăția și diversitatea culturilor din Europa, de a celebra trăsăturile culturale europene comune, de a crește sentimentul de apartenență al cetățenilor europeni la un spațiu cultural comun și nu în ultimul rând, de a promova contribuția culturii la dezvoltarea orașelor.¹⁷

Capitalele europene ale culturii sunt desemnate oficial cu patru ani înainte de anul propriu-zis al acordării titlului, timp în care orașele integrează și concretizează evenimentul în cadrul unei strategii culturale pe termen lung. Totodată, pe parcursul acestei perioade, Comisia Europeană sprijină Capitalele Europene ale Culturii prin îndrumări cu privire la activitățile culturale care urmează să fie desfășurate. Rolul strategiilor culturale este de a angaja cetățenii, de a realiza conexiunile europene necesare și de a asigura existența și buna funcționare a infrastructurii conexe domeniilor vizate.

Declanșarea pandemiei COVID-19 a întârziat derularea evenimentelor programate, dar odată cu ridicarea restricțiilor și stoparea răspândirii virusului, programul cultural a fost reluat. În prezent, în Municipiul Timișoara sunt programate o serie de activități creative, parte a programului cultural asumat. Pe parcursul acestei perioade Comisia Europeană va monitoriza activitățile din Capitalele Europene ale Culturii desemnate (Timișoara, Veszprém, Elefsina) și va decide care dintre acestea va primi Premiul Melina Mercouri (în prezent 1,5 milioane de euro finanțat din programul UE Europa Creativă).¹⁸

Prin obținerea titlului de Capitală Europeană a Culturii, atât Municipiul Timișoara, cât și celelalte localități din județul Timiș dispun de oportunitatea de a creșterea nivelul de trai al locuitorilor prin dezvoltarea domeniilor cheie și de a promova tradițiile, obiceiurile și obiectivele turistice locale. Această oportunitate este cu atât mai importantă, cu cât regenerarea teritoriului reprezintă un proces care necesită implicarea comunității locale și derularea unor acțiuni susținute. În acest sens, tinerii reprezintă o resursă vitală pentru dezvoltare, deținând aptitudinile necesare declanșării unor schimbări semnificative pentru evoluția socială, economică și tehnologică a teritoriului.

¹⁶ Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la: <https://www.cjtimis.ro/judetul-timis/prezentarea-judetului/>

¹⁷ Comisia Europeană, informații disponibile la: <https://culture.ec.europa.eu/policies/culture-in-cities-and-regions/european-capitals-of-culture>

¹⁸ Idem

La momentul actual, la nivelul județului Timiș, se remarcă existența unui mediu propice pentru tineri, susținut de către autoritățile publice locale, precum și de numeroase asociații și ONG-uri dedicate acestora precum: Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Timiș, Fundația Județeană pentru Tineret Timiș.

2.1.1. Contextul social, inclusiv din perspectiva incluziunii sociale și a sănătății și bunăstării

Pentru a determina situația actuală a tinerilor din județul Timiș este necesară realizarea unei radiografii demografice, prin identificarea principalelor trenduri și fenomene sociale regăsite în teritoriu. Astfel, în perioada 2015-2022, populația la nivel județean se află în creștere și prezintă următoarea situație:

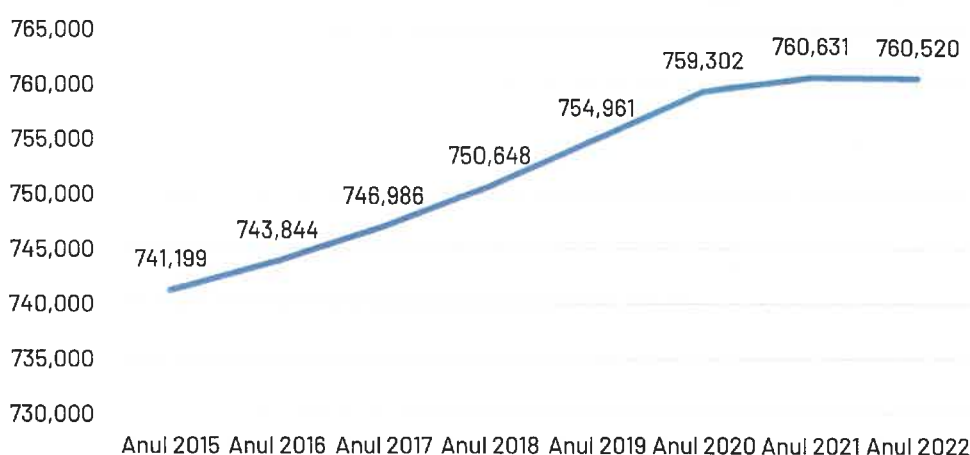

Figura nr. 13: Evoluția populației după domiciliu la nivelul județului Timiș în perioada 2015-2022

Sursa: Institutul Național de Statistică¹⁹

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul județului Timiș a cunoscut un trend ascendent în perioada 2015-2022, marcat de o ușoară scădere de 0,01% în anul 2022 comparativ cu anul 2021. Datele analizate indică faptul că județul Timiș atrage și reține în medie aproximativ 2.760 de locuitori anual.

Interesant este faptul că numărul populației după domiciliu la nivelul județului Timiș s-a aflat în creștere chiar și în anii puternic impactați de pandemia COVID-19 (anii 2019, 2020 și 2021), deși tendința la nivel național și regional este de scădere a populației în perioada menționată, situație ilustrată în cadrul tabelului de mai jos:

Tabelul nr. 10: Analiza comparativă a evoluției populației după domiciliu la nivel național, regional și județean în perioada 2015-2022

Perioada	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
Total național	22.312.887	22.273.309	22.236.154	22.221.895	22.215.217	22.211.708	22.120.471	22.009.796
Regiunea VEST	2.022.647	2.017.402	2.012.416	2.007.441	2.003.524	1.999.643	1.989.291	1.974.507
Arad	475.805	474.643	473.554	472.162	471.353	470.494	468.282	464.765
Caraș-Severin	331.465	328.464	325.661	322.320	318.996	315.881	312.117	307.764

¹⁹ Institutul Național de Statistică, POP107D - POPULAȚIA DUPĂ DOMICILIU la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, județe și localități

Hunedoara	474.178	470.451	466.215	462.311	458.214	453.966	448.261	441.458
Timiș	741.199	743.844	746.986	750.648	754.961	759.302	760.631	760.520
Timiș/ Total național	3,32%	3,34%	3,36%	3,38%	3,40%	3,42%	3,44%	3,46%
Timiș/ Regiunea VEST	36,65%	36,87%	37,12%	37,39%	37,68%	37,97%	38,24%	38,52%

Sursa: Institutul Național de Statistică²⁰

Pe baza datelor prezentate în cadrul tabelului de mai sus, se remarcă faptul că județul Timiș deține cei mai mulți locuitori din cadrul regiunii Vest, populația după domiciliu a județului Timiș reprezentând 38,52% din totalul regiunii Vest. Mai mult, Timiș este singurul județ din cadrul regiunii care înregistrează un trend ascendent din punct de vedere al evoluției numărului de locuitori în perioada 2015-2022, aspect ce dovedește atractivitatea județului din perspectiva nivelului ridicat de trai asigurat locuitorilor.

Pentru o analiză socio-demografică de profunzime și pentru a determina cu exactitate impactul pandemiei și a altor fenomene sociale precum migrația asupra județului și populației, mai departe se va analiza evoluția populației rezidente. Dată fiind importanța județului Timiș pe plan educațional prin tradiția Municipiului Timișoara ca centru universitar, dar și pe plan economic - județul remarcându-se printr-un mediu antreprenorial dinamic și atractiv, populația cu domiciliul principal declarat pe teritoriul unei alte unități administrativ teritoriale, dar care locuiește și își desfășoară activitatea zilnică în județul Timiș poate reprezenta un important factor al dezvoltării.

În cazul de față, populația rezidentă se referă la totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită (considerându-se o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni, fără a ține seama de absențele temporare pentru recreere, vacanțe, vizite la prieteni și rude, afaceri, tratamente medicale sau pelerinaje religioase) pe teritoriul județului Timiș. Evoluția populației rezidente este redată în figura de mai jos, comparativ cu evoluția populației după domiciliu:

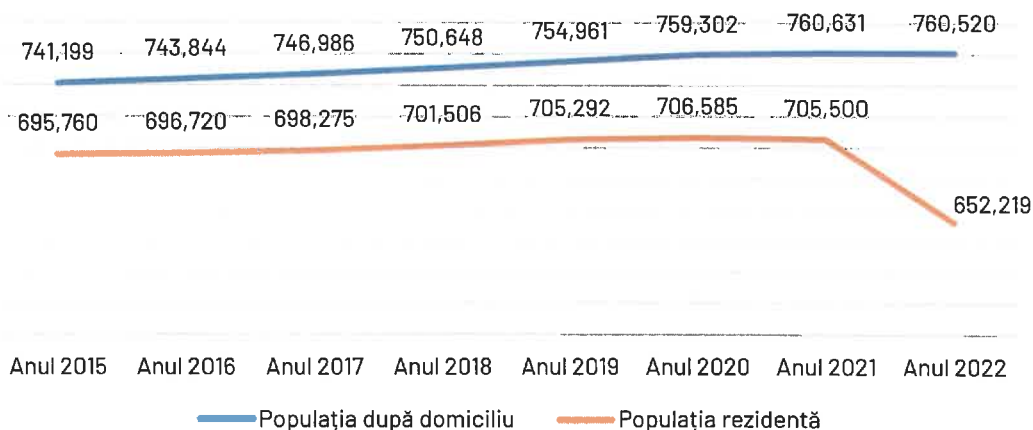

Figura nr. 14: Evoluția comparativă a populației după domiciliu și populației rezidente la nivelul județului Timiș în perioada 2015-2022

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului de mai sus, putem observa faptul că există o diferență semnificativă între evoluția populației rezidente și cea a populației după domiciliu. Astfel, numărul populației rezidente prezintă creșteri treptate până în anul 2020, urmând ca în anul 2021 să se înregistreze o ușoară scădere de 0,15% față de anul 2019, aproape infimă dacă luăm în calcul numărul

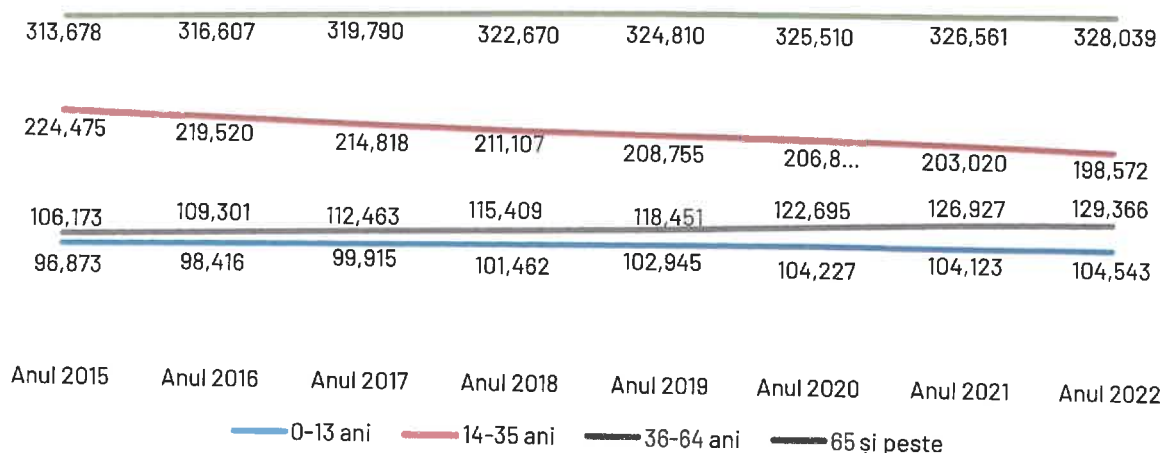
²⁰ Idem

populației. O scădere importantă se poate observa la nivelul anului 2022, când numărul populației rezidente scade cu aproximativ 8% comparativ cu anul 2021.²¹

Ținând cont de faptul că în rândul populației cu locuința principală trecută în actul de identitate (CI, BI) pe teritoriul județului Timiș, (populația după domiciliu) nu se înregistrează reduceri semnificative, iar județul Timiș reprezintă un important pol economic și centru universitar, putem pune reducerile înregistrate în rândul populației rezidente din anii 2021 și 2022 pe seama întoarcerii studenților la domiciliile declarate odată cu trecerea la învățământul online impus în perioada pandemiei și continuat chiar și după aceea, precum și pe retragerea unor firme de piața locală, fapt ce poate conduce către migrarea populației în vârstă de muncă către alte județe mai competitive.

Prin urmare, figura de mai jos redă atât structura populației după domiciliu, cât și structura populației rezidente pe grupe mari de vârste de la nivelul județului Timiș în anul 2022, în vederea identificării principalelor categorii de vârste care ar putea contribui la fenomenul de reducere a populației identificat anterior:

Evoluția populației după domiciliu pe grupe mari de vârste

Evoluția populației rezidente pe grupe mari de vârste

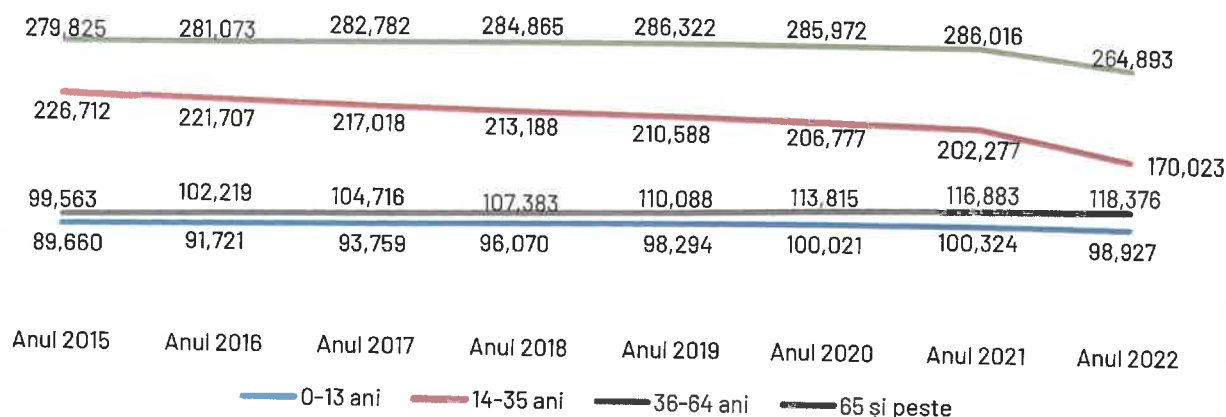

Figura nr. 15: Structura populației rezidente și populației cu domiciliul în județul Timiș (2022)

Sursa: Institutul Național de Statistică

²¹ Institutul Național de Statistică, POP105A - Populația rezidentă la 1 ianuarie pe grupe de vârstă și vârste, sexe și medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Având în vedere faptul că Strategia de față se adresează sectorului de tineret din cadrul județului Timiș, grupele de vârstă analizate au fost structurate în conform cu Legea nr. 350 din 21 iulie 2006 („Legea tinerilor”), cu modificările și completările ulterioare, care stipulează faptul că tinerii sunt reprezentați de cetățenii cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani. Astfel, grupele de vârstă formate sunt următoarele:

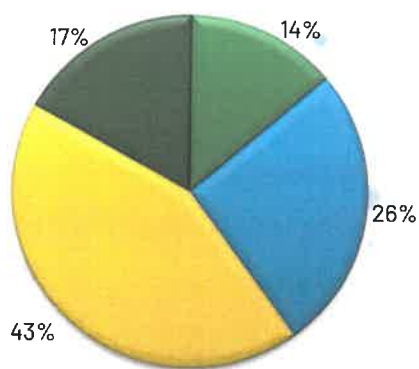
- **grupa 0-14 ani – copiii;**
- **grupa 14-35 ani – tinerii;**
- **grupa 36-64 ani – populația aptă de muncă (adultii);**
- **grupa 65 ani și peste – populația îmbătrânită.**

Conform situației reprezentate în cadrul figurii de mai sus, observăm o situație îngrijorătoare, anume faptul că, în cazul populației după domiciliu, reducerea înregistrată în totalul populației de 0,01% în anul 2022 comparativ cu anul 2021 este cauzată de scăderea populației tinere (14-35 ani). Datele indică pentru fiecare dintre grupele de vârstă 0-13 ani (copiii), 36-64 ani (populația aptă de muncă - adulții), 65 ani și peste (populația îmbătrânită) trenduri ascendente cu creșteri moderate pe parcursul perioadei analizate (2015-2022). Situația poate fi explicată prin prisma faptului că tinerii cu domiciliul declarat în județul Timiș au ales să migreze către alte județe fie pentru continuarea studiilor, fie pentru obținerea unor locuri de muncă.

Evoluția populației rezidente marchează o situație similară, înregistrând o reducere semnificativă a populației tinere, de 15,95%, în anul 2021 comparativ cu anul 2022. Mai mult, au fost înregistrate reduceri ale numărului de locuitori rezidenți și în cadrul grupelor de vârstă 0-13 ani (-1,39% în anul 2022 comparativ cu anul 2021) și 36-64 ani (-7,39% în anul 2022 comparativ cu anul 2021). Doar grupa alcătuită din persoane de 65 de ani și peste prezintă un trend ascendent pe parcursul perioadei analizate, aspect ce indică existența fenomenului de îmbătrânire a populației la nivel județean.

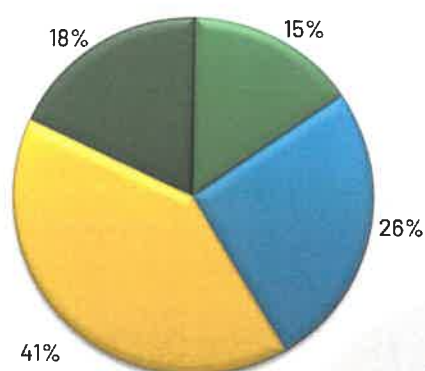
Un alt aspect important legat de analiza pe categorii de vârstă este structura demografică a populației, situație redată în cadrul graficelor de mai jos la nivelul anului 2022 atât pentru populația după domiciliu, cât și pentru populația rezidentă:

structura populației după domiciliu (anul 2022)

■ 0-13 ani ■ 14-35 ani ■ 36-64 ani ■ 65 și peste

structura populației rezidente (anul 2022)

■ 0-13 ani ■ 14-35 ani ■ 36-64 ani ■ 65 și peste

Figura nr.16: Ponderea pe categorii de vârstă a populației rezidente 2022

Sursa: Institutul Național de Statistică

Pentru ambele categorii analizate se remarcă o situație similară. Atât în cazul populației după domiciliu, cât și în cazul populației rezidente ponderea majoritară din structura populației pe grupe mari de vârstă, reprezentând peste 40% din totalul populației, revine populației adulte (36-64 ani) urmate de tineri (14-35 ani) cu un procent de aproximativ 26% în ambele cazuri și de persoanele vârstnice (65 ani și peste) cu un procent de aproximativ 17% în cadrul populației după domiciliu, respectiv 18% în cadrul populației rezidente. Copiii, populația cu vârste cuprinse între 0 și 13 ani, reprezintă în ambele cazuri segmentul cel mai redus din structura populației județului Timiș în anul 2022, (aproximativ 14% din totalul populației după domiciliu, respectiv 15% din totalul populației rezidente). Datele reflectă un nivel redus al populației tinere (copii și tineri – aprox. 40% din totalul populației după domiciliu, respectiv aprox. 41% din totalul populației rezidente) comparativ cu cel al populației îmbătrânite din punct de vedere demografic (adulti și persoane vârstnice – aprox. 60% din totalul populației după domiciliu, respectiv aprox. 59% din totalul populației rezidente), ceea ce rezultă o generație viitoare mai puțin numeroasă de tineri la nivel județean.

Deoarece nu există diferențe structurale semnificative între populația tânără după domiciliu și populația rezidentă, iar fenomenele socio-demografice specifice unei analize comparative de acest fel au fost puse în evidență în paragrafele anterioare, mai departe se va urmări structura populației după domiciliu. Astfel, figura de mai jos redă structura populației (după domiciliu) cu vârste cuprinse între 14 și 35 de ani a județului Timiș, pe sexe, la nivelul anului 2022:

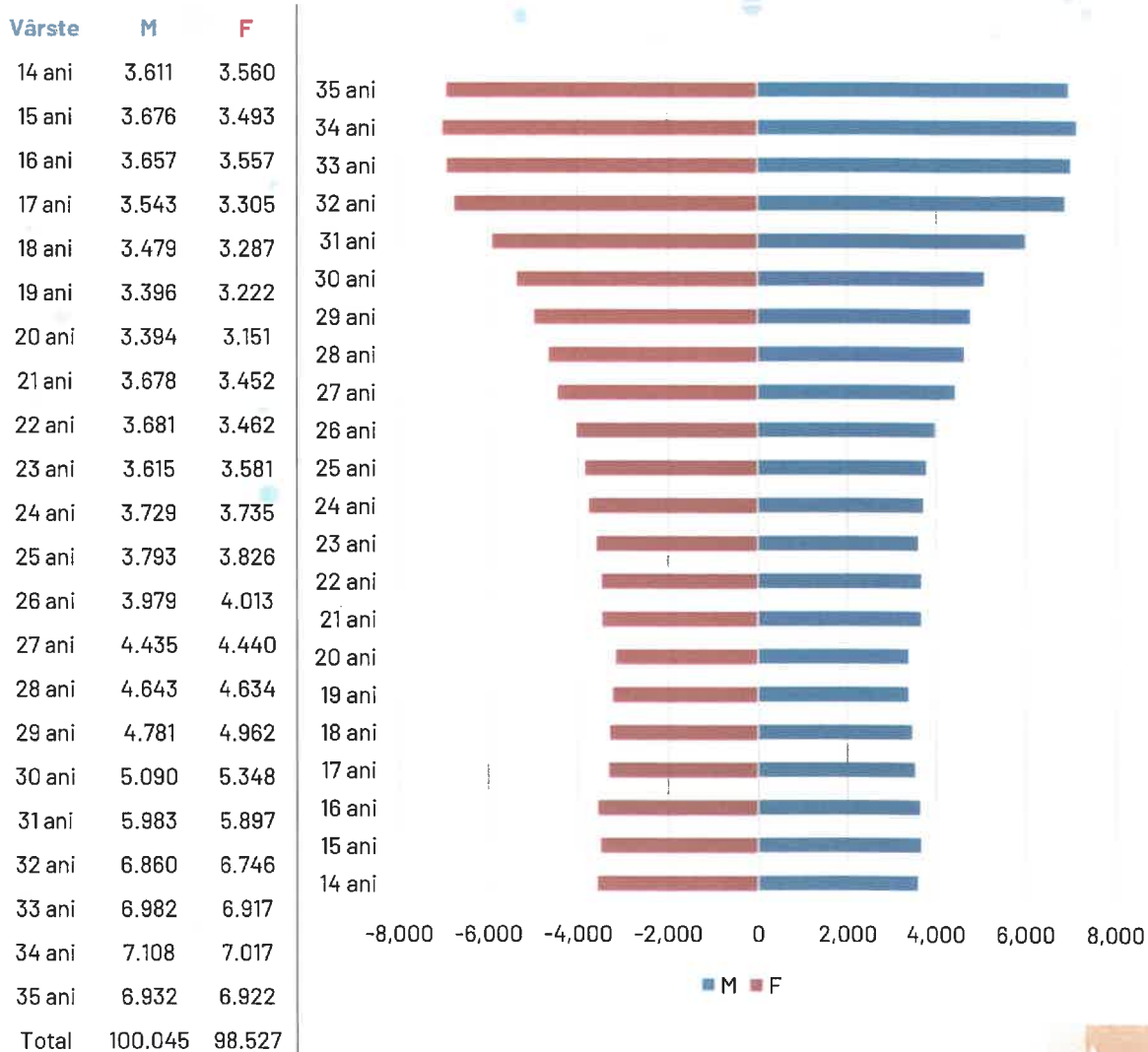

Figura nr. 17: Piramida populației tinere la nivelul județului Timiș, anul 2022 (populația după domiciliu)

Sursa: Institutul Național de Statistică

În ceea ce privește repartiția pe sexe a tinerilor din județul Timiș, datele la nivelul anului 2022 indică faptul că 50,38% din totalul persoanelor cu vârste cuprinse între 14 și 35 de ani sunt persoane de sex masculin, iar 49,62% din acestea sunt persoane de sex feminin. Astfel, se remarcă o ușoară diferență, numărul persoanelor de sex feminin fiind cu 1,52% mai mic comparativ cu cel al persoanelor de sex masculin.

Baza îngustă a piramidei reflectă un număr redus al tinerilor cu vârste cuprinse între 14 și 25 ani (sub 4% din totalul populației tinere per categorie de vârstă). Mijlocul piramidei reflectă un număr mediu al tinerilor cu vârste cuprinse între 26 și 29 ani în totalul populației tinere a județului Timiș (peste 4% din totalul populației tinere per categorie de vârstă). Partea superioară a piramidei reflectă un număr ridicat al tinerilor cu vârste cuprinse între 30 și 35 ani (peste 5% din totalul populației tinere per categorie de vârstă). De asemenea, conform datelor analizate se remarcă faptul că numărul tinerilor cu vârste sub 21 de ani este redus, ceea ce poate indica o rată a natalității scăzută la nivel județean.

Figura de mai jos prezintă evoluția populației (după domiciliu) tinere pe medii de rezidență la nivelul anului 2022 în județul Timiș:

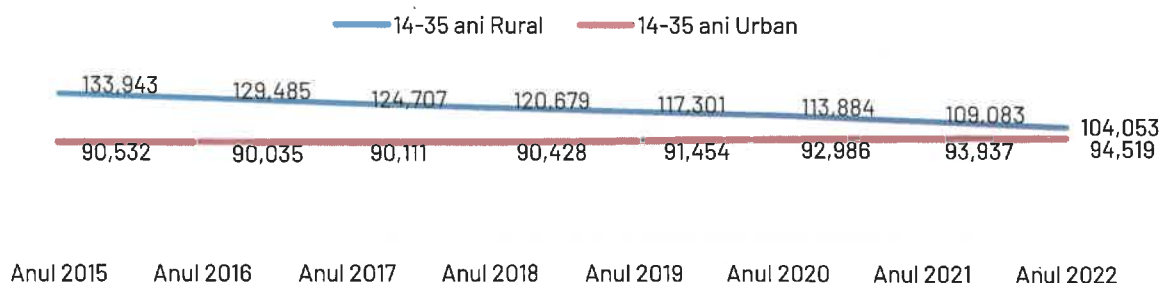

Figura nr. 18: Dinamica populației (după domiciliu) tinere a județului Timiș pe medii de rezidență în perioada 2015-2022

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, se remarcă faptul că numărul tinerilor din mediul rural, deși mai mare pe tot parcursul perioadei analizate față de numărul tinerilor din mediul urban, prezintă un trend descendent, în timp ce numărul tinerilor din mediul urban se afla în creștere în perioada 2015-2022. Migrarea tinerilor către centrele urbane poate fi cauzată de insuficienta dezvoltare a infrastructurii și facilităților disponibile la nivel rural.

Acest aspect este resimțit la nivelul comunității. În cadrul campaniei de Bugetare Participativă a Consiliului Județean Timiș organizată la nivelul anului 2022, 7 din cele 13 proiecte validate au vizat direct dezvoltarea infrastructurii din mediul rural, după cum urmează:

Tabelul nr. 11: Proiectele validate în cadrul campaniei de Bugetare Participativă a Consiliului Județean Timiș, anul 2022, cu localizare în mediul rural

Nr. crt.	Denumire	Domeniu	Localizare	Buget	Descriere	nr. voturi
1.	„Județul în Miniatură - Parc Tematic în Moșnița Nouă”	urbanism și arhitectură	centrul localității Moșnița Nouă	1,386,735 lei	amenajarea unui parc tematic în cadrul căruia vor fi amplasate machetele în miniatură a celor mai reprezentative monumente istorice și obiective turistice ale județului Timiș	2.023
2.	Construcție scenă acte artistice	turism	comuna Cenad	343,000 lei	punerea comunei Cenad pe harta evenimentelor de cultură din județul Timiș prin construirea unei scene care va găzdui evenimente de cultură, de la festivaluri de muzică populară la proiecții de filme	585

Nr. crt.	Denumire	Domeniu	Localizare	Buget	Descriere	nr. voturi
3.	Spațiu agrement rural - Păduricea din Biled	mediu / protecția animalelor / ecologizare	extravilanul comunei Biled	91,030 lei	crearea în zona a unui loc adecvat care să asigure tinerilor și copiilor condiții pentru mișcare în aer liber și amenajarea unor zone de foșoare, unui loc de joacă copii, precum și a unor spații de grătar conforme cu Legea picnicului (54/2012)	559
4.	Adăpost de câini	Mediu / protecția animalelor / ecologizare	Grabaț, comuna Lenauheim	265,900 lei	construcția unui adăpost pentru câinii abandonati, maltratați, bolnavi - la standardele prevăzute de Legea 155/2001	455
5.	Grădina lui Lenau - Lenaus Garten	urbanism și arhitectură	localitatea Lenauheim, în grădina Casei Memoriale Nikolaus Lenau	318,408 lei	parc tematic dedicat elevilor și celor interesați de creația și opera poetului Nikolaus Lenau	331
6.	Reducerea riscului de producere a accidentelor grave prin supraînălțarea și iluminarea trecerilor de pietoni din comuna Tormac	urbanism și arhitectură	comuna Tormac	500,850 lei	sporirea siguranței pentru pietoni, prin reamenajarea trecerilor de pietoni de pe raza comunei Tormac, pe drumul județean DJ592B, prin supraînălțarea acestora și iluminarea corespunzătoare	146
7.	Amenajare și marcarea traseu turistic către Pietrele Cohului	turism	comuna Pietroasa	100,000 lei	amenajarea și marcarea unui traseu local de interes turistic în comuna Pietroasa, județul Timiș, pe o porțiune de aproximativ 6 km, de la DJ684B până în proximitatea Pietrelor Cohului, pe Valea Bălească	42

Sursa: Consiliul Județean Timiș

Bugetul alocat de Consiliul Județean Timiș în anul 2022 pentru programul de bugetare participativă a fost în valoare de 3 milioane de lei. În ordinea voturilor obținute, 6 proiecte în valoare de 2.798.665 lei au fost declarate câștigătoare, dintre care 4 cu localizare în mediul rural.

Proiectele care au primit finanțare vizează construirea unui parc tematic în localitatea Moșnița Nouă („Județul în miniatură - Parc tematic în Moșnița Nouă” - 2.023 voturi), înființarea unui centru de recuperare pentru minorii cu adicții în apropiere de Deta, Jimbolia sau Lugoj (Înființare centru de recuperare pentru minorii cu adicții - 1.763 voturi), construirea unui parc tematic pe Lunca Mureșului - Cenad (Parc tematic Lunca Mureșului - Cenad - 1.113 voturi), construirea unei scene acte artistice în Cenad (Construcție scenă acte artistice în comuna Cenad - 585), construirea unui spațiu de agrement în mediul rural (Spațiu agrement rural - Păduricea din Biled în extravilanul comunei Biled - 559 voturi) și construirea unui adăpost de câini în Grabaț (Adăpost de câini în Grabaț în comuna Lenauheim - 455 voturi).

Implementarea proiectelor a fost demarată în septembrie 2022.²² Odată cu finalizarea proiectelor, comunele vizate vor beneficia de o mai bună vizibilitate pe plan turistic și cultural, aspect ce poate conduce la crearea unui mediu economic și antreprenorial propice dezvoltării de noi afaceri și creării de noi locuri de muncă. Mai mult, locuitorii și în special tinerii vor avea la dispoziție infrastructura necesară pentru desfășurarea unor activități culturale, de recreere și odihnă în aer liber, precum și alte beneficii care le vor asigura acestora condiții de trai ridicate la nivel rural.

²² Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la: <https://bugetareparticipativa.cjtimis.ro/index.php>

Un alt aspect important pentru definirea dimensiunii sociale a comunității județene este dat de diversitatea etnică și culturală. Astfel, tabelul de mai jos redă structura populației județului Timiș după etnie:

Tabelul nr. 12: Structura populației după etnie a județului Timiș la Recensământul populației și locuințelor, anul 2011

Nr. crt.	Etnie	Nr. locuitori	Procent
1.	Români	550.836	80,59%
2.	Maghiari	35.295	5,16%
3.	Romi	14.525	2,12%
4.	Ucraineni	5.950	0,87%
5.	Germani	8.504	1,24%
6.	Turci	127	0,02%
7.	Ruși-Lipoveni	109	0,02%
8.	Tătari	16	0,002%
9.	Sârbi	10.102	1,48%
10.	Slovaci	1.424	0,21%
11.	Bulgari	4.478	0,66%
12.	Croați	242	0,04%
13.	Greci	75	0,01%
14.	Italieni	341	0,05%
15.	Evrei	220	0,03%
16.	Cehi	185	0,03%
17.	Polonezi	65	0,01%
18.	Chinezi	26	0,004%
19.	Armeni	30	0,004%
20.	Ceangăi	151	0,02%
21.	Macedoneni	45	0,01%
22.	Altă etnie	1.404	0,21%
23.	Informație nedisponibilă	49.390	7,23%
Total		683.540	100%

Sursa: Institutul Național de Statistică, Recensământul populației și locuințelor, anul 2011²³

Populația județului Timiș este alcătuită în procent de 80,59% din persoane de etnie română. Datele reflectă un mediu multicultural și multietnic puternic accentuat la nivelul județului Timiș, populația fiind constituită din numeroase minorități, precum: maghiari (5,16%), romi (2,12%), sârbi (1,48%), germani (1,24%), ucraineni (0,87%), bulgari (0,66%), slovaci (0,21%), italieni (0,05%), croați (0,04%), evrei (0,03%), cehi (0,03%), turci (0,02%), ruși-lipoveni (0,02%), ceangăi (0,02%), greci (0,01%), polonezi (0,01%), macedoneni (0,01%), chinezi (0,004%), armeni (0,004%) și tătari (0,002%).

Multiculturalitatea este celebrată la nivelul județului Timiș, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, în parteneriat cu Muzeul Satului Bănățean, cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Timiș, prin Programul Național „Timișoara Capitală Europeană a Culturii 2023”, a organizat cea de-

²³ Institutul Național de Statistică, Recensământul populației și locuințelor, informații disponibile la: <https://www.recensamantromania.ro/rpl-2011/rezultate-2011/>

a XXII-a ediție a Festivalului Etniilor în zilele de 17 și 18 iunie 2023 la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara. Festivalul Etniilor celebrează multiculturalitatea specifică Banatului prin intermediul obiceiurilor și tradițiilor specifice etniilor: sârbă, germană, maghiară, bulgară, slovacă, romă, evreiască, ucraineană, cehă și aromână prin intermediul unui patrimoniu viu, care se construiește și reconstruiește, creând o identitate culturală specifică spațiului bănățean.²⁴

Având în vedere diversitatea etnică întâlnită pe plan județean, precum și faptul că a doua minoritate etnică ca număr de locuitori la nivel județean este reprezentată de romi (2,12% din totalul populației rezidente, cf. datelor înregistrate în cadrul Recensământului Populației și Locuințelor din 2011), autoritățile publice abilitate, în parteneriat cu diferite ONG-uri de profil, au dezvoltat numeroase proiecte și programe dedicate incluziunii sociale, dintre care menționăm: proiectul PRO Freidorf - Incluziune socială și parteneriat activ pentru combaterea marginalizării, gestionat de Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara în calitate de lider împreună cu Asociația Luptă Zâmbește Trăiește Timiș în calitate de partener, care vizează reducerea numărului de comunități marginalizate prin furnizarea de servicii integrate pentru un număr minim de 511 persoane din care minim 100 romi²⁵ și proiectul COMunitateTM - Acțiuni pentru integrarea socio-culturală a grupurilor vulnerabile, derulat de Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara în calitate de lider, care vizează, de asemenea, furnizarea unor servicii sociale de tip asistență comunitară către 351 de persoane, dintre care 71 de etnia romă, din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială de pe teritoriul GAL Timișoara.²⁶

Mai departe, este redată evoluția numărului de copii nou născuți la nivelul județului Timiș în perioada 2015-2021, relevantă pentru o analiză detaliată a contextului social de tineret:

Tabelul nr. 13: Născuți vii pe grupe de vârstă ale mamei la nivelul județului Timiș, 2015-2021

Grupe de vârstă	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Total județean	7.352	7.598	7.762	7.897	7.921	7.264	7.072
Vârsta mamei sub 15 ani	23	14	12	31	16	18	13
Vârsta mamei 15-19 ani	503	561	492	487	446	411	370
Vârsta mamei 20-24 ani	1.230	1.301	1.250	1.279	1.245	1.135	1.058
Vârsta mamei 25-29 ani	2.314	2.389	2.445	2.393	2.268	1.948	2.025
Vârsta mamei 30-34 ani	2.085	2.086	2.217	2.360	2.566	2.349	2.303
Vârsta mamei 35-39 ani	1.052	1.048	1.145	1.105	1.104	1.127	1.059
Vârsta mamei 40-44 ani	141	193	186	223	259	261	233
Vârsta mamei 45-49 ani	2	6	14	19	16	14	11
Vârsta mamei 50 ani și peste	2	:	1	:	1	1	: ²⁷

Sursa: Institutul Național de Statistică²⁸

²⁴ Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș, informații disponibile la: <https://cecart.ro/wp-content/uploads/2023/05/raport-activitate-CECART-2022.pdf>

²⁵ Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, informații disponibile la: <https://socialtm.ro/proiecte/pro-freidorf-incluziune-sociala-si-parteneriat-activ-pentru-combaterea-marginalizarii/>

²⁶ Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, informații disponibile la: <https://socialtm.ro/proiecte/comunitatetm-actiuni-pentru-integrarea-socio-culturala-a-grupurilor-vulnerabile/>

²⁷ ':' - date lipsă

²⁸ Institutul Național de Statistică, POP201B - Născuți vii pe grupe de vârstă ale tatălui și grupe de vârstă ale mamei, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Datele furnizate de Institutul Național de Statistică reflectă o situație dramatică în ceea ce privește evoluția numărului de nașteri la nivel județean în perioada 2015-2021. Numărul total al nou născuților înregistrat la nivelul județului în anul 2016 a cunoscut o creștere de 3,35% comparativ cu anul 2015, în anul 2017 numărul acestora a continuat să crească, fiind cu 2,16% mai mare comparativ cu numărul înregistrat la nivelul anului 2016, în anul 2018 numărul nou născuților a crescut cu 1,74% față de anul 2017, iar în anul 2019 a fost identificată o creștere de 0,30% comparativ cu anul 2018. Odată cu declanșarea pandemiei COVID-19 și a crizei sanitare situația prezintă o schimbare majoră. Dacă numărul nou născuților a cunoscut creșteri ușoare de-a lungul perioadei 2015-2019, din anul 2020 acesta intră pe un trend descendent, reducându-se cu 8,29% în anul 2020 comparativ cu anul 2019 și cu 2,64% în anul 2020 comparativ cu anul 2019. În prezent se nasc mai puțini copii față de anii anteriori (-8,89% în anul 2021 comparativ cu anul 2015), efectele pandemiei și crizei sanitare din anii precedenți resimțindu-se până în ziua de azi asupra comunităților și vieții sociale.

În ceea ce privește numărul de nou născuți în funcție de vârsta mamei, se remarcă faptul că cele mai multe nașteri provin din cadrul categoriei de vârstă 30-34 de ani și 25-29 de ani, aspect pozitiv care denotă faptul că la nivel județean tinerii dispun de facilitățile și condițiile necesare întemeierii unor familii. Pe de altă parte, datele reflectă faptul că la nivel județean există un număr semnificativ de mame minore. Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2021 au devenit mame minore 13 persoane cu vârsta sub 15 ani și 370 de persoane cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani. Numărul de nou născuți înregistrat în rândul mamelor cu vârstă sub 15 ani prezintă un nivel mult mai scăzut comparativ cu cel din rândul mamelor cu vârstă cuprinsă între 15-19 ani.

Deși de-a lungul perioadei 2015-2021 au fost identificate reduceri semnificative ale numărului de nou născuți în rândul mamelor minore la nivelul județului Timiș, de 43,48% în anul 2021 comparativ cu anul 2015 pentru persoanele sub 15 ani, respectiv de 26,44% în anul 2021 comparativ cu anul 2015 pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 15 și 19, fenomenul este unul de amploare la nivel național. Organizația Salvați Copiii România a derulat în perioada iunie-august 2021 o anchetă sociologică/sondaj de opinie privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate ale copiilor, gravidelor și mamelor adolescente, din comunități vulnerabile, iar rezultatele obținute au pus în evidență următoarele aspecte privind vârsta medie la care respondenții au devenit părinți:

La ce vârste ați născut copiii?

Valori medii

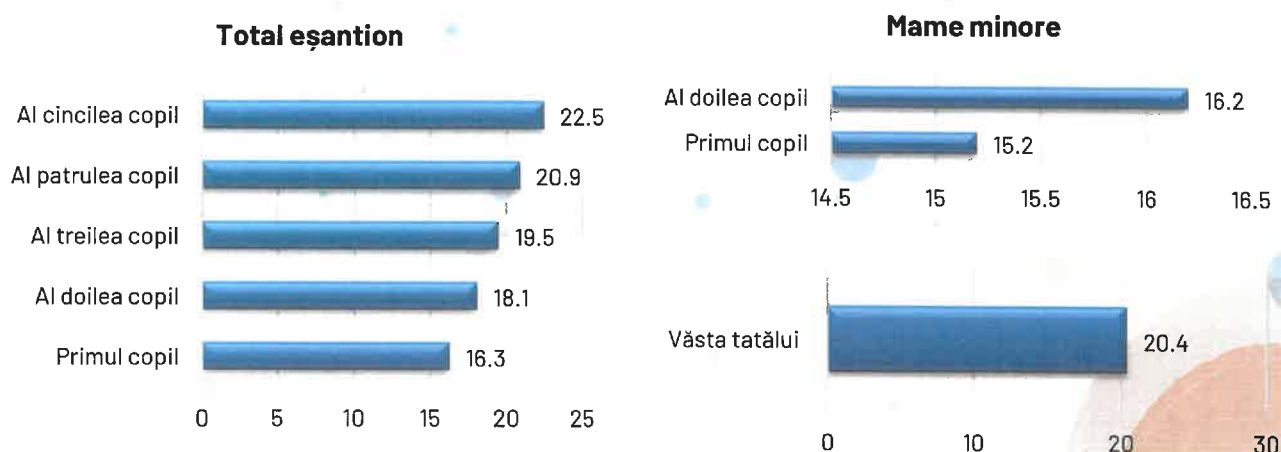

Figura nr. 19: Analiză privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate ale copiilor, gravidelor și mamelor adolescente, din comunități vulnerabile, septembrie 2021

Sursa: Organizația Salvați Copiii România

Din totalul eșantionului analizat, alcătuit din 640 persoane, dintre care 178 de mame sau persoane gravide cu vârsta sub 18 ani, vârsta medie a mamelor la prima naștere este de 16,3 ani. În rândul mamelor minore, vârsta medie la naștere este de 15,2 ani. Vârsta medie a tatălui este cu aproximativ 4 ani mai mare comparativ cu vârsta mamelor. Conform datelor din cadrul anchetei sociologice, tatăl este el însuși minor în doar aproximativ 20% din cazuri, în majoritatea situațiilor având vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani.²⁹ Analiza pune în evidență lipsa unor programe coerente de educație pentru sănătate și de prevenire a sarcinilor în rândul adolescenților, în special în rândul celor proveniți din comunități și medii vulnerabile. La nivel național există necesitatea introducerii unei baze legislative clare, care să prevadă măsuri concrete de prevenție, dar și de incluziune a persoanelor aflate în situații vulnerabile.

O altă categorie de persoane vulnerabile asupra căreia Strategia de față se apleacă este reprezentată de persoanele cu dizabilități. Figura de mai jos redă distribuția persoanelor cu dizabilități, în funcție de gradul de handicap cu care sunt încadrați, la nivelul județului Timiș în anul 2022, acestea fiind cele mai recente date disponibile:

Tabelul nr. 14: Distribuția cu dizabilități pe grade de handicap la nivelul județului Timiș, anul 2022

Situția copiilor cu dizabilități						
Grad de handicap	Anul 2022					
grad grav cu asistent personal	821	49.82%				
grad grav (fără asistent personal)	82	4.98%				
grad accentuat	242	14.68%				
grad mediu	473	28.70%				
grad ușor	30	1.82%				
total copii cu dizabilități	1.648					
Situția adulților cu dizabilități						
Grad de handicap	Anul 2022					
grad grav cu asistent personal	2.095	43.41%				
grad grav (fără asistent personal)	219	4.54%				
grad accentuat	1.668	34.56%				
grad mediu	765	15.85%				
grad ușor	79	1.64%				
total persoane adulte cu dizabilități	4.826					

Sursa: Strategia Județului Timiș privind Dezvoltarea Serviciilor Sociale pentru perioada 2023-2037

Conform Strategiei Județului Timiș privind Dezvoltarea Serviciilor Sociale pentru perioada 2023-2037, la nivelul anului 2022 au fost înregistrați 1.648 de copii și 4.826 de adulți cu dizabilități. Atât în rândul copiilor, cât și în rândul adulților, cele mai multe persoane au un grad grav de handicap, necesitând sprijinul asistenților personali pentru desfășurarea activităților zilnice. Totodată, pentru ambele categorii se remarcă ponderi ridicate ale persoane cu grad de handicap accentuat și mediu.³⁰

²⁹ Organizația Salvați Copiii România, Analiză privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate ale copiilor, gravidelor și mamelor adolescente, din comunități vulnerabile, septembrie 2021, informații disponibile la: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/media/Documente/Raport-cercetare-situatia-mamelor-adolescente-2021.pdf>

³⁰ Strategia Județului Timiș privind Dezvoltarea Serviciilor Sociale pentru perioada 2023-2037, informații disponibile la: https://www.dgaspctm.ro//public/userfiles/strategie/Strategie_jud_Timis_-2023-2027_final.pdf

Dat fiind procentul ridicat al persoanelor cu dizabilități care au nevoie de îngrijire profesională, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș a implementat în perioada 11 martie 2019 - 31 august 2021 prin POR 2014-2020 proiectul „Construirea de 3 locuințe protejate și reabilitare și extindere și dotare 1 Centru de zi Periam”, în valoare de 5.834.858,01 lei, care a vizat creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale la nivelul județului Timiș, prin dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii sociale necesare asigurării cadrului favorabil de sprijinire a grupurilor vulnerabile, precum și promovarea unor condiții decente de viață pentru persoanele cu dizabilități.³¹

În plus, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș oferă servicii specializate persoanelor cu dizabilități, ca de exemplu evidența drepturilor persoanelor cu dizabilități, evaluarea complexă a persoanelor adulte cu dizabilități și management de caz pentru persoane adulte. De asemenea la nivelul județului Timiș își desfășoară activitatea 25 de furnizori privați, acreditați, care oferă atât servicii de zi, cât și servicii de tip rezidențial pentru copiii defavorizați, 4 din aceștia dedicându-se în special copiilor cu dizabilități.

În ceea ce privește sănătatea și bunăstarea comunităților județului Timiș, punctul de plecare al analizei constă în analiza principalelor afecțiuni înregistrate la nivelul anului 2021 după numărul pacienților externati din unitățile spitalicești, acestea fiind cele mai recente date disponibile:

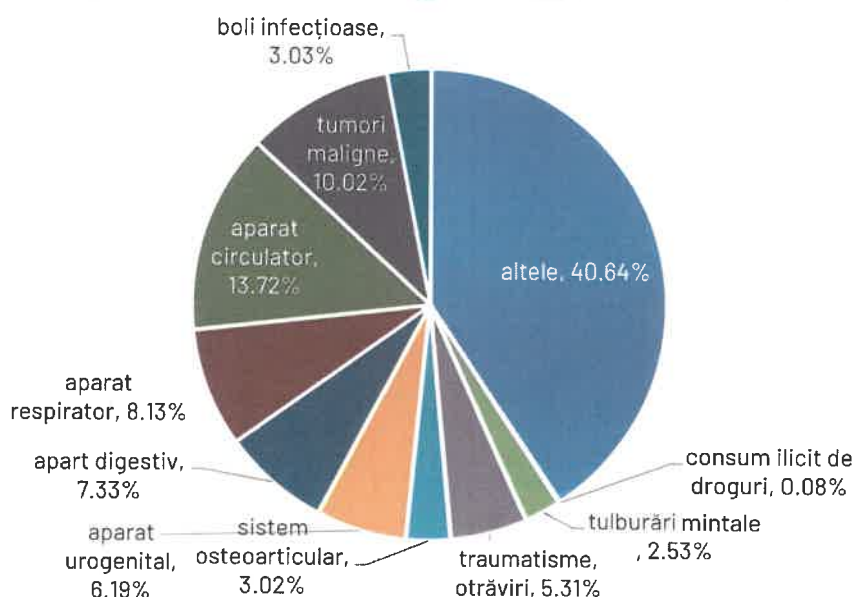

Figura nr. 20: Procentul pacienților externati din spital, pe grupe de afecțiuni, în județul Timiș, anul 2021

Sursa: Raportul Stării de Sănătate, la nivelul populației din Județul Timiș în anul 2021 comparativ cu anii 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 2015 și 2014

Conform datelor cuprinse în cadrul Raportului Stării de Sănătate emis de Ministerul Sănătății, Direcția de Sănătate Publică Timiș, cele mai multe internări și externări în funcție de grupa de afecțiuni la nivelul anului 2021 în județul Timiș au fost datorate bolilor aparatului circulator (13,72% din totalul afecțiunilor înregistrate), urmate de tumorile maligne (10,02% din totalul afecțiunilor înregistrate) și boli ale aparatului respirator (8,13% din totalul afecțiunilor înregistrate). De asemenea, la nivelul județului Timiș au fost identificați pacienți în cadrul spitalelor cu afecțiuni la nivelul aparatului digestiv (7,33% din totalul afecțiunilor înregistrate), cu afecțiuni ale aparatului urogenital (6,19% din totalul afecțiunilor înregistrate), cu traumatisme, otrăviri (5,31% din totalul afecțiunilor înregistrate), cu boli infecțioase (3,03% din totalul afecțiunilor înregistrate), cu afecțiuni la nivelul sistemului osteoarticular (3,02% din totalul afecțiunilor înregistrate), cu

³¹Consiliul Județean Timiș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, informații disponibile la: <http://www.dgaspctm.ro/public/pages/proiecte>

tulburări mintale (2,53% din totalul afecțiunilor înregistrate), precum și pacienți internați pentru consum ilicit de droguri (0,08% din totalul afecțiunilor înregistrate).³²

Adolescenții și tinerii sunt expuși la un număr tot mai mare de factori de risc care le influențează negativ sănătatea. Lipsa programelor de educație privind deprinderile de viață, lipsa supravegherii părintești, posibilitățile limitate de educație și de angajare, accesul facil la alcool, tutun și droguri ilicite sunt doar câțiva dintre factorii care pot determina apariția unor afecțiuni care pot pune tinerilor sănătatea în pericol. Printre cele mai comune afecțiuni întâlnite în rândul tinerilor se numără infecțiile cu transmitere sexuală, obezitatea, consumul de substanțe și problemele de sănătate mintală, fiecare din acestea fiind tratate mai departe în cadrul analizei.

Astfel, în ceea ce privește cele mai comune boli cu transmitere sexuală, anume HIV și SIDA, la nivel național cele mai recente date indică următoarea situație:

Tabelul nr. 15: Date generale cu privire la evoluția infecției HIV/SIDA în România

Total HIV/SIDA (cumulativ 1985-2020) din care:	25.486
Total SIDA	17.063
Total HIV	8.423
Pierduți din evidență HIV/SIDA copii + adulți	758
Total decese SIDA	7.880
Număr pacienți HIV/SIDA în viață din care:	16.848
0-14 ani	177
15-19 ani	136
20 de ani sau peste	16.535
Cazuri noi HIV/SIDA, depistate în perioada 01.01-31.12.2020 din care:	432
Cazuri noi HIV notificate	265
Cazuri noi SIDA notificate	167
Decese înregistrate în perioada 01.01-31.12.2020 prin fișele de confirmare a cazului HIV/SIDA	111

Sursa: Evoluția infecției HIV/SIDA în România, 31.12.2020

Conform datelor furnizate de Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România al Institutului Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, la momentul de față, în România sunt luate în evidență 16.848 de persoane în viață infectate cu HIV/SIDA, dintre care 177 de persoane au sub 14 ani, 136 au vârsta cuprinsă între 15 și 19 ani, iar 16.535 au 20 de ani sau peste. Datele reflectă preponderența cazurilor de infecție în rândul persoanelor cu vârsta de 20 de ani sau peste, ceea ce indică o scădere a numărului de cazuri noi apărute în ultimii ani, dar și un raport inegal între cazurile de infecție înregistrate în rândul adulților pe de-o parte și în rândul copiilor și adolescenților pe de altă parte.³³

Într-un comunicat de presă din data de 28.11.2022, UNICEF avertizează că deși numărul total al copiilor care trăiesc cu HIV este în scădere, se constată o adâncire a decalajului dintre copii și adulți în ceea ce privește tratamentul. Același comunicat subliniază faptul că, la nivelul anului 2021, 17% din totalul deceselor provocate de SIDA au fost înregistrate în rândul copiilor și adolescenților, iar 21% din totalul cazurilor noi de HIV înregistrate au fost depistate în rândul copiilor și adolescenților. Astfel,

³² Ministerul Sănătății, Direcția de Sănătate Publică Timiș, Raportul Stării de Sănătate, la nivelul populației din Județul Timiș în anul 2021 comparativ cu anii 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 2015 și 2014, informații disponibile la: https://www.dsptimis.ro/data_files/content/files/raport-stare-sanatate-2021-12-01-2023.pdf

³³ Ministerul Sănătății, Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România, Evoluția infecției HIV/SIDA în România, 31.12.2020

pentru eradicarea bolilor infecțioase de tip SIDA și HIV în rândul copiilor și adolescenților sunt necesare măsuri pentru eliminarea decalajului dintre numărul de adulți și de copii și tineri afectați.³⁴

Evidențele privind evoluția infecției HIV/SIDA la nivel național arată faptul că 28 din totalul de 432 de cazuri noi HIV/SIDA depistate în perioada 01.01-31.12.2020 provin de la persoane cu domiciliul curent în județul Timiș. Distribuția pe județe a cazurilor noi de HIV/SIDA este redată în cadrul figurii de mai jos:

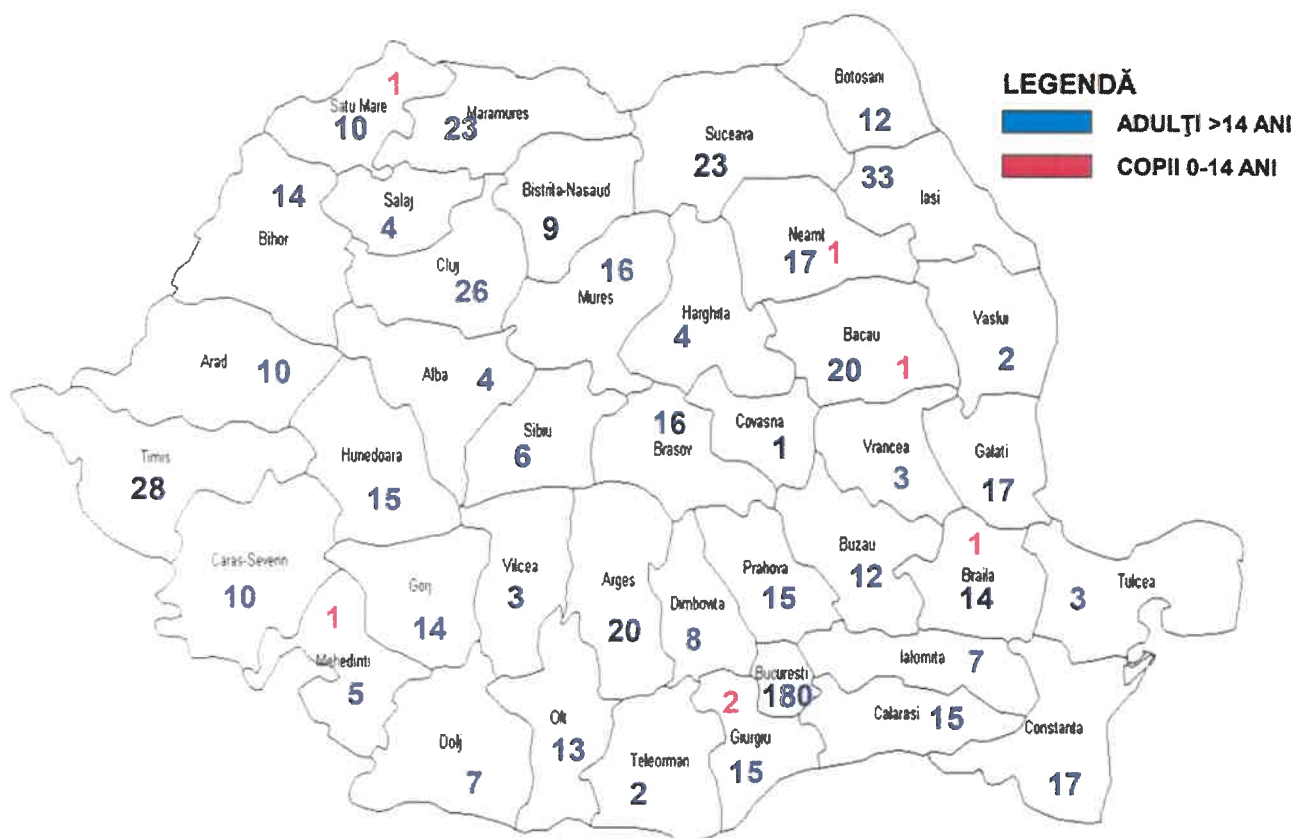

Figura nr. 21: Distribuția pe județe a cazurilor noi de infecție HIV/SIDA depistate în anul 2020

Sursa: Evoluția infecției HIV/SIDA în România, 31.12.2020

Harta de mai sus indică faptul că județul Timiș ocupă locul 3 la nivel național în topul județelor cu cel mai mare număr de cazuri noi HIV, înregistrând 28 de cazuri noi de infecție în anul 2020, după Municipiul București (188 cazuri) și județul Iași (33 cazuri).

Conform Observatorului Român de Sănătate, județul Timiș se confruntă cu o problemă semnificativă din punct de vedere al infecției HIV, înregistrând creșteri ale numărului de noi cazuri de infecție în ultimii 4 ani. În total, în perioada ianuarie 2016 – decembrie 2020, au fost diagnosticate 93 de cazuri noi de infecție HIV la nivelul județului Timiș.³⁵

În ultimii ani, pandemia COVID-19, prin prisma măsurilor de izolare adoptate, a determinat apariția sau accentuarea afecțiunilor mintale și a tulburărilor de comportament în cadrul tuturor categoriilor de vârste. Restricțiile privind deplasarea persoanelor adoptate în perioada pandemiei, lipsa contactului social și a socializării reprezintă factori de risc, care pe perioade

³⁴ UNICEF România, Comunicat de presă, 28.11.2022, informații disponibile la:

<https://www.unicef.org/romania/ro/comunicate-de-pres%C4%83/progresele-privind-prevenirea-%C8%99i-tratamentul-%C3%AEmpotriva-hiv-%C3%AEEn-cazul-copiilor-al>

³⁵ Observatorul Român de Sănătate, informații disponibile la: https://observatoruldesanatate.ro/sos_project/municipiul-timoara/

lungi de timp pot determina apariția unor afecțiuni precum depresia și tulburările de comportament. În acest sens, tinerii reprezintă una dintre cele mai vulnerabile categorii, mai ales prin prisma faptului că se află în perioada de formare a comportamentului.

Pentru a determina impactul provocat de restricțiile sociale impuse în timpul pandemiei, figura de mai jos redă evoluția numărului de bolnavi cu tulburări mentale comparativ cu consumatorii de droguri ilicite la nivelul județului Timiș în perioada 2014-2021, raportați la 100.000 locuitori:

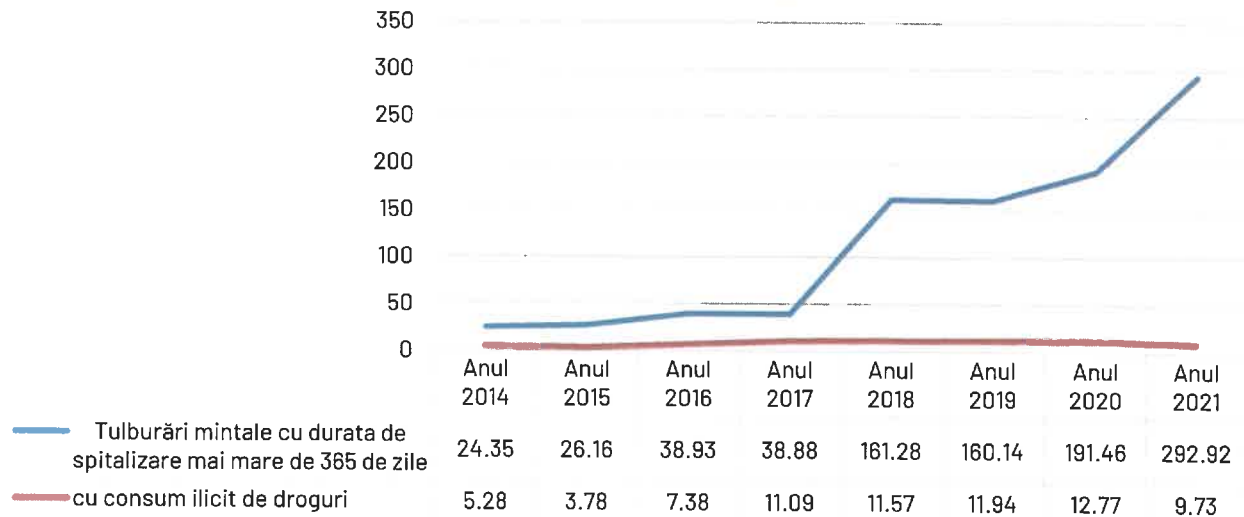

Figura nr. 22: Evoluția numărului de bolnavi cu tulburări mentale comparativ cu consumatorii de droguri ilicite la nivelul județului Timiș în perioada 2014-2021, raportați la 100.000 locuitori

Sursa: Raportul Stării de Sănătate, la nivelul populației din Județul Timiș în anul 2021 comparativ cu anii 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 2015 și 2014

Conform datelor surprinse în Raportul Stării de Sănătate al județului Timiș, se remarcă faptul că atât numărul persoanelor cu tulburări mentale care au avut nevoie de spitalizare mai mult de 365 de zile, cât și numărul persoanelor internate din cauza consumului ilicit de droguri prezintă creșteri semnificative în perioada 2014-2021.

Totodată, se remarcă faptul că numărul persoanelor cu tulburări mentale spitalizate a înregistrat cele mai mari valori în anii 2019, 2020 și 2021, ani în care restricțiile privind izolarea socială au fost în vigoare. În anul 2021, raportat la 100.000 de locuitori, au fost înregistrate aproximativ 293 de persoane cu tulburări mentale spitalizate în județul Timiș, o valoare de aproximativ 12 ori mai mare comparativ cu anul 2014 și de aproximativ 2 ori mai mare față de anul 2018, an care nu a fost afectat de declanșarea pandemiei COVID-19.

În ceea ce privește consumul ilicit de droguri, anul 2020 a reprezentat anul în care au fost înregistrate cele mai multe cazuri de spitalizare în județul Timiș: raportat la 100.000 de locuitori, aproximativ 12 persoane au avut nevoie de îngrijiri medicale în cadrul unităților spitalicești pentru consumul ilicit de droguri. Anul 2021 a adus o ușoară reducere a numărului de persoane care au avut nevoie de îngrijiri medicale din cauza consumului ilicit de droguri, raportat la 100.000 de locuitori înregistrându-se aproximativ 10 persoane spitalizate. Totuși, comparativ cu anul de începere al analizei (2014) remarcăm faptul că numărul persoanelor spitalizate pentru consum ilicit de droguri este de aproximativ 2 ori mai mare în anul 2021.³⁶

Având în vedere datele prezentate, este important de menționat faptul că județul Timiș este încadrat de Agenția Națională Antidrog (ANA) în categoria zonelor cu risc mare din punct de

³⁶ Ministerul Sănătății, Direcția de Sănătate Publică Timiș, Raportul Stării de Sănătate, la nivelul populației din Județul Timiș în anul 2021 comparativ cu anii 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 2015 și 2014, informații disponibile la: https://www.dsptimis.ro/data_files/content/files/raport-stare-sanatate-2021-12-01-2023.pdf

vedere al consumului de droguri ilicite.³⁷ Acest aspect pare să se reflecte și în opinia comunității locale, dat fiind faptul că în urma consultărilor publice din cadrul procesului de bugetare participativă inițiat de Consiliul Județean Timiș cetățenii au acordat 1.763 voturi unui proiect care vizează înființarea unui centru de recuperare pentru minorii cu adicții.

Proiectul are o valoare estimată de 500.000 lei și vizează înființarea unui centru medico-psihologic de dezintoxicare pentru minori cu minim 20 de paturi, care va deservi atât județul Timiș cât și alte județe din apropierea acestuia. Pentru început, centrul se va adresa minorilor de gen masculin, urmând ca în viitor să se construiască un centru distinct pentru minorii de gen feminin. În cadrul centrului, minorii cu adicții vor beneficia de îngrijire medicală de specialitate, de proceduri de psihoterapie, recuperare motrică și senzorială și de recuperare nutrițională. Personalul centrului va fi alcătuit din medici de psihiatrie pediatrică, asistenți medicali, infirmieri și îngrijitori conform legislației în vigoare.³⁸

Problema minorilor cu diferite adicții reprezintă un fenomen care a luat amploare în ultimii ani. La nivel național în perioada 2020-2021 s-au desfășurat 6 proiecte adresate elevilor cu scopul de a preveni consumul de droguri în rândul acestora, prezentate în cadrul tabelului de mai jos:

Tabelul nr. 16: Proiecte naționale de prevenire a consumului de droguri

Nr. crt.	PROIECTE NAȚIONALE (anul școlar 2020-2021)	Nr. beneficiari
1.	Proiect național CUM SĂ CREȘTEM SĂNĂTOȘI -7 activități/proiect (Nivel preșcolar)	17.530
2.	Proiect național ABC-UL EMOȚIILOR-6 activități/proiect (Nivel primar)	18.781
3.	Proiect național NECENZURAT-12 activități/proiect (Nivel gimnazial)	12.638
4.	Proiect național FRED GOES NET- minimum 8 ore/proiect (Nivel liceal)	177
5.	Proiect național MESAJUL MEU ANTIDROG (Nivel gimnazial și liceal)	4.005
6.	Proiect național EU ȘI COPILUL MEU-9 activități/proiect (adresat părinților)	1.676

Sursa: Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Națională Antidrog

Fiecare din proiectele de mai sus au fost derulate în cadrul mai multor județe din România cu sprijinul autorităților publice locale. În total, la nivelul țării noastre au fost organizate 11.513 de activități de prevenire și conștientizare a riscurilor asociate consumului de droguri și a altor substanțe nocive, dintre care 2.043 în mediul preșcolar, 6.977 în mediul primar, gimnazial și liceal, 53 în mediul universitar, 682 în medii familiale și 1.758 în comunități.³⁹

O altă problemă comună în rândul tinerilor este cea a sedentarismului. Fenomen din ce în ce mai accentuat în societatea actuală, sedentarismul poate avea în timp efecte foarte periculoase asupra organismului, precum: tulburarea echilibrului metabolic, îmbătrânirea prematură, creșterea riscului dezvoltării cancerului, diminuarea oxigenării organismului, afectarea posturii și a coloanei vertebrale, creșterea în greutate, tulburări genetice.

Adoptând obiceiuri alimentare sănătoase și încorporând activitatea fizică regulată în viața lor, tinerii pot pune bazele unui stil de viață sănătos. În anul 2021, Comisia Europeană a publicat varianta finală a raportului privind expunerea copiilor la publicitatea alimentelor bogate în grăsimi, sare sau zahăr. Studiul a acoperit întreaga regiune a Uniunii Europene, însă pentru

³⁷ Observatorul Român de sănătate, informații disponibile la: https://observatoruldesanatate.ro/sos_proiect/municipiul-timisoara/

³⁸ Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la: <https://bugetareparticipativa.cjtimis.ro/proiect.php?pld=12>

³⁹ Agenția Națională Antidrog, informații disponibile la: <https://data.gov.ro/dataset/date-statistice-privind-situatia-drogurilor-in-romania-2022>

partea empirică a studiului au fost selectate nouă state membre printre care și România. Pentru monitorizarea online au fost selectate trei dintre aceste state membre, în timp ce pentru studiile de caz privind opțiunile alimentare mai sănătoase au fost selectate patru state membre, printre care și România.⁴⁰

IMPACTUL OBICEIURILOR NESĂNĂTOASE ASUPRA COPIILOR

Reclamele la alimentele sănătoase sunt distribuite uniform pe diverse canale de comunicare în timpul unei zile

Reclamele la alimentele nesănătoase sunt distribuite în mod țintit la ore de vârf și pe canale specifice

COPIII VĂD DE APROXIMATIV

10 ori mai multe reclame la alimente nesănătoase în România

6 ori mai multe reclame la alimente nesănătoase în Suedia

3.5 ori mai multe reclame la alimente nesănătoase în Italia și Lituania

Copiii mai mici sunt atrași de reclamele la alimente nesănătoase și percep mai puternic alimentele nesănătoase decât pe cele sănătoase

Copiii cu vârste între 9 și 12 ani văd mult mai puține reclame la alimente sănătoase comparativ cu cei de 13-17 ani sau cu adulții

Copiii cu vârste de 9 - 17 ani văd mult mai des reclame pentru snack-uri, dulciuri și băuturi nealcoolice comparativ cu reclame la alimentele sănătoase

CELE MAI FRECVENTE RECLAME LA ALIMENTE SĂNĂTOASE

Iaurt simplu

Lapte neîndulcit

Apă minerală

Cafea

Ceai verde

Figura nr. 23: Raportul privind expunerea copiilor la publicitatea alimentelor bogate în grăsimi, sare sau zahăr

Sursa: raportuldegarda.ro

⁴⁰ Comisia Europeană, Raportul privind expunerea copiilor la publicitatea alimentelor bogate în grăsimi, sare sau zahăr <https://raportuldegarda.ro/ce-spun-studiile-impact-obiceiuri-nesanatoase-copii/>

Conform studiului, copiii din România văd de 10 ori mai multe reclame la alimente nesănătoase față de media înregistrată la nivelul Uniunii Europene. Comparativ, copiii din Suedia văd de 6 ori mai multe astfel de reclame, iar copiii din Lituania de 3,5 ori. De asemenea, studiul arată faptul că reclamele la alimente nesănătoase precum iaurtul simplu, laptele neîndulcit, apa minerală, cafeaua sau ceaiul verde sunt distribuite în mod țintit la orele de vârf prin intermediul canalelor de socializare.

Mai mult, Eurobarometrul special nr. 472 "Sport și activitate fizică", publicat în 2018 arată că tinerii români cu vârste între 15 și 24 de ani nu fac sau fac foarte puțin sport: 35% dintre bărbați nu fac deloc sport față de 29% la nivelul UE și 60% dintre femeile din România nu practică activități fizice față de 47% la nivelul țărilor europene.⁴¹ Statisticile asupra stării de sănătate a populației, cu deosebire a populației tinere, evidențiază creșteri îngrijorătoare ale ratei morbidității, sedentarismul și obezitatea, în special, constituindu-se drept factori favorizanți în apariția diferitelor afecțiuni fizice și psihice.

Toate statele europene recunosc importanța educației fizice în școală. Disciplina face parte din toate cadrele curriculumului central, fiind obligatorie în învățământul primar și secundar inferior, în toată Europa. Țările europene au accentuat, de asemenea, importanța activității fizice și a sportului, ca un mod benefic de petrecere a timpului liber.

2.1.2. Situația educației și școlarizării

Educația la nivel județean reprezintă un aspect deosebit de important, mai ales în contextul în care Municipiul reședință de județ Timișoara a obținut titlul de Capitală Europeană a Culturii. Plecând de la analiza unităților de învățământ active de la nivelul județului Timiș, în cele ce urmează va fi diagnosticat sectorul județean de educație, prin prisma oportunităților oferite tinerilor și identificarea principalelor trenduri regăsite pe plan județean. Prin urmare, tabelul de mai jos redă evoluția numărului de unități active, pe niveluri de educație, la nivel județean, în perioada 2015-2021:

Tabelul nr. 17: Evoluția numărului de unități active, pe niveluri de educație, la nivel județean, în perioada 2015-2021

Niveluri de educație	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Total	226	226	231	242	241	238	240
Antepreșcolar	1	1	1	4	4	3	3
Preșcolar	38	35	40	50	50	46	46
Primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	118	120	121	120	120	122	123
Liceal	59	59	58	57	56	56	57
Profesional	1	1	1	2	2	2	2
Postliceal (inclusiv învățământul special)	2	3	3	2	2	2	2
Universitar de licență - învățământ public	4	4	4	4	4	4	4
Universitar de licență - învățământ privat	3	3	3	3	3	3	3

Sursa: Institutul Național de Statistică⁴²

⁴¹ Informații disponibile la: <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/03/MEMO-10.pdf>

⁴² Institutul Național de Statistică, SCL101C - Unitățile de învățământ pe niveluri de educație, județe și localități

Informațiile de mai sus reflectă un sector de învățământ dezvoltat, cuprinzând toate nivelurile de educație, compus la nivelul anului 2022 din: 3 unități de nivel antepreșcolar, 46 unități de nivel preșcolar, 123 de unități primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), 57 unități de nivel liceal, 2 unități de învățământ profesional, 2 unități de nivel postliceal (inclusiv învățământul special), 4 unități de stat de nivel universitar și 3 unități private de nivel universitar.

Evoluția numărului de unități de învățământ pe parcursul perioadei analizate este relativ constantă, înregistrându-se o ușoară creștere de 6,19% a numărului de unități de învățământ. Deși numărul total de unități de învățământ înregistrate la nivel județean a înregistrat o creștere, există și situații în care numărul de unități pe niveluri de educație s-a redus. O astfel de situație a fost identificată în cadrul unităților de învățământ liceal: în anul 2015, anul de începere al analizei, la nivelul județului Timiș au fost înregistrate 59 de unități de învățământ liceal, număr acestora reducându-se în anul 2021 cu 2 unități.

În strânsă legătură cu acest aspect, tabelul de mai jos redă evoluția numărului de clase disponibile la nivelul regiunii Vest în perioada 2015-2021:

Tabelul nr. 18 Evoluția numărului de săli de clasă la nivelul regiunii de Vest, 2015-2021

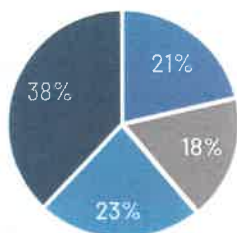
Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Regiunea Vest	14.518	14.633	14.595	14.635	14.491	14.457	14.354
Arad	3.380	3.470	3.505	3.542	3.428	3.465	3.424
Caraș-Severin	2.520	2.509	2.480	2.426	2.384	2.294	2.276
Hunedoara	3.105	3.005	2.993	2.987	2.981	2.983	2.872
Timiș	5.513	5.649	5.617	5.680	5.698	5.715	5.782

Sursa: Institutul Național de Statistică

Județul Timiș se plasează pe primul loc la nivel regional în ceea ce privește numărul sălilor de clasă, acestea reprezentând aproximativ 40% din totalul sălilor disponibile la nivel regional. În perioada 2015-2021, în Timiș, numărul sălilor de clasă rămâne aproximativ constant, cele mai multe înregistrându-se în anul 2021 (5.782 de săli).⁴³

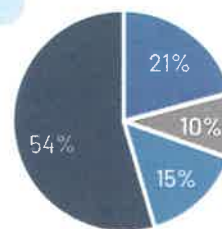
În figurile de mai jos este prezentată situația dotărilor de bază ale instituțiilor de învățământ din regiunea Vest:

Ateliere școlare

■ Arad ■ Caraș-Severin ■ Hunedoara ■ Timiș

Laboratoare școlare

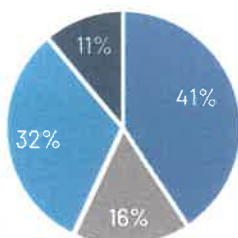

■ Arad ■ Caraș-Severin ■ Hunedoara ■ Timiș

⁴³ Institutul Național de Statistică, SCL105C - Săli de clasa (cabinele școlare/amfiteatre) pe niveluri de educație, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

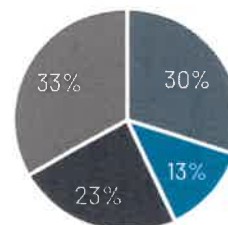

Săli de gimnastică

■ Arad ■ Caraș-Severin ■ Hunedoara ■ Timiș

Terenuri de sport

■ Arad ■ Caraș-Severin ■ Hunedoara ■ Timiș

Figura nr. 24: Situația dotărilor de bază ale instituțiilor din Regiunea de Vest, anul 2021

Sursa: Institutul Național de Statistică

Județul Timiș deține cea mai mare pondere din regiunea Vest pentru următoarele categorii: 38% pentru atelierile școlare reprezentate de 193 de unități, 54% pentru laboratoarele școlare însemnând 1.593 și terenuri de sport cu o pondere de 33% însemnând 182 de terenuri. În cazul sălilor de gimnastică, județul Timiș deține cel mai mic număr de săli de gimnastică cu doar 37 înregistrate în anul 2021 în timp ce județul Arad deține 136 de săli pentru același an. Nivelul de echipare al sălilor de clasă cu PC-uri sau dispozitive IT din școlile din regiunea de Vest în perioada 2015-2021 este redată în cadrul tabelului de mai jos:

Tabelul nr. 19: Numărul de PC-uri sau dispozitive IT din școlile din regiunea Vest, 2015-2021

Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Arad	7.316	7.437	7.661	7.899	7.345	8.182	8.984
Caraș-Severin	4.025	3.978	3.978	3.994	3.933	4.759	6.368
Hunedoara	6.946	6.783	6.605	6.787	6.891	7.567	10.053
Timiș	17.329	18.224	18.721	19.881	20.781	22.937	23.290

Sursa: Adaptare a autorului, în conformitate cu INS

La capitolul digitalizare în instituțiile de învățământ, județul Timiș deține 48% din numărul total de dispozitive de la nivelul regiunii Vest din anul 2021. De-a lungul perioadei analizate în cazul județului Timiș, numărul de dispozitive prezintă o creștere de 34% din anul 2015 până în anul 2021. În ultimii ani remarcăm faptul că pentru toate județele din regiune numărul de PC-uri și dispozitive IT crește. Acest lucru poate fi explicat prin prisma măsurilor de digitalizare întreprinse în domeniul educației ca urmare a pandemiei COVID-19. Referitor la populația școlară, situația este redată în cadrul tabelului de mai jos:

Tabelul nr. 20: Evoluția populației școlare din regiunea Vest, 2015-2020

Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Arad	75.391	72.649	71.808	70.665	69.664	69.217	69.906
Caraș-Severin	44.119	41.916	40.868	39.763	39.072	37.417	36.933
Hunedoara	66.495	63.430	62.070	60.880	58.993	57.733	57.164
Timiș	138.220	137.718	139.108	140.024	140.748	142.300	143.568

Sursa: Institutul Național de Statistică

Județul Timiș prezintă cea mai numeroasă populație școlară de la nivelul regiunii Vest, în anul 2021 aceștia reprezentând 47% din populația școlară din regiune. Așadar, în perioada 2015-2021, județul Timiș înregistrează creșteri pentru acest sector. Astfel, în anul 2021 se înregistrează o populație școlară de 143.568 de elevi, cu 4% mai mult față de primul an analizat. Observăm o diferență mare între valorile înregistrate în anul 2021 pentru județele din regiune, Timiș înregistrând cu 73.662 mai mulți copii față de județul Arad (69.906 elevi) și cu 106.635 mai mulți față de Hunedoara (57.164 elevi).

În ceea ce privește evoluția numărului de absolvenți din regiunea Vest, datele furnizate de Institutul Național de Statistică prezintă următoarea situație:

Tabelul nr. 21: Evoluția numărului de absolvenți din regiunea Vest, 2015-2021

Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Arad	10.719	10.228	10.250	9.790	9.900	9.164
Caraș-Severin	5.533	5.686	5.541	5.645	5.486	4.911
Hunedoara	9.959	9.502	9.282	9.450	9.592	8.444
Timiș	19.863	19.786	20.158	20.570	21.388	20.334

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cei mai numeroși absolvenți se regăsesc în județul Timiș, în anul 2020, aceștia reprezentând o pondere de 47% din totalul regiunii. În județul Timiș cei mai mulți absolvenți au fost înregistrați în anul 2019, cu 8% mai mulți față de anul 2015. Maximul de absolvenți înregistrați pentru celelalte județe este de 10.719 pentru Arad în anul 2015, Caraș-Severin cu 5.686 în anul 2016 și 9.959 pentru Hunedoara în anul 2015.

Figura de mai jos prezintă rata de absolvire a învățământului liceal de zi în anul școlar 2019-2020:

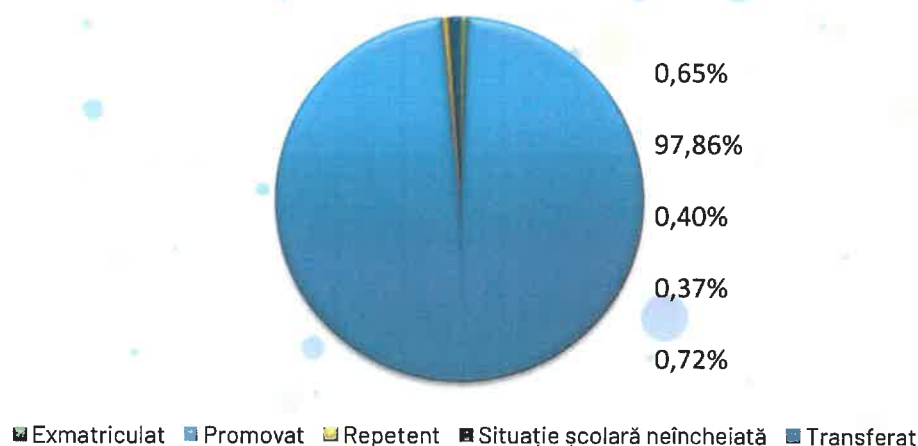

Figura nr. 25: Rata de absolvire a învățământului liceal de zi, anul școlar 2019-2020

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș, 2019-2020

Conform Inspectoratului Școlar Județean Timiș, 97,86% din totalul elevilor au absolvit învățământul liceal de zi în anul școlar 2019-2020. Cu toate că datele indică o situație pozitivă, rata de absolvire fiind aproape de 100%, se observă un procent de 0,37% din totalul elevilor care nu au avut situația școlară încheiată, un procent de 0,72% care au fost transferați în alte licee din diferite motive, un procent de 0,65% care au fost exmatriculați și 0,40% rămași repetenți.

Dinamica ratei de promovare a examenului de Bacalaureat în anul școlar 2019-2020 este redată în figura de mai jos:

Figura nr. 26: Dinamica ratei de promovare a examenului de Bacalaureat

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș, 2019-2020

Conform Inspectoratului Școlar Județean Timiș, cea mai mare rată de promovare înregistrată la nivelul județului Timiș a fost în anul 2017, de 73%, urmând ca în anii următori rata de promovare să scadă treptat. La nivel național, cea mai ridicată rată de promovare a examenului de Bacalaureat a fost în anul 2017, de 72,90%. Pe parcursul anilor aceasta s-a redus cu 11,52%, ajungând în anul 2020 la 64,50%.

În ceea ce privește abandonul școlar cele mai frecvente motive pentru rata abandonului școlar sunt: probleme personale/familie, situație economică precară sau atmosfera din școli. Figura de mai jos redă situația abandonului școlar în unitățile de învățământ din județul Timiș în perioada 2015-2020:

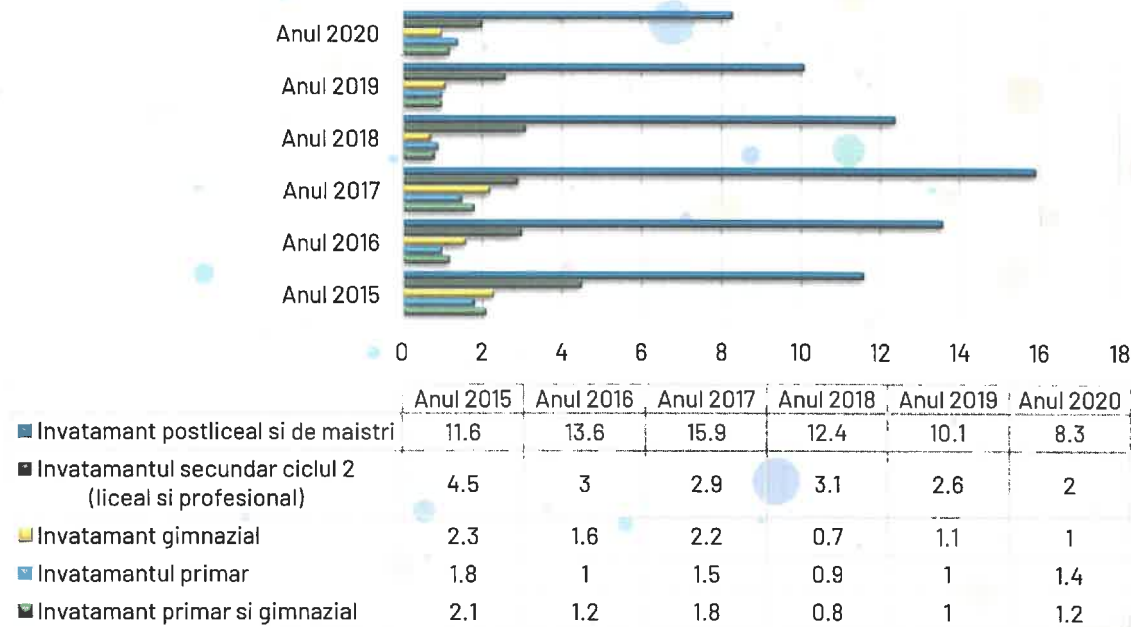

Figura nr. 27: Situația abandonului școlar în unitățile de învățământ din județul Timiș, 2015-2020

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform graficului de mai sus, cele mai mari rate ale abandonului școlar se regăsesc pe tot parcursul perioadei analizate în cadrul învățământului postliceal și de maistri (cea mai mare rată a abandonului școlar înregistrată la nivelul județului Timiș a fost de 15,9% în anul 2017). Datele indică faptul că riscul de abandon școlar crește odată cu înaintarea elevilor în ciclurile școlare.

Tendința se reflectă și în datele înregistrate la nivel național, rata abandonului școlar în anul 2020-2021 având următoarele valori:

- Rata abandonului școlar pentru învățământul liceal este de 1,6%;
- Rata abandonului școlar pentru învățământul profesional este de 2,3%;
- Rata abandonului școlar pentru învățământul postliceal este de 7,1%;
- Rata abandonului școlar pentru învățământul primar și gimnazial este de 1,2%.

Conform raportului privind starea învățământului preuniversitar 2021-2022, cea mai mare rată de abandon este înregistrată la nivelul mediului rural.

Situația olimpiadelor școlare organizate

Conform Consiliului Județean Timiș, în anul 2022 s-au desfășurat următoarele olimpiade și concursuri:

Tabelul nr. 22: Olimpiadele/Concursurile pe meserii aria curriculară tehnologii - etapa județeană anul 2022

Olimpiade - Limba și literatura română			
Nr. Crt.	Domeniul	Clasa	
1.	Olimpiada „Cultură și spiritualitate românească”	V-VII	IX-XII
2.	Concursului național transcurericular de lectură și interpretare „Ionel Teodoreanu”	V-VIII	
3.	Olimpiada „Universul cunoașterii prin lectură”	V-VIII	
4.	Olimpiada Națională de Limbi Clasice: greacă veche, latină, clasele	VII-XII	
5.	Olimpiada de lingvistică „Solomon Marcus”	IX-XII	
6.	Olimpiada Națională de Lectură „Lectura ca abilitate de viață”	IX-XII	
Olimpiade tehnologice - învățământ liceal			
Nr. Crt.	Domeniul	Clasa	
1.	Educație tehnologică și aplicații practice	V-VIII	
2.	Mecanică	XI	XII
3.	Construcții, instalații și lucrări publice	XI	XII
4.	Electric, electrotehnic, electromecanic	XI	XII
5.	Electronică, automatizări și telecomunicații	XI	XII
6.	Industria textilă și pielărie	XI	XII
7.	Fabricarea produselor din lemn	XI	XII
8.	Economic, administrative, comerț	XI	XII
9.	Turism și alimentație	XI	XII
10.	Agricultură - creșterea animalelor	XI	XII
11.	Agricultură - cultura plantelor	XI	XII
12.	Protecția mediului	XI	XII
13.	Industria alimentară	XI	XII
14.	Analiza produselor alimentare	XI	XII

Concursuri pe meserii - învățământ profesional			
Nr. Crt.	Domeniul	Calificarea profesională	Clasa
1.	Estetica și igiena corpului omenesc	Frizer-coafor- manichiurist-pedichiurist	XI
2.	Mecanica	Mecanic auto	XI
3.	Turism și alimentație	Bucătar	XI
4.	Turism și alimentație	Ospătar (chelner), vânzător în unități de alimentație	XI
Alte Olimpiade desfășurate în anul 2022			
1.	Olimpiada națională de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbat”		
2.	Olimpiada Națională de Arte Vizuale, Arhitectură și Istoria Artei Timișoara		
3.	Olimpiada Artelor la Timișoara		

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Activități educative extrașcolare ale Inspectoratului Județean Timiș:

- Educație pentru sănătate - Programul Național “Și eu trăiesc sănătos !” - 2021-2022

Mișcarea națională “Și eu trăiesc sănătos ! - SETS” este destinat elevilor din clasele primare (clasele pregătitoare, I, II, III, IV) și are ca obiectiv principal educarea și informarea elevilor și a familiilor cu privire la beneficiile unei alimentații echilibrate din punct de vedere nutrițional, ale hidratării, a calității somnului, igienei personale, mișcării fizice zilnice, precum și importanța stării de bine în dezvoltarea armonioasă a copiilor de vârstă școlară.

- Programul “O minte scilpitoare” - 2022

Programul “O minte scilpitoare” se adresează copiilor și tinerilor cu IQ ridicat, cu vârsta cuprinsă între 8 și 18 ani. Acesta le oferă copiilor cu abilități specifice supradotaților posibilitatea să identifice nu doar coeficientul de IQ ci și abilitățile necesare pentru a se descurca în viață. Prin intermediul acestui program, prin recomandările consilierilor, elevii vor fi în măsură să afle care sunt ariile care trebuie dezvoltate și vor fi astfel capabili să-și îmbunătățească performanțele.

- Proiectul Național „Mesajul meu antidrog” - 2021-2022

Este un proiect de prevenire a consumului de droguri în rândul populației școlare din învățământul gimnazial și liceal. Proiectul are forma unui concurs național în cadrul căruia elevii își exprimă într-o formă de comunicare originală cultural-artistică, opiniile și atitudinile lor referitor la activitatea antidrog.

- Proiectul „Educație pentru copii vulnerabili în România” 2017-2020

Proiectul este finanțat de către H&M Conscious Foundation cu sprijinul partenerilor locali DGASPC Timiș, ISJ Timiș, Școala Gimnazială nr. 25 și Colegiul Tehnic “Dimitrie Leonida”. Obiectivul principal al proiectului este reprezentat de îmbunătățirea accesului la educație preșcolară și prevenirea abandonului școlar în primii ani de școală în rândul copiilor vulnerabili cu vârsta cuprinsă între 4 - 14 ani din România.

2.1.3. Contextul cultural

În urma obținerii titlului de Capitală Europeană a Culturii de către municipiul reședință de județ Timișoara, Asociația Timișoara 2021 - Capitală Europeană a Culturii, cu sprijinul structurilor culturale dedicate, a creat un program cultural asumându-și misiunea de a contribui activ la valorizarea identității, diversității și creativității culturale ca motoare pentru dezvoltarea sustenabilă.⁴⁴ Rolul de Capitală a Culturii oferă nu doar municipiului Timișoara, ci întreg județului Timiș șansa de a se dezvolta și de a construi o identitate culturală puternică. În acest sens, instituțiile culturale joacă un rol esențial, acestea având șansa de a fructifica oportunitățile aduse prin programul cultural la nivelul întregului județ.

Programul Timcultura 2023 acordă finanțări nerambursabile pentru proiecte culturale și de tineret, având un buget total de 7.250.000 lei din care 6.900.000 lei finanțare proiecte culturale și 350.000 lei - finanțare proiecte de tineret.

Pentru finanțare pot aplica persoanele fizice autorizată, întreprinderile individuale, întreprinderile familiale sau persoanele juridice de drept public ori privat, române sau cu sediul într-un stat membru al Uniunii Europene.

De asemenea, pot aplica organizațiile neguvernamentale de tineret - persoanele juridice de drept privat și fără scop patrimonial, care funcționează în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005 care îndeplinesc, cumulativ, următoarele criterii: scopul prevăzut în statut vizează direct domeniul tineretului, iar pentru realizarea acestuia majoritatea obiectivelor asumate sunt adresate tinerilor, cel puțin două treimi din numărul total al membrilor fiind tineri.

Ariile tematice eligibile pentru finanțarea în cadrul Timcultura 2023 vizează:

- Artele spectacolului (teatru, dans, muzică, balet, operă, operetă, etc.);
- Patrimoniu cultural (documentarea/cercetarea patrimoniului cultural mobil și imobil, tradiții, obiceiuri, muzică și dansuri populare, meșteșuguri tradiționale, artă culinară etc.);
- Arte vizuale (film/pictură, sculptură, arte decorative, foto/video, cinematografie și multimedia, etc.);
- Educație prin cultură și cultură prin educație (utilizarea culturii și a creativității pentru dezvoltarea de noi audiențe, mediere culturală, intervenție culturală, rezidență de cercetare / creație);
- Proiecte editoriale și literare;
- Fonduri de mobilitate (culturală și de tineret, studiu, cercetare, stagii culturale);
- Formare profesională (cuprinzând domeniile cultură, educație și tineret);
- Educație;
- Educație în sănătate, mediu, incluziune socială;
- Valorizarea spațiului DKMT;
- Capitală europeană a culturii (doar proiectele derulate în cadrul sau sub umbrela Programului Național Timișoara - Capitală Europeană a Culturii).⁴⁵

⁴⁴ <https://timisoara2023.eu/ro/program-cultural/#/care-este-programul-cultural>

⁴⁵ <https://timcultura.cjtimis.ro/ce-finantam-timcultura-2023/>

Principala instituție cu profil cultural care activează la nivelul județului Timiș este Direcția pentru Cultură a județului Timiș reprezintă, serviciu public deconcentrat, cu personalitate juridică, care se află în subordinea Ministerului Culturii și Identității Naționale. Obiectivul principal al Direcției pentru Cultură a județului Timiș este de a asigura condițiile necesare exercitării dreptului la educație și accesului la cultură pentru toți cetățenii județului Timiș, indiferent de apartenența religioasă, etnică sau sexuală, și în conformitate cu opțiunile lor liber exprimate.

Atribuțiile Direcției stabilite prin lege vizează inițierea unor măsuri, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, pentru dezvoltarea bazei materiale, diversificarea, modernizarea și optimizarea serviciilor culturale necesare comunităților locale, pentru protecția și promovarea culturii, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național.

Proiectele finanțate de Direcția pentru Cultură a județului Timiș trebuie să îndeplinească următoarele condiții de evaluare:

- anvergură și reprezentativitate în cultură;
- gradul de implicare a tinerei generații;
- gradul de implicare a minorităților;
- valoarea educativă implicită.⁴⁶

Casa Artelor este un centru cultural multidisciplinar, care aparține de Direcția Județeană pentru Cultură Timiș. Casa artelor pune la dispoziția artiștilor spații de expunere și de spectacole, asigurând astfel o varietate de evenimente culturale.⁴⁷

Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș este o instituție culturală publică aflată în subordinea și sub autoritatea Consiliului Județean Timiș, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul județean, precum și din alte surse. Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș are rolul de a iniția și desfășura proiecte și programe culturale elaborate în concordanță cu strategiile culturale și educativ-formative stabilite de Consiliul Județean Timiș.

Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, are misiunea de a conserva patrimoniul cultural existent, de a diversifica oferta culturală, de a crește accesul populației la cultură, atât în mediul urban cât și în mediul rural, prin intermediul programelor și proiectelor culturale pe care le inițiază.⁴⁸

Pe lângă acestea, cele mai recente date furnizate de Institutul Național de Statistică arată faptul că la nivelul județului Timiș se regăsesc 185 de biblioteci⁴⁹, 3 cinematografe⁵⁰, 8 instituții de spectacol⁵¹ și 22 de muzee și colecții publice⁵².

Toate aceste instituții culturale promovează și sprijină cultura județului Timiș, oferind spații pentru expoziții, spectacole și evenimente, care prezintă diverse forme de artă, muzică, dans, literatură și obiceiuri ale comunităților locale. Manifestările organizate susțin aprecierea, înțelegerea și respectul pentru diversitatea culturală regăsită în județul Timiș, atât în rândul rezidenților, cât și al vizitatorilor. Mai mult, acestea contribuie activ la dezvoltarea economică a județului, atrăgând turiști și pasionați de cultură.

⁴⁶ <https://culturatimis.ro/despre-noi/>

⁴⁷ <https://culturatimis.ro/casa-artelor/>

⁴⁸ <https://cecart.ro/wp-content/uploads/2023/05/raport-activitate-CECART-2022.pdf>

⁴⁹ Institutul Național de Statistică, ART101B - Biblioteci pe categorii de biblioteci, județe și localități

⁵⁰ Institutul Național de Statistică, ART102B - Cinematografe pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

⁵¹ Institutul Național de Statistică, ART103B - Instituții și companii de spectacole sau concerte pe județe și localități

⁵² Institutul Național de Statistică, ART104A - Muzee și colecții publice pe județe și localități

2.1.4. Contextul economic, inclusiv infrastructura de afaceri

Analiza mediului economic existent la nivelul județului Timiș reprezintă un punct critic în ceea ce privește oportunitățile de care tinerii pot beneficia. Un mediu economic dinamic și prosper, alături de o infrastructură de afaceri dezvoltată sunt elemente care influențează direct calitatea vieții comunităților locale. Astfel, punctul de plecare în cadrul analizei constă în analiza principalilor indicatori care determină riscul de sărăcie.

Excluziunea socială și sărăcia pot avea efecte negative grave asupra bunăstării și calității vieții tinerilor. Resursele financiare limitate reduc semnificativ accesul tinerilor la o educație de calitate, de a urma studii superioare sau de a dobândi competențele necesare pentru angajare.

Tabelul de mai jos redă situația principalilor indicatori privind riscul de sărăcie și excluziune socială la nivelul anului 2020, defalcați pe regiuni de dezvoltare:

Tabelul nr. 23: Principalii indicatori privind riscul de sărăcie și excluziune socială la nivelul anului 2020

Indicatori (anul 2020)	(%) rata riscului de sărăciei	(%) rata depravării materiale severe	(%) persoane care trăiesc în gospodării cu o intensitate foarte redusă a muncii
România	21,2	15,2	5,4
Nord-Vest	14,4	9,1	4
Centru	23,8	12,6	11,4
Nord-Est	26,2	19,4	2,1
Sud-Est	28,4	22,7	8,1
Sud - Muntenia	21,5	20,6	4,6
București - Ilfov	3,9	10,1	1,8
Sud-Vest Oltenia	34,7	14,7	7,2
Vest	17,9	8,6	5,8

Sursa: Eurostat

Dimensiunea sărăciei sau excluziunii sociale la nivelul unui teritoriu este determinată prin intermediul mai multor indicatori care reflectă procentul persoanelor, din populația totală, aflate în cel puțin una din următoarele trei situații:

- se află sub pragul sărăciei, având un venit disponibil situat (după transferul social) sub pragul de risc de sărăcie, care este stabilit la 60% din venitul disponibil median echivalent național după transferuri;
- se află în stare de depravare materială severă și se confruntă cu cel puțin 4 din 9 următoarele privațiuni, neavând resursele financiare necesare să:
 1. plătească chiria sau facturile la utilități;
 2. își încălzească locuința;
 3. acopere cheltuieli neprevăzute;
 4. mănânce carne, pește sau un echivalent proteic la fiecare două zile;
 5. petreacă o săptămână de vacanță departe de casă;
 6. achiziționeze mașină;
 7. achiziționeze o mașină de spălat;

8. achiziționeze un televizor color;

9. achiziționeze un telefon.

- trăiesc într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii în care membrii în vârstă de muncă au înregistrat un timp de lucru egal sau mai mic de 20% din potențialul total de timp de muncă în cursul anului precedent.

Prin urmare, datele furnizate de Eurostat reflectă o situație pozitivă regăsită la nivelul regiunii Vest, aceasta înregistrând rate relativ reduse ale indicatorilor privind sărăcia sau excluderea socială. Regiunea Vest deține o rată de 17,9% a populației aflată în risc de sărăcie, sub media națională, fiind surclasată doar de către regiunile București-Ilfov și Nord-Vest.

De asemenea, rata depravării materiale severe la nivelul regiunii Vest, de 8,6%, se plasează sub media națională și este surclasată doar de către Regiunea Nord-Vest. Totuși, ponderea persoanelor care trăiesc în gospodării cu o intensitate foarte redusă a muncii este ușor ridicată la nivelul regiunii Vest, depășind media națională cu aproximativ 0,04 puncte procentuale, fiind surclasată de regiunile București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest și Sud-Muntenia.⁵³

Având în vedere situația identificată la nivelul regiunii Vest, este necesară o analiză a evoluției PIB-ului regiunii Vest, pe județe componente pentru a determina măsura în care tinerii din județul Timiș dispun de un mediu economic dinamic și dezvoltat.

Prin urmare, tabelul de mai jos redă evoluția PIB-ului regiunii Vest în perioada 2015-2020, defalcat pe județe componente, acestea fiind cele mai recente date care permit analiza evolutivă a indicatorului:

Tabelul nr. 24: Evoluția PIB-ului la nivelul regiunii Vest și a județelor componente în perioada 2015-2020

Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Regiunea VEST	67.839,50	72.832,00	80.161,10	89.978,40	100.106,30	98.183,80
Arad	15.489,20	16.502,30	18.777,90	20.932,70	23.218,10	21.943,00
Caraș-Severin	7.762,60	8.721,40	9.513,80	10.058,00	11.155,90	11.093,80
Hunedoara	10.800,60	11.701,50	13.293,40	14.909,50	16.313,70	16.401,90
Timiș	33.787,10	35.906,80	38.576,00	44.078,20	49.418,60	48.745,10
(%) Timiș/Regiunea Vest	49,80%	49,30%	48,12%	48,99%	49,37%	49,65%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform Institutului Național de Statistică, județul Timiș deține cele mai ridicate valori ale PIB-ului din regiunea Vest, reprezentând în anul 2020 aproximativ 50% din totalul PIB-ului regional. Datele colectate prezintă un mediu economic dinamic, într-o continuă ascensiune, la nivel județean estimându-se o creștere de 44,27% a valorii PIB în anul 2020 comparativ cu anul 2015. PIB-ul pentru anul 2020 a fost estimat la o valoare de 48.745,10 milioane de lei (datele la nivelul anului 2019 reprezintă date estimate pe baza raportului Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză - CNSP).⁵⁴ Datele indică o situație economică favorabilă, județul Timiș reprezentând un important pol de dezvoltare economică al regiunii Vest.

În strânsă legătură cu evoluția PIB-ului la nivel județean se află evoluția câștigurile salariale, aspect redat în cadrul tabelului de mai jos:

⁵³ Eurostat, baza de date, informații disponibile la: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>

⁵⁴ Institutul Național de Statistică, CON1031 - PIB pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - calculat conform CAEN Rev.2 - SEC 2010

Tabelul nr. 25: Evoluția câștigului salarial nominal mediu net lunar pe regiuni de dezvoltare și județe în perioada 2015-2021

Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Regiunea VEST	1.787	1.985	2.242	2.545	2.879	3.079	3.313
Arad	1.671	1.819	2.103	2.388	2.611	2.761	2.972
Caraș-Severin	1.459	1.637	1.869	2.142	2.462	2.650	2.759
Hunedoara	1.524	1.600	1.898	2.088	2.426	2.617	2.731
Timiș	2.060	2.343	2.562	2.922	3.310	3.536	3.845

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor centralizate în cadrul tabelului de mai sus, se remarcă faptul că toate județele componente ale regiunii Vest prezintă trenduri ascendente ale evoluției salariale. Județul Timiș înregistrează cele mai mari câștiguri salariale de la nivelul Regiunii Vest. Evoluția câștigului salarial nominal mediu net la nivelul județului Timiș prezintă un trend ascendent, cu creșteri medii anuale de aproximativ 11%. Astfel, datele indică faptul că în anul 2021 un salariat din județul Timiș câștiga în medie 3.845, sumă cu 8,74% mai mare față de anul 2015, anul de începere al analizei.⁵⁵

Un alt indicator care definește dimensiunea economică este dat de evoluția numărului de salariați. Astfel, în tabelul de mai jos este redată evoluția numărului de salariați la nivelul regiunii Vest în perioada 2015-2021:

Tabelul nr. 26: Evoluția numărului mediu de salariați pe regiuni de dezvoltare și județe în perioada 2015-2021

Regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Regiunea VEST	498.384	510.380	525.937	526.887	527.827	509.653	513.135
Arad	121.050	125.257	130.691	130.343	131.041	123.063	120.538
Caraș-Severin	53.632	53.116	53.864	52.969	51.918	49.813	50.264
Hunedoara	105.922	106.944	106.767	105.407	104.195	101.414	101.482
Timiș	217.780	225.063	234.615	238.168	240.673	235.363	240.851
(%) Timiș/Regiunea Vest	43,70%	44,10%	44,61%	45,20%	45,60%	46,18%	46,94%

Sursa: Institutul Național de Statistică

În legătură cu evoluția numărului mediu de salariați, se remarcă faptul că la nivel regional au fost înregistrate creșteri treptate până în anul 2020, când numărul salariaților s-a redus ușor, cu 3,44% comparativ cu anul 2019. Reducerea numărului de salariați înregistrată în anul 2020 în regiunea Vest poate fi explicată prin prisma efectelor economice cauzate de restricțiile adoptate în timpul pandemiei de COVID-19, care au dus la închiderea mai multor afaceri și au afectat în special industria hotelieră și de restaurante. Totuși, în anul 2021 se remarcă o creștere a numărului de salariați, de 0,68% comparativ cu anul 2019, aspect ce indică o redresare economică la nivel regional. Forța de muncă a regiunii Vest este concentrată în cadrul județului Timiș, numărul de salariați înregistrați la nivelul anului 2021 în județul Timiș reprezentând aproximativ 47% din totalul salariaților la nivel regional.⁵⁶

⁵⁵ Institutul Național de Statistică, FOM106E - Câștigul salarial nominal mediu net lunar pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

⁵⁶ Institutul Național de Statistică, FOM104F - Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Așadar, se observă faptul că județul Timiș deține un potențial economic ridicat, atât din punct de vedere al PIB-ului și al veniturilor înregistrate de către salariați, cât și al pieței forței de muncă, având un potențial ridicat de atragere în rândul tinerilor.

Un climat economic favorabil încurajează antreprenorialul prin reducerea barierelor și crearea unor ecosisteme de susținere. Un alt aspect important pentru a determina măsura în care tinerii dispun de oportunitățile economice necesare pentru un parcurs profesional și o calitate a vieții ridicată în județul Timiș este dat de dinamica antreprenorială. Figura de mai jos redă rata de înmatriculare a companiilor în perioada 2015-2022, în funcție de numărul companiilor active înregistrate la nivel județean:

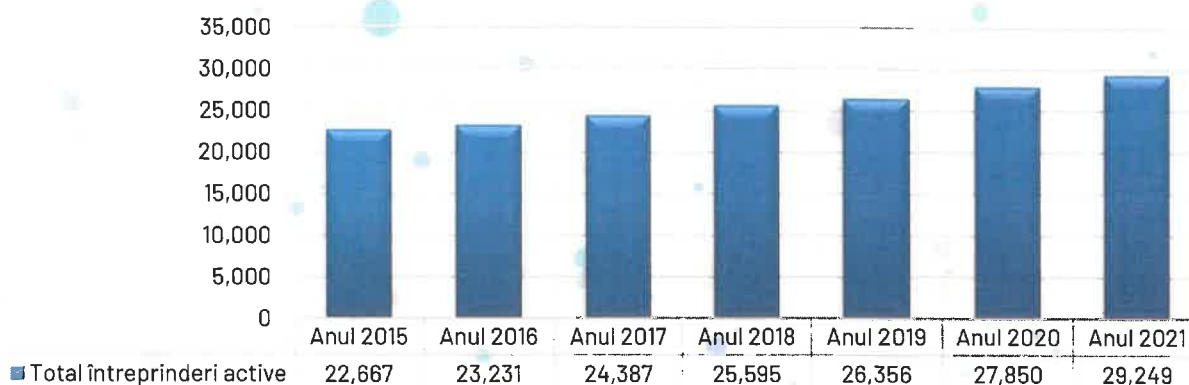

Figura nr. 28: Rata de înmatriculare a companiilor în perioada 2015-2021

Sursa: Institutul Național de Statistică

Datele furnizate de Institutul Național de Statistică indică faptul că județul Timiș dispune de un mediu antreprenorial dinamic, aflat într-o continuă ascensiune. În intervalul 2015-2021 se observă o creștere medie anuală de aproximativ 4% a numărului de companii active. Totodată, se mai remarcă faptul că județul Timiș dispune de o densitate antreprenorială ridicată. Având în vedere faptul că la nivelul anului 2021 figurau 29.249 de întreprinderi active și 760.631 locuitori ai județului Timiș, densitatea antreprenorială are o valoare de 0,03845 întreprinderi/locuitori, respectiv 38,45 întreprinderi la 1.000 locuitori.⁵⁷

Referitor la productivitatea întreprinderilor după domeniile de activitate, la nivelul anului 2021 au fost înregistrate următoarele cifre de afaceri:

Tabelul nr. 27: Cifra de afaceri din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, anul 2021

Nr. Crt.	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	CA (milioane lei)
1.	Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	92.477
2.	B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	264
3.	C INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	36.363
4.	D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	981
5.	E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	708
6.	F CONSTRUCȚII	59.99

⁵⁷ Institutul Național de Statistică, INT1010 - Întreprinderi active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de salariați, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Nr. Crt.	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	CA (milioane lei)
7.	G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	30.242
8.	H TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	5.734
9.	I HOTELURI ȘI RESTAURANTE	10.48
10.	J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	4.884
11.	TRANZACȚII IMOBILIARE, ÎNCHIRIERI ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII PRESTATE ÎN PRINCIPAL ÎNTREPRINDERILOR (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	4.713
12.	P ÎNVĂȚĂMÂNT	116
13.	Q SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	991
14.	R+S ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII COLECTIVE, SOCIALE ȘI PERSONALE	434

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul județului Timiș, clasamentul celor mai competitive domenii, după cifra de afaceri înregistrată la nivelul anului 2021 reflectă următoarea situație:

1. C INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE (36.363 milioane lei);
2. G COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR (30.242 milioane lei);
3. F CONSTRUCȚII (5.999 milioane lei);
4. H TRANSPORT SI DEPOZITARE (5.734 milioane lei);
5. J INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII (4.884 milioane lei);
6. TRANZACȚII IMOBILIARE, ÎNCHIRIERI ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII PRESTATE ÎN PRINCIPAL ÎNTREPRINDERILOR (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport, 4.713 milioane lei);
7. I HOTELURI ȘI RESTAURANTE (1.048 milioane lei);
8. Q SANATATE SI ASISTENTA SOCIALĂ (991 milioane lei);
9. D PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDITIONAT (981 milioane lei);
10. E DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE (708 milioane lei);
11. R+S ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII COLECTIVE, SOCIALE ȘI PERSONALE (434 milioane lei);
12. B INDUSTRIA EXTRACTIVĂ (264 milioane lei);
13. P ÎNVĂȚĂMÂNT (116 milioane lei).⁵⁸

Pe primele 2 poziții se situează industria prelucrătoare și comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cifra de afaceri înregistrată în cadrul unităților active din aceste domenii fiind semnificativ mai mare față de domeniul construcțiilor (5.999

⁵⁸ Institutul Național de Statistică, INT104D - Cifra de afaceri din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, clase de mărime după numărul de persoane ocupate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, prețuri curente

milioane lei) . La pol opus, întreprinderile din domeniul învățământului înregistrează cea mai mică cifră de afaceri la nivel județean, de 116 milioane lei la nivelul anului 2021. Acest lucru poate fi explicat prin prisma faptului că în regiunea Vest, numărul entităților de inovare și transfer tehnologic (EITT) este redus, existând în total doar cinci centre acreditate (4 EITT în municipiul Timișoara și 1 în Arad).⁵⁹

Având în vedere faptul că regiunea Vest deține un potențial scăzut de inovare și de specializare inteligentă, este important de menționat faptul că unul dintre obiectivele asumate în urma obținerii titlului de Capitală Europeană a Culturii de către Municipiul Timișoara vizează promovarea antreprenoriatului cultural și în industrii creative. Astfel, la nivelul județului Timiș au fost organizate o serie de evenimente care promovează tinerii antreprenori din sectorul creativ, care ar putea contribui la creșterea gradului de inovare din IMM-uri, dintre care menționăm:

- „O nouă generație de tineri antreprenori europeni în sectorul creativ și cultural” – Eveniment organizat de Casa Tineretului din Timișoara în cadrul căruia sunt prezentate rezultatele proiectului DIYouth – Digital Youth Training on Creative & Cultural Digital Entrepreneurship. În cadrul evenimentului sunt prezentate ideile inovatoare câștigătoare, precum și oportunitățile disponibile pentru accesarea unor finanțări în domeniul cultural și creativ;
- Fishbowl Challenge – Program intensiv de 6 luni adresat tinerilor antreprenori sociali cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani, care le oferă participanților șansa de a-și transforma ideile în realitate, cu sprijinul unor mentori de nivel înalt din industrie. La sfârșitul programului, antreprenorii declarați câștigători pot câștiga până la 50.000 de dolari sub formă de finanțare fără capital de pornire.

Per ansamblu, mediul economic atractiv, concomitent cu rata anuală de înmatriculare a companiilor și cu densitatea antreprenorială ridicată conturează imaginea unui climat care le permite tinerilor să își și dezlănțuie creativitatea, să experimenteze noi idei de afaceri și să aducă perspective noi industriilor, contribuind la creșterea economică generală.

⁵⁹ Agenția de Dezvoltare Regională Vest, Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Vest 2021- 2027, informații disponibile la: <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2021/01/Strategia-Regionala-de-Specializare-Inteligenta-a-Regiunii-Vest-2021-2027-RIS3-.pdf>

2.1.5. Situația activităților de recreere (extra curriculare), inclusiv activități de voluntariat

Programul cultural asumat la nivelul municipiului Timișoara odată cu obținerea titlului de Capitală Europeană a Culturii subliniază importanța participării tinerilor în viața comunității și încurajează participarea activă a acestora prin numeroase activități de voluntariat și de recreere. Astfel, un rol cheie pentru succesul proiectului TIMIȘOARA 2023 Capitală Culturală Europeană îl are programul de voluntariat, care vizează participarea tuturor persoanelor interesate din județul Timiș în activități precum:

- organizare de conferințe;
- seminarii și forumuri;
- campanii de informare în comunitate și școli;
- activitatea de relații publice și comunicare;
- asistență producție;
- foto/video;
- design;
- jurnalism;
- echipa logistică / suport pentru evenimente artistice;
- voluntariat general.

Persoanele interesate se pot înscrie în cadrul programului prin intermediul „Aplicației Voluntarului”, disponibilă la adresa: <https://app-voluntar.timisoara2023.eu/>. De asemenea, pe pagina oficială a proiectului TIMIȘOARA 2023 Capitală Culturală Europeană, se regăsește Manualul de utilizare al aplicației de voluntariat, elaborat cu scopul de a sprijini viitorii voluntari, facilitând procesul de înscriere. Activitățile de voluntariat menționate anterior se desfășoară atât în municipiul Timișoara (zona centrală, și/sau cartierele istorice), cât și în alte localități din Județul Timiș și în mediul online. Totodată, participanții vor beneficia de training-uri gratuite livrate de coordonatori de voluntari din Japonia, Italia, Grecia, Serbia și România, kit-uri de voluntar specifice activităților nominalizate de către aceștia, precum și de obținerea unui certificat de voluntariat.⁶⁰

Activitățile și evenimentele care se vor desfășura la nivelul județului Timiș vor permite tinerilor să aducă perspective noi, energie și idei inovatoare. Implicarea lor activă poate duce la generarea unor schimbări pozitive în comunitate, având un impact direct asupra modelării mediului în care trăiesc. Mai mult, implicarea tinerilor în activitățile de voluntariat propuse contribuie la dezvoltarea unor abilități esențiale de viață, cum ar fi: comunicarea, munca în echipă, leadership-ul, rezolvarea problemelor, gândirea critică etc. Astfel, tinerilor le este pus la dispoziție un mediu oportun pentru relaționarea și schimbul de experiență cu mentori, profesioniști și lideri, din medii și culturi diverse, care pot oferi îndrumare, sprijin și nu în ultimul rând, oportunități profesionale.

Pe lângă activitățile propuse în cadrul programului cultural, în județul Timiș sunt organizate o serie de programe de voluntariat dedicate mai multor dimensiuni ale vieții comunitare. Unul dintre acestea este reprezentat de programul de voluntariat „SALVATOR DIN PASIUNE”, desfășurat în cadrul Inspectoratului pentru Situații de Urgență „BANAT” al județului Timiș.

⁶⁰ Voluntariat TM2023, informații disponibile la: <https://timisoara2023.eu/ro/voluntariat-tm2023/fii-voluntar-tm2023/>

Programul este o expresie a implicării, solidarității și responsabilității civice, care se concretizează prin sprijinul acordat comunităților pe timpul situațiilor de urgență.

Persoanele care doresc să se înscrie în cadrul programului trebuie să aibă vârsta cuprinsă între 16 și 65 de ani, să fie apte din punct de vedere medical, să nu fi fost condamnate pentru săvârșirea de infracțiuni cu intenție și să nu își fi pierdut anterior calitatea de voluntar în cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență. După analiza amănunțită a dosarelor depuse de către voluntari, aceștia sunt ierarhizați în funcție de următoarele clase de competență:

- Voluntar I - clasă care cuprinde voluntarii cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani; persoanele repartizate în această categorie de competență vor participa la cursuri de prim-ajutor de bază (fără echipamente medicale) și nu vor putea lua parte la activități ce ar putea pune în pericol viața sau integritatea corporală a acestora; după efectuarea a 120 de ore de voluntariat și absolvirea cursurilor stabilite, voluntarii pot participa la cursurile de prim ajutor calificat, descarcerare și operațiuni de salvare;
- Voluntar II - clasă care cuprinde voluntarii cu vârsta de peste 18 ani; persoanele repartizate în această categorie de competență vor fi pregătite în vederea participării la intervenții în totalitatea acțiunilor pe care acestea le implică, în funcție de nevoile operative și pregătirea acestora; după efectuarea unui număr de 120 de ore de voluntariat, li se va asigura participarea la cursurile de prim ajutor calificat, descarcerare și operațiuni de salvare;
- Voluntar III - clasă care cuprinde voluntarii care dispun de contract de voluntariat de cel puțin un an sau echivalentul a 240 de ore de voluntariat și au absolvit cursurile de prim ajutor calificat, descarcerare și operațiuni de salvare; persoanele repartizate în această categorie de competență participă la cursurile de prim ajutor calificat cu competențe extinse;
- Voluntar IV - clasă care cuprinde voluntarii care dispun de contract de voluntariat de cel puțin 2 ani sau echivalentul a 480 de ore de voluntariat și au absolvit cursul de prim ajutor calificat, cu competențe extinse.⁶¹

Programul reprezintă o oportunitate mai ales din perspectiva în care participarea activă la viața comunității este esențială pentru tineri, favorizând dezvoltarea personală, responsabilitatea civică, coeziunea socială și încurajând o înțelegere mai profundă asupra importanței contribuției lor la bunăstarea comunității.

Un alt program de voluntariat dedicat studenților, viitorilor medici și chiar și pensionarilor este organizat de UPU-SMURD - Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brânzeu” din Timișoara. În cadrul programului, voluntarii pot contribui la îmbunătățire reală a vieții și a experienței trăite de pacienți și de familiile lor în perioada în care aceștia sunt prezenți în unitatea de primiri urgențe. După înscriere, fiecare voluntar va primi un grafic cuprinzând programul repartizarea lunară a orelor de voluntariat, în funcție de necesitățile curente ale unității și de nivelul de pregătire al voluntarilor.

Alături de o echipă de medici desemnată, voluntarii vor participa la sesiuni de pregătire cu următoarele teme: organizarea sistemului integrat de urgență, resuscitare (suport vital de bază și avansat), traumă, pregătirea pentru dezastre. Aceste sesiuni se vor desfășura pe parcursul întregii perioade de voluntariat, în vederea pregătirii teoretice și practice, iar după absolvirea celor patru sesiuni, activitatea derulată de către voluntari va fi certificată, aceștia putând astfel participa și la activitatea de asistență medicală de urgență prespitalicească în cadrul echipajelor UTIM aparținând SMURD Timiș.⁶²

⁶¹ Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Banat” al județului Timiș, informații disponibile la: <https://www.isutimis.ro/index.php/spirc/66-spsu/409-voluntariat>

⁶² UPU-SMURD Timișoara, informații disponibile la: <https://urgentatm.ro/organizarea-programului-de-voluntariat/>

De asemenea, la nivelul județului Timiș se remarcă existența unui număr considerabil de asociații și ONG-uri care promovează activitățile de voluntariat, în special în rândul tinerilor, dintre care menționăm:

- Organizația Salvați Copiii România, filiala Timișoara – este o organizație non-guvernamentală, care derulează programe dedicate copiilor aflați în situații dificile, concentrându-și activitatea în domenii precum pe sănătate, educație și protecția copilului;⁶³
- Asociația Lindenfeld, programul Ajungem MARI – Asociația Lindenfeld este o organizație non-guvernamentală care are ca obiectiv facilitarea accesului grupurilor vulnerabile la domenii cheie ale societății prin intermediul programului Ajungem MARI, susținând educația copiilor din centre de plasament și medii defavorizate;⁶⁴
- Fundația Județeană pentru Tineret Timiș – structură federativă care se ocupă cu elaborarea, organizarea și finanțarea de programe specifice, precum și de instruirea, educarea și formarea tineretului în spiritul tradițiilor umaniste, al valorilor democrației și aspirațiilor societății românești. Este structura federativă a cărei adunare general este formată din 16 organizații de tineret & 14 organizații studentești.⁶⁵
- Asociații studentești:
 - 1 în cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara: Liga Studenților AGROWEST;⁶⁶
 - 1 în cadrul Universității de Medicină și Farmacie “Victor Babeș”: Societatea Studenților de Medicină din Timișoara;⁶⁷
 - 5 în cadrul Universității Politehnica Timișoara: Liga Studenților din Facultatea de Arhitectură și Urbanism, Liga Studenților din Facultatea de Automatică și Calculatoare, Liga Studenților Chimисти din Timișoara, Liga Studenților din Facultatea de Electrotehnică și Electroenergetică, Liga Studenților din Facultatea de Mecanică;⁶⁸
 - 10 în cadrul Universității de Vest: Association Internationale des Étudiants en Sciences Economiques et Commerciales, Asociația pentru românii de pretutindeni „Inițiativa”, Asociația Studenților în Științe Exacte din Universitatea Timișoara, Asociația Studenților la Psihologie și Sociologie din Timișoara, The European Law Students’ Association Timișoara, Erasmus Student Network Timișoara, Asociația Studenților Geografi din Timișoara, Organizația Studenților Basarabeni din Timișoara, Organizația Studenților din Universitatea de Vest din Timișoara, Young Accountants Association;⁶⁹

Conform informațiilor prezentate se remarcă o concentrare a activităților de voluntariat în municipiul reședință de județ – Timișoara. De asemenea, se mai remarcă faptul că majoritatea acțiunilor vizate se apleacă asupra unor problematici precum artă și cultură, sănătate și bunăstare, educație și mentorat și servicii sociale, pe când conservarea mediului înconjurător sau protejarea animalelor rămân domenii slab acoperite sau neacoperite în totalitate la nivel județean.

⁶³ Organizația Salvați Copiii România, filiala Timișoara, informații disponibile la: <https://www.salvaticopiii.ro/>

⁶⁴ Asociația Lindenfeld, informații disponibile la: <https://www.ajungemmari.ro/>

⁶⁵ Fundația Județeană pentru Tineret Timiș, informații disponibile la: <https://fitt.ro/>

⁶⁶ Informații disponibile la: <https://www.usab-tm.ro/ro/studenti-20/asociatii-studentesti-11160>

⁶⁷ Informații disponibile la: <https://ssmtm.ro/despre-noi/>

⁶⁸ Informații disponibile la: https://www.upt.ro/Informatii_organizatii-studentesti_137_ro.html

⁶⁹ Informații disponibile la: <https://www.uvt.ro/educatie/campus-uvt/organizatii-studentesti/>

2.1.6. Situația formării profesionale

Formarea profesională reprezintă un proces complex, de o deosebită importanță pentru tineri, deoarece le oferă acestora abilitățile, cunoștințele, încrederea și oportunitățile necesare pentru a practica o meserie. Deprinderea aptitudinilor necesare de la o vârstă timpurie poate pune bazele unei baze cariere de succes. Pornind de la numărul șomerilor pe grupe de vârstă și pe niveluri de educație și situația tinerilor NEETs, analiza se va concentra asupra punctelor critice privind oportunitățile de formare profesională disponibile la nivelul județului Timiș.

Astfel, cele mai recente date furnizate de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș indică următoarea situație la nivelul anului 2018 în județul Timiș:

Tabelul nr. 28: Repartizarea șomerilor înregistrați după grupe de vârstă și nivel de pregătire, anul 2018

Nivel de pregătire	Grupe de vârstă						Total
	sub 25 de ani	25-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-55 ani	peste 55 ani	
Primar, gimnazial, profesional (total)	57	88	264	579	314	414	1.716
Primar, gimnazial, profesional (bărbați)	41	49	119	251	157	265	882
Primar, gimnazial, profesional (femei)	16	39	145	328	157	149	834
Liceal și postliceal (total)	329	33	90	139	62	74	727
Liceal și postliceal (bărbați)	159	12	31	44	12	37	295
Liceal și postliceal (femei)	170	21	59	95	50	37	432
Universitar (total)	58	64	108	100	48	41	419
Universitar (bărbați)	10	12	24	31	21	29	127
Universitar (femei)	48	52	84	69	27	12	292
Total șomeri înregistrați	444	185	462	818	424	529	2.862
Total șomeri înregistrați (bărbați)	210	73	174	326	190	331	1.304
Total șomeri înregistrați (femei)	234	112	288	492	234	198	1.558

Sursa: Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș

Conform tabelului de mai sus, la nivelul anului 2018 în județul Timiș au fost înregistrați 2.862 de șomeri, dintre care 1.304 bărbați și 1.558 femei.⁷⁰ Figura de mai jos redă distribuția șomerilor de la nivelul județului Timiș pe categorii de vârste, sexe și niveluri de pregătire:

⁷⁰ Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș, informații disponibile la: <http://www.timis.anofm.ro/stapo/statistica102018.pdf>

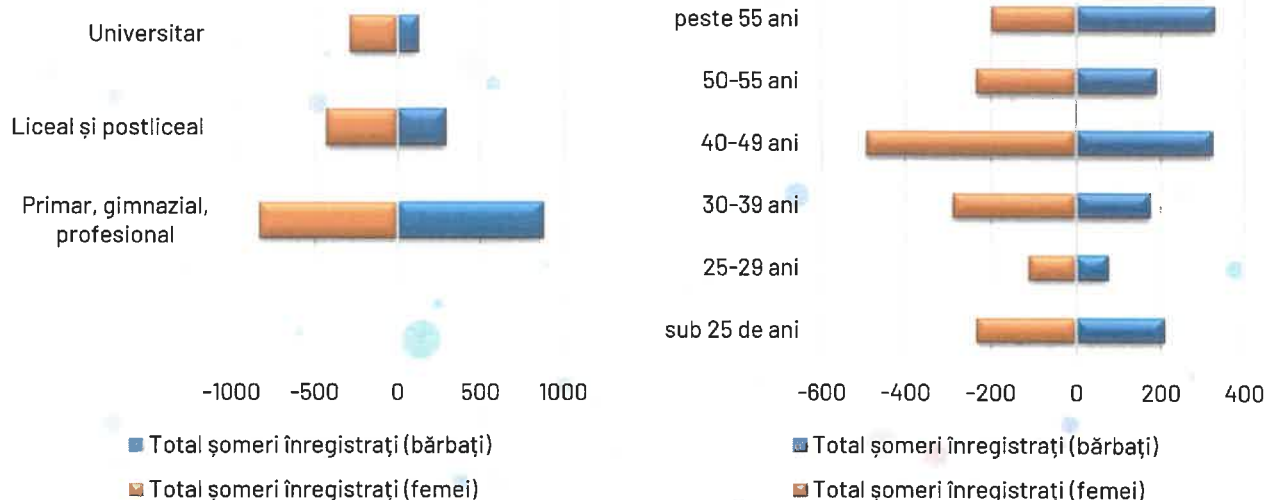

Figura nr. 29: Distribuția șomerilor de la nivelul județului Timiș pe categorii de vârste, sexe și niveluri de pregătire, anul 2018

Sursa: Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș

În ceea ce privește repartitia șomerilor pe niveluri de pregătire, se remarcă faptul că numărul șomerilor înregistrați la nivelul județului Timiș scade cu cât nivelul de pregătire este mai înalt: 1.716 șomeri care au absolvit ciclul primar, gimnazial sau profesional, 727 șomeri cu studii liceale sau postliceale (-57,63% comparativ cu numărul șomerilor cu studii primare, gimnaziale sau profesionale), 419 șomeri cu studii universitare (-75,58% comparativ cu numărul șomerilor cu studii primare, gimnaziale sau profesionale și -42,37%).

Distribuția pe grupe de vârstă și sexe reflectă faptul că cei mai mulți șomeri de sex masculin au peste 55 de ani (331 persoane), iar cei mai mulți șomeri de sex feminin au vârsta cuprinsă între 40 și 49 de ani (492 persoane). Vârful piramidei, indică o superioritate numerică a șomerilor cu vârsta de peste 40 de ani, care ar putea beneficia de cursuri de reconversie profesională pentru facilitarea reinserției acestora pe piața muncii. La pol opus, baza îngustă a piramidei reflectă faptul că numărul șomerilor în rândul generațiilor tinere este redus, cei mai puțini șomeri fiind înregistrați în cadrul grupei de vârstă 25-29 de ani (185 persoane). Acest aspect poate fi explicat prin prisma faptului că tinerii beneficiază de numeroase oportunități de formare profesională pe parcursul (cf. informațiilor cuprinse în tabelul anterior).

Prin urmare, educația joacă un rol esențial pentru reușita profesională. Tabelul de mai jos redă situația tinerilor NEETs la data de 23.11.2018 în funcție de gradul de ocupabilitate, la nivelul județului Timiș:

Tabelul nr. 29: Situația tinerilor NEETs la data de 23.11.2018 în funcție de gradul de ocupabilitate

Gradul de ocupabilitate	mai puțin de 8 clase absolvite	8 clase absolvite	peste 8 clase absolvite	studii superioare	Total/grade de ocupabilitate
A. ușor ocupabil	0	0	13	11	24
B. mediu ocupabil	1	0	7	0	8
C. greu ocupabil	0	20	233	24	277
D. foarte greu ocupabil	38	2	0	0	40
Total/nivel de educație	39	22	253	35	349
%/nivel de educație	11,17%	6,30%	72,49%	10,03%	100,00%

Sursa: Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș

Conform datelor furnizate de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș, la nivelul anului 2018 în județul Timiș au fost înregistrați 349 de tineri cu vârste cuprinse între 15-29 care nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare, dintre care: 6,30% tineri care au 8 clase absolvite, 10,03% tineri cu studii superioare, 11,17% tineri cu mai puțin de 8 clase absolvite și 72,49% tineri cu peste 8 clase absolvite. Din punct de vedere al gradului de ocupabilitate, datele reflectă o situație îngrijorătoare la nivel județean, 233 de tineri fiind încadrați într-un grad greu ocupabil și 39 într-un grad foarte greu ocupabil.

Conform Art. 5 din Procedura de profilare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă înregistrate la agențiile pentru ocuparea forței de muncă din 4 ianuarie 2018, criteriile pentru încadrarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă în nivelurile de ocupabilitate sunt:

- a) geografice: localitatea;
- b) nivelul studiilor;
- c) vârsta, respectiv următoarele grupe de vârstă: până la împlinirea vârstei de 45 de ani și cel puțin 45 de ani;
- d) apartenența la un grup vulnerabil sau grup cu nevoi speciale (șomer de lungă durată, persoană cu dizabilități, persoană de etnie romă, persoană liberată din detenție, persoană supusă riscului de a fi traficată, tânăr cu risc de marginalizare socială sau refugiat sau persoana aflată sub o altă formă de protecție internațională);
- e) ocupaționale: natura sezonieră a activității prestate, experiență profesională în ultimii 5 ani, experiență profesională în ocupația vizată în ultimii 3 ani, calificarea/ocupația, calificarea/ocupația relevantă;
- f) personale, cum ar fi: probleme legate de locuință, în curs de schimbare a domiciliului, activități casnice urgente etc.;
- g) familiale, cum ar fi: situații care le împiedică sau îngreunează procesul de ocupare, rudă bolnavă care necesită îngrijire, copii care nu au putut fi înscriși la creșă sau grădiniță etc.;
- h) medicale, cum ar fi: bolnavi cronici, operații programate, perioade de recuperare, restricții medicale cu privire la activitățile pe care le poate desfășura etc.;
- i) disponibilitatea de a se încadra în muncă într-un orizont de timp cât mai redus, de a participa la programe de formare profesională, de a se încadra în muncă în altă ocupație decât cea pentru care are experiență sau pregătire;
- j) motivația de a se încadra în muncă.

În funcție de nivelul de ocupabilitate stabilit, măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, conform Art. 7 din Procedura de profilare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă înregistrate la agențiile pentru ocuparea forței de muncă din 4 ianuarie 2018, sunt:

A. pentru nivelul de ocupabilitate ușor ocupabil:

- a) informare și consiliere profesională;
- b) mediere;
- c) consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;
- d) drepturi bănești sub formă de prime sau alte sume de bani care se acordă persoanelor fizice;
- e) subvenționarea locului de muncă;

B. pentru nivelul de ocupabilitate mediu ocupabil:

- a) informare și consiliere profesională;
- b) mediere;
- c) formare profesională;
- d) evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale;
- e) consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;
- f) drepturi bănești sub formă de prime sau alte sume de bani care se acordă persoanelor fizice;
- g) subvenționarea locului de muncă;

C. pentru nivelul de ocupabilitate greu ocupabil:

- a) informare și consiliere profesională;
- b) formare profesională;
- c) evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale;
- d) mediere;
- e) drepturi bănești sub formă de prime sau alte sume de bani care se acordă persoanelor fizice;
- f) subvenționarea locului de muncă, inclusiv în cadrul unor programe care au ca scop ocuparea temporară a forței de muncă din rândul șomerilor;

D. pentru nivelul de ocupabilitate «foarte greu ocupabil»:

- a) informare și consiliere profesională;
- b) mediere;
- c) îndrumare în vederea includerii în programul A 2-a șansă al Ministerului Educației;
- d) formare profesională;
- e) evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale;
- f) drepturi bănești sub formă de prime sau alte sume de bani care se acordă persoanelor fizice;
- g) subvenționarea locului de muncă, inclusiv în cadrul unor programe care au ca scop ocuparea temporară a forței de muncă din rândul șomerilor.

Astfel, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș sprijină persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă prin organizarea a 33 de cursuri de formare profesională, redate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 30: Cursuri planificate de AJOFM Timiș pentru șomeri, anul 2019

Nr. crt.	Ocupația	Studii minime necesare	Tip curs	Durată
1	Asistent manager	liceu	inițiere	1,5 luni
2	Agent de securitate	8 clase	calificare	2,5 luni
3	Baby sitter	8 clase	calificare	2,5 luni

Nr. crt.	Ocupația	Studii minime necesare	Tip curs	Durată
4	Bucătar	8 clase	calificare	5,5 luni
5	Coafor	8 clase	calificare	6 luni
6	Cofetar-patiser	8 clase	calificare	5,5 luni
7	Comerciant vânzător mărfuri alimentare	8 clase	calificare	5,5 luni
8	Competențe antreprenoriale	liceu	-	2,5 săpt.
9	Competențe cheie - comunicare în limba română/ competențe de bază în matematică	pentru persoane care nu au absolvit 4 clase	-	-
10	Competențe TIC	8 clase	-	2 săpt.
11	Comunicare în limba engleză	8 clase	-	1 lună
12	Comunicare în limba germană	8 clase	-	1 lună
13	Contabil	liceu	inițiere	2 luni
14	Cosmetică	liceu	calificare	7 luni
15	Designer pagini web	liceu	inițiere	1,5 luni
16	Dulgher-tâmplar-parchetar	8 clase	calificare	5,5 luni
17	Electrician exploatare medie și joasă tensiune	8 clase	calificare	5,5 luni
18	Frizer-coafor-manichiurist -pedichiurist	8 clase	calificare	5,5 luni
19	Inspector/referent resurse umane	liceu	inițiere	2,5 săpt.
20	Instalator instalații tehnico-sanitare și gaze	8 clase	calificare	5,5 luni
21	Îngrijitoare bătrâni la domiciliu	8 clase	calificare	2,5 luni
22	Lăcătuș mecanic	8 clase	calificare	5,5 luni
23	Lucrător comercial	8 clase	calificare	2,5 luni
24	Lucrător finisor pentru construcții	8 clase	calificare	2,5 luni
25	Manager proiect	studii superioare	specializare	2 săpt.
26	Manichiurist pedichiurist	8 clase	calificare	2,5 luni
27	Maseur	8 clase	inițiere	2 luni
28	Mecanic auto	8 clase	calificare	5,5 luni
29	Operator calculatoare electronice și rețele	8 clase	inițiere	1,5 luni
30	Operator confecționar industrial (croitor)	8 clase	calificare	2,5 luni
31	Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	8 clase	calificare	5,5 luni
32	Sudor	8 clase	calificare	5,5 luni
33	Zidar-pietrar-tencuitor	8 clase	calificare	5,5 luni

Sursa: Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș

De asemenea, la nivelul județului Timiș există numeroase programe și proiecte de formare profesională și derulate în cadrul universităților. Unul dintre acestea este susținut de universitatea Politehnică Timișoara. Ajuns la ediția a X-a, programul „Un pas spre viitorul tău!” a adunat 1.500 de tineri din toată țara, care au participat în cadrul celor 10 concursuri naționale organizate:

-
-
- Concursul de arhitectură „Hans Fackelmann”, organizat de Facultatea de Arhitectură și Urbanism;
 - Concursurile de matematică „Valeriu Alaci” și proba de algoritmică din cadrul competiției ITEC, organizate de Facultatea de Automatică și Calculatoare;
 - Concursul EcoSmarTim, organizat de Facultatea de Chimie Industrială și Ingineria Mediului;
 - Concursul „Construcțiile - Tradiție și Viitor”, organizat de Facultatea de Construcții;
 - Concursul „Electronica între hardware și software”, organizat de Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologii Informaționale;
 - Concursul Profesional de Idei „Intelligent Electricity Generation”, organizat de Facultatea de Inginerie Electrică și Energetică;
 - Concursul „Anton Saimac”, organizat de Facultatea de Inginerie din Hunedoara;
 - Escape Game - Acceptă provocarea MPT, organizat de Facultatea de Management în Producție și Transporturi;
 - Concursul de proiecte tehnice „Leonardo da Vinci”, organizat de Facultatea de Mecanică;
 - Olimpiadele comunicării, organizat de Facultatea de Științe ale Comunicării.

Dintre aceștia, 148 de câștigători au obținut premii și diplomele și șansa de a fi declarați admiși fără concurs de admitere (conform metodologiei) în facultățile Universității Politehnica Timișoara.⁷¹

⁷¹Universitatea Politehnica Timișoara, informații disponibile la: https://upt.ro/Informatii-utile_politehnica-timisoara---un-pas-spre-viitorul-tau-si-a-desemn_912_ro.html

2.2. Context legal

În cadrul capitolului curent se va face o prezentare a documentelor legislative emise pe teritoriul României, care abordează problematica tineretului. Astfel, se constată faptul că există documente care tratează strict problematica tineretului și documente generale, în care sunt prevăzute drepturi și obligații care se pot aplica și tinerilor.

În consecință, legile care reglementează drepturile și obligațiile tinerilor sau care se referă la aspecte ce au legătură cu tinerii sunt:

- Legea Tinerilor (350 din 21 iulie 2006);
- Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România;
- Legea nr. 646/2002 privind sprijinul acordat de stat tinerilor din mediul rural;
- Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale;
- Legea nr. 146/2002 privind regimul juridic al fundațiilor județene pentru tineret și a municipiului București și al Fundației Naționale pentru Tineret;
- Hotărârea Guvernului României privind aprobarea Strategiei naționale de incluziune socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului (HG nr. 669/2006);
- Legea nr. 258/2007 privind practica elevilor și studenților;
- Legea nr. 333/2006 privind înființarea centrelor de informare și consiliere pentru tineri;
- Legea nr. 351/2006 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Tineretului din România;
- Legea nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților;
- Legea nr. 17 din 9 ianuarie 2007 privind educația tinerilor supradotați, capabili de performanță înaltă.

Pe de altă parte, legile care abordează tangențial problematica tinerilor sunt:

- Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor – abrogat
- Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ;
- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
- Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă (republicată în 2012);
- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea privind Noul Cod Civil (Legea nr. 287/2009, republicată în 2011);
- Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011;
- Legea nr. 176/2018 privind internshipul.

În continuare sunt prezentate pe scurt legile mai sus amintite.

Astfel, politica de tineret este reglementată la nivel național de **legea nr. 350/2006**, prin care sunt clarificate aspectele legate de vârsta tinerilor (tineri sunt considerați cei care au vârste cuprinse între 14 și 35 ani), activitatea în domeniul tineretului, precum și responsabilitățile autorităților centrale și

locale în domeniul politicii de tineret. De asemenea, aceasta definește organizațiile neguvernamentale de tineret ca fiind acele organizații care au în componență membri tineri (peste 50%) sau organizații care urmăresc susținerea și promovarea drepturilor tinerilor.

Articolul 4 din Legea tineretului stipulează faptul că tinerii au următoarele drepturi:

- să facă parte din procesele de luare a deciziilor, mai ales când deciziile îi afectează direct;
- să participe la viața publică și să-și asume responsabilitatea individuală;
- să beneficieze de sprijin și consiliere în ceea ce privește educația, viața economică și culturală;
- să participe la educație, instruire și formare profesională;
- să aibă acces la informații și tehnologia informației;
- să participe ca voluntari la proiecte de mobilitate;
- să fie beneficiari ai programelor care promovează dialogul intercultural și combaterea rasismului, xenofobiei și intoleranței.

Legea stabilește drepturile și facilitățile pentru tineri în domenii precum:

- *educația;*
- *cultura;*
- *cercetarea;*
- *sănătatea;*
- *economia (facilități pentru tinerii antreprenori);*
- *locuirea;*
- *ocuparea forței de muncă;*
- *voluntariatul.*

De asemenea, legea specifică structurile administrației publice centrale și locale cu responsabilități în domeniul activității de tineret, acestea fiind:

- Autoritatea Națională pentru Tineret - elaborează politicile guvernamentale în domeniul tineretului și coordonează aplicarea acestora;
- Consiliul interministerial pentru educație, cultură, cercetare, tineret, sport și minorități;
- Direcțiile pentru tineret județene, respectiv a municipiului București - colaborează cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate ale administrației publice centrale pentru organizarea și promovarea activităților de tineret;
- Agenția Națională pentru Sprijinirea Inițiativelor Tinerilor - are ca scop principal promovarea și susținerea activităților de tineret ale structurilor neguvernamentale de tineret și pentru tineret;
- Centrele de informare și consiliere pentru tineri;
- Administrația publică locală - asigură cadrul instituțional și condițiile necesare pentru participarea tinerilor la luarea deciziilor din domeniul tineretului.

În capitolul III este reglementată activitatea structurilor neguvernamentale de tineret și pentru tineret. Structurile amintite în lege sunt:

- organizațiile neguvernamentale de tineret și pentru tineret – acestea trebuie să aibă două treimi din numărul total al membrilor tineri, iar scopul prevăzut în statut trebuie să vizeze direct domeniul tineretului, iar pentru realizarea acestuia majoritatea obiectivelor asumate să fie adresate tinerilor;
- fundațiile județene pentru tineret și a municipiului București și Fundația Națională pentru Tineret;
- Consiliul National al Tineretului - este forul național care reprezintă principalul partener neguvernamental în raport cu autoritățile și instituțiile administrației publice centrale abilitate în domeniul politicii de tineret, în conformitate cu legislația în vigoare.

Conform legii, statul are obligația de a adopta și de a aplica măsuri de prevenire, atenuare și înlăturare a efectelor factorilor de risc ce se manifestă asupra tinerilor.

Astfel, în domeniul facilitării și stimulării inserției profesionale a tinerilor statul are următoarele obligații:

- asigură crearea și funcționarea unui sistem de consiliere privind alegerea carierei profesionale pentru tineri;
- asigură condiții corespunzătoare pentru integrarea profesională a tinerilor cu dizabilități fizice;
- promovează politici nediscriminatorii în vederea ocupării unui loc de muncă pentru tinerele femei, cu prioritate pentru tinerele mame;
- facilitează accesul tinerilor pe piața muncii, prin stimularea persoanelor fizice sau juridice care încadrează în muncă, cu prioritate, personal tânăr, potrivit reglementărilor în vigoare;
- asigură condițiile necesare recalificării și reconversiei profesionale a tinerilor aflați temporar în afara pieței muncii

În domeniul protecției sociale statul are următoarele obligații:

- acordă consultanță gratuită în domeniul planificării familiale, pentru tinerele familii;
- acordă credite bancare tinerilor căsătoriți, aflați la prima căsătorie, cu termene de rambursare de până la 10 ani și cu dobândă redusă;
- dezvoltă cu prioritate programe naționale în domeniul construcției de locuințe sociale, pentru tineri și familiile de tineri cu venituri reduse;
- sprijină construcția sau achiziția de locuințe în proprietate pentru tineri și familiile de tineri cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, acordându-le facilități în acest sens

De asemenea, statul adoptă măsuri specifice care vizează, direct sau indirect, crearea de oportunități pentru tinerii sau familiile tinere care au domiciliul stabil în mediul rural.

Totodată, legea prevede că autoritățile locale și județene au obligația de a constitui un fond special pentru activitățile de tineret și de a susține ONG-urile de tineret, punându-le chiar la dispoziție infrastructura necesară desfășurării activității⁷².

Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare - reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de educație fizică și sport în România.

⁷² Legislație românească, LEGE nr. 350 din 21 iulie 2006, disponibilă la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/73834/strcautat/MzUwIDIwMDY=*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 23.05.2023

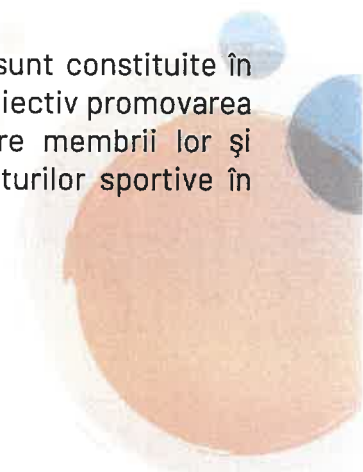

Legea reglementează:

- organizarea educației fizice și sportului, respectiv:
 - educația fizică și sportul școlar și universitar;
 - educația fizică militară și profesională;
 - sportul pentru toți;
 - sportul de performanță.
- structurile administrației publice pentru sport, respectiv:
 - Ministerul Tineretului și Sportului;
 - Direcțiile pentru tineret și sport județene, respectiv a municipiului București.
- structurile sportive, respectiv:
 - asociațiile sportive;
 - cluburile sportive;
 - asociațiile județene și ale municipiului București pe ramuri de sport;
 - federațiile sportive naționale;
 - ligile profesioniste;
 - Comitetul Olimpic Roman.
- autoritatea disciplinară;
- supravegherea și controlul;
- cercetarea științifică în domeniul educației fizice și sportului;
- controlul și asistența medicală în domeniul educației fizice și sportului;
- formarea și perfecționarea specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului;
- protecția socială a sportivilor de performanță;
- finanțarea activității sportive;
- baza materială pentru activitatea sportivă;
- prevenirea violenței în sport și lupta împotriva dopajului;
- sancțiuni.

De asemenea, documentul prevede faptul că autoritățile administrației publice au obligația de a asigura, cu prioritate, copiilor de vârstă preșcolară, tinerilor și persoanelor în vârstă condiții pentru practicarea exercițiului fizic, în vederea integrării sociale.

Legea definește structurile sportive drept asociații de drept privat care sunt constituite în scopul organizării și administrării unei activități sportive și care au drept obiectiv promovarea uneia sau mai multor discipline sportive, practicarea acestora de către membrii lor și participarea la activitățile și competițiile sportive. O prezentare a structurilor sportive în conformitate cu legea mai sus menționată este redată în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 31: Prezentarea structurilor sportive conform legii 69 din 28 aprilie 2000

Structură sportivă/ Informații	Asociații sportive	Cluburi sportive	Asociațiile județene și ale municipiilor București pe ramuri de sport	Federațiile sportive naționale	Ligile profesioniste	Comitetul Olimpic Român
Obiect de activitate	participare a la competițiile sportive oficiale locale	performanța, selecția, pregătirea și participare a la competiții interne și internaționale	organizare a activității în ramura de sport respectiva	asigură reprezentarea României în competițiile sportive și în organismele internaționale la care sunt afiliate	organizează competiția oficială profesionista în ramura de sport respectiva și la nivelul stabilit de federația sportivă națională	deține competența exclusivă pentru reprezentarea țării la Jocurile Olimpice și la celelalte programe organizate sub egida Comitetului Olimpic sau a asociațiilor olimpice continentale
Personalitate juridică	fără personalitate juridică	au personalitate juridică	au personalitate juridică	au personalitate juridică	au personalitate juridică	are personalitate juridică
Forma de constituire	societăți civile particulare	persoane juridice de drept privat structuri fără scop lucrativ societăți comerciale sportive pe acțiuni persoane juridice de drept public	persoane juridice de drept privat	persoane juridice de drept privat de utilitate publică, autonome, neguvernamentale, apolitice și fără scop lucrativ	persoane juridice de drept privat, autonome, neguvernamentale, apolitice și fără scop lucrativ	persoana juridică de drept privat, de utilitate publică, autonomă, nonprofit, neguvernamentală, apolitică și fără scop lucrativ
Alte informații	se pot constitui și în cadrul instituțiilor publice sau private (o singură asociație)	au regim propriu de administrare și de gestionare a bugetului și a patrimoniului	se poate constitui o singură asociație județeană pentru o ramura de sport la nivel de județ	se poate constitui o singură federație sportivă națională pentru o ramură de sport	pentru o ramura de sport se poate constitui o singură liga națională profesionistă (prin excepție, se pot înființa ligi profesioniste, pe niveluri competiționale, în cadrul	organizează și coordonează activitatea Academiei Olimpice Române, unitate aflată în subordinea sa, fără personalitate juridică, cu atribuții în dezvoltarea și

Structură
sportivă/
Informații

Asociații
sportive

Cluburi
sportive

Asociațiile
județene
și ale
municipiului
București
pe ramuri
de sport

Federațiile
sportive
naționale

Ligile
profesioniste

Comitetul
Olimpic Roman

aceleiași ramuri
de sport)

promovarea
principiilor
fundamentale
ale
olimpismului.

Sursa: Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000

Legea prevede faptul că autoritatea disciplinară în sport se exercită în acord cu competențele date de lege pentru exercitarea dreptului de supraveghere și control al structurilor sportive de către organul administrației publice centrale de specialitate pentru sport și statutelor și regulamentelor federațiilor sportive naționale, asociațiilor județene și ale municipiului București, pe ramuri de sport, ligilor profesioniste și Comitetului Olimpic Roman.

Autoritatea care are rolul de a supraveghea și de a controla structurile sportive este Ministerul Tineretului și Sportului, care poate delega aceste activități direcțiilor pentru tineret și sport județene, respectiv a municipiului București, pentru asociațiile și cluburile sportive din zona teritorial și federațiilor sportive naționale, pentru cluburile sportive, asociațiile județene și ale municipiului București, pe ramuri de sport, ligile profesioniste și cluburile sportive profesioniste din ramura de sport respectivă⁷³.

Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România - reglementează participarea persoanelor fizice la activitățile de voluntariat desfășurate în folosul altor persoane sau al societății, organizate de persoane juridice de drept public sau de drept privat fără scop lucrativ, precum și la cele organizate de întreprinderi sociale sau întreprinderi sociale de inserție.

Activitatea de voluntariat se desfășoară între voluntar și organizația-gazdă, pe baza unui contract încheiat în formă scrisă, în limba română, fiind interzisă încheierea unui contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros pentru efectuarea prestațiilor respective.

Contractul de voluntariat este înmănat voluntarului înainte de începerea activității, se înregistrează în registrul de evidență a voluntarilor ținut de organizația-gazdă și este însoțit obligatoriu de fișa de voluntariat și fișa de protecție a voluntarului.

Activitatea de voluntariat se consideră experiență profesională și/sau în specialitate, în funcție de tipul activității, dacă aceasta este realizată în domeniul studiilor absolvite, iar la finalul activității de voluntariat, organizația-gazdă, la cererea voluntarului, eliberează un certificat de voluntariat la care este anexat un raport de activitate.

Voluntarul are următoarele drepturi:

- dreptul de a desfășura activitatea de voluntariat în concordanță cu capacitatea și disponibilitatea acestuia;

⁷³ Legislație Românească, Lege nr. 69 din 28 aprilie 2000 a educației fizice și sportului, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/22262>, accesat în data de 23.05.2023

-
-
- dreptul de a solicita organizației-gazdă eliberarea certificatului de voluntariat însoțit de raportul de activitate;
 - dreptul la confidențialitate și protecția datelor personale;
 - dreptul la timp liber corespunzător cu activitatea de voluntariat.

Voluntarul are următoarele obligații:

- obligația de a presta o activitate de interes public, fără remunerație;
- obligația unei conduite complementare cu obiectivele generale ale voluntariatului - îmbunătățirea calității vieții și reducerea sărăciei, dezvoltare sustenabilă, sănătate, prevenirea și gestionarea efectelor dezastrelor, incluziunea socială și, totodată, lupta împotriva excluderii sociale și discriminarea;
- obligația voluntarului de a îndeplini sarcinile prevăzute în fișa de voluntariat, precum și respectarea instrucțiunilor stipulate în fișa de protecție a voluntarului;
- obligația de a păstra confidențialitatea informațiilor la care are acces în cadrul activității de voluntariat, pe perioada desfășurării contractului de voluntariat și pe o perioadă de 2 ani după încetarea acestuia;
- obligația de a anunța indisponibilitatea temporară de a presta activitatea de voluntariat în care este implicat.

Organizația-gazdă are următoarele drepturi:

- dreptul de a stabili organizarea și funcționarea activității de voluntariat;
- dreptul de a iniția conținutul fișei de voluntariat, pe care o adaptează la solicitarea și pregătirea voluntarului, precum și la tipul de activități de voluntariat desfășurate de către organizația-gazdă;
- dreptul de a exercita controlul asupra modului de implementare a fișei de voluntariat prin coordonatorul de voluntari;
- dreptul de a constata abaterile voluntarului, raportate la clauzele stabilite în contractul de voluntariat, fișa de voluntariat și/sau în fișa de protecție a voluntarului.

Organizația-gazdă are următoarele obligații:

- obligația de a asigura desfășurarea activităților sub conducerea unui coordonator de voluntari, cu respectarea condițiilor legale privind securitatea și sănătatea în muncă, în funcție de natura și de caracteristicile activității respective;
- obligația de a suporta cheltuielile de hrană, cazare și transport pentru voluntar în desfășurarea activității sale de voluntariat;
- obligația de a suporta alte cheltuieli ocazionate de desfășurarea activității de voluntariat, cu excepția celor aferente muncii prestate de către voluntar.

Cauzele care pot determina încetarea contractului de voluntariat sunt:

- expirarea termenului stabilit în contract;
 - de comun acord;
 - când organizația-gazdă își încetează activitatea;
 - prin denunțare unilaterală;
-

- în caz de reziliere a contractului⁷⁴.

Legea nr. 646/2002 privind sprijinul acordat de stat tinerilor din mediul rural - reglementează cadrul juridic pentru sprijinirea integrării tinerilor în mediul rural, în vederea dinamizării acestui spațiu de viață prin dezvoltarea unor programe și proiecte care să vizeze punerea în valoare a resurselor naturale și a tradițiilor locale, precum și dezvoltarea într-o concepție nouă a agriculturii, a activităților neagricole și a serviciilor. În cadrul documentului tinerii sunt reprezentați de persoanele care au vârsta de până în 40 de ani.

Persoanele cărora li se aplică prevederile legii sunt:

- familiile tinere în care cel puțin unul dintre membri are vârsta de până la 40 de ani, care au domiciliul sau care doresc să își stabilească domiciliul în mediul rural și în care cel puțin unul dintre membri deține o calificare atestată ce îi permite să dezvolte activități agricole sau neagricole, specifice zonei rurale în care locuiesc sau se stabilesc
- tinerii în vârstă de până la 40 de ani care conduc singuri sau împreună cu mai mulți parteneri o exploatare, o asociație agricolă, o societate agricolă sau o societate comercială prestatoare de servicii în domeniul agricol, care au domiciliul sau doresc să își stabilească domiciliul în mediul rural
- tinerii în vârstă de până la 40 de ani care au în proprietate o suprafață de teren agricol și/sau ferme zootehnice și care au domiciliul sau doresc să își stabilească domiciliul în mediul rural;
- specialiștii care lucrează în agricultura, funcționarii publici, personalul didactic, cadrele medicale, slujitorii cultelor religioase legal recunoscute, care au domiciliul sau doresc să își stabilească domiciliul în mediul rural, în vârstă de până la 40 de ani.

Facilitățile acordate tinerilor din mediul rural:

- atribuirea în proprietate, cu titlu gratuit, a unor terenuri de până la 1.000 mp pentru construirea de locuințe și anexe gospodărești;
- atribuirea în folosință a unor terenuri agricole de până la 10 ha;
- scutirea de la plata taxei procentuale, stabilită potrivit prevederilor art. 92 alin. (4) și (5) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor agricole prevăzute la lit. a)⁷⁵.

Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale - are drept scop garantarea accesului efectiv, în special al tinerilor, la drepturi fundamentale, precum: dreptul la o locuință, la asistență medicală, la educație, precum și instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a marginalizării sociale și mobilizarea instituțiilor cu atribuții în domeniu.

Legea stipulează faptul că tinerii sunt reprezentați de persoanele care au vârsta de până la 35 de ani.

În ceea ce privește dreptul la o locuință, legea prevede faptul că tinerii care se află în imposibilitatea de a-și cumpăra o locuință pot primi sprijin din partea consiliilor județene / Consiliului General al Municipiului București, în vederea oferirii avansului pentru achiziția unei locuințe sau achitarea chiriei.

Persoanele care au prioritate în acest caz sunt:

⁷⁴ Legislație românească, Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/159292>, accesat în data de 23.05.2023

⁷⁵ Legislație românească, Legea nr. 646/2002 privind sprijinul acordat de stat tinerilor din mediul rural, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/40547>, accesat în data de 23.05.2023

- tinerii proveniți din centrele de plasament și centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate și al organismelor private autorizate în domeniul protecției copiilor;
- familiștii în vârstă de până la 35 de ani cu copii în întreținere;
- familiștii în vârstă de până la 35 de ani fără copii în întreținere;
- alte persoane în vârstă de până la 35 de ani.

Din punct de vedere al accesului la asistența de sănătate, legea reglementează faptul că persoanele care beneficiază de venitul minim garantat au dreptul de a primi asistență medicală, cheltuielile fiind acoperite din bugetul asigurărilor sociale de sănătate.

Referitor la accesul la educație, legea face referire la bursa de școlarizare pe care o primesc copiii înscriși în învățământul obligatoriu, care fac parte din familii care au dreptul la venitul minim garantat și au 2 sau mai mulți copii și elaborarea, bursa pentru continuarea studiilor și aplicarea programelor teritoriale pentru alfabetizarea adulților.

În scopul combaterii și prevenirii marginalizării sociale, consiliile locale au obligația de a asigura accesul persoanelor și familiilor marginalizate la locuință și la serviciile publice de strictă necesitate, precum: apă, energie electrică, gaze naturale, termoficare etc⁷⁶.

Legea nr. 146/2002 privind regimul juridic al fundațiilor județene pentru tineret și a municipiului București și al Fundației Naționale pentru Tineret – reglementează regimului juridic al fundațiilor județene pentru tineret.

Conform legii, fundațiile județene pentru tineret au ca scop elaborarea, organizarea și finanțarea de programe specifice și instruirea, educarea și formarea tineretului în spiritul tradițiilor umaniste, al valorilor democrației și aspirațiilor societății românești.

Fundațiile județene pentru tineret și a municipiului București sunt persoane juridice de drept privat și de utilitate publică, autonome, neguvernamentale, nepolitice și fără scop lucrativ, constituite în baza prevederilor Decretului-lege nr. 150/1990 privind înființarea fundațiilor pentru tineret, unice la nivelul fiecărui județ și al municipiului București.

Organele de conducere și control ale fundațiilor județene pentru tineret și a municipiului București sunt:

- adunarea generală;
- consiliul de conducere;
- comisia de cenzori.

De asemenea, legea reglementează activitatea Fundației Naționale pentru Tineret, clarificând aspecte precum organizarea și funcționarea acesteia, patrimoniul, finanțarea, durata de funcționare și dizolvarea⁷⁷.

Hotărârea Guvernului României privind aprobarea Strategiei naționale de incluziune socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului (HG nr. 669/2006) – reglementează grupul țintă al strategiei, respectiv tinerii care provin din sistemul de protecție a copilului, tinerii

⁷⁶ Legislație românească, Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/150243/data/2023-05-23/data/2023-05-23>, accesată în data de 23.05.2023

⁷⁷ Legislație românească, Legea nr. 146/2002 privind regimul juridic al fundațiilor județene pentru tineret și a municipiului București și al Fundației Naționale pentru Tineret, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/35246>, accesat în data de 24.05.2023

care la împlinirea vârstei de 18 ani se află într-un centru de reeducare și penitenciare pentru minori, tinerii fără adăpost la împlinirea vârstei de 18 ani.

Hotărârea este compusă din anexa în care este redată strategia propriu-zisă, stabilind aspecte referitoare la principiile, scop, perioadă de implementare, obiective, monitorizare și plan de acțiuni⁷⁸.

Legea nr. 258/2007 privind practica elevilor și studenților – definește termeni precum:

- practică - activitatea desfășurată de elevi și studenți, în conformitate cu planul de învățământ, care are drept scop verificarea aplicabilității cunoștințelor teoretice însușite de aceștia în cadrul programului de instruire;
- practicant - elevul sau studentul care desfășoară activități practice pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților, spre a le aplica în concordanță cu specializarea pentru care se instruieste;
- organizator de practică - unitatea sau instituția de învățământ preuniversitar, respectiv universitar, care desfășoară activități instructiv-educative și formative;
- partener de practică - societate comercială, o instituție centrală ori locală sau orice altă persoană juridică ce desfășoară o activitate în corelație cu specializările cuprinse în nomenclatorul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și care poate participa la procesul de instruire practică a studenților și elevilor.

Conform articolului 4, practica elevilor și studenților se organizează și se desfășoară pe baza unui contract-cadru de colaborare sau a unei convenții, după caz, încheiată între organizator și partenerul de practică.

Obligațiile partenerului de practică prevăzute la articolul 10 sunt:

- să dețină o dotare corespunzătoare - logistică, tehnică și tehnologică - necesară valorificării cunoștințelor teoretice primite de practicant în cadrul procesului de instruire;
- să aibă specialiști cu studii medii și superioare care să coordoneze și să participe la evaluarea desfășurării practicii elevilor și studenților;
- să desfășoare programul de activitate astfel încât să permită realizarea activității de practică a elevilor și studenților în condiții normale, fără a se depăși ora 20,00.

Obligațiile practicantului sunt:

- desfășurarea activităților conform programei analitice/portofoliului de practică, respectând durata și perioada impuse de unitatea sau de instituția de învățământ de unde provin;
- respectarea regulamentului de ordine interioară al partenerului de practică și a normelor de protecție a muncii;
- participarea la practică⁷⁹.

Legea nr. 333/2006 privind înființarea centrelor de informare și consiliere pentru tineri – conține prevederi referitoare la scopul, modalitatea de înființare, activitatea desfășurată și finanțarea centrelor de informare și consiliere.

Potrivit articolului 1, centrele de informare și consiliere pentru categoria de vârstă 14-35 de ani sunt înființate în cadrul Autorității Naționale pentru Tineret, fiind în subordinea direcțiilor

⁷⁸ Legislație românească, Hotărârea Guvernului României privind aprobarea Strategiei naționale de incluziune socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului (HG nr. 669/2006), disponibilă la adresa <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/72325>, accesat în data de 24.05.2023

⁷⁹ Legislație românească, Legea nr. 258/2007 privind practica elevilor și studenților, disponibilă la adresa <https://legis.ro/oficiale/index/act/164598/data/2023-05-24/datal/2023-05-24>, accesat în data de 24.05.2023

judetene de tineret, respectiv a municipiului București, serviciile oferite fiind gratuite și accesibile, respectându-se principiul nediscriminării.

Atribuțiile centrelor de informare și consiliere sunt: informarea, consilierea și consultanța acordată tinerilor în domenii de interes specifice.

Fondurile necesare înființării, dotării și funcționării centrelor de informare și consiliere pentru tineri se asigură din bugetul Autorității Naționale pentru Tineret⁸⁰.

Legea nr. 351/2006 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Tineretului din România – stabilește obiectul de activitate, scopul, obiectivele, structura organizatorică și organele de conducere ale Consiliului Național al Tineretului din România.

Astfel, potrivit articolului 1 punctul (3), Consiliul Național al Tineretului din România, este forul național care reprezintă principalul partener de tineret neguvernamental în raport cu autoritățile și instituțiile administrației publice cu atribuții în domeniul politicii de tineret.

Scopul principal al Consiliului Național al Tineretului din România este acela de a stimula participarea tineretului la viața socială, economică, politică, culturală și sportivă a țării, precum și de a susține și a promova interesele comune ale membrilor săi la nivel național și internațional.

Obiectivele Consiliului Național al Tineretului din România constau în:

- reprezentarea intereselor membrilor săi în relațiile cu instituțiile publice cu responsabilități în problematica tineretului, precum și în cele cu alte structuri naționale sau internaționale;
- colaborarea cu autoritatea guvernamentală în domeniu pentru realizarea obiectivelor de interes național;
- sprijinirea programelor și proiectelor structurilor asociative neguvernamentale de tineret sau pentru tineret și derularea de programe și proiecte proprii în folosul tineretului;
- sprijinirea dezvoltării și consolidării fenomenului asociativ din România;
- contribuirea la elaborarea și implementarea politicii naționale în domeniul tineretului;
- contribuirea la identificarea și soluționarea problemelor specifice de interes național pentru generația tânără;
- promovarea politici de recunoaștere a importanței rolului și locului tinerei generații în cadrul societății⁸¹.

Legea nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților – prevede faptul că în scopul stimulării angajatorilor pentru a încadra în muncă elevii și studenții pe perioada vacanțelor, aceștia primesc un stimulent financiar lunar egal cu 50% din salariul minim brut pe țară garantat în plată, pentru fiecare elev și student. Legea stipulează de asemenea, faptul că stimulentul financiar se acordă pentru maxim 60 de zile lucrătoare într-un an calendaristic, iar diferența de salariu se acordă de către angajator⁸².

⁸⁰ Legislație românească, Legea nr. 333/2006 privind înființarea centrelor de informare și consiliere pentru tineri, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/73615>, accesat în data de 24.05.2023

⁸¹ Legislație românească, Legea nr. 351/2006 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Tineretului din România, disponibilă la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/73790/strcautat/MzUxIDlwMDY=*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 24.05.2023

⁸² Legislație românească, Legea nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților, disponibilă la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/80805/strcautat/NzlgMjAwNw==*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 24.05.2023

Legea nr. 17 din 9 ianuarie 2007 privind educația tinerilor supradotați, capabili de performanță înaltă - creează cadrul juridic de organizare instituțională și de desfășurare a programelor de educație diferențiată pentru tinerii capabili de performanță înaltă.

Potrivit articolului 4 tinerii tineri capabili de performanță înaltă sunt acei tineri identificați prin metode științifice ca având realizări și/sau aptitudini potențiale în oricare dintre următoarele domenii, izolate sau în combinație: capacitate intelectuală generală, aptitudini academice specifice, gândire productivă și creativă, abilitate în leadership, talent pentru arte, aptitudini psihomotrice.

Obligația de a identifica tineri capabili de performanță înaltă revine echipelor formate din specialiști în domeniu, psihologi, pedagogi, profesori, membrii acestor echipe neputând efectua activități de pregătire cu tinerii selectați. De asemenea, membrii echipelor a obligația ca la sfârșitul fiecărui an școlar, să evalueze tinerii incluși în program, în vederea menținerii sau excluderii acestora din programul de pregătire.

Tinerii capabili de performanță dispun de instruire diferențiată și de traseele curriculare diferențiate⁸³.

Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ - reglementează cadrul general pentru organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice, statutul personalului din cadrul acestora, răspunderea administrativă, serviciile publice, precum și unele reguli specifice privind proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale.

Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă - reglementează măsurile pentru realizarea strategiilor și politicilor elaborate în vederea protecției persoanelor pentru riscul de șomaj, asigurării unui nivel ridicat al ocupării și adaptării forței de muncă la cerințele pieței muncii.

Persoanele care beneficiază de prevederile legii sunt persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, având una dintre următoarele situații:

- au devenit șomeri în sensul prevederilor art. 5 pct. IV lit c);
 - le-a încetat contractul individual de muncă din motive neimputabile lor;
 - le-au încetat raporturile de serviciu din motive neimputabile lor;
 - le-a încetat mandatul pentru care au fost numiți sau aleși, dacă anterior nu au fost încadrați în muncă sau dacă reluarea activității nu mai este posibilă din cauza încetării definitive a activității angajatorului;
 - militari angajați pe bază de contract cărora li s-a desfăcut contractul înaintea expirării duratei pentru care a fost încheiat;
 - le-a încetat raportul de muncă în calitate de membru cooperador, din motive neimputabile lor;
 - au încheiat contract de asigurare pentru șomaj și nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii venituri mai mici decât indemnizația de șomaj ce li s-ar fi convenit potrivit legii;
 - au încetat activitatea ca urmare a pensionării pentru invaliditate și care, în cazul recuperării capacității de muncă, nu mai pot fi reîncadrate în muncă din cauza

⁸³ Legislație românească, Legea nr. 17 din 9 ianuarie 2007 privind educația tinerilor supradotați, capabili de performanță înaltă, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/106900/data/2023-05-24/data/2023-05-24>, accesat în data de 24.05.2023

încetării definitive a activității angajatorului sau din lipsa unui post vacant de natura celui ocupat anterior;

- la încetarea concediului plătit pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, în condițiile legii, nu a mai fost posibilă reluarea activității din cauza încetării definitive a activității angajatorului;
 - nu s-au putut reîncadra în muncă după efectuarea stagiului militar din cauza încetării definitive a activității angajatorului;
 - reintegrarea în muncă, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă, nu mai este posibilă la unitățile la care au fost încadrate în muncă anterior, din cauza încetării definitive a activității, sau la unitățile care au preluat patrimoniul acestora;
 - le-a încetat activitatea desfășurată exclusiv pe baza convenției civile.
- nu au putut ocupa loc de muncă după absolvirea unei instituții de învățământ sau după satisfacerea stagiului militar;
 - ocupa un loc de muncă și, din diferite motive, doresc schimbarea acestuia;
 - au obținut statutul de refugiat sau altă formă de protecție internațională, conform legii;
 - străini care au fost încadrați în muncă sau au realizat venituri în România, conform legii;
 - nu au putut ocupa loc de muncă după repatriere sau după eliberarea din detenție.

Sunt asimilate șomerilor persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

- *sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ, în vârstă de minimum 18 ani, care într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;*
- *sunt absolvenți ai școlilor speciale pentru persoane cu handicap sau sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ, în vârstă de 16 ani, care, în cazuri justificate, sunt lipsite de susținători legali sau ai căror susținători legali dovedesc că sunt în imposibilitatea de a presta obligația legală de întreținere datorată minorilor;*
- sunt persoane care, înainte de efectuarea stagiului militar, nu au fost încadrate în muncă și care într-o perioadă de 30 de zile de la data lăsării la vatră nu s-au putut încadra în muncă⁸⁴.

Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă (republicată în 2012) – reglementează aspecte referitoare la organizarea ucenicii la locul de muncă, obiectivele formării profesionale prin ucenicie, contractul de ucenicie, statutul ucenicului și susținerea financiară a ucenicii la locul de muncă.

Potrivit articolului 1 ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie.

Persoanele care pot realiza ucenicie la locul de muncă sunt cele cu vârsta de peste 16 ani, care doresc să se concentreze pe învățare pornind de la situațiile profesionale reale, concrete, cerute de practicarea unei ocupații direct la locul de muncă. Conform articolului 4 ucenicul este persoana cu vârsta de peste 16 ani care, din voință proprie, încheie un contract de ucenicie cu un angajator, în scopul obținerii unei calificări.

Articolul 6 stipulează faptul că un contract de ucenicie:

⁸⁴ Legislație românească, Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, disponibilă la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/33919/strcautat/c2lzdCBhc2lndXJhcnBwZW50cnUgc29tYWogc2kgc3RpbXVslG9jdXBhcnBmb3J0ZSBkZSBtdW5j*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 23.05.2023

- se încheie pe perioadă determinată;
- se înregistrează în termen de 20 de zile la inspectoratul teritorial de muncă județean;
- se înregistrează în registrul general de evidență a salariaților;
- pe lângă informațiile generale dintr-un contract de muncă, contractual de ucenicie cuprinde și clauze referitoare la: denumirea calificării pe care urmează să o dobândească ucenicul, denumirea furnizorului de formare care desfășoară programul de formare profesională prin ucenicie la locul de muncă, numele coordonatorului de ucenicie și calificarea acestuia, locul/locurile în care se desfășoară activitatea de formare profesională, durata necesară pregătirii teoretice și practice prin ucenicie la locul de muncă, obligațiile suplimentare ale angajatorului, obligațiile ucenicului, alte clauze, potrivit legii.

Legea specifică și drepturile și obligațiile generale ale ucenicului și ale angajatorului, iar modelul-cadru al contractului de ucenicie se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 7 prevede faptul că ucenicii până la vârsta de 26 de ani au dreptul la întreținere, iar perioada de ucenicie este asimilată cu cea de continuare a studiilor.

Articolul 9 reglementează durata contractului de ucenicie, care se stabilește în funcție de nivelul de calificare pentru care urmează să se pregătească ucenicul, fără a putea fi mai mică de:

- 6 luni în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 1;
- 12 luni, în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 2;
- 24 de luni, în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 3;
- 36 de luni, în cazul în care ucenicia la locul de muncă se organizează pentru dobândirea competențelor corespunzătoare unei calificări de nivel 4⁸⁵.

Legea privind Noul Cod Civil (Legea nr. 287/2009, republicată în 2011) - reglementează raporturile patrimoniale și nepatrimoniale dintre persoane, ca subiecte de drept civil. Codul este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale⁸⁶.

Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare - reglementează domeniul raporturilor de muncă, modul în care se efectuează controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, precum și jurisdicția muncii.

Astfel, legea prevede faptul că:

- pentru ca o persoană să fie angajată în mod legal este necesară încheierea unui contract individual de munca (CIM) sau contract colectiv de munca (CCM);
- persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani;
- contractul individual de muncă se încheie pe perioadă determinată sau pe perioada nedeterminată;

⁸⁵ Legislație românească, Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă (republicată în 2012), disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/213154/data/2023-05-24/data/2023-05-24>, accesat în data de 24.05.2023

⁸⁶ Legislație românească, Legea privind Noul Cod Civil (Legea nr. 287/2009, republicată în 2011), disponibilă la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/130143/strcautat/Mjg3lDlwMDk=*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 24.05.2023

- pentru salariații angajați cu normă întreagă durata normală a timpului de muncă este de 8 ore pe zi;
- durata minimă a concediului de odihnă anual este de 20 de zile lucrătoare;
- salariul este alcătuit din salariul de bază, indemnizații, sporuri și alte adaosuri;
- salariul se plătește în bani sau în natură;
- salariul se plătește în bani cel puțin o dată pe lună, la data stabilită în contractul individual de muncă, în contractul colectiv de muncă aplicabil sau în regulamentul intern, după caz;
- salariul poate fi plătit și de două ori pe lună, respectiv avans și lichidare;
- plata salariului se poate efectua prin virament într-un cont bancar;
- repausul săptămânal se acordă în două zile consecutive, de regula sâmbătă și duminică.

În ceea ce privește tinerii, Codul Muncii diferențiază tinerii care nu au împlinit vârsta de 18 ani și reglementează faptul că aceștia:

- nu pot presta muncă suplimentară;
- nu pot presta muncă de noapte;
- beneficiază de o pauză de masă de cel puțin 30 de minute, în cazul în care durata zilnică a timpului de muncă este mai mare de 4 ore și jumătate;
- beneficiază de un concediu de odihnă suplimentar de cel puțin 3 zile lucrătoare⁸⁷.

Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011 - asigură cadrul pentru exercitarea sub autoritatea statului român a dreptului fundamental la învățătură pe tot parcursul vieții, reglementând structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului național de învățământ de stat, particular și confesional.

Legea Educației face referire la structura, funcțiile, organizarea și funcționarea:

- învățământul preuniversitar, respectiv educația antepreșcolară, învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul gimnazial, învățământul liceal, învățământul tehnologic și vocațional, învățământul profesional, învățământul militar preuniversitar, învățământul de artă și învățământul sportiv, învățământul postliceal, învățământul pentru persoanele aparținând minorităților naționale, învățământul special și special integrat, învățământul pentru copiii și tinerii capabili de performanțe înalte, programul „Școala după școală”, alternative educaționale, învățământul particular și confesional;
- studiilor universitare;
- învățământului superior medical;
- învățământului superior militar și învățământul de informații, de ordine publică și de securitate națională;
- învățământului superior artistic și sportiv.

De asemenea, face referire la:

- activitatea de cercetare și creație universitară;

⁸⁷ Legislație românească, Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/128646/strcautat/NTMgMjAwMw==*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 24.05.2023

- promovarea calității în învățământul superior și în cercetarea științifică
- sprijinirea excelenței individuale
- promovarea universității centrate pe student
- conducerea universităților
- finanțarea și patrimoniul universităților
- statutul personalului didactic din învățământul preuniversitar
- statutul personalului didactic și de cercetare din învățământul superior
- învățarea pe tot parcursul vieții

Potrivit articolului 79, beneficiarii învățământului preuniversitar sunt:

- primari - antepreșcolarii, preșcolarii și elevii;
- secundari - familiile antepreșcolarilor, ale preșcolarilor și ale elevilor;
- terțiari - comunitatea locală și societatea, în general.

Legea prevede la articolul 4 faptul că educația și formarea profesională a copiilor, a tinerilor și a adulților au ca finalitate principală formarea competențelor, înțelese ca ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini, necesare pentru:

- împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții;
- integrarea socială și participarea cetățenească activă în societate;
- ocuparea unui loc de muncă și participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile;
- formarea unei concepții de viață, bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și pe stimularea dialogului intercultural;
- educarea în spiritul demnității, toleranței și respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- cultivarea sensibilității față de problematica umană, față de valorile moral-civice și a respectului pentru natură și mediul înconjurător natural, social și cultural⁸⁸.

Legea nr. 176/2018 privind internshipul – prin intermediul acesteia se reglementează modalitatea de efectuare a programelor de internship pentru persoanele care au împlinit vârsta de 16 ani. Documentul tratează aspecte referitoare la modalitatea de organizare a programului de internship, procedura de evaluare a activității internului, drepturi și obligații ale internului și ale organizației gazdă și contractul de internship⁸⁹.

⁸⁸ Legislație românească, Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011, disponibilă la adresa <https://ilegis.ro/oficiale/index/act/125150>, accesat în data de 24.05.2023

⁸⁹ Legislație românească, Legea nr. 176/2018 privind internshipul, disponibilă la adresa https://ilegis.ro/oficiale/index/act/202767/strcautat/aW50ZXJuc2hpcA==*fn4=/tipc/0/paragraf/1/ordinecuv/1/fmarc/1#cuv_1, accesat în data de 24.05.2023

2.3. Cadrul instituțional în domeniul tineretului la nivel județean

În cadrul subcapitolului de față se va face o radiografiere a instituțiilor de tineret, inclusiv a celor sportive, astfel încât să poată fi identificate structurile de sprijin și structurile care oferă diferite facilități tinerilor din județul Timiș.

Principalele instituții de pe teritoriului județului Timiș, care au drept scop susținerea tinerilor și a activităților desfășurate de aceștia sunt:

- Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Timiș;
- Fundația Județeană pentru Tineret Timiș.

Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Timiș – are drept obiectiv asigurarea implementării la nivel județean a strategiei și politicilor Guvernului în domeniile sportului și tineretului.

Atribuțiile specifice ale **Direcției Județene pentru Sport și Tineret Timiș** sunt:

- asigurarea punerii în aplicare la nivelul județului a strategiei și programelor Ministerului Tineretului și Sportului în domeniile sportului și tineretului;
- utilizarea centrelor de agrement pentru tineret în scopul desfășurării de activități recreative, turistice, sportive, de tabere pentru copii și tineret;
- urmărirea aplicării și controlul respectării actelor normative din domeniile sportului și tineretului;
- colaborarea cu celelalte instituții deconcentrate, cu organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, cu alte instituții publice, cu persoane juridice de drept public sau privat, române sau străine;
- organizarea și desfășurarea de acțiuni de și pentru tineret, acțiuni culturale, artistice, distractive, educative, turistice interne și internaționale, sportive și de agrement pentru tineri, în taberele sau centrele de agrement;
- elaborarea calendarului anual de acțiuni de sport și tineret proprii și în parteneriat pe care îl supun aprobării conducerii Ministerului Tineretului și Sportului;
- colaborarea cu autoritățile administrației publice locale pentru dezvoltarea bazei materiale din centrele de agrement din fondurile alocate de la Ministerul Tineretului și Sportului și din alte fonduri, precum și pentru modernizarea și optimizarea serviciilor pentru sport și tineret;
- asigurarea sprijinului de specialitate pentru realizarea de programe și proiecte de și pentru tineret, precum și pentru sport de către instituții publice locale;
- colaborarea, cooperarea și dezvoltarea de parteneriate cu persoane fizice și juridice, în vederea îndeplinirii obiectivelor în domeniile sportului și tineretului;
- organizarea, participarea, monitorizarea și evaluarea acțiunilor în domeniile sportului și tineretului;
- organizarea bazei de date cu organizațiile neguvernamentale de și pentru tineret din județ;
- organizarea taberelor tematice, activităților de recreere, seminariilor, cursurilor pentru educația nonformală pentru tineri și studenți;
- organizarea și implementarea programelor cu caracter social pentru copii și tineri, cu precădere pentru cei defavorizați;

- Trimiterea de propuneri către Ministerului Tineretului și Sportului referitoare la înființarea sau desființarea centrelor pentru tineret pe care le coordonează, în vederea derulării activităților de informare și consiliere pentru tineret;
- finanțarea unor programe speciale pentru sportivi, secții sau echipe din raza administrativ-teritorială.

Instituțiile subordonate Direcției Județene pentru Sport și Tineret Timiș sunt:

- Centrul de agrement Poieni Strâmbu;
- Centrul de agrement Chevereșu Mare;
- Baza turistică Timișoara⁹⁰.

Potrivit ultimului raport de activitate al Direcției Județene pentru Sport și Tineret Timiș, în anul 2022 nu au fost realizate activități destinate tineretului.

Pe de altă parte, în ceea ce privește activitatea sportivă au fost realizate evenimente (Ziua Europei, Crosul Olimpic, Cupa Timișoara la caiac-canoe, Maraton Timișoara etc.), s-a derulat prima etapă a proiectului național Hercules pentru trei discipline sportive (gimnastică artistică, judo, lupte) și a doua etapă pentru darts, judo și înot, a avut loc Săptămâna Europeană a Sportului. Conform noilor prevederi în vigoare, Direcțiile Județene pentru Tineret și Sport se vor ocupa doar de domeniul sportiv, domeniul tineretului urmând să fie preluat de Direcțiile Județene pentru Familie și Tineret, care nu sunt încă înființate⁹¹.

Fundația Județeană pentru Tineret Timiș - este o organizație neguvernamentală înființată în anul 1990, compusă din 30 de organizații de tineret și studențești.

Fundația Județeană pentru Tineret Timiș este o organizație relevantă și reprezentativă pentru tinerii din județul Timiș, constituindu-se sub forma unei rețele de membri puternici care susțin și reprezintă tinerii la nivel județean, național și european oferindu-le, în același timp, servicii de consultanță, consiliere și petrecere a timpului liber.

Asociațiile și fundațiile din județul Timiș care sunt și membrii ai Fundației Județene pentru Tineret Timiș sunt:

- Asociația Studenților de la Facultatea de Arhitectură Timișoara (Asociația de la 4) - are drept obiectiv reprezentarea intereselor și drepturilor studenților Facultății de Arhitectură din Timișoara, dezvoltarea competențelor profesionale și calităților personale ale studenților facultății și conturarea identității acestora;
- AT4T - are drept scop principal promovarea artei și culturii în rândul tinerilor, care să își dezvolte prin intermediul acestora latura creativă și spiritul inovator;
- AIESEC Timișoara - este o organizație non-politică și non-profit condusă de studenți și recent absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior, care abordează problematicile globale, leadershipul și managementul;
- ELSA Timișoara - contribuie la dezvoltarea culturală și profesională a tinerilor care sunt studenți la drept;

⁹⁰ Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Timiș, disponibil la adresa <https://www.djst-timis.ro/despre-institutie>, accesat în data de 24.05.2023

⁹¹ Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Timiș, Raport privind activitatea desfășurată în anul 2022 de către Direcția Județeană de Sport Timiș, disponibil la adresa https://www.djst-timis.ro/public/data_files/rapoarte/11/raport-11.pdf, accesat în data de 24.05.2023

- Natura din România – dezvoltă inițiative de tineret pentru protecția mediului și a naturii și susține și instruește tinerii și studenții în dezvoltarea durabilă a comunității din care aceștia fac parte;
- Fluturile Visător (Butterfly Dreamer) – temele de interes ale asociației sunt: copiii și tinerii, comunicare și mass-media, educație, drepturile omului, voluntariat;
- Tineri Implicați în Dezvoltare (TiD) – are ca obiective:
 - sprijinirea și stimularea elevilor, studenților și tinerilor din diverse grupuri țintă; încurajarea activităților cu caracter educativ, științific, documentar, cultural, sportiv și artistic pentru favorizarea cunoașterii, promovării și răspândirii informațiilor din aceste domenii;
 - promovarea participării și implicării tinerilor în viața civică și în procesul decizional;
 - susținerea și organizarea de activități culturale, educative, științifice, sociale și profesionale pentru elevi, studenți și tineri în general;
 - perfecționarea și creșterea nivelului de pregătire educațională și profesională a elevilor, studenților, tinerilor și adulților.
- Media.EDU – desfășoară activități culturale, umanitare, academice, de training & formare, de management & dezvoltare organizațională în beneficiul tinerilor;
- Iubesc Timișoara – a fost concepută ca organizație neguvernamentală care să reamintească, prin proiectele pe care le desfășoară motivele pentru care orașul Timișoara este iubit;
- Teatrul Experimental Senzorial/Teatrul Labirint ASYLUM – trupă de teatru alternativ dezvoltată în Timișoara care participă la festivaluri naționale și internaționale;
- Organizația Studenților DOCTORANZI de la Universitatea Politehnică din Timișoara (OSDUPT) – rol în reprezentarea intereselor doctoranzilor din cadrul Universității Politehnice din Timișoara (UPT), concentrându-se în special pe dezvoltarea de programe și proiecte de interes specific;
- Noi Re-Creăm;
- Institutul Român pentru Dezvoltarea Tinerilor (IRDT);
- Tineri Activi în Comunitatea Timișeană (TACT);
- Organizația pentru Educația Nouă (OpEN);
- Asociația Cluburilor de Dezbateri din Vest (ACDV);
- Asociația BEST Timișoara;
- Asociația Studenților la Psihologie și Sociologie din Timișoara;
- European Medical Students Association;
- Liga Studenților Chimiști din Timișoara (LSCT);
- Liga Studenților din Facultatea de Automatică și Calculatoare;
- Liga Studenților din Facultatea de Electrotehnică și Electroenergetică Timișoara;
- Liga Studenților din Facultatea de Electronică și Telecomunicații;
- Liga Studenților din Facultatea de Mecanică din Timișoara;
- Liga Studenților Facultății de Management în Producție și Transporturi;

- Liga Studenților Farmaciști din Timișoara – LSFT;
- Medical Engineering Association;
- Organizația Studenților Basarabeni din Timișoara – OSB;
- Organizația Studenților din Universitatea de Vest Timișoara;
- Asociația Liga Studenților din cadrul Universității Tibiscus.

Consiliul Consultativ pe Probleme de Tineret – este o structură consultativă, aflată în subordinea Primăriei Municipiului Timișoara, fără personalitate juridică, ce funcționează pe baza dialogului structurat în ceea ce privește elaborarea și monitorizarea aplicării politicilor publice în domeniul tineretului la nivel local.

Principalele domenii de lucru abordate de Consiliul Consultativ pe Probleme de Tineret sunt următoarele:

- cultură;
- educație și formare;
- ocuparea forței de muncă și antreprenoriat;
- participare și activități de voluntariat;
- sport, sănătate și mediu;
- incluziune socială și susținerea tinerei familii⁹².

Pe de altă parte, conform Ministerului Tineretului și Sportului, numărul **structurilor sportive** din județul Timiș, este de 422.

Conform figurii de mai jos, 82,70% dintre acestea, sunt cluburi de drept privat, 11,85% sunt cluburi de drept public, 3,32% sunt asociații județene pe ramură, iar 2,13% sunt cluburi societăți pe acțiuni.

Cea mai mare parte a acestora, respectiv 71,33% sunt amplasate în mediul urban astfel: 62,80% în Municipiul Timișoara, 4,74% în Lugoj, 1,18% în Jimbolia, 0,95% în Sânicolau Mare, 0,71% în Făget, 0,47% în Deta, 0,24% în Gătaia, 0,24% în Recaș. Restul de 28,67% sunt în mediul rural.

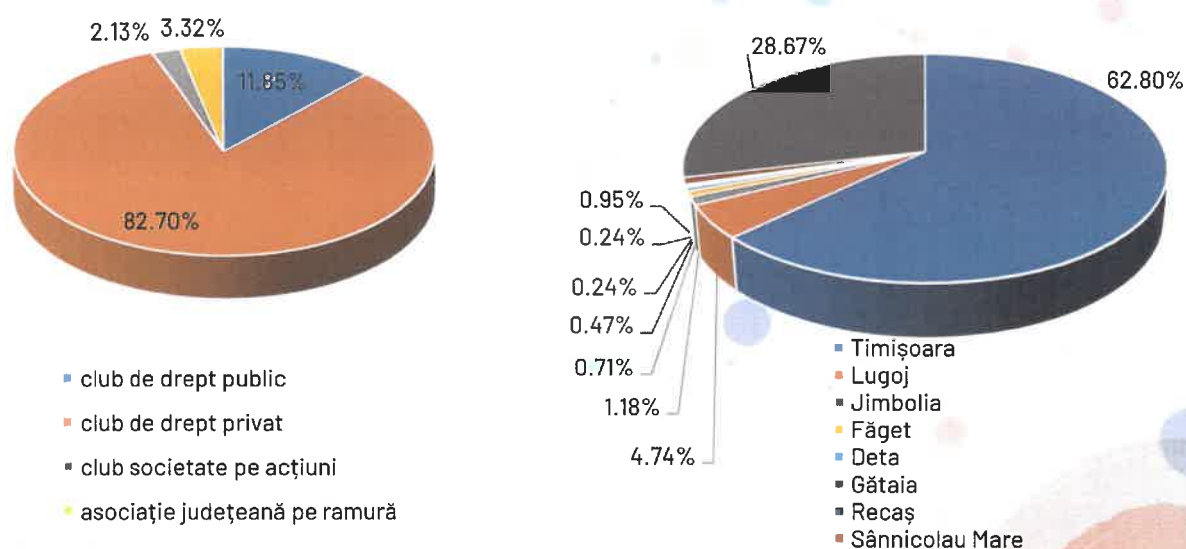

Figura nr. 30: Structuri sportive din județul Timiș

Sursa: Ministerul Tineretului și Sportului

⁹² Primăria Timișoara, Regulamentul de Organizare și Funcționare al Consiliului Consultativ pe Probleme de Tineret, disponibil la adresa

<https://xpage.primariatm.ro/lotusweb.nsf/xsp/.ibmmodres/domino/OpenAttachment/domino6/primariatm/RO!!BIAB%20PMT/hotarari.nsf/5D5660C5F9F6EFF5C2257B50002C1545/anexa/anexa%20hcl%20243.pdf>, accesat în data de 28.05.2023

CAPITOLUL 3. IDENTIFICARE NEVOILOR DE DEZVOLTARE ÎN DOMENIU

3.1 Metodologie

În cadrul subcapitolului curent se vor trasa principalele etape ce au fost parcurse pentru elaborarea Strategiei de Tineret a județului Timiș pentru perioada 2023-2027.

Redactarea Strategiei a presupus un demers complex, desfășurat în mai multe etape, utilizându-se un instrument de cercetare și colectare variat, menit să surprindă într-o manieră cât mai fidelă aspectele specifice sectorului de tineret.

Strategia de față se referă per ansamblu la toți tinerii, conform prevederilor legale, dar în funcție de domeniul de analiză și intervenție, precum și în funcție de disponibilitatea datelor statistice pe diferite grupe de vârstă, sex și nivel de educație, se fac diferențieri de la capitol la capitol, luându-se în considerare priorități de acțiune și operându-se analize pentru anumite intervale de vârstă specifice.

Fazele elaborării Strategiei de Tineret al Județului Timiș sunt redată în cele ce urmează:

1. Culegerea de informații prin sondaje și interviuri

- au fost realizate două focus-grupuri cu reprezentanți ai instituțiilor publice și reprezentanți ai sectorului de tineret prin intermediul cărora au fost identificate aspecte de natură culturală, socială și educațională ce caracterizează sectorul de tineret de la nivelul județului Timiș, rezultatele contribuind totodată la realizarea analizei SWOT;
- au fost realizate interviuri organizate pe platforma electronică Zoom;
- au fost realizate două chestionare adresate comunității locale, dar și sectorului de tineret cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani;

2. **Prelucrarea informațiilor și datelor** – pe baza datelor colectate au fost realizate analize prin care a fost evaluată situația de la nivelul județului privind sectorului de tineret;

3. **Pregătirea draftului** – presupune formularea viziunii, identificare obiectivului general și obiectivelor specifice, stabilirea direcțiilor strategice și planul de management al Strategiei.

4. **Organizarea de consultări publice** – consultarea populației și actorilor cheie cu privire la strategia de dezvoltare, a rezultatelor obținute în faza de elaborare a strategiei; procesul de consultare reprezintă parte integrantă și din etapele de mai sus, având în vedere că elaborarea strategiei reprezintă un demers participativ și consultativ;

5. Definirea și aprobarea strategiei conform legii.

În acord cu datele de mai sus, în continuare sunt detaliate etapele procesului de cercetare.

Principalele etape ale metodologiei de cercetare utilizată în cadrul Strategiei de Tineret a Județului Timiș sunt redată în figura de mai jos:

Figura nr. 31: Structura metodologiei de cercetare

Sursa: Autorul

Scopul cercetării este acela de a identifica principalele nevoie/probleme existente la nivelul sectorului de tineret, în vederea generării unor soluții privind remedierea acestora, precum și identificarea oportunităților, astfel încât acestea să poată fi fructificate. Elementele analizate sunt în mare parte de natură culturală și educațională.

Obiectivele cercetării constau în:

- Identificarea viziunii respondenților cu privire la nevoile și oportunitățile pe care le deține sectorul de tineret de la nivelul județului Timiș;
- Identificarea problemelor, dar și oportunităților și a punctelor forte;
- Crearea unei perspective privind situația tinerilor de la nivelul județului Timiș.

3.2 Mecanisme de consultare a opiniei publice pentru identificarea nevoilor de dezvoltare în domeniu

Procesul consultativ reprezintă modalitatea de implicare a tuturor părților interesate în luarea deciziilor, fiind luate în considerare opinia și aportul părților interesate. Acest proces presupune implicarea, consultarea și dialogul deschis cu persoanele și grupurile țintă, astfel încât să se poată beneficia de experiența, expertiza și perspectiva acestora.

Pentru analiza situației curente și determinarea priorităților de dezvoltare a județului Timiș din perspectiva domeniului tineretului, s-a urmărit atât percepția locuitorilor județului Timiș, a personalului administrației publice locale, cât și a companiilor care își desfășoară activitatea în cadrul județului. Au fost utilizate atât metode clasice de analiză, și anume ancheta sociologică bazată pe chestionar, metodă de cercetare cantitativă care urmărește identificarea variabilelor socio-economice prin prisma principalilor actori sociali ai comunității, cât și metode calitative, respectiv au fost organizate interviuri și două focus-grupuri cu participarea autorităților publice și a tinerilor interesați.

Astfel, mai jos detaliem metodele de cercetare utilizate :

- a) **Cercetare cantitativă** reprezintă forma de cercetare bazată pe metodele științelor naturale, care produce date numerice și fapte concrete. În prezenta Strategie, cercetarea cantitativă este reprezentată de **ancheta sociologică bazată pe chestionar**, aceasta reprezentând evaluarea problemelor pe care tinerii le întâmpină și identificarea oportunităților pe care aceștia le au pe plan local, astfel încât să se poată stabili/elabora direcțiile de dezvoltare în perioada 2023-2027;
- b) **Cercetare calitativă** este o metodă de cercetare care dezvoltă înțelegerea științelor umane și sociale, pentru a găsi modul în care oamenii gândesc și simt. În prezenta Strategie, cercetarea calitativă este reprezentată de **interviuri semi-structurate și focus-grupuri**. Acestea sunt detaliate succint în cele ce urmează.
 - **interviuri semi-structurate** în care au fost atinse subiecte relevante ce privesc problemele și beneficiile unui astfel de demers strategic;
 - **focus-grupuri** metodă de cercetare calitativă în care un grup mic de participanți este adunat pentru a discuta despre un anumit subiect, scopul principal fiind acela de a obține o înțelegere mai profundă a percepțiilor, opiniilor, atitudinilor și experiențelor participanților cu privire la subiectul în discuție.

Pe baza rezultatelor obținute au fost diagnosticate principalele probleme și nevoi cu care se confruntă sectorul de tineret la nivelul de comunitate locală oferindu-se în capitolele următoare propuneri de soluționare a acestora, dar și recomandări pentru asigurarea unei dezvoltări eficiente în perioada 2023-2027, în conformitate cu obiectivele naționale și europene de dezvoltare.

3.2.1 Anchete sociologice pe bază de chestionar

Data fiind complexitatea studiului prezent, a fost concepută o tipologie complexă de chestionare, care au fost adresate pe de-o parte **populației județului Timiș, mediului de afaceri și angajaților din instituțiile publice, cuprinzând întrebări specifice cu privire la problemele și nevoile sectorului de tineret, dar și cu privire la percepția asupra necesităților în ceea ce privește**

dezvoltarea acestui sector și pe de altă parte, populației 14-18 ani, cuprinzând întrebări mai specifice acestei categorii de vârstă.

În ceea ce privește primul chestionar, adresat populației județului Timiș, mediului de afaceri și angajaților din instituțiile publice, cuprinzând întrebări specifice cu privire la problemele și nevoile sectorului de tineret, chestionarul a cuprins 22 de întrebări adresate tuturor părților interesate din județul Timiș, reprezentate de mediul de afaceri, instituțiile publice și societăți civile, ce au urmărit identificarea principalelor nevoi ale locuitorilor județului Timiș, alături de problemele cu care se confruntă mediul de afaceri local și instituțiile publice locale în ceea ce privește nivelul de dezvoltare al sectorului de tineret.

Pe baza rezultatelor obținute au fost diagnosticate principalele probleme ale sectorului de tineret, importanța implicării tinerilor în diferite tipuri de activități, așteptările care revin în urma implementării Strategiei și identificarea proiectelor prioritare care stau la baza dezvoltării sectorului de tineret.

Referitor la cel de-al doilea chestionar, adresat categoriei de vârstă 14-18 ani, acesta a cuprins un număr de 20 de întrebări, care au făcut referire în principal la aspecte privind calitate vieții.

Prin urmare, în continuare sunt abordate succint principalele concluzii care conturează percepția actorilor relevanți din județul Timiș, iar informații detaliate pot fi consultate în cadrul secțiunii **Anexe**.

Interpretarea statistică a chestionarului adresat populației generale se regăsește în **Anexa 1** iar interpretarea chestionarului pentru categoria de vârstă 14-18 ani se regăsește în **Anexa 2**.

1. Conturarea profilului respondentului

Cetățenii Județului Timiș care au răspuns la chestionar, au următoarele caracteristici:

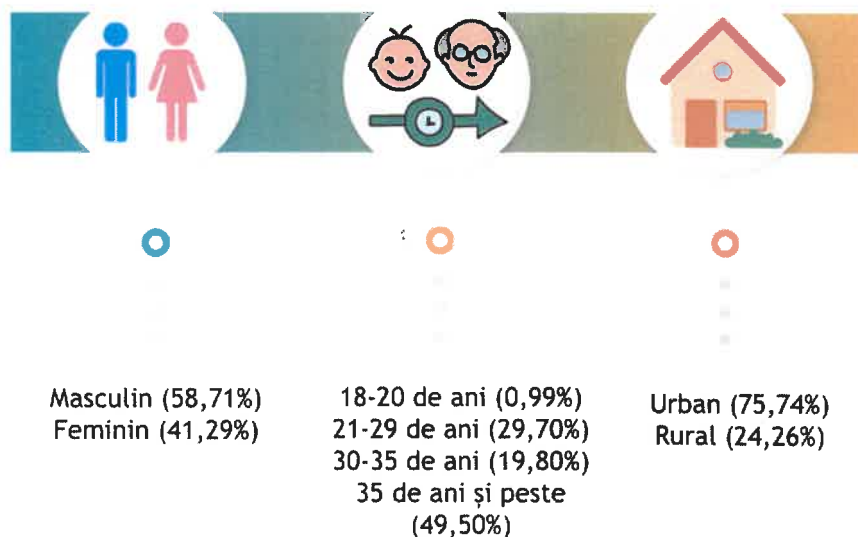

Figura nr. 32: Profilul respondentului

Sursa: Autorul

2. Prezentarea infrastructurii sectorului de tineret din județul Timiș

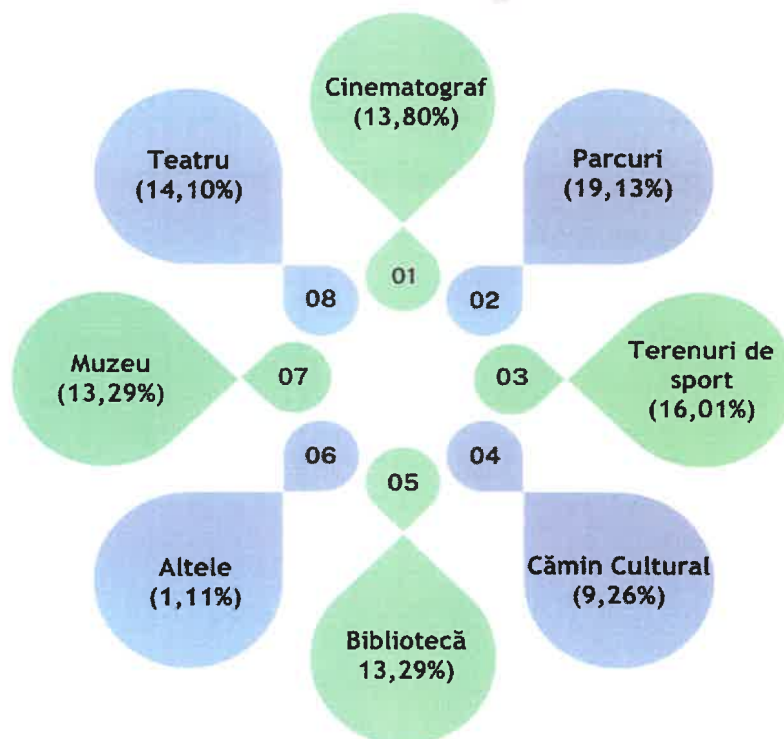

Figura nr. 33: Infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispun localitățile în care respondenții locuiesc

Sursa: Autorul

Potrivit respondenților, evenimentele care se organizează la nivelul localităților în care aceștia locuiesc, sunt următoarele:

Figura nr. 34: Evenimente organizate la nivelul localităților în care respondenții locuiesc

Sursa: Autorul

Existența organizațiilor, acțiunilor sau activităților la nivelul județului Timiș, prezintă următoarea situație:

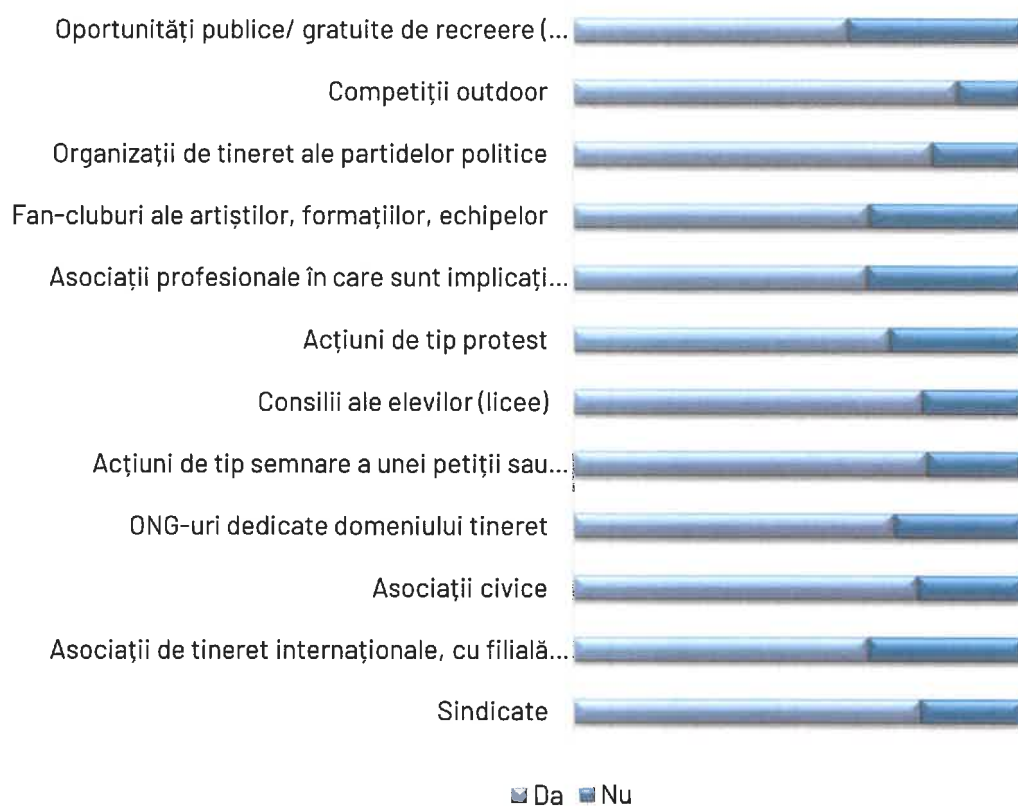

Figura nr. 35: Organizațiile, acțiunile și activitățile existente la nivelul județului Timiș
Sursa: Autorul

Potrivit respondenților, printre activitățile care există la nivelul localităților în care aceștia locuiesc, se numără:

- competițiile outdoor (85,49%);
- organizații de tineret ale partidelor politice (80%);
- acțiuni de tip semnare a unei petiții sau scrisori deschise (78%);
- consilii ale elevilor (licee) (77,84%);
- sindicate (77,44%);
- asociații civice (76,72%);
- asociații de tineret internaționale, cu filială locală (65,97%).

Activitățile care nu există în localitățile respondenților sunt:

- oportunități publice/ gratuite de recreere (cluburi sportive, bazin de înot, etc) (38,38%);
- asociații profesionale în care sunt implicați tinerii (34,21%);
- asociații de tineret internaționale, cu filială locală (34,03);
- fan-cluburi ale artiștilor, formațiilor, echipelor (33,69%).

3. Evaluarea aspectelor legate de calitatea vieții tinerilor din județul Timiș

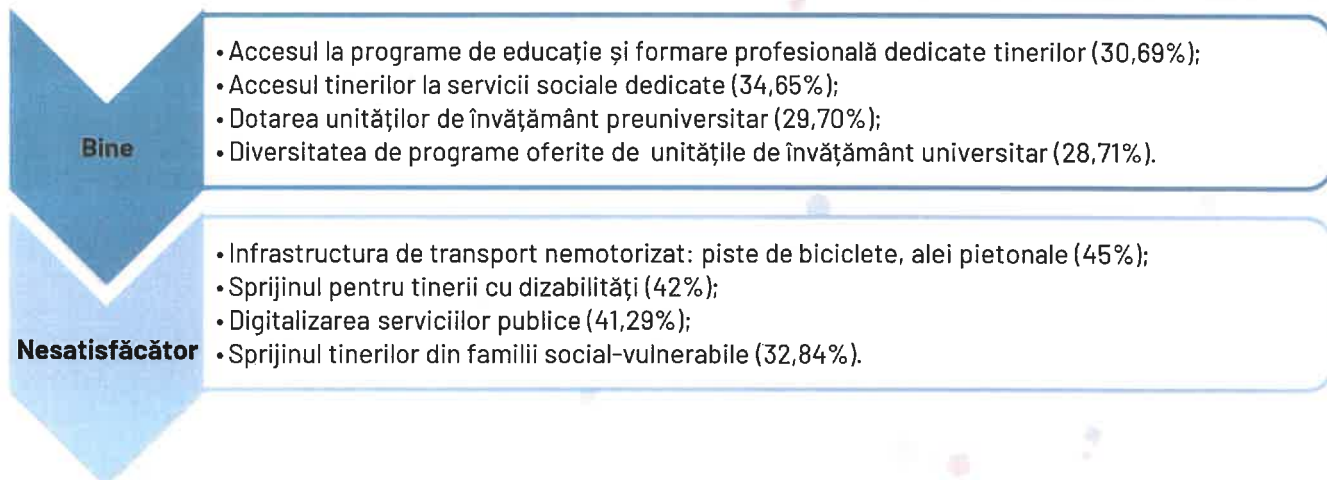

Figura nr. 36: Evaluarea respondenților cu privire la calitatea vieții tinerilor

Sursa: Autorul

4. Prezentarea principalelor probleme întâmpinate de tinerii din județul Timiș

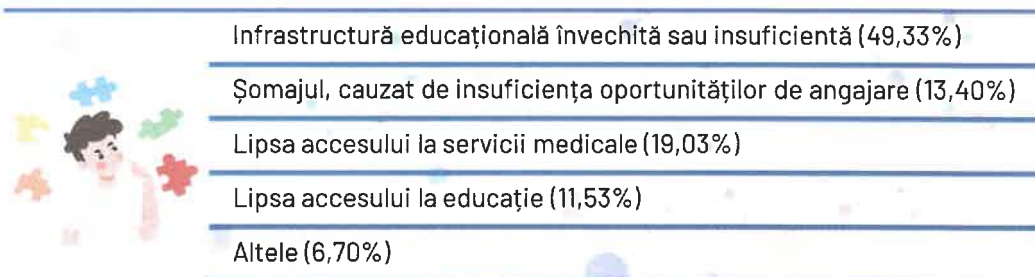

Figura nr. 37: Principalele probleme întâmpinate de tinerii din județul Timiș

Sursa: Autorul

5. Identificarea opiniilor cu privire la părăsirea județului Timiș după finalizarea studiilor

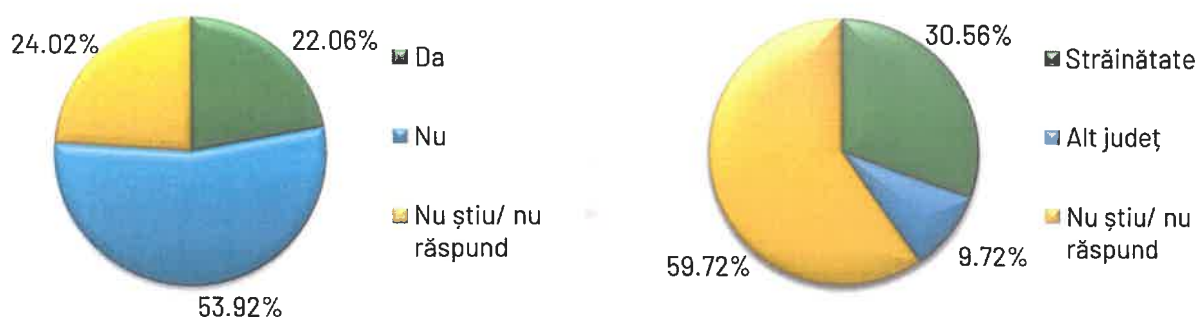

Figura nr. 38: Opiniile respondenților cu privire la părăsirea județului Timiș după finalizarea studiilor

Sursa: Autorul

Conform analizei cantitative, cei mai mulți dintre respondenți menționează că nu vor părăsi județul Timiș după finalizarea studiilor în timp ce 22,06% afirmă faptul că vor pleca din județ. Dintre aceștia, 59,72% nu știu destinația în care vor pleca după finalizarea studiilor, 30,56% menționează că vor alege să plece în străinătate, iar 9,72% vor pleca în alt județ.

6. Prezentarea gradului de importanță al implicării tinerilor în diverse activități pentru parcursul profesional

În urma cercetării cantitative, activitățile considerate foarte importante pentru parcursul profesional al tinerilor din județul Timiș, sunt următoarele:

- Voluntariat;
- Activități sportive organizate;
- Activități artistice culturale;
- Implicarea în organizații de mediu, ecologiste și de turism;
- Implicarea într-un ONG;
- Implicarea în organizații de tineret ale partidelor politice;

În ceea ce privește gradul de importanță al realizării de stagii de practică în instituții sau organizații, potrivit răspunsurilor colectate, se înregistrează următoarea situație:

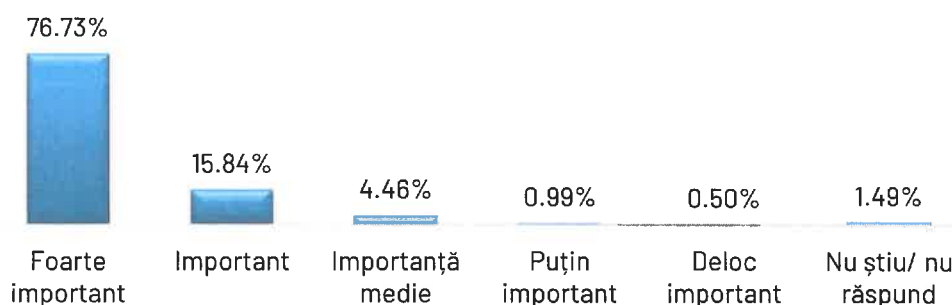

Figura nr. 39: Gradul de importanță al realizării stagiilor de practică în instituții sau organizații

Sursa: Autorul

7. Percepțiile respondenților cu privire la școlile absolvite sau la care sunt înscriși în prezent

Gradul de mulțumire al respondenților cu privire la ultima școală absolvită (gimnaziu, liceu, facultate) sau la care aceștia sunt înscriși în prezent, este prezentat în figura de mai jos:

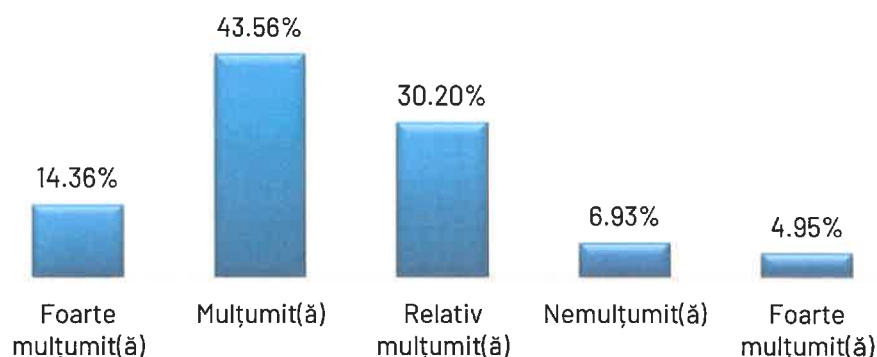

Figura nr. 40: Gradul de mulțumire al respondenților cu privire la ultima școală absolvită sau la care aceștia sunt înscriși în prezent

Sursa: Autorul

Conform analizei cantitative, comportamentele de discriminare la adresa tinerilor, întâlnite în instituțiile de învățământ, prezintă următoarea situație:

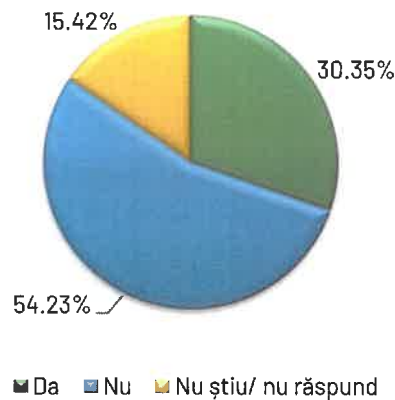

Figura nr. 41: Identificarea comportamentelor de discriminare întâlnite la adresa tinerilor în instituțiile de învățământ

Sursa: Autorul

8. Prezentarea tematicilor asupra cărora ar trebui să se focuseze Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027

În opinia respondenților, Strategia de Tineret a Județului Timiș ar trebui să țină cont de următoarele aspecte:

- Îmbunătățirea sănătății mentale și fizice și a bunăstării (13,23%);
- Îmbunătățirea educației și formării, inclusiv libera circulație a studenților, ucenicilor, elevilor etc (12,61%);
- Promovarea digitalizării societății (11,20%);
- Combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale (9,48%);
- Protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice (9,01%);
- Participarea cât mai activă la deciziile societății (8,69%);
- Angajabilitatea tinerilor (8,38%);
- Stimularea ocupării forței de muncă și combaterea șomajului (8,38%);
- Promovarea drepturilor omului, a democrației (6,58%);
- Promovarea unor societăți favorabile incluziunii, inclusiv egalitatea de gen și combaterea discriminării (6,58%);
- Locuirea tinerilor (5,87%).

9. Prezentarea așteptărilor în urma implementării Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027

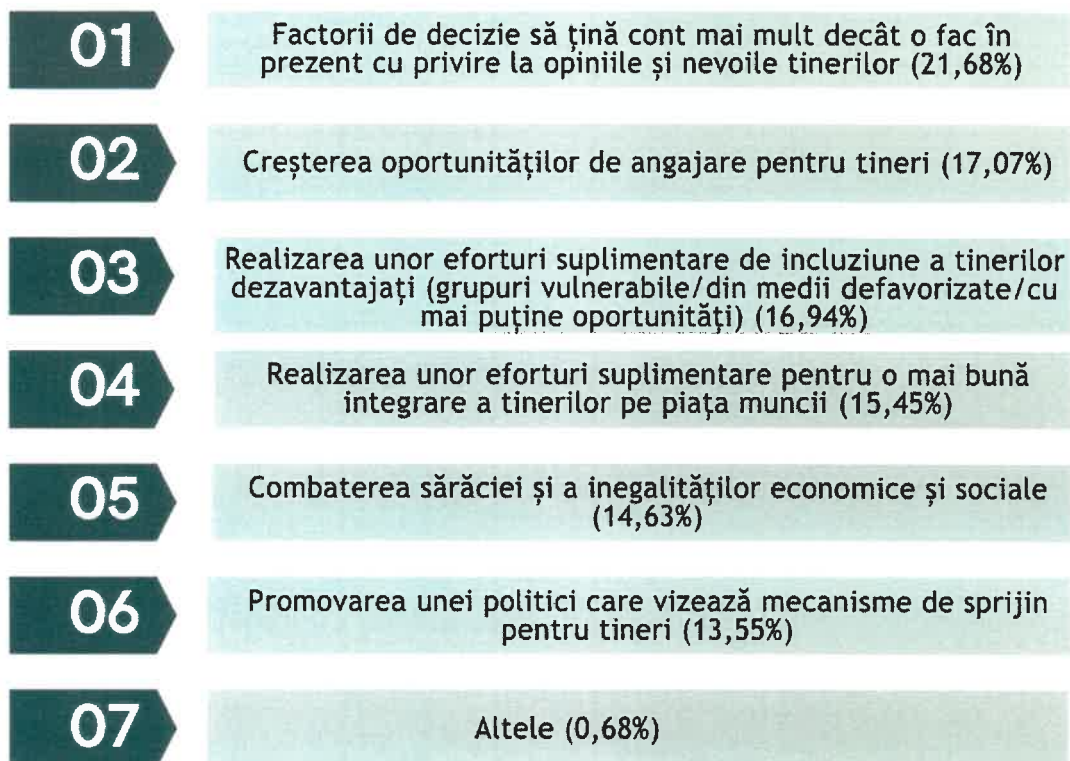

Figura nr. 42: Așteptările respondenților în implementarea Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027

Sursa: Autorul

10. Nivelul de preocupare al autorităților publice cu privire la problemele tinerilor

În ceea ce privește preocuparea autorităților locale cu problemele tinerilor, se remarcă următoarea situație:

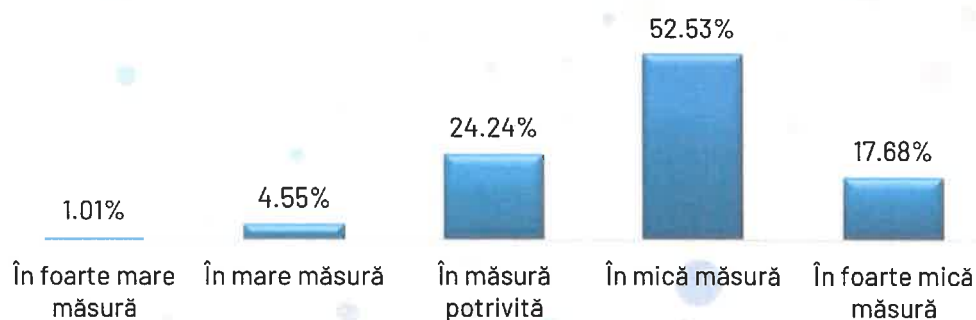

Figura nr. 43: Nivelul de preocupare al autorităților cu privire la problemele tinerilor

Sursa: Autorul

11. Prezentarea principalelor propuneri de îmbunătățire identificate de către respondenți cu privire la oportunitățile pentru tineri

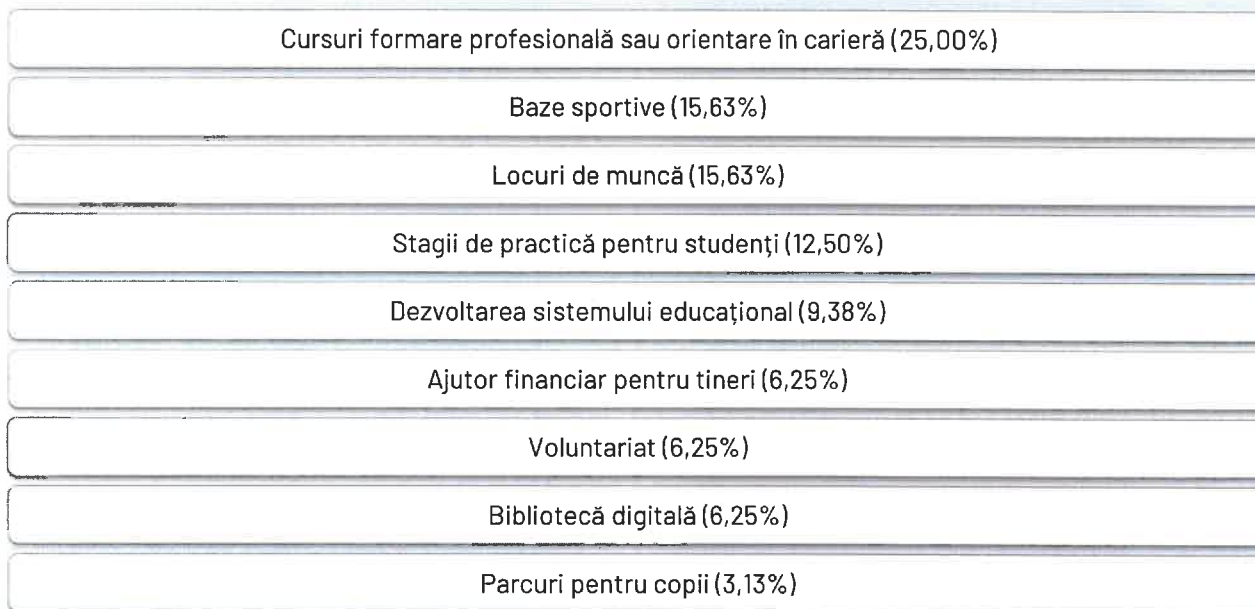

Figura nr. 44: Propunerile respondenților cu privire la oportunitățile pentru tineri

Sursa: Autorul

12. Prezentarea activităților pe care respondenții le realizează în timpul liber

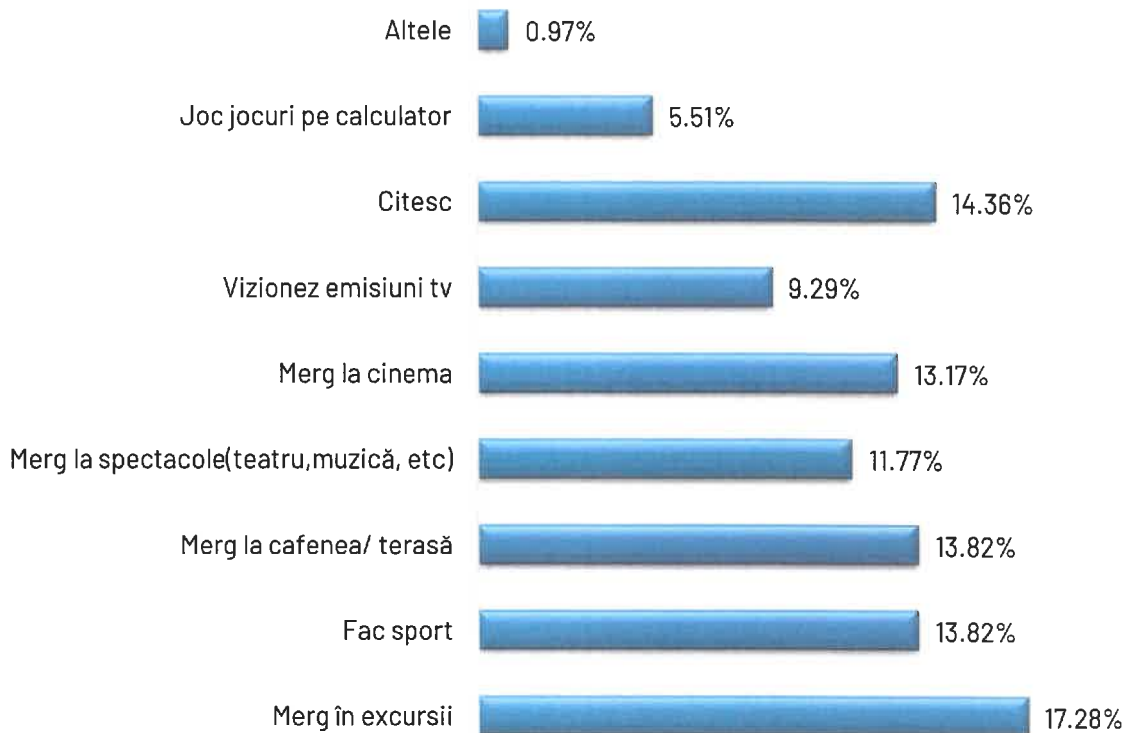

Figura nr. 45: Activitățile realizate în timpul liber de către respondenți

Sursa: Autorul

Potrivit răspunsurilor colectate, printre activitățile care înregistrează cele mai mari procente se numără excursiile cu un procent de 17,28%, urmate de citit, într-un procent de 14,36%. Respondenții aleg să facă sport în timpul liber și să meargă la cafenea sau terasă, aceștia înregistrând 13,82%, iar 13,17% dintre ei preferă să meargă la cinema. Din totalul respondenților, 11,77% aleg să meargă la spectacole, 9,29% aleg să vizioneze emisiuni tv, iar 5,51% aleg jocurile pe calculator. Cu un procent scăzut de 0,97%, respondenții preferă alte activități în timpul liber.

13. Identificarea principalelor proiecte ce ar putea fi implementate pentru a ajuta la dezvoltarea sectorului de tineret

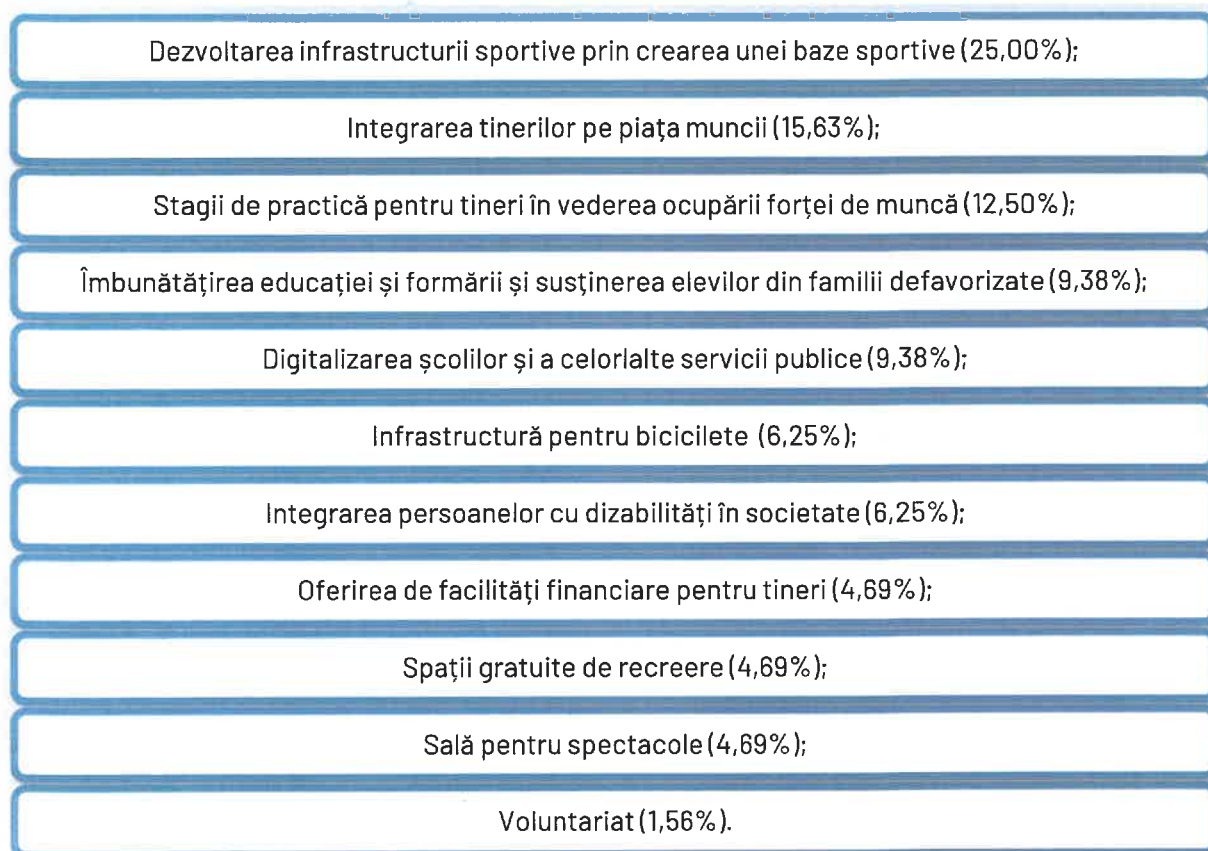

Figura nr. 46: Principalele proiecte ce ar putea fi implementate pentru dezvoltarea sectorului de tineret

Sursa: Autorul

În ceea ce privește chestionarul adresat categoriei de vârstă 14-18 ani, rezultatele sunt prezentate în cele ce urmează:

1. Conturarea profilului respondentului

Tinerii care au răspuns la chestionar, prezintă următoarele caracteristici:

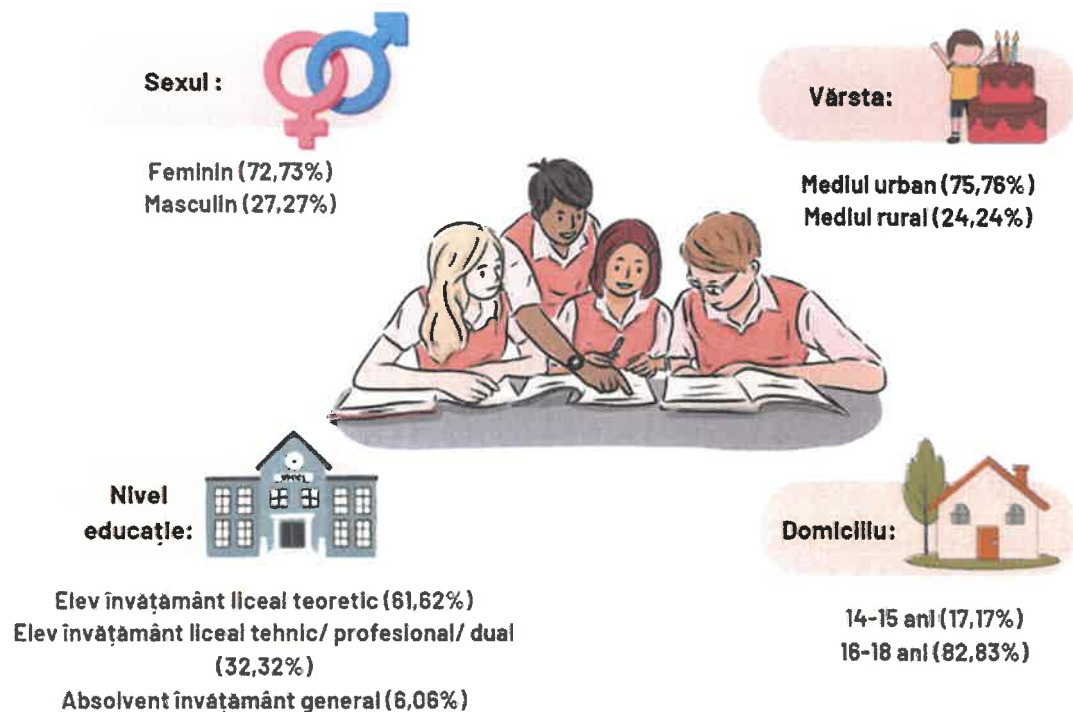

Figura nr. 47: Profilul respondenților cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

2. Prezentarea infrastructurii de tineret din județul Timiș

Figura nr. 48: Evenimente pentru tineret organizate la nivelul localităților în care locuiesc respondenții cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

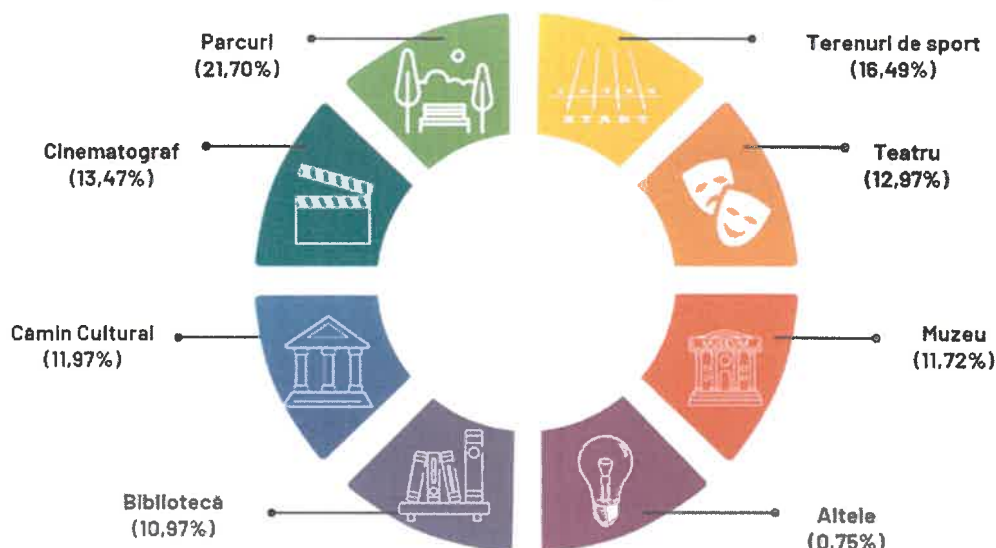

Figura nr. 49: Infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispun localitățile în care locuiesc respondenții cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

Existența organizațiilor, acțiunilor și activităților din județul Timiș, prezintă următoarea situație:

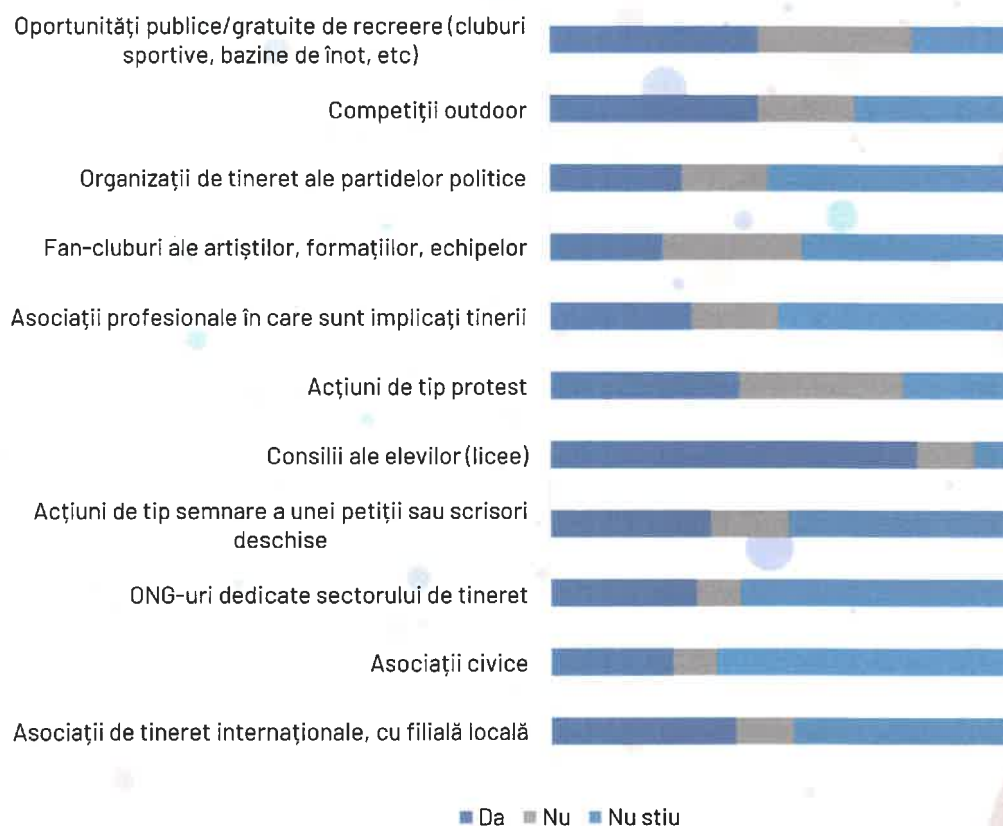

Figura nr. 50: Nivelul de cunoaștere al tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la existența organizațiilor, acțiunilor și activităților din localitățile acestora

Sursa: Autorul

Potrivit tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani, printre activitățile care există la nivelul localităților în care aceștia locuiesc, se numără:

- Consilii ale elevilor (licee)(73,38%);
- Oportunități publice de recreere (cluburi sportive, bazine de înot, etc)(45,36);
- Competiții outdoor (45,36%);
- Acțiuni de tip protest (41,24%);
- Asociații de tineret internaționale, cu filială locală (40,21%);
- Acțiuni de tip semnare a unei petiții sau scrisori deschise (35,05%);
- ONG-uri dedicate sectorului de tineret (31,96%);
- Asociații profesionale în care sunt implicați tinerii (30,93%);
- Organizații de tineret ale partidelor politice (28,87%);
- Asociații civice (26,80%).

3. Interesul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la activitățile organizate în localitățile în care aceștia locuiesc

Figura nr. 51: Gradul de participare al tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani la activitățile extrașcolare organizate în localitățile în care aceștia trăiesc

Sursa: Autorul

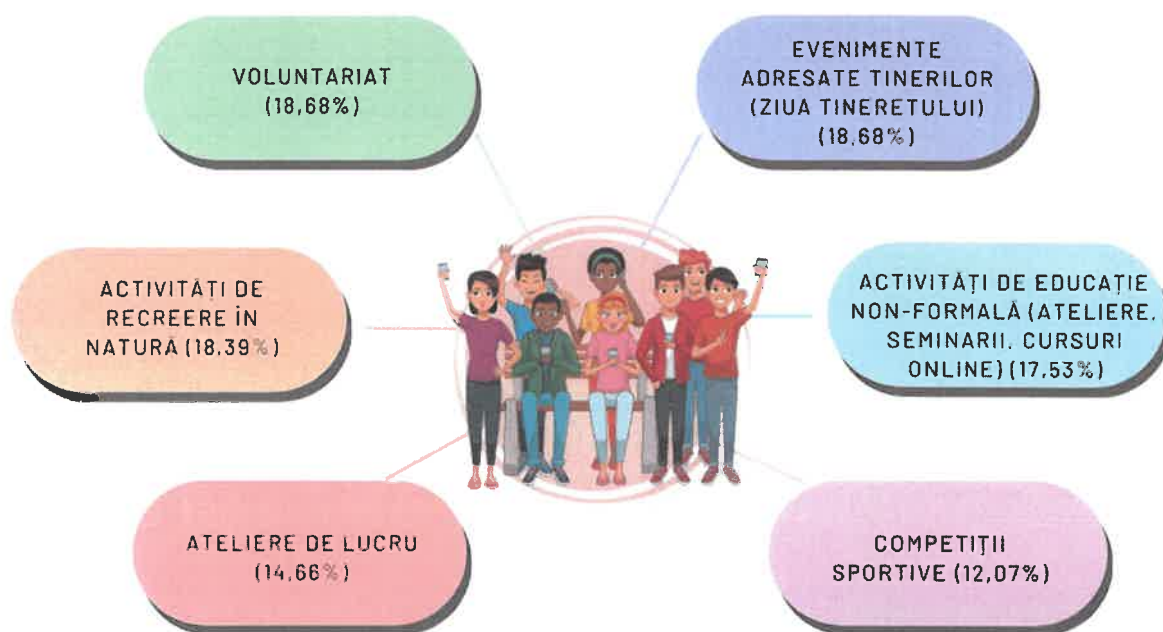

Figura nr. 52: Activități ce ar putea fi organizate în localitățile în care locuiesc tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

4. Evaluarea aspectelor legate de calitatea vieții tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

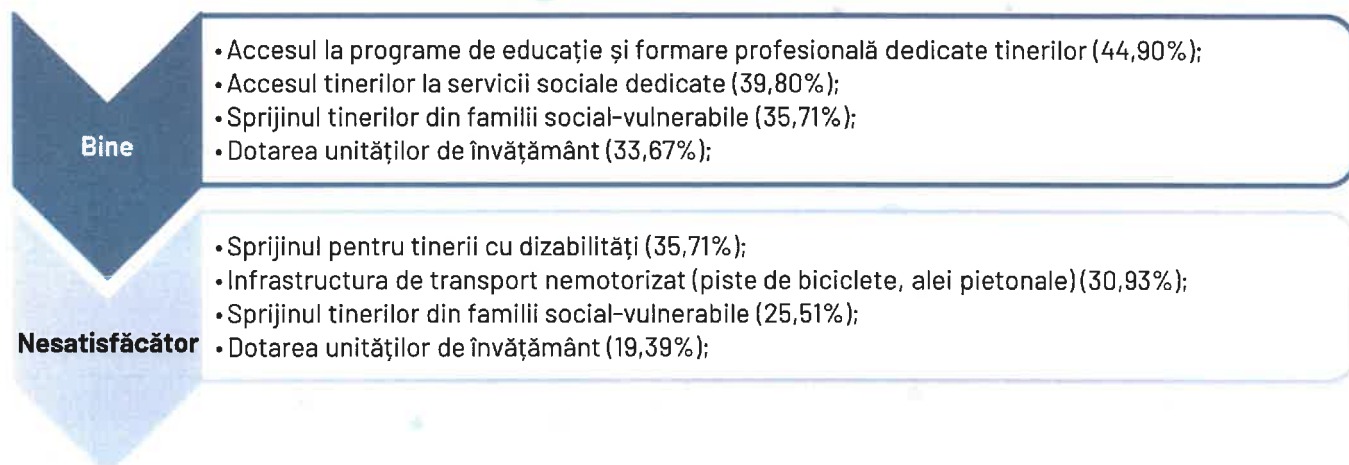

Figura nr. 53: Evaluarea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la calitatea vieții tinerilor

Sursa: Autorul

5. Prezentarea principalelor probleme întâlnite de tinerii cu vârstă cuprinsă între 14-18 ani

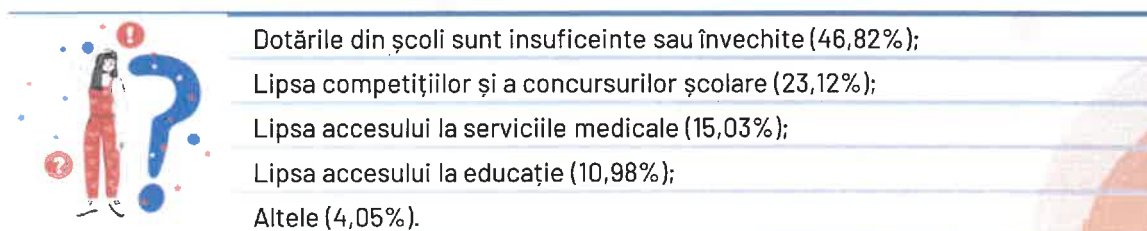

Figura nr. 54: Principalele probleme întâlnite de tinerii din județul Timiș cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

6. Percepțiile tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la școlile în care aceștia sunt înscriși în prezent

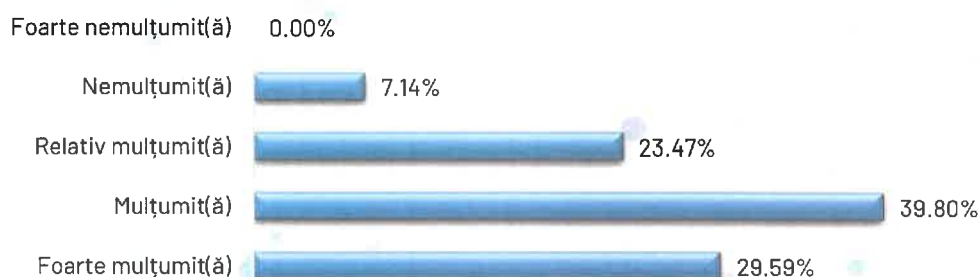

Figura nr. 55: Gradul de mulțumire al tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani, cu privire la unitatea de învățământ la care aceștia sunt înscriși

Sursa: Autorul

Se remarcă un procent majoritar de 39,80% pentru respondenții care se declară mulțumiți de acest aspect, fiind urmat de cei care se declară foarte mulțumiți înregistrând 29,59% dintre răspunsuri. 23,47% dintre respondenți se declară relativ mulțumiți, iar 7,14% sunt nemulțumiți. Remarcăm faptul că nu se înregistrează valori pentru varianta de răspuns - foarte nemulțumit, ceea ce înseamnă că niciunul dintre respondenți nu prezintă un grad ridicat de nemulțumire cu privire la școala în care aceștia sunt înscriși.

Potrivit analizei, comportamentele de discriminare întâlnite de tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani în instituțiile de învățământ, prezintă următoarea situație:

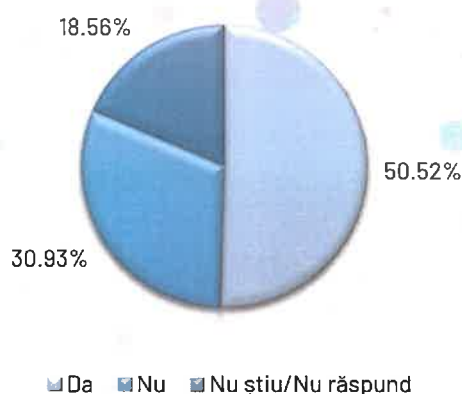

Figura nr. 56: Identificarea comportamentelor de discriminare întâlnite în instituțiile de învățământ, potrivit tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

În ceea ce privește comportamentul de discriminare de la nivelul instituțiilor de învățământ, cei mai mulți dintre respondenți (50,52%) declară că au sesizat astfel de comportamente, iar 30,93% declară că nu au întâlnit astfel de comportamente. Procentul de 18,56% este reprezentat de tinerii care nu au oferit un răspuns clar cu privire la acest aspect.

7. Prezentarea gradului de importanță al implicării tinerilor în diverse activități pentru parcursul profesional

În urma cercetării cantitative, în opinia tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani, activitățile foarte importante pentru parcursul profesional, sunt următoarele:

- Voluntariatul;

- Implicarea în organizații de mediu, ecologiste și de turism;
- Activități artistice culturale;
- Activități sportive organizate;
- Implicarea într-un ONG.

În ceea ce privește gradul de importanță al realizării de stagii de practică în instituții sau organizații, potrivit răspunsurilor colectate, se înregistrează următoarea situație:

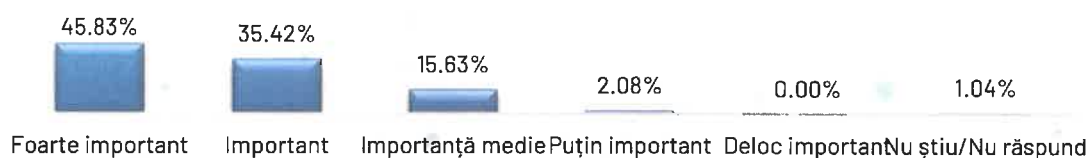

Figura nr. 57: Gradul de importanță al realizării stagiilor de practică în instituții sau organizații, potrivit tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

Cei mai mulți dintre tineri, mai exact 45,83%, consideră că realizarea stagiilor de practică în instituții sau organizații, reprezintă un aspect foarte important pentru viitorul profesional, în timp ce 35,42% dintre ei consideră important acest aspect. Un procent de 15,63% este reprezentat de tinerii care acordă o importanță medie, iar cele mai mici procente sunt reprezentate de respondenții care consideră puțin important aportul stagiilor de practică în viitorul profesional (2,08%) și cei care nu oferă un răspuns clar (1,04). De asemenea, este de remarcat faptul că nu există respondenți care să considere acest aspect deloc important.

8. Identificarea opiniilor tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani, cu privire la părăsirea județului Timiș după finalizarea studiilor

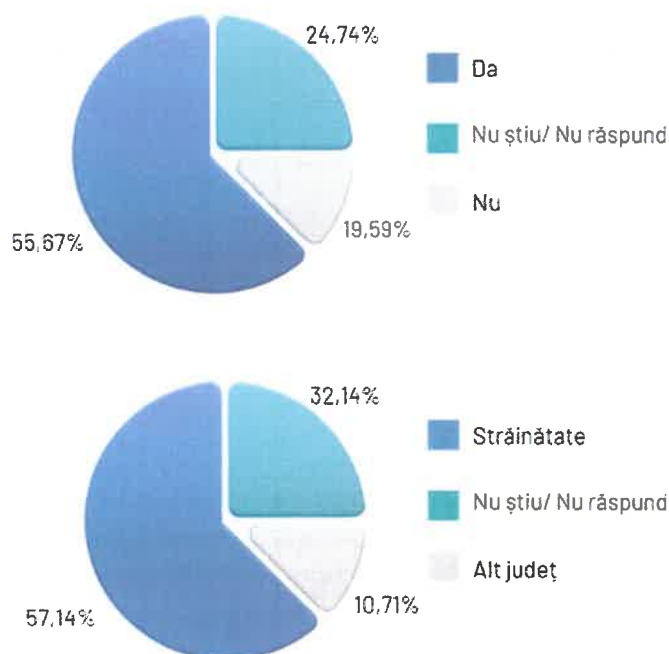

Figura nr. 58: Opiniile tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani cu privire la părăsirea județului Timiș după finalizarea studiilor

Sursa: Autorul

Conform analizei cantitative, cei mai mulți dintre respondenți menționează că vor pleca din județul Timiș după finalizarea studiilor, 24,74% menționează că nu știu ce vor face după finalizarea studiilor, iar 19,59% declară că după finalizarea studiilor nu vor pleca din județ. Dintre cei care vor părăsi județul, 57,14%, vor alege să plece în străinătate după finalizarea studiilor, 32,14% nu știu unde vor pleca, iar 10,71% menționează că vor alege să plece în alt județ.

9. Prezentarea principalelor subiecte care ar trebui să fie introduse în Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027

În opinia respondenților cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani, Strategia de Tineret a Județului Timiș ar trebui să țină cont de următoarele aspecte:

- Ateliere și cluburi (16,92%);
- Voluntariat (13,85%);
- Infrastructura educațională (12,31%);
- Sportul (10,77%);
- Dezvoltare personală (6,15%);
- Orientarea în carieră, recreere în natură și evenimente pentru tineri (4,62%);
- Incluziune și egalitate de șanse, tabere și excursii, parteneriate cu instituții din alte țări, educație financiară și sexuală (3,08%).

10. Prezentarea activităților pe care tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani preferă să le realizeze în timpul liber

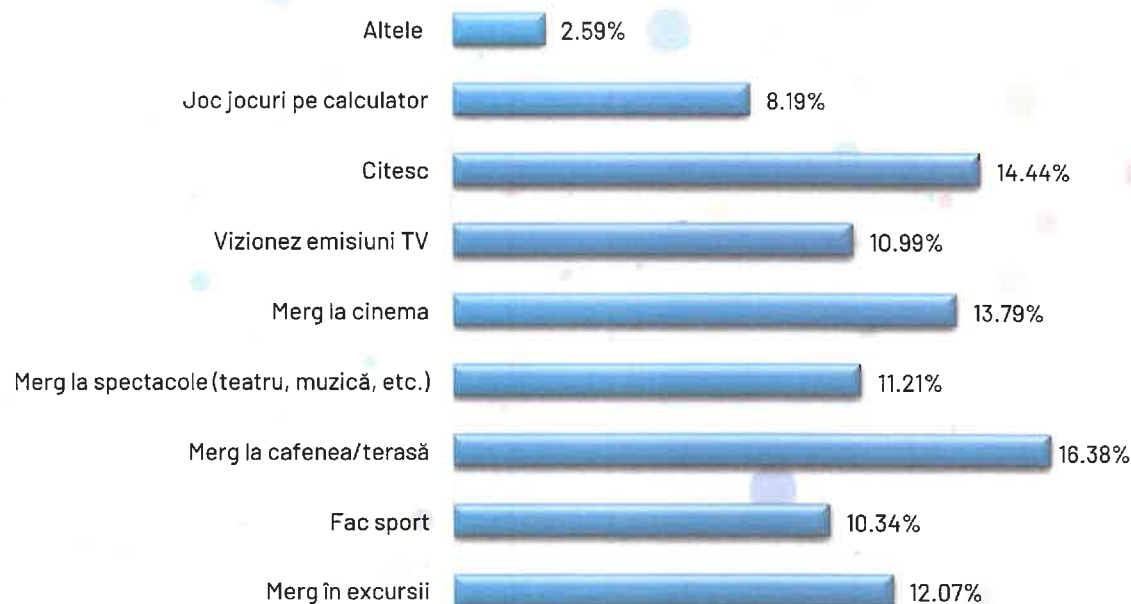

Figura nr. 59: Activitățile desfășurate în timpul liber de către tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani

Sursa: Autorul

În timpul liber, tinerii cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani desfășoară în timpul liber următoarele tipuri de activități:

- Petrec timpul la cafenele sau terase (16,38%);
- Aleg să citească (14,44%);

- Merg la cinema (13,79%);
- Merg în excursii (12,07%);
- Vizionează emisiuni TV (10,99%);
- Fac sport (10,34%)
- Joacă jocuri pe calculator (8,19%);

Alte activități pe care respondenții le-au menționat sunt: activități de voluntariat, robotică, muzică, desen, dans, gătit sau confecționarea de obiecte handmade.

3.2.2 Interviu cu experți, tineri, decidenți și actori importanți din cadrul autorităților publice locale județene, instituții locale

Pentru atingerea obiectivelor au fost realizate interviuri semi-structurate cu reprezentanți ai Fundației FITT, Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Inspectoratului Școlar Județean Timiș, Muzeului de Artă sau reprezentanți ai Universității de Medicină și Farmacie Victor Babeș. Aceste interviuri și discuții au permis identificarea unor subiecte importante, în care au fost atinse subiecte relevante ce privesc problemele și beneficiile unui astfel de demers strategic.

Interviurile semi-structurate sunt un tip de interviu utilizat în cercetarea socială și în alte domenii pentru a colecta și analiza date calitative. Ele combină elemente structurate și nestructurate pentru a obține informații în profunzime și pentru a permite un anumit grad de flexibilitate în procesul de interviu.

La baza acestui proces de interviu, s-a situat un ghid de interviu semi-structurat, pe care respondenții l-au primit anterior organizării interviului în sine.

Au fost identificate câteva teme majore, pe care respondenții le-au repetat, sub o formă sau alta, în cadrul tuturor interviurilor și anume:

- Lipsa activităților la nivel rural;
- Lipsa educatorilor în mediul rural, săli de comasate și supra-aglomerate;
- Situații de discriminare și discrepanță între mediul rural și urban;
- Lipsa de resurse – tinerii instituționalizați își doresc să facă anumite activități pentru care nu există resurse;
- Costurile ședințelor private de terapie sunt foarte ridicate;
- Spațiul de recreere din cadrul facultății insuficient pentru nevoile studenților;
- Lipsa încrederii în instituțiile publice;
- Înțelegerea greșită a culturii în mediul rural;
- Tinerii care nu pot avea acces la educație;

Tabelul nr. 32: Concluzii reieșite ca urmare a cercetării cantitative

Teme principale abordate prin ghidul de interviu semi-structurat	
Concluzii, ca urmare a interviurilor individuale organizate	Contextul de la nivelul județului Timiș
	<ul style="list-style-type: none"> → Cu ajutorul Fundației de Tineret Județeană și Sport, la nivel județean au fost implementate o serie de proiecte ce includ activitățile în zona rurală; → La nivelul județului au fost întreprinse activități/acțiuni precum: campanii de conștientizare și prevenție, activități culturale, activități de recreere etc.; → Tinerii nu cunosc politicile și proiectele dezvoltate la nivelul județului; → Existența parteneriatelor la nivel județean; → Nevoia de introducere a tinerilor în instituțiile publice; → Implicarea AJOFM Timiș în sprijinirea tinerilor; → La nivelul localităților se organizează evenimente, însă acestea nu satisfac nevoile tinerilor și implicit nu stârnesc interesul; → Existența campaniilor prin intermediul cărora părerea tinerilor sunt ascultate; → Oraș universitar.
	Puncte forte, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări
	<ul style="list-style-type: none"> → Puncte forte <ul style="list-style-type: none"> • Capitală Culturală Europeană; • Existența unui muzeu virtual și mobil; • Cultura și arta devin un trend pe Social-Media; • La nivelul județului au loc expoziții în cluburi și evenimente în cafenele; • La nivel local au avut loc proiecte și programe care au stimulat scăderea ratei abandonului școlar; • Număr ridicat de tineri care vorbesc multe limbi străine și au un nivel ridicat de cunoștințe; • La nivelul județului au fost întreprinse activități culturale, campanii de conștientizare și prevenție, activități de recreere; • Vocea tinerilor are un impact major la nivelul instituțiilor publice locale; • Au avut loc schimbări pe plan cultural și academic în urma activităților și proiectelor implementate până în prezent; • DGASPC are peste 100 de parteneriate cu ONG-uri, care a ajutat copiii instituționalizați să nu se mai simtă diferiți; • Existența ședințelor de consiliere în carieră pentru elevii din clasa a VIII-a și a XII-a; • În sistemul de protecție socială, sunt decizii în care sunt tinerii sunt consultați; • Existența unui parteneriat între DGASPC și ONG (Salvați copiii) pentru copiii veniți din Ucraina ; • Indrumarea și consilierea elevilor în ceea ce privește admiterea la liceu; • Universitățile susțin pregătirea tinerilor pentru o piață a muncii dinamică; • Deschidere la noțiunea de diversitate și noutate; • Numeroase organizații active de și pentru tineret; • Procent ridicat de tineri în rândul populației; • Cel mai mare și singurul centru de tineret din România ce deține Certificatul de Calitate pentru Centre de Tineret din partea Consiliului Europei; • Existența unei Fundații Județene pentru Tineret care se implică în elaborarea politicilor publice ce vizează tinerii. → Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> • Spații insuficiente de recreere pentru studenți în cadrul universității; • Spații insuficiente de training și abilități practice pentru studenți în cadrul universității; • Situații de discriminare; • Lipsa de resurse pentru tinerii care vor să practice anumite activități;

- Costuri ridicate pentru ședințele private de terapie;
- Tinerii nu cunosc politicile și programele implementate;
- Discrepanță între mediul urban și mediul rural;
- Lipsa încrederii tinerilor în instituțiile publice;
- Instituțiile publice locale nu iau în totalitate în considerare perspectiva și nevoile tinerilor;
- Tinerii sunt deschiși la ideea de a părăsi țara;
- Infrastructura învechită;
- Concentrarea slabă a oportunităților din mediul rural;
- Interes scăzut asupra digitalizării și eficienței;
- Lipsa dezvoltării sectorului sportiv;
- Neîncrederea în simțul tinerilor de a se descurca în orice situație;
- Lipsa unor mecanisme de consultare a tinerilor.

→ Oportunități

- Programe de formare profesională, mediere culturală, workshop-uri, ateliere artistice;
- Proiectele realizate de tineri, pentru tineri;
- Programe prin care să fie implicați tinerii în mod direct în ceea ce privește domeniul cultural;
- Spațiu multilateral, european, spațiu ideal pentru dezvoltare;
- Sunt implementate numeroase proiecte și campanii care se desfășoară în parteneriat cu instituții și ONG-uri, ex. prevenire pe sănătate, măsuri de prim-ajutor, măsuri pentru igiena corporală etc;
- Proiecte de porți deschise, ca ei să vadă ce presupun meseriile, ca atunci când aleg o școală/meserie, lucrurile să fie mai clare;
- Strategia poate impacta într-un mod pozitiv stilul de viață al tinerilor;
- Mecanisme precum Consiliu Consultativ pe Probleme de Tineret;
- Concentrarea atenției pe mediul rural, acolo unde oportunitățile tinerilor sunt reduse;
- Implicarea tinerilor în elaborarea proiectelor care îi vizează;
- Programe europene precum Erasmus+ sau Corpul European de Solidaritate;
- Programul European pentru Activitățile pentru Tineret;
- Programul Educație și Ocupare (PEO), pentru perioada 2021-2027.

→ Amenințări

- Lipsa informării tinerilor;
- Înțelegerea greșită a culturii în mediul rural;
- Lipsa resurselor pentru tinerii care nu au acces la educație;
- Migrarea tinerilor în afara județului sau în afara țării;
- Existența universităților, pe teritoriul țării, cu o dinamică similară sau chiar mai bună decât Timișoara;
- Personal de tineret în instituțiile publice redus/inexistent.

Acțiuni curente

- Proiectele implementate de Muzeu, de Fundația de Tineret FITT;
- Asociația Culturală Contrasens- derulează programe de mediere culturală;
- Identity Education- spații sigure în universități;
- Activități care se desfășoară în săptămâna verde;
- Ecologizare și conștientizare cu ADID Timiș;
- Operă, teatru, artă, muzee (partea culturală este fructificată);
- Cluburi care desfășoară activități extracurriculare;
- Centrul de prevenire Anti-drog;

- Proiect desfășurat de Prefectura Timiș;
- Proiecte pe partea medicală;
- Educație financiară (cls. a X-a și a XI-a);
- Educație juridică (avocat în școala ta);
- FIT au numeroase proiecte/ ONG-uri partenere și derulează activități de toate felurile- proiecte cu voluntari, proiecte în care copiii sunt duși la teatru;
- Europe Youth House;
- Program de accesare a terenilor scoase din intravilan pentru a se construi locuințe pentru tineri în mediul rural;
- Evenimente de consiliere, de dezvoltare personală și profesională pe anumite segmente, de conectare cu angajatorii și de inserție pe piața muncii cu anumite facilități atât pentru angajatul tânăr cât și pentru angajator;
- CosPol;
- Proiect de modernizare a infrastructurii din Complexul Studentesc din cadrul Universității Politehnica din Timișoara;
- Digitalizarea și sistematizarea;
- Infrastructura pentru activitățile în aer liber;
- Centrului de Tineret din Lugoj (proiect inițiat de Fundația Județeană pentru Tineret Timiș).

Arii prioritare de dezvoltare

- Student Fest;
- Festivalul internațional de literatură;
- Programe de cercetare pe diverse activități specifice;
- Participarea la conferințe și congrese medicale;
- Angajabilitatea tinerilor;
- Mental health;
- Consiliere pentru inserția în viața de adult;
- Incluziune socială;
- Voluntariat;
- Transport.

Sursa: Autorul

3.2.3 Consultări tip focus-grup cu grupuri interesate sau direct vizate de implementarea Strategiei

Pentru o diagnoză cât mai detaliată a situației regăsite la nivelul județului Timiș, au fost organizate două focus-grupuri.

Prin definiție, un focus grup constă de obicei într-un grup de aproximativ 6-12 participanți, dimensiunea grupului fiind selectată astfel încât să fie suficient de mică pentru a facilita interacțiunea și discuțiile, dar suficient de mare pentru a aduce diverse perspective și opinii.

În urma manifestării interesului pentru participare la focus-grupul destinat autorităților publice, întâlnirea a adunat un număr de 10 participanți, iar focus-grupul destinat tineretului, întâlnirea a adunat un număr de 18 participanți. Rezultatele discuțiilor se regăsesc în tabelele de mai jos.

În cadrul focus-grupurilor, moderatorul/ facilitatorul care a condus și facilitat discuția a fost reprezentat de unul dintre experții desemnați pentru elaborarea strategiei. Înainte de derularea efectivă a focus-grupului, echipa de consultanță a pregătit o prezentare sub forma unui ghid de discuție, urmărind ca participanții să își exprime opiniile, să împărtășească experiențe și să discute între ei.

Participanții au fost asigurați că opiniile și contribuțiile lor sunt confidențiale și că nu vor fi atribuite individual în raportul final. Acest lucru a încurajat deschiderea și sinceritatea participanților.

Întâlnirea a fost înregistrată audio-video, ceea ce a permis o analiză mai detaliată a discuțiilor ulterioare.

În cadrul focus-grupului destinat **autorităților publice**, au fost formulate următoarele propuneri de soluții care ar putea fi implementate la nivelul județului Timiș:

Tabelul nr. 33: Propuneri de soluții în baza focus-grupului destinat autorităților locale

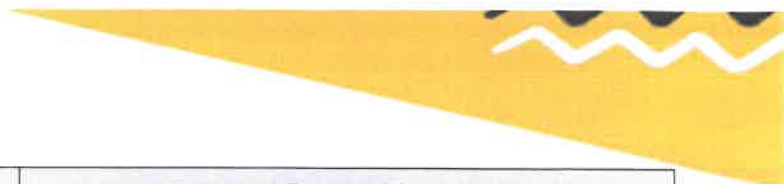
Situația actuală la nivelul județului Timiș	Propuneri
Lipsa activităților din zonele rurale unde există potențial de dezvoltare	☒ Consiliul Județean Timiș împreună cu ONG-urile și UAT-urile din județ vor demara proiecte și activități în zonele rurale cu potențial turistic
Existența numeroaselor centre din mediul economic (centre de competență, centre de inovație, cluburi de robotică) la nivelul județului Timiș	☒ Integrarea în strategie a parteneriatelor public-private în vederea dezvoltării mediului economic

Sursa: Autorul

În cadrul focus-grupului destinat **sectorului de tineret**, au fost formulate următoarele propuneri de soluții care ar putea fi implementate la nivelul județului Timiș:

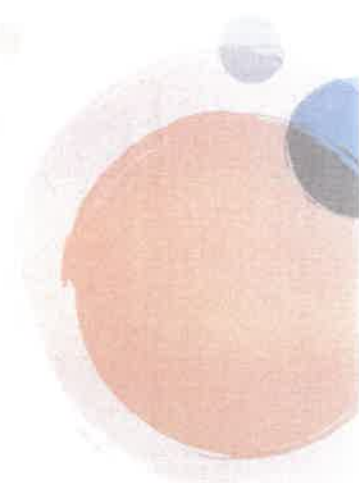
Tabelul nr. 34: Propuneri de soluții în baza focus-grupului destinat tineretului

Situația actuală la nivelul județului Timiș	Propuneri
Lipsa interesului privind domeniul sportului din mediul rural	☒ Se propune ca în prezenta Strategie să se menționeze despre domeniul sportului astfel încât să se promoveze și să se dezvolte acest sector și în mediul rural;
Lipsa informării tinerilor	☒ Construirea unui canal de comunicare cu autoritățile publice; ☒ Consultarea autorităților publice cu sectorul de tineret privind anumite probleme și nevoi care se regăsesc la nivel județean;

Situația actuală la nivelul județului Timiș	Propuneri
Locuri insuficiente în căminele pentru studenți	☒ Reabilitarea/modernizarea și crearea de noi locuri de cazare în căminele universităților;
Lipsa locurilor de muncă	☒ Prioritizarea învățământului dual;
Importanța creșterii gradului de conștientizare asupra bullying-ului în unitățile de învățământ	☒ Se propune ca în mai multe momente ale anului școlar să se organizeze activități de conștientizare asupra bullying-ului atât în licee cât și în școlile generale și gimnaziale.
Lipsa spațiilor libere dedicate tinerilor	☒ Înființarea spațiilor unde tinerii să poată participa la activități de voluntariat și la educație non-formală;
Elevii nu sunt atrași de activitățile care se desfășoară în școlile din mediul rural; Unitățile școlare din mediul rural nu prezintă interes pentru tineri, școala devenind o opțiune în acele zone;	☒ Încurajarea tinerilor să propună idei de activități; ☒ Punerea la dispoziție a resurselor necesare pentru desfășurarea activităților; ☒ Realizarea de activități în folosul comunității cu tinerii din unitățile de învățământ, pentru a dezvolta inițiative educaționale și încurajarea tinerilor să fie mai responsabili.
Infrastructura rutieră	☒ Realizarea conexiunilor între zonele urbane și zonele rurale printr-un transport public accesibil și crearea unui orar al autobuzelor, astfel încât acestea să circule cât mai frecvent;

Sursa: Autorul

3.3 Analiza nevoilor de dezvoltare în domeniu (analiza SWOT)

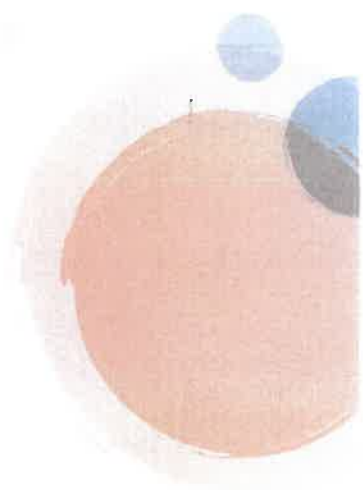
Tabelul nr. 35: Analiza SWOT asupra situației actuale de la nivelul județului Timiș

 Puncte tari	 Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Timișoara a obținut titlul de Capitală Europeană pentru anul 2023; ➤ La nivelul județului au loc activități culturale, campanii de conștientizare și prevenție și activități de recreere, precum și expoziții în cluburi și evenimente în cafenele; ➤ Elevii din județul Timiș, aflați în an terminal au parte de ședințe de consiliere în carieră; ➤ Existența unui număr semnificativ de tineri care vorbesc mai multe limbi străine și dețin un nivel ridicat de cunoștințe; ➤ Domeniul culturii și al artei devin trend pe Social-Media, prin urmare se remarcă existența unui muzeu virtual și mobil; ➤ Scăderea ratei de abandon școlar, ca urmare a proiectelor și programelor implementate la nivel de educație; ➤ Sectorul de tineret este consultat în vederea luării deciziilor, mai ales în domeniul protecției sociale; ➤ Părerea tinerilor are un impact major asupra instituțiilor publice locale; ➤ Existența programelor oferite de DGASPC și ONG-uri care vin în sprijinul copiilor instituționalizați să nu se mai simtă diferiți; ➤ Existența numeroaselor activități la nivel județean: Student Fest, festivalul internațional de literatură, programe de cercetare pe diverse activități specifice, participarea la conferințe și congrese medicale; ➤ Îndrumarea și consilierea elevilor în ceea ce privește admiterea la liceu; ➤ Universitățile susțin pregătirea tinerilor pentru o piață a muncii dinamică; ➤ Numeroase organizații pentru tineret. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Universitatea oferă spații insuficiente de recreere și de training și abilități practice pentru studenți; ➤ Lipsa de resurse materiale și financiare pentru anumite activități la care tinerii sunt dornici să participe; ➤ Există o discrepanță între mediul urban și mediul rural; ➤ Lipsa încrederii tinerilor în instituțiile publice; ➤ Instituțiile publice nu aduc la cunoștință tinerilor proiectele și politicile implementate la nivel județean; ➤ Costuri ridicate pentru ședințe privat de terapie pentru tineri; ➤ Lipsa educatorilor în mediul rural, săli de clasă comasate și supra-aglomerate; ➤ Lipsa locurilor de cazare în căminele pentru studenți; ➤ Lipsa locurilor de muncă la nivel județean; ➤ Locuri insuficiente în căminele pentru studenții universităților din Timiș; ➤ Lipsa interesului pentru domeniul sportului în mediul rural. ➤ Dezinteresul tinerilor pentru activitățile desfășurate în cadrul unităților de învățământ de la nivel rural; ➤ Lipsa unor mecanisme de consultare a tinerilor; ➤ Concentrarea slabă a oportunităților din mediul rural.
 Oportunități	 Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Se dorește implementarea unor programe de formare profesională, mediere culturală, workshop-uri și ateliere artistice; ➤ Proiecte realizate de tineri pentru tineri; ➤ Consiliul Județean Timiș împreună cu ONG-urile județene au implementat u proiecte și campanii cu privire la domeniul sănătății, măsuri de prim ajutor și măsuri pentru igiena corporală; ➤ Se dorește implementarea de proiecte de porți deschise pentru tineri ce presupune înștiințarea acestora despre anumite școli/meserii; ➤ Existența unui spațiu multilateral, european pentru dezvoltare; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Migrarea tinerilor către orașe mai dezvoltate sau în afara țării; ➤ Lipsa resurselor materiale și financiare pentru susținerea tinerilor în diferite activități; ➤ Lipsa comunicării între autoritățile publice și sectorul de tineret; ➤ Resurse financiare limitate; ➤ Abandonul școlar; ➤ Existența universităților, pe teritoriul țării, cu o dinamică similară sau chiar mai bună decât Timișoara;

<ul style="list-style-type: none">➤ O mai bună absorbție a tinerilor pe piața muncii;➤ Programe de cercetare pe diverse activități specifice;➤ Mecanisme precum Consiliu Consultativ pe Probleme de Tineret;➤ Concentrarea atenției pe mediul rural, acolo unde oportunitățile tinerilor sunt reduse;➤ Implicarea tinerilor în elaborarea proiectelor care îi vizează.	<ul style="list-style-type: none">➤ Personal de tineret în instituțiile publice redus/inexistent.
--	---

Sursa: Autorul

CAPITOLUL 4. VIZIUNE, OBIECTIVE ȘI DIRECȚII STRATEGICE DE ACȚIUNE- MATRICEA STRATEGIA DE TINERET A JUDEȚULUI TIMIȘ PENTRU PERIOADA 2023-2027

4.1 Formularea viziunii și a obiectivelor generale de dezvoltare

Tinerii reprezintă o resursă importantă pentru orice comunitate, având potențialul de a deveni principalii agenți ai schimbării unei societăți. Pentru ca implicarea acestora în viața comunității să fie maximă, este necesar ca autoritățile publice să le pună la dispoziție mecanisme și instrumente prin intermediul cărora să își aducă aportul la bunăstarea comunității. Se constată faptul că atât la nivel european, cât și la nivel național se depun eforturi pentru a crește gradul de implicare și importanța acordată tinerilor. Pentru a se alinia acestor trenduri, Consiliul Județean Timiș a elaborat Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, prin care vizează asigurarea condițiilor necesare dezvoltării tinerilor din județ.

Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 se constituie sub forma unui instrument-cheie care are menirea de a asigura o viziune integrată și coerentă de dezvoltare a tinerilor din județ, viziune ce va fi atinsă prin implementarea proiectelor propuse în cadrul strategiei. Viziunea de dezvoltare a tinerilor din județul Timiș a fost elaborată astfel încât să fie în concordanță cu viziunea stabilită la nivel european.

Strategia reprezintă și un instrument de planificare pe termen lung, elaborat pe baza unui proces participativ, care are scopul de a satisface nevoile stringente ale tinerilor.

Elementele de ordin strategic ale strategiei au fost determinate având la bază nevoile identificate anterior, în cadrul proceselor de consultare publică. Aceste procese au vizat următoarele grupuri țintă:

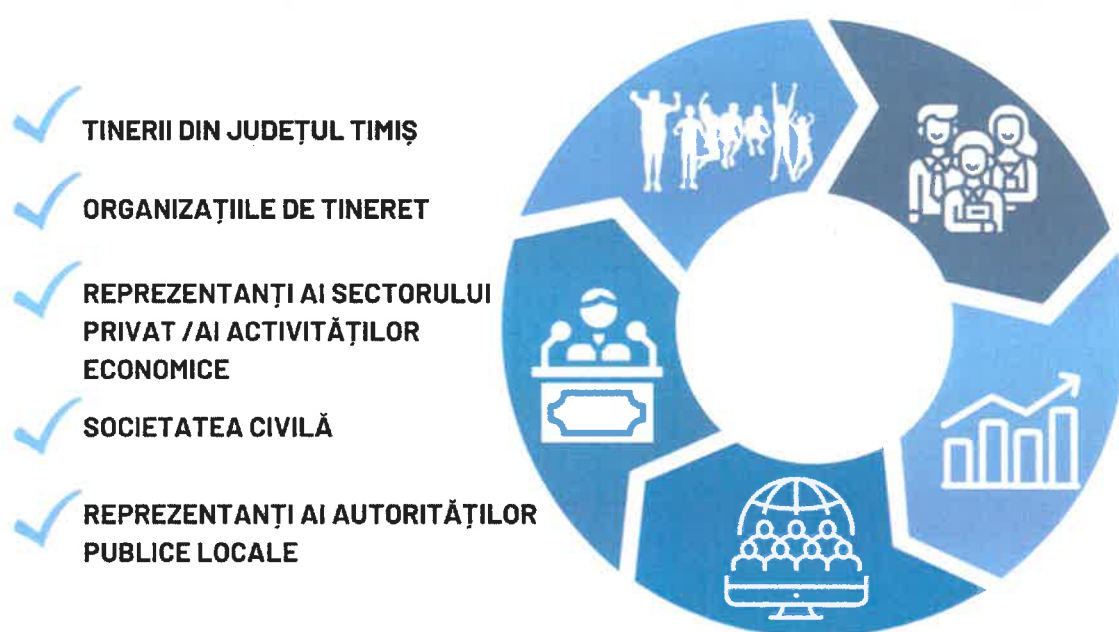

Figura nr. 60: Grupurile țintă vizate în cadrul Strategiei

Sursa: Autorul

Consiliul Județean Timiș a avut în vedere în realizarea prezentei strategii și nevoia de a îmbunătăți calitatea locuirii tinerilor. Doriința este ca prin implicarea activă a tinerilor să se aducă o contribuție importantă la creșterea calității vieții cetățenilor din județul Timiș. Consiliul Județean Timiș înțelege importanța participării tinerilor la societatea civilă, motiv pentru care își propune atragerea unui număr cât mai mare de participanți la proiectele ce vor fi derulate. Acest lucru se poate realiza prin implicarea mai puternică a autorităților publice locale, organizând evenimente destinate tineretului, care să vizeze îmbunătățirea educației, creșterea incluziunii sociale, creșterea rolului culturii pentru tineri, îmbunătățirea sănătății și bunăstării, creșterea implicării, integrarea tinerilor pe piața muncii, realizarea unor activități de recreere sau voluntariat.

Principiile în baza cărora se vor derula acțiunile de implementare a prezentei Strategii sunt (în conformitate cu strategia de tineret elaborată la nivel european):

EGALITATE ȘI NEDISCRIMINARE

1

Combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de gen, recunoscând că tinerii riscă să se confrunte cu multiple forme de discriminare, inclusiv discriminare pe vârstă, și respectarea principiilor recunoscute, printre altele, la articolele 21 și 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;

INCLUZIUNE

2

Prin recunoașterea faptului că tinerii nu sunt un grup omogen și, prin urmare, au nevoi, situații de viață și interese diverse, prezenta strategie promovează activități și politici incluzive pentru toți tinerii, în special pentru cei cu mai puține oportunități și /sau pentru ale căror voci pot fi trecute cu vederea;

PARTICIPARE

3

Prin recunoașterea faptului că toți tinerii sunt o resursă pentru societate, prezenta strategie menține dreptul tinerilor de a participa la dezvoltare, implementarea și urmărirea derulării acesteia, prin participarea semnificativă a tinerilor și a organizațiilor de tineret;

DIMENSIUNEA GLOBALĂ, EUROPEANĂ, NAȚIONALĂ, REGIONALĂ ȘI LOCALĂ

4

Pentru a asigura un impact durabil asupra tinerilor, prezenta strategie este elaborată în acord cu politicile redactate la nivel global, european, național, regional și local.

Figura nr. 61: Principiile în baza cărora se vor derula acțiuni de implementare a Strategiei

Sursa: Autorul

Având în vedere aspectele menționate anterior, viziunea de dezvoltare a tineretului din județul Timiș în perioada 2023-2027 este surprinsă în figura ce urmează.

Județul Timiș se va transforma într-un oraș ce oferă tineretului oportunități de creștere, dezvoltare personală și profesională, prin implementarea unui set de valori și principii care să promoveze incluziunea, diversitatea, egalitatea de șanse și participarea activă a tinerilor în societate. Privind spre orizontul anului 2030, județul Timiș:

- ✓ va dispune de resurse umane tinere, bine pregătite și reziliente
- ✓ va crea condiții de locuire egale pentru tinerii care aparțin unor medii diferite, promovând astfel incluziunea socială și reducând inegalitățile dintre mediul rural și cel urban
- ✓ va deveni un județ în care tinerii vor redescoperi valorile culturale și vor valorifica oportunitățile din acest domeniu
- ✓ se va preocupa continuu de bunăstarea și sănătatea tinerilor
- ✓ va crea oportunități de angajare pentru tineri sau îi va sprijini în dezvoltarea propriilor afaceri
- ✓ va deveni un loc atractiv prin consolidarea și dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, oferind astfel tinerilor variante diverse de recreere
- ✓ se va implica activ în susținerea voluntariatului

Figura nr. 62: Viziunea de dezvoltare a tineretului din județul Timiș pentru anul 2030

Sursa: Autorul

Obiectivele generale de dezvoltare (OGD) ale Strategiei sunt:

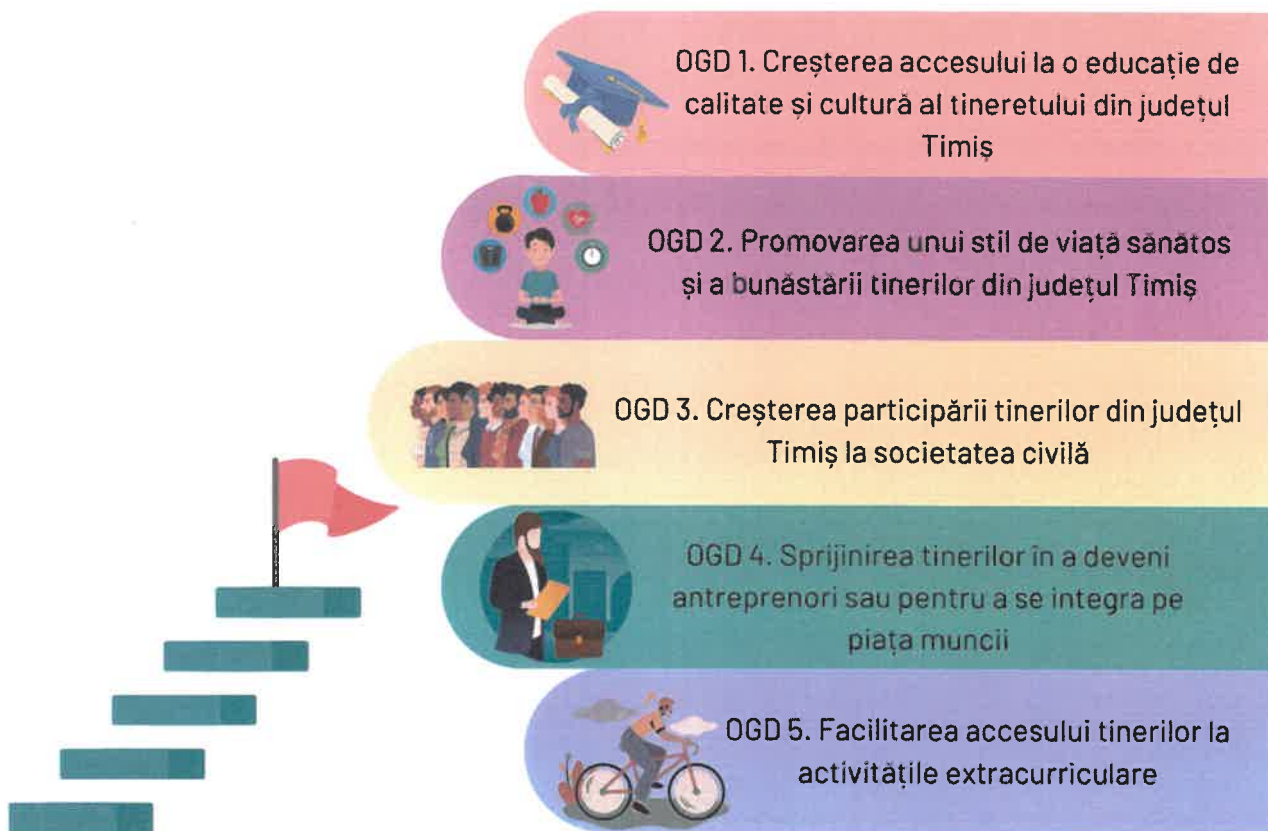

Figura nr. 63: Obiective generale de dezvoltare

Sursa: Autorul

Consiliul Județean Timiș manifestă o preocupare tot mai mare pentru dezvoltarea comunității, implicându-se activ în realizarea de investiții utile pentru cetățeni, în crearea de noi locuri de muncă, dar și în atragerea turiștilor și a investitorilor. Consiliul Județean Timiș contribuie prin această Strategie la realizarea unor importante obiective în domeniul tineretului (îmbunătățirea proceselor educaționale, creșterea incluziunii tinerilor, creșterea participării tinerilor la viața publică etc.).

4.2 Formularea obiectivelor strategice și a direcțiilor strategice de acțiune

Tinerii reprezintă resurse valoroase, care au potențialul de a transforma societatea, având o viziune inovativă asupra modului în care o comunitate poate funcționa.

Obiectivele și acțiunile Strategiei, care recunosc tinerii ca o resursă, creează un mediu social, care ajută, sprijină și încurajează tineretul în activitățile lor individuale și comunitare. Tinerii trebuie să fie capabili să valorifice la maximum talentul, cunoștințele și abilitățile lor atât în beneficiu propriu, cât și în beneficiul societății în care trăiesc.

În continuare vor fi redate obiectivele strategice și direcțiile de acțiune, acestea fiind elaborate având drept punct de plecare analiza situației existente și a analizelor diagnostic din punct de vedere socio-economic, al nivelului de echipare tehnică și socială, cât și direcțiile și obiectivele stabilite în cadrul diferitelor documente elaborate la nivel sectorial, național ori european, care au implicații asupra contextului de dezvoltare al tineretului din județul Timiș.

Sursele care au fost utilizate pentru fundamentarea obiectivelor strategice și a direcțiilor de acțiune au fost multiple. Printre acestea se numără informațiile privind starea actuală a județului din punct de vedere demografic, economic, social și cultural. Totodată au fost luate în considerare și necesitățile celor potențial afectați de măsurile inițiate de administrația publică locală, prin consultarea directă a acestora, în cadrul unui proces de consultare publică derulat în cadrul comunității.

Au fost astfel trasate 12 obiective specifice, prezentate în cele ce urmează, care au vizat dezvoltarea sectorului tineretului din punct de vedere economic, social și cultural, în conformitate cu domeniile relevante identificate în cadrul strategiei.

OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții – reprezintă un pas esențial în dezvoltarea personală și profesională a tinerilor și pentru construirea unei societăți mai echitabile și mai prospere. Este important ca toți tinerii să aibă acces la o educație de calitate, iar autoritățile publice locale au obligația de a oferi facilități și resurse adecvate astfel încât tinerii să beneficieze de o educație de înaltă calitate.

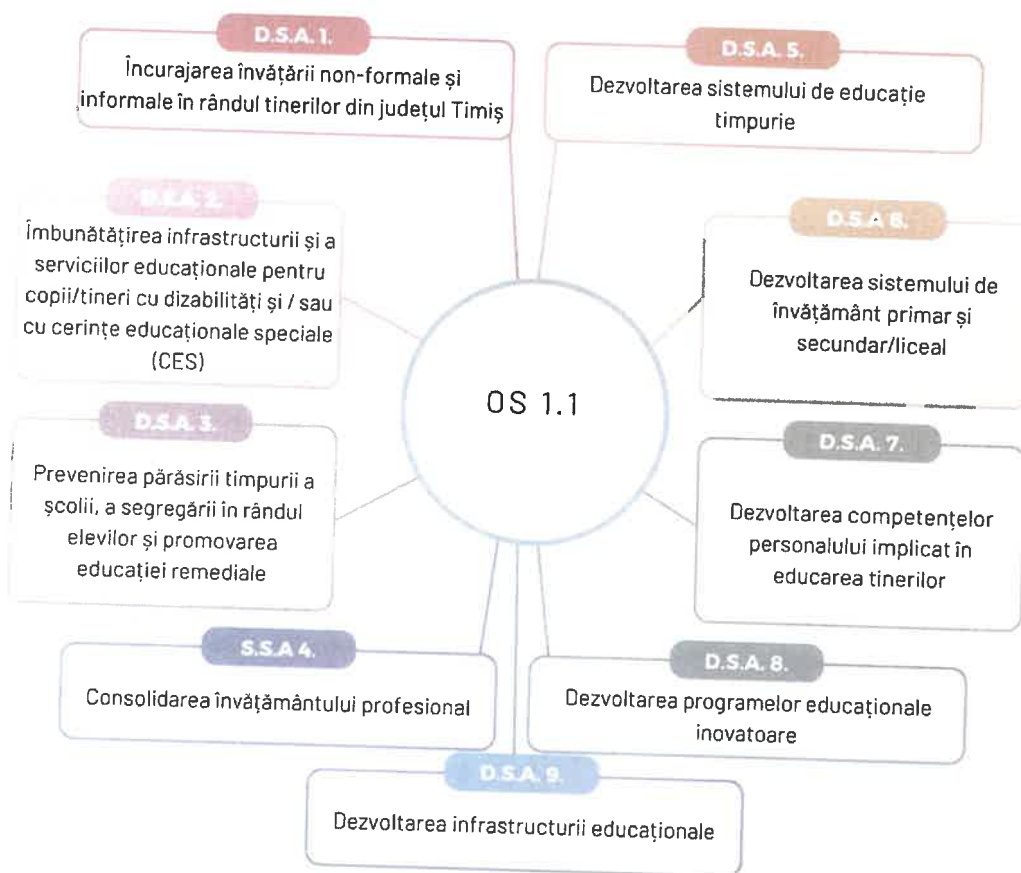

Figura nr. 64: Direcțiile strategice de acțiune ale OS 1.1

Sursa: Autorul

OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare - tinerii cu idei inovatoare reprezintă resurse cheie ce pot fi utilizate în dezvoltarea societății, motiv pentru care aceștia trebuie încurajați să participe la activități de cercetare, dezvoltare și inovare. Autoritățile publice trebuie să sprijine tinerii și să le creeze condițiile necesare astfel încât să își poată dezvolta activitatea de CDI.

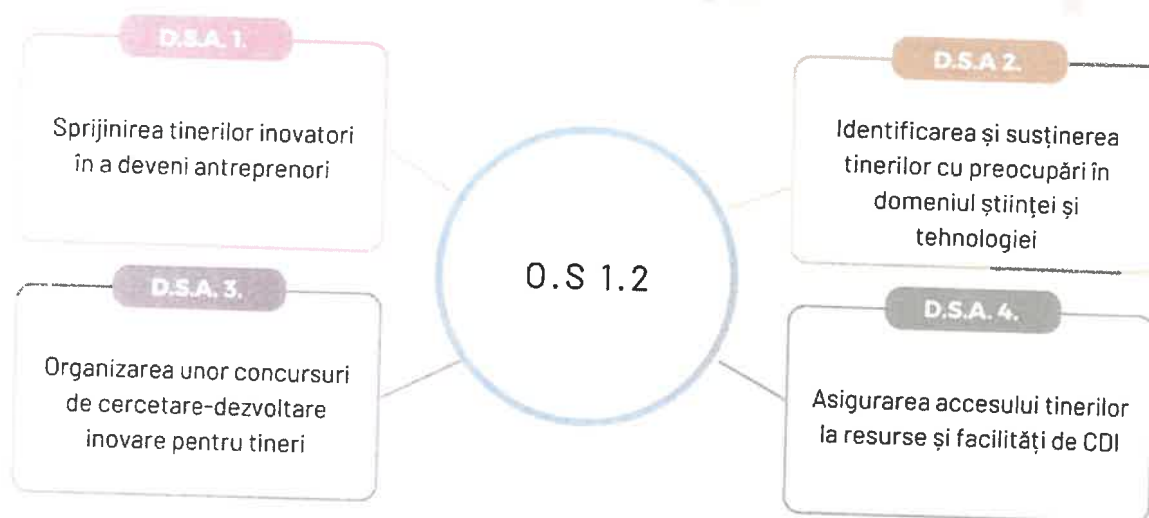

Figura nr. 65: Direcțiile strategice de acțiune ale OS 1.2

Sursa: Autorul

OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș - implicarea tinerilor în cultura nu numai că le oferă oportunități de dezvoltare personală și exprimare artistică, dar contribuie

și la promovarea diversității culturale și la îmbogățirea comunității prin aportul lor creativ. Este important ca societatea să ofere spații și resurse adecvate pentru implicarea tinerilor în cultura și să recunoască valoarea pe care aceștia o aduc în acest domeniu.

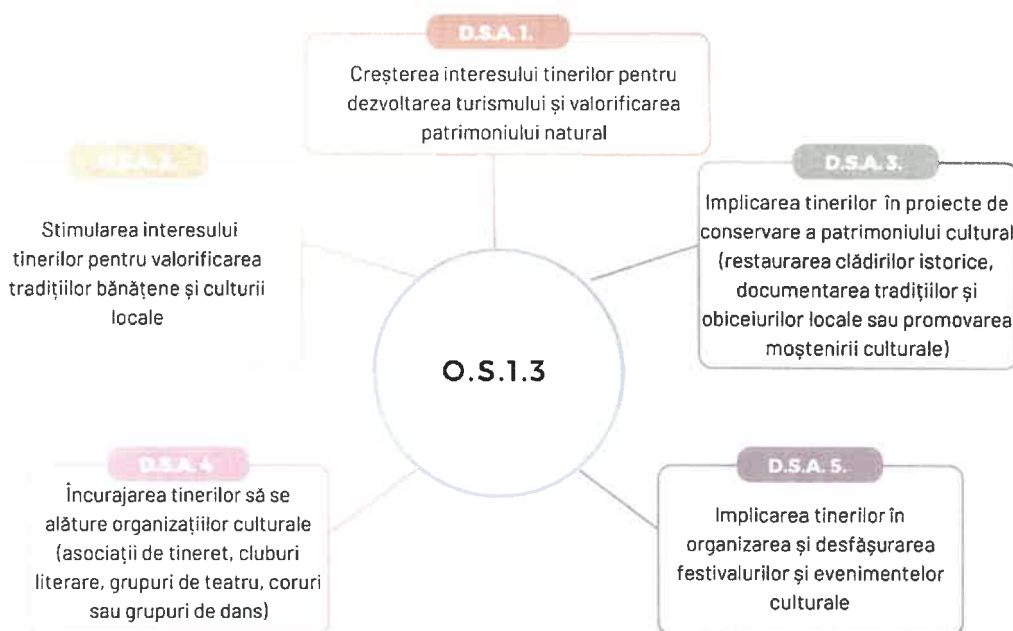

Figura nr. 66: Direcțiile strategice de acțiune ale OS. 1.2

Sursa: Autorul

OS 1.4. Dezvoltarea competențelor digitale ale tinerilor din județul Timiș – acest demers este esențial în condițiile în care întreaga omenire trece printr-un proces continuu de digitalizare. Competențele digitale îi ajută pe tineri să-și desfășoare activitățile zilnice, să se dezvolte personal și profesional și să fie mai pregătiți pentru cerințele pieței muncii.

Figura nr. 67: Direcțiile strategice de acțiune ale OS. 1.4

Sursa: Autorul

OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative – acest obiectiv este esențial întrucât vizează promovarea bunăstării și dezvoltării sănătoase a tinerilor. Serviciile de sănătate acordate tinerilor trebuie să fie: accesibile geografic, astfel încât tinerii să poată ajunge ușor la acestea, adaptate nevoilor specifice ale tinerilor, gratuite sau la costuri reduse, de înaltă calitate, oferind tratament și îngrijire adecvată într-un mediu sigur și respectuos.

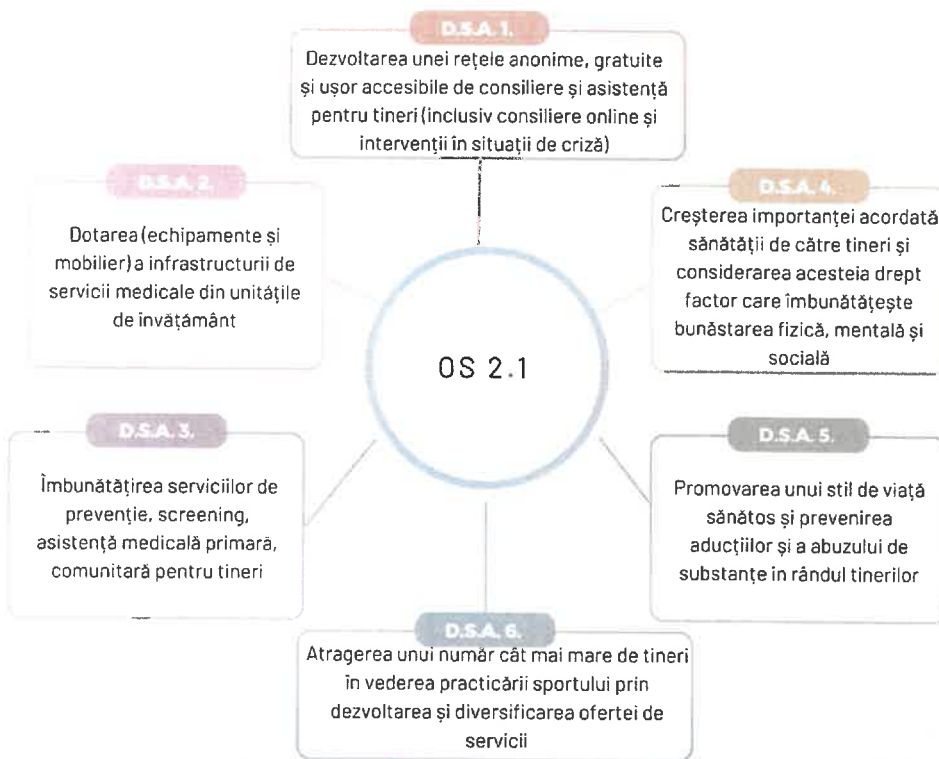

Figura nr. 68: Direcțiile strategice de acțiune ale OS. 2.1

Sursa: Autorul

OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă – participarea tinerilor în viața civică le oferă acestora oportunități de dezvoltare personală și învățare și contribuie la luarea deciziilor, la rezolvarea problemelor sociale și la promovarea schimbării pozitive. Participarea ar trebui să permită tuturor tinerilor să își exprime punctele de vedere, iar acestea ar trebui să fie luate în considerare în mod adecvat. Sarcina actorilor responsabili este aceea de a asigura diversitatea punctelor de vedere, prin crearea condițiilor necesare pentru ca tinerii cu dizabilități și cei cu mai puține oportunități să fie implicați în participare.

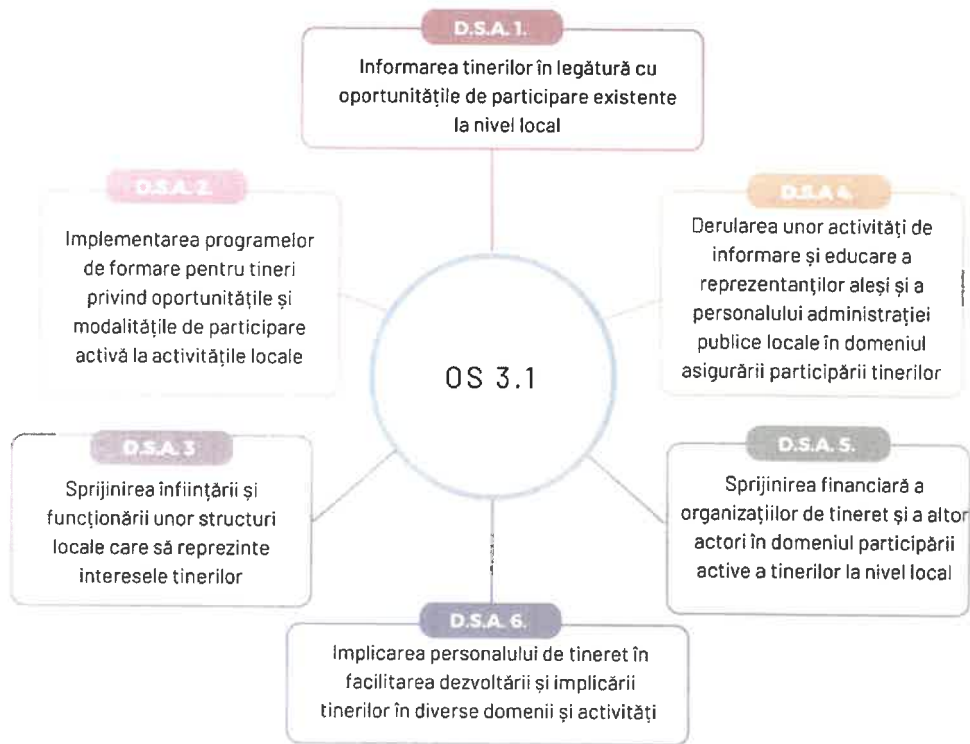

Figura nr. 69: Direcțiile de acțiune ale OS 3.1

Sursa: Autorul

OS 3.2. Creșterea implicării tinerilor în dezvoltarea durabilă - tinerii au un potențial uriaș de a aduce schimbări pozitive în societate, iar implicarea lor activă în procesul de dezvoltare durabilă poate aduce beneficii semnificative. Implicarea lor este esențială pentru a construi un viitor sustenabil și pentru a aborda provocările socio-economice și de mediu cu care se confruntă societatea.

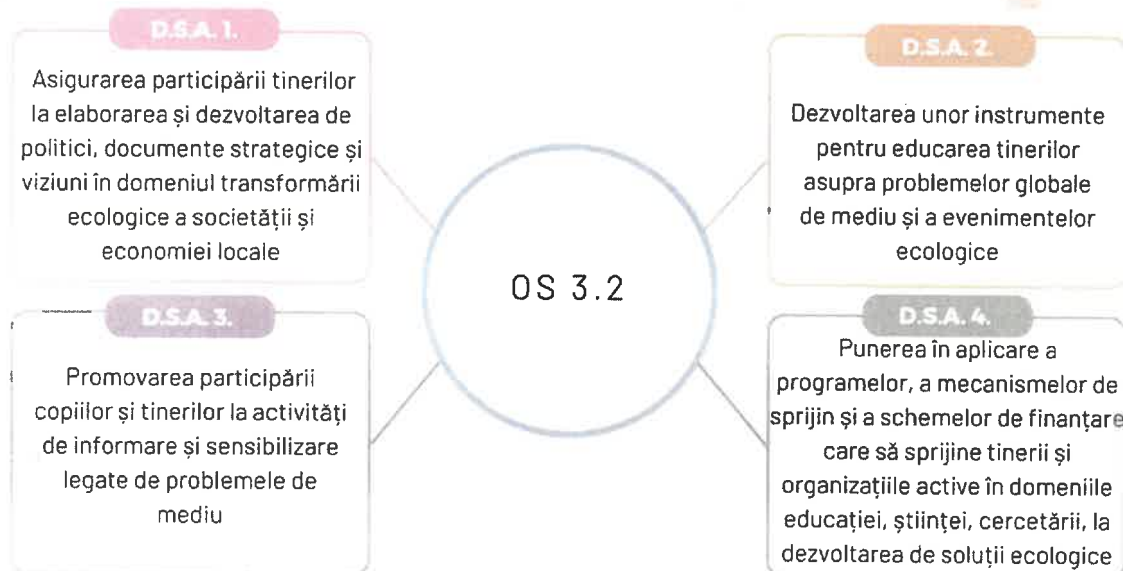

Figura nr. 70: Direcțiile de acțiune ale OS 3.2

Sursa: Autorul

OS. 4.1. Îmbunătățirea calității muncii tineretului - reprezintă un demers important care are menirea de a asigura tranziția de la școală la viața profesională și de a sprijini dezvoltarea personală și profesională a tinerilor.

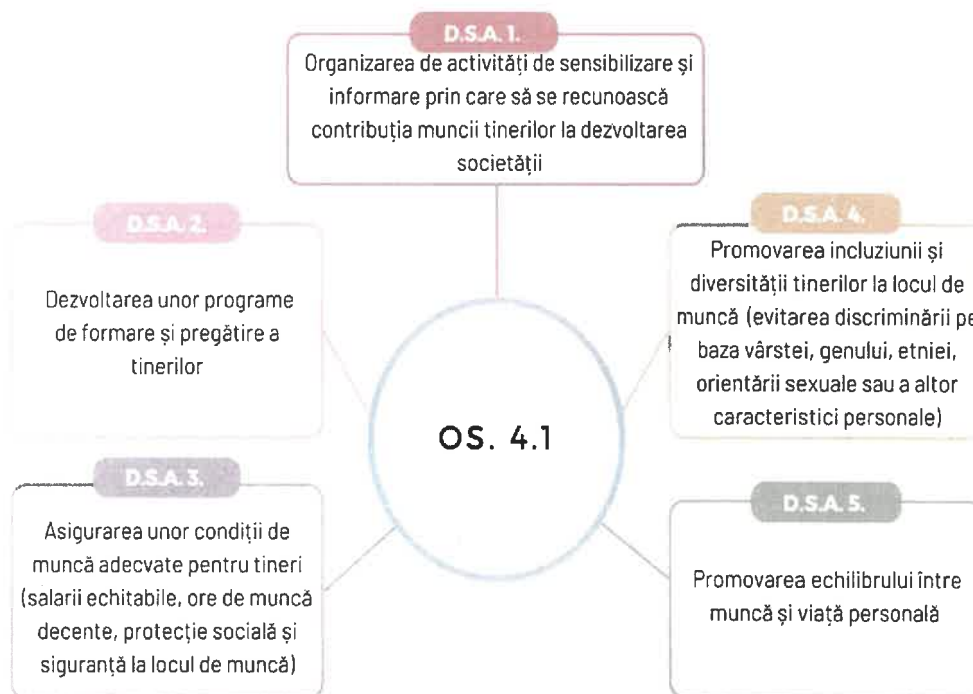

Figura nr. 71: Direcțiile de acțiune ale OS 4.1

Sursa: Autorul

OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș – prin intermediul acestui obiectiv se va asigura faptul că toți tinerii se vor simți valorizați, respectați și integrați în comunitate, indiferent de originea lor socială, etnică, religioasă, orientare sexuală sau statut economic.

Figura nr. 72: Direcțiile de acțiune ale OS 4.2

Sursa: Autorul

OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii – acest obiectiv contribuie la dezvoltarea economică și socială a județului și la creșterea calității vieții tinerilor. Sprijinirea tinerilor pentru a se integra pe piața muncii reprezintă un pas important care are menirea de a

asigura tranziția lor de la școală la viața profesională și pentru a le oferi oportunități de angajare și dezvoltare a carierei.

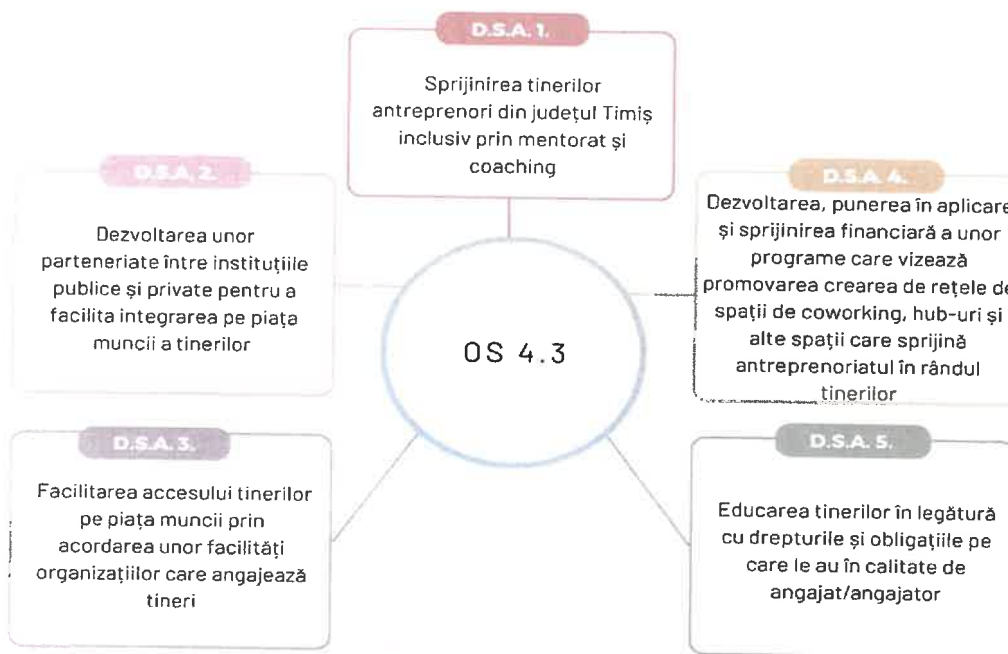
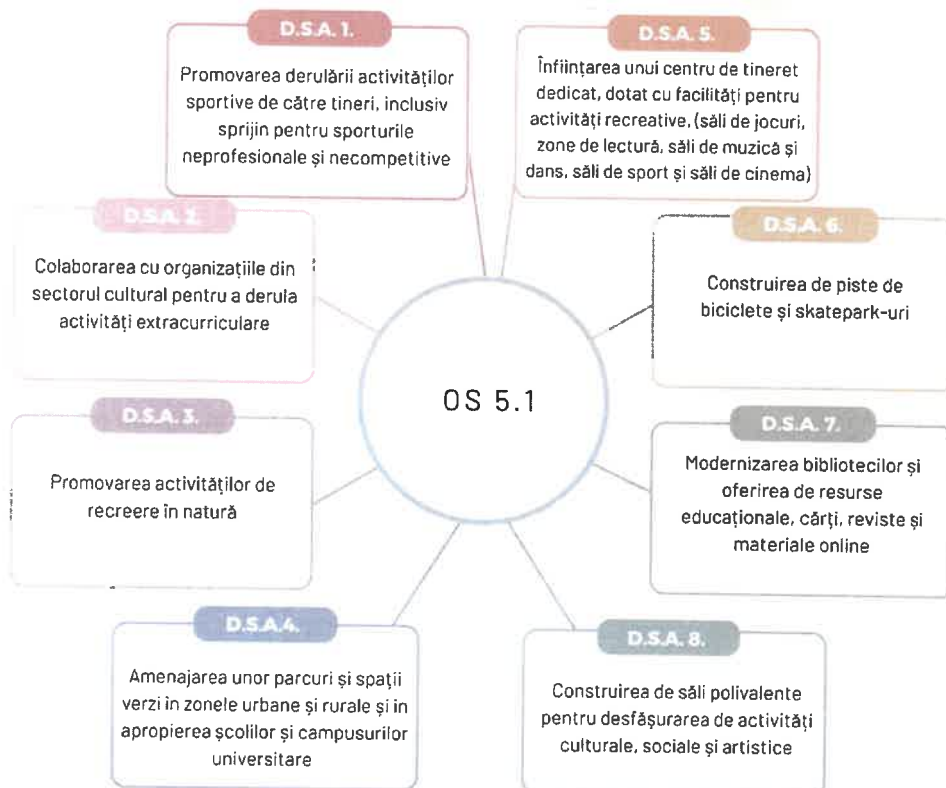

Figura nr. 73: Direcțiile de acțiune ale OS 4.3
Sursa: Autorul

OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere – acest obiectiv are rolul de a crea un mediu propice pentru dezvoltarea socială, culturală și fizică a tinerilor, promovând în același timp implicarea lor activă în comunitate.

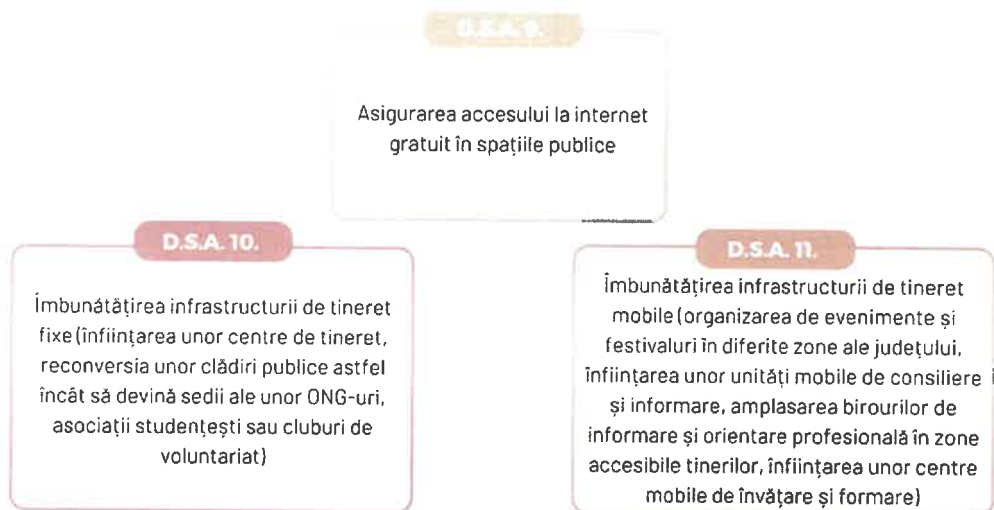

Figura nr. 74: Direcțiile de acțiune ale OS 5.1

Sursa: Autorul

OS 5.2. Creșterea participării tinerilor la activitățile de voluntariat - voluntariatul oferă oportunități de implicare activă, dezvoltare a abilităților și contribuție la rezolvarea problemelor comunitare, iar implicarea tinerilor în astfel de activități este importantă atât pentru dezvoltarea personală a acestora, cât și pentru societate în ansamblu.

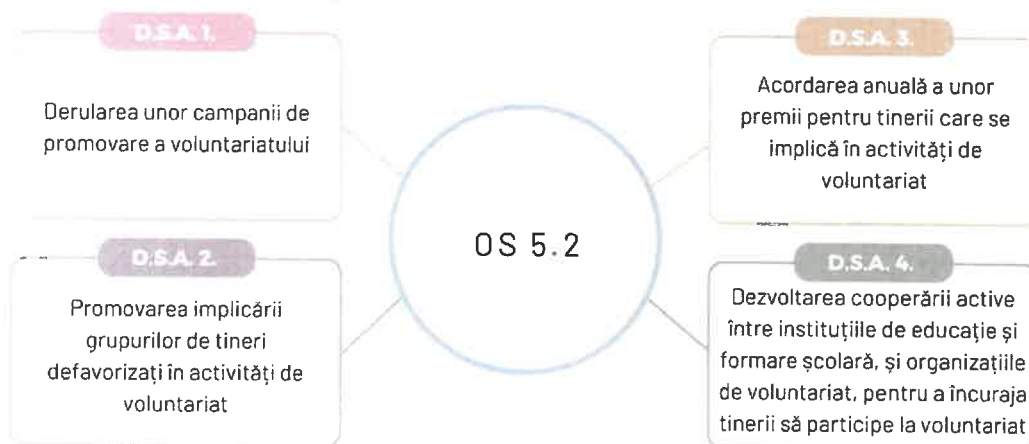

Figura nr. 75: Direcțiile de acțiune ale OS 5.2

Sursa: Autorul

4.3.Scenarii de dezvoltare a județului la nivelul tinerilor

Scenariile sunt instrumente utile pentru factorii de decizie, ajutându-i să înțeleagă problemele în mod clar și cuprinzător și să abordeze provocările și oportunitățile conexe. Un scenariu nu este o predicție a unei situații viitoare specifice, ci mai degrabă o descriere plauzibilă a ceea ce s-ar putea întâmpla sau ce evenimente și evoluții ar putea apărea.

Dezvoltarea sectorului de tineret al județului Timiș ia în considerare două scenarii, prezentate în paragrafele de mai jos. Primul scenariu este cel pesimist, în care nu se vor efectua intervenții notabile în ceea ce privește tineretul, iar al doilea este scenariul optimist, în care județul Timiș va beneficia de investiții majore în sectorul tineretului.

Scenariul 1 – scenariul pesimist

Tinerii din județul Timiș vor beneficia de condițiile actuale, fără a exista intervenții notabile în ceea ce privește investițiile publice.

În acest scenariu tinerii se vor confrunta cu:

LIPSA ACCESULUI LA O EDUCAȚIE DE CALITATE

Tinerii vor învăța în cadrul unui sistem educațional deficitar, care nu le oferă oportunități egale de învățare, școlile fiind subfinanțate, iar resursele insuficiente, ceea ce afectează calitatea educației. În consecință, lipsa unei educații de calitate limitează șansele tinerilor de a-și dezvolta abilitățile și cunoștințele necesare pentru a se integra în societate și piața muncii.

ȘOMAJ ȘI LIPSA OPORTUNITĂȚILOR DE ANGAJARE

Tinerii vor activa pe o piață a muncii dificilă, în care locurile de muncă vor fi puține și competitivitatea crescută. Lipsa oportunităților de angajare și creșterea șomajului conduc la excluderea tinerilor din viața economică și socială și îi condamnă să trăiască în sărăcie.

SĂRĂCIE ȘI INEGALITĂȚI SOCIALE

Tinerii reprezintă categoria socială predispusă să se confrunte cu inegalități sociale și economice. Lipsa accesului la resurse și oportunități limitează șansele de dezvoltare personală și profesională. Sărăcia și inegalitățile sociale afectează sănătatea și bunăstarea tinerilor.

LIPSA SUPORTULUI ȘI A SERVICIILOR DE SĂNĂTATE MENTALĂ

Tinerii se vor confrunta cu probleme de sănătate mentală, precum depresia, anxietatea și stresul și nu vor avea acces la servicii de sănătate mentală adecvate. Lipsa suportului și a intervențiilor potrivite agravează problemele de sănătate mentală, afectând în mod negativ dezvoltarea tinerilor și calitatea vieții lor.

EXCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI MARGINALIZARE

Tinerii se simt excluși și marginalizați în societate din cauza diferențelor de origine etnică, gen, orientare sexuală sau statut socio-economic. Prejudecățile și discriminarea le limitează accesul la oportunități și resurse, ceea ce duce la dezvoltarea unui sentiment de inutilitate și dezinteres față de comunitate și societate.

LIPSA IMPLICĂRII TINERILOR ÎN SOCIETATEA CIVILĂ

Tinerii nu vor fi motivați să se implice în problemele societății, astfel încât abilitățile acestora nu vor putea fi valorificate în beneficiul comunității locale. Tinerii reprezintă o sursă valoroasă de idei, energie și creativitate. Prin lipsa implicării lor în societatea civilă, comunitatea pierde oportunitatea de a beneficia de perspective și soluții inovatoare aduse de aceștia. Tinerii pot avea idei inovative și abordări noi asupra problemelor comunitare. Lipsa implicării tinerilor în societatea civilă poate conduce, de asemenea la marginalizarea și excluderea lor. Prin participarea activă în organizații, tinerii pot construi relații sociale și dezvolta abilități interpersonale. Lipsa acestor oportunități poate limita dezvoltarea lor personală și profesională și le poate adânci sentimentul de inutilitate sau de neapartenență la societate. Nu în ultimul rând lipsa implicării tinerilor poate conduce la elaborarea unor politici și programe care nu sunt adaptate la nevoile și aspirațiile tinerilor.

Scenariul 2 – scenariul optimist

Tinerii din județul Timiș vor valorifica oportunitățile apărute în urma investițiilor publice efectuate.

ACCES LA O EDUCAȚIE DE CALITATE

În acest scenariu tinerii din județul Timiș vor avea acces la o educație de calitate, care îi va pregăti pentru provocările lumii contemporane. Educația se va concentra în principal pe dezvoltarea abilităților de gândire critică, creativitate, rezolvarea de probleme și îmbunătățirea competențelor digitale, oferindu-le instrumentele necesare pentru a se adapta într-o lume în continuă schimbare.

Sistemul educațional va fi unul robust, care va oferi acces egal tuturor categoriilor de tineri la o educație de calitate. Școlile vor fi bine finanțate, bine dotate, iar cadrele didactice bine pregătite și motivate. Vor exista, de asemenea și programe de sprijin pentru tinerii defavorizați și pentru cei cu nevoi speciale, asigurând astfel accesul echitabil al tuturor.

ACCESUL PE PIAȚA MUNCII ȘI ANTREPRENORIATUL

În ceea ce privește accesul pe piața muncii și antreprenoriatul, tinerii vor putea activa pe o piață a muncii dinamică și plină de oportunități. Vor exista programe de pregătire și sprijin pentru a-i ajuta să-și dezvolte abilitățile și competențele necesare pentru a se integra cu succes în câmpul muncii. De asemenea, se vor încuraja inițiativele de antreprenoriat, tinerii fiind sprijiniți și încurajați să își înființeze propriile afaceri.

INCLUZIUNEA SOCIALĂ

Din punct de vedere al incluziunii sociale, tinerii vor fi încurajați să se implice în comunitate și să-și exprime opinia. Prin introducerea unor măsuri prin care se va viza egalitatea de șanse și combaterea discriminării se va asigura faptul că toți tinerii vor fi tratați cu respect. Tinerii vor beneficia de oportunități egale, indiferent de originea etnică, gen, orientare sexuală sau statut socio-economic. Discriminarea și prejudecățile vor fi combătute, iar tinerii defavorizați și marginalizați vor fi integrați în societate.

PARTICIPARE CIVICĂ ȘI IMPLICARE SOCIALĂ

Participare civică și implicare socială a tinerilor va crește, aceștia fiind încurajați constant să se implice activ în viața civică și să contribuie la dezvoltarea comunității. Vor fi create mecanisme și platforme care să faciliteze participarea tinerilor în procesele decizionale, care să le ofere un rol activ în definirea politicilor și inițiativelor care îi afectează.

SĂNĂTATEA ȘI BUNĂSTAREA TINERILOR

Sănătatea și bunăstarea tinerilor vor fi prioritare, astfel încât li se va asigura accesul la servicii de sănătate de calitate, inclusiv la servicii de sănătate mentală. Vor exista, de asemenea, programe de promovare a unui stil de viață sănătos și de prevenire a problemelor de sănătate și a adicțiilor.

PROGRAME DE DEZVOLTARE PERSONALĂ ȘI PROFESIONALĂ

În acest scenariu tinerii vor avea acces la programe de dezvoltare personală și profesională, inclusiv mentorat, coaching și formare continuă, astfel încât să fie ajutați să-și descopere și să-și valorifice abilitățile, să-și stabilească obiective și să-și construiască o carieră de succes.

VIAȚA CULTURALĂ

Viața culturală a tinerilor va fi îmbunătățită iar aceștia vor fi încurajați să participe și să se implice în domeniul artelor (teatru, muzică, dans, pictură, sculptură etc.). De asemenea, tinerii vor fi încurajați să se alăture organizațiilor culturale (asociații de tineret, cluburi literare, grupuri de teatru, coruri sau grupuri de dans). Aceste organizații vor oferi tinerilor oportunități de a se implica în activități culturale, de a participa la organizarea evenimentelor și de a colabora cu alți tineri pasionați de cultură.

4.4. Priorități de intervenție sectoriale în concordanță cu nevoile existente în teren

Formularea priorităților de intervenție sectoriale se bazează pe nevoile identificate în etapele de consultare publică. Pe modelul piramidei lui Abraham Maslow, nevoile specifice ale fiecărui grup sunt ierarhizate în continuare, fiind susținute de rezultatele chestionarului, de concluziile întâlnirilor organizate pe parcursul elaborării documentului strategic și de analiza efectuată.

În figura de mai jos sunt reprezentate nevoile resimțite de tinerii din județul Timiș.

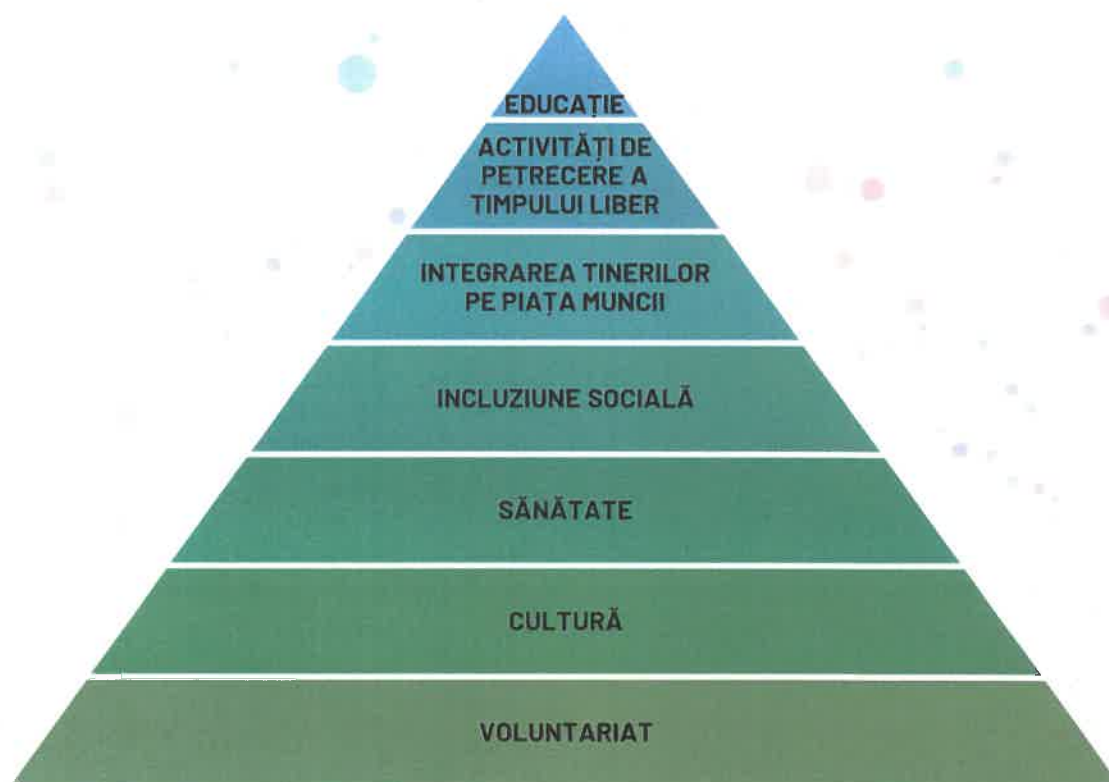

Figura nr. 76: Piramida nevoilor tinerilor din județul Timiș

Sursa: Autorul

Nevoile tinerilor sunt grupate în următoarele categorii:

- **voluntariat** – o mare parte a tinerilor și-au exprimat dorința pentru desfășurarea activităților de voluntariat, prin intermediul cărora pot contribui la bunăstarea societății;
- **cultură** – tinerii din județul Timiș își doresc să fie dezvoltată infrastructura culturală, prin investiții în săli de spectacole și spații culturale;
- **sănătate** – tinerii din județul Timiș își doresc creșterea accesibilității serviciilor de sănătate;
- **incluziune socială** – tinerii din județul Timiș și-au exprimat interesul pentru integrarea persoanelor cu dizabilități în societate, pentru îmbunătățirea educației și formării și susținerea elevilor din familii defavorizate și pentru sprijinirea financiară a tinerilor;
- **integrarea tinerilor pe piața muncii** – tinerii din județul Timiș își doresc să li se ofere posibilitatea efectuării unor stagii de practică și facilitarea accesului pe piața muncii;
- **activități de petrecere a timpului liber** – tinerii din județul Timiș își doresc dezvoltarea infrastructurii sportive prin crearea unei baze sportive și construirea de spații gratuite de recreere;

- **educație** - tinerii din județul Timiș își doresc digitalizarea școlilor, îmbunătățirea infrastructurii educaționale și creșterea accesului la educație.

Strategia de Tineret a Județului Timiș este realizată în acord cu nevoile tinerilor și are drept scop înlăturarea barierelor pe care tinerii le întâmpină și care îi împiedică să se dezvolte. În tabelul de mai jos este redată corelația dintre prioritățile de intervenție sectorială, problemele/nevoile identificate și acțiunile ce vor fi realizate.

Tabelul nr. 36: Corelarea priorităților de intervenție sectoriale cu problemele/nevoile identificate și cu acțiunile ce vor fi realizate

Prioritate de intervenție sectorială	Problema/nevoia identificată	Acțiune
Educație	<p>Infrastructură educațională învechită sau insuficientă</p> <p>Lipsa accesului la educație</p> <p>Lipsa accesului la consiliere în carieră</p> <p>Lipsa sprijinului acordat tinerilor cercetători</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea învățării non-formale și informale în rândul tinerilor din județul Timiș • Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copiii/tinerii cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES) • Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale • Consolidarea învățământului profesional • Dezvoltarea sistemului de educație timpurie • Dezvoltarea sistemului de învățământ primar și secundar/liceal • Dezvoltarea competențelor personalului implicat în educarea tinerilor • Dezvoltarea programelor educaționale inovatoare • Dezvoltarea infrastructurii educaționale • Susținerea înființării centrelor de educație și formare profesională inițială în vederea creșterii competențelor digitale ale tinerilor • Susținerea înființării centrelor de educație și formare profesională inițială, pentru adaptarea învățământului la transformarea digitală și securitatea cibernetică • Sprijinirea tinerilor inovatori în a deveni antreprenori • Identificarea și susținerea tinerilor cu preocupări în domeniul științei și tehnologiei
Incluziune socială	<p>Existența discriminării în școli</p> <p>Necesitatea tinerilor de a avea o locuință proprie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.) • Sprijinirea tinerilor în a avea acces la o locuință, prin acordarea de facilități, inclusiv fiscale • Dezvoltarea unor programe de dobândire/schimbare a competențelor necesare participării active a tinerilor pe piața muncii • Derularea unor campanii de sensibilizare a tinerilor cu privire la incluziune, egalitate și nediscriminare • Promovarea educației tinerilor în vederea respectării drepturilor omului, prin educație formală și non-formală

Prioritate de intervenție sectorială	Problema/nevoia identificată	Acțiune
		<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unor programe de incluziune socială, reducerea inegalităților și discriminării și sprijinirea tinerilor defavorizați și marginalizați
Cultura	<p>Insuficiența spațiilor culturale</p> <p>Majoritatea tinerilor din județul Timiș își doresc să se implice în activități culturale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea interesului tinerilor pentru dezvoltarea turismului și valorificarea patrimoniului natural • Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea tradițiilor bănățene și culturii locale • Implicarea tinerilor în proiecte de conservare a patrimoniului cultural (restaurarea clădirilor istorice, documentarea tradițiilor și obiceiurilor locale sau promovarea moștenirii culturale) • Încurajarea tinerilor să se alătore organizațiilor culturale (asociații de tineret, cluburi literare, grupuri de teatru, coruri sau grupuri de dans) • Implicarea tinerilor în organizarea și desfășurarea festivalurilor și evenimentelor culturale
Sănătate și bunăstare	<p>Lipsa accesului la serviciile medicale</p> <p>Lipsa accesului la consiliere psihologică gratuită</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unei rețele anonime, gratuite și ușor accesibile de consiliere și asistență pentru tineri (inclusiv consiliere online și intervenții în situații de criză) • Dotarea (echipamente și mobilier) a infrastructurii de servicii medicale din unitățile de învățământ • Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară, comunitară pentru tineri • Creșterea importanței acordată sănătății de către tineri și considerarea acesteia drept factor care îmbunătățește bunăstarea fizică, mentală și socială • Promovarea unui stil de viață sănătos și prevenirea aducțiilor și a abuzului de substanțe în rândul tinerilor • Atragerea unui număr cât mai mare de tineri în vederea practicării sportului prin dezvoltarea și diversificarea ofertei de servicii
Participare la societatea civilă	Lipsa implicării tinerilor în problemele societății	<ul style="list-style-type: none"> • Informarea tinerilor în legătură cu oportunitățile de participare existente la nivel local • Implementarea programelor de formare pentru tineri privind oportunitățile și modalitățile de participare activă la activitățile locale • Sprijinirea înființării și funcționării unor structuri locale care să reprezinte interesele tinerilor • Derularea unor activități de informare și educare a reprezentanților aleși și a personalului administrației publice locale în domeniul asigurării participării tinerilor • Sprijinirea financiară a organizațiilor de tineret și a altor actori în domeniul participării active a tinerilor la nivel local • Asigurarea participării tinerilor la elaborarea și dezvoltarea de politici, documente strategice și viziuni în domeniul transformării ecologice a societății și economiei locale • Dezvoltarea unor instrumente pentru educarea tinerilor asupra problemelor globale de mediu și a evenimentelor ecologice

Prioritate de intervenție sectorială	Problema/nevoia identificată	Acțiune
		<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea participării copiilor și tinerilor la activități de informare și sensibilizare legate de problemele de mediu • Punerea în aplicare a programelor, a mecanismelor de sprijin și a schemelor de finanțare care să sprijine tinerii și organizațiile active în domeniile educației, științei, cercetării, la dezvoltarea de soluții ecologice
Antreprenoriat și ocuparea forței de muncă	<p>Șomajul cauzat de insuficiența oportunităților de angajare</p> <p>Lipsa programelor de internship</p> <p>Nevoia de cursuri de formare profesională</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de activități de sensibilizare și informare prin care să se recunoască contribuția muncii tinerilor la dezvoltarea societății • Sprijinirea tinerilor antreprenori din județul Timiș inclusiv prin mentorat și coaching • Dezvoltarea unor parteneriate între instituțiile publice și private pentru a facilita integrarea pe piața muncii a tinerilor • Facilitarea accesului tinerilor pe piața muncii prin acordarea unor facilități organizațiilor care angajează tineri • Dezvoltarea, punerea în aplicare și sprijinirea financiară a unor programe care vizează promovarea crearea de rețele de spații de coworking, hub-uri și alte spații care sprijină antreprenoriatul în rândul tinerilor • Educarea tinerilor în legătură cu drepturile și obligațiile pe care le au în calitate de angajat/angajator
Activități de recreere	<p>Lipsa infrastructurii sportive</p> <p>Lipsa parcurilor pentru copii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea derulării activităților sportive de către tineri, inclusiv sprijin pentru sporturile neprofesionale și necompetitive • Colaborarea cu organizațiile din sectorul cultural pentru a derula activități extracurriculare • Promovarea activităților de recreere în natură
Activități de voluntariat	Majoritatea tinerilor din județul Timiș își doresc să se implice în activități de voluntariat	<ul style="list-style-type: none"> • Derularea unor campanii de promovare a voluntariatului • Promovarea implicării grupurilor de tineri defavorizați în activități de voluntariat • Promovarea recunoașterii competențelor și aptitudinilor dobândite de tineri prin voluntariat, de către educația formală și non-formală și piața muncii • Acordarea anuală a unor premii pentru tinerii care se implică în activități de voluntariat • Dezvoltarea cooperării active între instituțiile de educație și formare școlară, și organizațiile de voluntariat, pentru a încuraja tinerii să participe la voluntariat

Sursa: Autorul

5.1. Operaționalizarea Strategiei de Tineret a județului Timiș pentru perioada 2023-2027

Operaționalizarea unei strategii constă în transformarea obiectivelor strategice și a direcțiilor generale, în acțiuni specifice și măsurabile. Acest proces are în vedere identificarea resurselor necesare, stabilirea unor planuri de acțiune concrete și implementarea acestora.

Pentru ca Strategia de Tineret a județului Timiș să fie operațională, au fost parcurși o serie de pași, respectiv:

- elaborarea obiectivelor strategice, a obiectivelor specifice și a direcțiilor de acțiune;
- identificarea resurselor necesare atingerii obiectivelor;
- stabilirea planurilor de acțiune;
- monitorizarea și evaluarea progresului;
- comunicarea și implicarea părților interesate;
- adaptarea strategiei în funcție de context.

De asemenea, operaționalizarea Strategiei Tineret a județului Timiș presupune și:

- finanțarea activităților de tineret incluse în strategie;
- implementarea propriu-zisă a strategiei;
- monitorizarea și evaluarea strategiei.

Finanțarea proiectelor din sectorul tineretului va fi realizată în concordanță cu direcțiile, obiectivele și măsurile strategiei.

Implicarea activă a tinerilor poate deveni un instrument de dezvoltare locală, județeană și regională, fiind necesară o susținere adecvată din punct de vedere financiar. În ultimii ani fondurile alocate tineretului au fost reduse în comparație cu nevoile, astfel încât ponderea cheltuielilor pentru tineret în PIB a fost de aproximativ 0,01%. În consecință, pe lângă administrarea optimă a resurselor financiare deja existente, se impune și atragerea de noi fonduri, de preferat nerambursabile, pentru dezvoltarea sectorului tineretului la nivelul județului Timiș.

Finanțarea activităților de tineret se va realiza în conformitate cu următoarele principii:

- planificare și bugetare riguroasă: se vor stabili obiective clare și se vor identifica costurile asociate cu acestea, iar alocarea resurselor financiare se va realiza în mod responsabil și eficient, asigurând astfel un buget realist și sustenabil;
- susținerea inovației și creativității: tinerii vor fi încurajați să deruleze activități ce implică creativitatea sau inovația;
- colaborare și parteneriate: în derularea activităților de tineret se va urmări încheierea unor parteneriate cu organizații, instituții sau alte grupuri interesate de activitățile de tineret, astfel încât să se aducă resurse financiare suplimentare, dar și expertiză și sprijin în dezvoltarea și implementarea proiectelor;
- evaluarea impactului: activitățile de tineret vor fi evaluate periodic astfel încât să se realizeze justificarea finanțărilor și să se identifice oportunități de a obține susținere financiară suplimentară în viitor;

-
-
- accesibilitate și incluziune: finanțarea activităților de tineret va fi disponibilă pentru toți tinerii, indiferent de originea lor socială, etnică, economică sau de alte factori de discriminare, toți tinerii beneficiind de oportunități egale de finanțare.

Implementarea propriu-zisă a strategiei va urmări păstrarea direcțiilor strategice de acțiune în sensul îndeplinirii obiectivelor propuse și încadrării în reperele temporale propuse.

Pentru ca strategia să se implementeze cu succes se vor avea în vedere următoarele principii:

- aliniere: toate acțiunile și inițiativele vor fi aliniate cu obiectivele strategice și direcțiile stabilite;
- responsabilitate și autoritate: responsabilitățile și autoritatea vor fi clar atribuite;
- comunicare și implicare: strategia va fi comunicată în mod constant și transparent către toți cei implicați în elaborarea ei, dar și către cei asupra cărora acționează; se va asigura o comunicare bidirecțională, iar ideile și feedback-ul vor fi încurajate și luate în considerare;

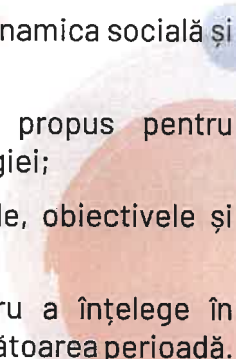
I. Monitorizarea presupune urmărirea atentă a manierei de realizare a activităților din cadrul Strategiei și a gradului în care sunt atinse rezultatele anticipate la nivel județean. Potențialele dificultăți apărute pe parcurs nu sunt insurmontabile, ele putând fi rezolvate printr-o acțiune consecventă și coerentă, printr-un cadru legislativ și instituțional adecvat conturat. Punerea în practică a direcțiilor strategice de acțiune propuse în cadrul Strategiei este imperios necesar să se fundamenteze pe identificarea unui număr cât mai mare de soluții și pe selectarea din rândul acestora exclusiv a celor favorabile depășirii situației existente.

În scopul măsurării eficienței Strategiei se va implementa un proces complex de monitorizare și evaluare a proiectelor, proces care se va realiza în acord cu scopul și metodele propuse în vederea implementării obiectivelor direcționate spre susținerea și consolidarea poziției strategice a tineretului în general, ca politică publică în procesul decizional al UE.

Procesul de monitorizare și de evaluare va fi realizat prin respectarea următoarelor principii:

- principiul responsabilității: presupune responsabilitatea subiecților Strategiei de a prezenta informații calitative, conform criteriilor solicitate de raportare;
- principiul transparenței: impune asigurarea transparenței activităților;
- principiul eficienței: implică utilizarea multiplelor surse de informare și metode de estimare în scopul evidențierii rezultatelor pozitive și negative, al asigurării unei evaluări imparțiale a impactului acțiunilor întreprinse.

Pentru ca Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 devină operațională se recomandă următoarele:

- actualizări ale strategiei în funcție de rezultatele implementării și de dinamica socială și economică;
 - implementarea corespunzătoare a sistemului de monitorizare propus pentru identificarea gradului de realizare a măsurilor propuse în cadrul strategiei;
 - finanțarea proiectelor din domeniul tineretului în acord cu direcțiile, obiectivele și acțiunile strategiei;
 - cercetarea periodică a realităților din domeniul tineretului pentru a înțelege în profunzime tinerii și pentru a putea prezice evoluția acestora în următoarea perioadă.
-

5.1.1. Lista proiectelor prioritare

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
1.	Campanii pentru promovarea unui mod de viață sănătos	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 4. Creșterea importanței acordată sănătății de către tineri și considerarea acestuia drept factor care îmbunătățește bunăstarea fizică, mentală și socială	UAT Județul Timiș
2.	Specializarea continuă pentru persoanele care lucrează în serviciile sociale dedicate copiilor la nivel local și județean		2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 7. Dezvoltarea competențelor personalului implicat în educarea tinerilor	UAT Județul Timiș
3.	Program de modernizare, dotare, construire cămine culturale în județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș.	D.S.A. 2. Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea tradițiilor bănațene și culturii locale	UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
4.	Centru pentru încurajarea activității meșterilor populari și transmiterea cunoștințelor lor și tradițiilor către tineret	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 2. Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea tradițiilor bănațene și culturii locale	UAT Jud. Timiș
5.	Dezvoltarea / preluarea festivalurilor care promovează cultura bănațeană	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare)	UAT Jud. Timiș
6.	Dezvoltarea / preluarea festivalurilor	Idee	2023-2027	conform documentației	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ	Fonduri europene, fonduri	OGD 5. Facilitarea accesului	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii	D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii	UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică judeteană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	care promovează multiculturalitatea			tehnico-economice	CREATIV ȘI ATRACTIV	guvernamentale, buget local după caz	tinerilor la activitățile extracurriculare.	necesare desfășurării unor activități de recreere	de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare)	

5.2 . Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei

Pentru ca o strategie să poată genera o dezvoltare sustenabilă este necesar să se construiască un cadru de asigurare a atingerii rezultatelor dorite și de asumare a răspunderii pentru rezultatele obținute, procese ce implică monitorizarea și evaluarea implementării strategiei, dar și raportarea cu privire la stadiul implementării acestora. Modalitatea de implementare a unei strategii trebuie să fie formulată într-un mod aplicabil, adică, transpusă în Obiective strategice, respectiv Indicatori. În scopul estimării măsurii în care obiectivele strategice au fost îndeplinite, în cadrul capitolului prezent a fost conceput un sistem integrat de indicatori, pe baza cărora se poate proceda la autoevaluarea continuă a acțiunilor și la creșterea eficienței.

Monitorizarea este un instrument al planificării strategice și constă în evaluarea modalității și a modului în care sunt aplicate prioritățile de dezvoltare de la nivelul Strategiei prin intermediul proiectelor planificate, rezultatelor intermediare și finale obținute ca urmare a implementării acestora, precum și identificarea riscurilor care apar în implementarea Strategiei. Scopul este de îmbunătățire a eficienței și ajustare a Strategiei, în cazul în care nu se ating obiectivele, prioritățile de dezvoltare și direcțiile de acțiune stabilite.

Evaluarea este un alt instrument de planificare strategică prin care se apreciază dacă obiectivul/scopul inițial a fost atins în perioada de implementare, în intervalul de timp și de buget alocat.

Întrucât Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 propune un portofoliu extins de proiecte și stabilește obiective strategice pentru dezvoltarea durabilă a sectorului de tineret al județului în perioada 2021-2027, este esențial să se monitorizeze și să se evalueze progresul în implementarea acestora. În acest scop, se propune înființarea unei **Comisii de Monitorizare și Evaluare** la nivelul Consiliului Județean Timiș.

Astfel, monitorizarea și evaluarea Strategiei va fi realizată de către Comisia de Monitorizare și Evaluare, înființată la nivelul CJ Timiș, acesta având posibilitatea de a implica parteneri sau actori cheie din regiune, care să participe la procesul de colectare a informațiilor și rezultatelor, putând fi de asemenea consultați și în vederea validării constatrilor.

Se recomandă ca în funcționarea și organizarea Comisiei de Monitorizare și Evaluare să fie implicat, în ceea ce privește rolul și responsabilitățile de evaluare și monitorizare, personalul din cadrul Consiliului Județean Timiș care are atribuții și responsabilități în domeniile analizate în cadrul Strategiei. Sarcinile generale propuse pentru Comisia de Monitorizare și Evaluare constau în:

- analiza periodică a progresului înregistrat privind atingerea obiectivelor generale/specifice ale Strategiei;
- formularea de propuneri pentru revizuirea Strategiei, dacă este cazul (ex: modificări de direcții de acțiune etc);
- întocmirea periodică de rapoarte de monitorizare ale Strategiei;
- evaluarea periodică a implementării Strategiei, pe baza indicatorilor propuși, precum și monitorizarea activităților curente de implementare a proiectelor.

Se propune efectuarea a două evaluări, respectiv:

- **evaluare intermediară, în anul în 2025** - pe baza informațiilor generate de sistemul de monitorizare, procesul de evaluare se va concentra pe evaluarea progresului și identificarea aspectelor cheie pentru a continua implementarea strategiei conform planului. Această evaluare se va concentra pe procese și va genera învățăminte care pot fi încorporate în programarea operațională a anilor următori;
- **evaluarea finală** - acesta va fi efectuată odată cu încheierea perioadei de implementare a strategiei și va permite o evaluare a implementării și analizarea principalelor rezultate generate.

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei se va efectua folosind un sistem unic bazat pe indicatori calitativi și cantitativi. Sistemul propus apropie indicatorii destinați unui proces de evaluare și monitorizare a dezvoltării la nivel global, de situația concretă a județului Timiș, precum și de potențialul și aspirațiile de dezvoltare ale actorilor locali în ceea ce privește situația tineretului.

Obiectivele Strategiei vor fi analizate prin intermediul indicatorilor de monitorizare identificați și formulați în subcapitolul curent, precum și prin sursele de culegere a datelor relevante, care permit aprecierea gradului de implementare a Strategiei. Indicatorii au fost grupați conform obiectivelor determinate în cadrul Strategiei, fiecăruia revenindu-i o serie de indicatori de rezultat.

Tabelul nr. 37: Indicatorii de rezultat ai obiectivelor determinate în cadrul Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2021-2027

Obiectiv General de Dezvoltare	Obiectiv Strategic	Indicator de rezultat
OSG.1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	<p>Evenimente desfășurate (nr.)</p> <p>Certificări dobândite în timpul învățării informale sau non-formale (nr.)</p> <p>Infrastructura educațională pentru copiii/tineri cu dizabilități și /sau cu cerințe educaționale speciale (CES) nou creată (nr.)</p> <p>Servicii Infrastructura educaționale pentru copiii/tineri cu dizabilități și /sau cu cerințe educaționale speciale (CES) nou creată (nr.)</p> <p>Rata abandonului școlar (%)</p> <p>Activități derulate pentru prevenirea abandonului școlar (nr.)</p> <p>Rata de angajare a absolvenților învățământului profesional (%)</p> <p>Tinerii înscriși în învățământul profesional (nr.)</p> <p>Rata de satisfacție a absolvenților învățământului profesional (%)</p> <p>Rata de participare la programele de educație timpurie (%)</p> <p>Rata de participare la programele de învățământ primar și secundar/liceal (%)</p> <p>Rata medie de promovabilitate a examenelor (%)</p> <p>Certificări obținute în urma desfășurării cursurilor (nr.)</p> <p>Cursuri derulate (nr.)</p> <p>Cadre didactice cu competențe pedagogice îmbunătățite (nr.)</p> <p>Tineri implicați în programele inovatoare dezvoltate (nr.)</p> <p>Activități extrașcolare dedicate creativității și atitudinii inovative (nr.)</p> <p>Unități de învățământ reabilite (nr.)</p> <p>Săli de sport construite/reabilite (nr.)</p> <p>Unități de învățământ dotate cu echipamente IT (nr.)</p> <p>Laboratoare școlare înființate (nr.)</p>
	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	<p>Evenimente realizate (nr.)</p> <p>Tineri sprijiniți în a deveni antreprenori (nr.)</p> <p>Tineri identificați (nr.)</p> <p>Concursuri organizate (nr.)</p> <p>Premii acordate (nr.)</p> <p>Tineri participanți (nr.)</p>

Obiectiv General de Dezvoltare	Obiectiv Strategic	Indicator de rezultat
		<p>Resurse CDI alocate tinerilor Facilități CDI disponibile tinerilor</p> <p>Tineri implicați în turism (nr.) Evenimente desfășurate pentru promovarea tradițiilor în rândul tinerilor (nr.) Tineri participanți în cadrul evenimentelor (nr.) Tineri implicați în proiecte de conservare a patrimoniului cultural (nr.) Proiecte de conservare a patrimoniului natural (nr.) Tineri care s-au alăturat asociațiilor de tineret (nr.) Tineri care s-au alăturat cluburilor literare (nr.) Tineri care s-au alăturat grupurilor de teatru (nr.) Tineri care s-au alăturat corurilor (nr.) Tineri care s-au alăturat grupurilor de dans (nr.) Evenimente culturale organizate cu participarea tinerilor (nr.) Tineri implicați în organizarea și desfășurarea festivalurilor și evenimentelor culturale (nr.) Activități culturale și festivaluri organizate (nr.)</p>
	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș	<p>Centre educație și formare profesională inițială înființate în vederea creșterii competențelor digitale ale tinerilor (nr.) Tineri participanți în cadrul cursurilor Tineri cu competențe digitale de nivel începător (%) Tineri cu competențe digitale de nivel mediu (%) Tineri cu competențe digitale de nivel avansat (%) Centre educație și formare profesională inițială înființate pentru adaptarea învățământului la transformarea digitală și securitatea cibernetică (nr.) Tineri participanți în cadrul cursurilor</p>
OSG.2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	<p>Cabinete medicale școlare modernizate (nr.) Tinerii deserviți de cabinetele medicale școlare modernizate (nr.) Echipamente medicale achiziționate (nr.) Mobilier medical achiziționat (nr.) Evenimente organizate (nr.) Tineri participanți (nr.) Campanii de conștientizare organizate (nr.)</p>
OSG.3. Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	<p>Campanii de informare a tinerilor în legătură cu oportunitățile de participare existente la nivel local (nr.) Tineri participanți (nr.) Programe de formare derulate (nr.) Evenimente organizate (nr.) Structuri locale înființate (nr.) Tineri deserviți de structurile locale înființate (nr.) Activități informare și educare a reprezentanților aleși și a personalului administrației publice locale în domeniul asigurării participării tinerilor derulate (nr.) Participanți în cadrul activităților de informare și educare în domeniul asigurării participării tinerilor (nr.) Sume alocate organizațiilor de tineret (lei) Organizații de tineret sprijinite financiar (nr.) Personal de tineret implicat (nr.) Tinerii sprijiniți prin implicare personalului de tineret (nr.)</p>
	3.2. Creșterea implicării tinerilor în dezvoltarea durabilă	<p>Evenimente/campanii de informare a tinerilor în legătură cu elaborarea și dezvoltarea unor politici/ documente strategice (nr.) Tineri implicați în elaborarea și dezvoltarea de politici, documente strategice și viziuni în domeniul transformării ecologice a societății și economiei locale (nr.)</p>

Obiectiv General de Dezvoltare	Obiectiv Strategic	Indicator de rezultat
		Instrumente dezvoltate pentru educarea tinerilor asupra problemelor globale de mediu și a evenimentelor ecologice (nr.) Evenimente organizate pentru participarea copiilor și tinerilor la activități de informare și sensibilizare legate de problemele de mediu (nr.) Programe, mecanisme de sprijin și scheme de finanțare implementate Tineri beneficiari ai programelor, mecanismelor de sprijin și schemelor de finanțare Organizații de tineret beneficiare ale programelor, mecanismelor de sprijin și schemelor de finanțare
OSG.4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS. 4.1. Îmbunătățirea calității muncii tineretului	Evenimente organizate în vederea recunoașterii contribuției muncii tinerilor la dezvoltarea societății (nr.) Tineri implicați în cadrul evenimentelor (nr.) Programe de formare și pregătire a tinerilor dezvoltate (nr.) Tineri instruiți (nr.) Acțiuni de protecție a tinerilor la locul de muncă (nr.) Acțiuni de incluziune a tinerilor la locul de muncă (nr.) Campanii de promovare a echilibrului între muncă și viață personală desfășurate (nr.)
	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	Programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc dezvoltate (nr.) Tinerii aflați în situații de risc sprijiniți (nr.) Tineri beneficiari (nr.) Sume alocate tinerilor în vederea asigurării unei locuințe (lei) Programe de dobândire/schimbare a competențelor dezvoltate (nr.) Tineri implicați (nr.) Certificări obținute (nr.) Campanii de sensibilizare a tinerilor cu privire la incluziune, egalitate și nediscriminare derulate (nr.) Tineri participanți în cadrul campaniilor de sensibilizare a tinerilor cu privire la incluziune, egalitate și nediscriminare derulate (nr.) Tineri instruiți în ceea ce privește drepturile omului Evenimente desfășurate pentru promovarea drepturilor omului în rândul tinerilor (nr.) Programe de incluziune socială, reducerea inegalităților și discriminării dezvoltate (nr.) Tineri beneficiari ai programelor de incluziune socială, reducere a inegalităților și discriminării (nr.)
	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	Evenimente organizate pentru sprijinirea tinerilor (nr.) Tineri sprijiniți (nr.) Tineri care au devenit antreprenori (nr.) Parteneriate dezvoltate (nr.) Rata de ocupare a forței de muncă tinere (%) Tineri beneficiari ai parteneriatelor (nr.) Instituții publice implicate în parteneriate (nr.) Entități private implicate în parteneriate (nr.) Facilități acordate organizațiilor (nr.) Organizații care au beneficiat de facilități (nr.) Tineri inserați pe piața muncii (nr.) Spații de coworking pentru tineri create (nr.) Hub-uri pentru tineri create (nr.) Alte spații care sprijină antreprenoriatul în rândul tinerilor create (nr.)

Obiectiv General de Dezvoltare	Obiectiv Strategic	Indicator de rezultat
		<p>Evenimente dedicate tinerilor în legătură cu drepturile și obligațiile pe care le au în calitate de angajat/angajator organizate (nr.)</p> <p>Tineri participanți în cadrul evenimentelor (nr.)</p>
<p>OSG.5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare</p>	<p>OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere</p>	<p>Activități sportive organizate (nr.)</p> <p>Campanii de promovare a activităților sportive (nr.)</p> <p>Tineri participanți în cadrul activităților sportive</p> <p>Organizații din sectorul cultural implicate în derularea unor activități extracurriculare (nr.)</p> <p>Tineri participanți în cadrul activităților extracurriculare</p> <p>Activități extracurriculare derulate</p> <p>Evenimente de promovare a activităților de recreere în natură (nr.)</p> <p>Facilități de recreere în natură create (nr.)</p> <p>Parcuri amenajate în zonele rurale (nr.)</p> <p>Parcuri amenajate în zonele urbane (nr.)</p> <p>Tineri deserviți de parcurile înființate (nr.)</p> <p>Spații verzi amenajate în zonele rurale (nr.)</p> <p>Spații verzi amenajate în zonele urbane (nr.)</p> <p>Tineri deserviți de spațiile verzi înființate (nr.)</p> <p>Parcuri amenajate apropierea școlilor (nr.)</p> <p>Spații verzi amenajate în apropierea campusurilor universitare (nr.)</p> <p>Tinerii deserviți de centrul de tineret înființat (nr.)</p> <p>Facilități/activități oferite de centru (nr.)</p> <p>Lungime pistă de biciclete construită (km.)</p> <p>Facilități oferite de skatepark-uri (nr.)</p> <p>Skatepark-uri înființate</p> <p>Biblioteci modernizate (nr.)</p> <p>Resurse educaționale disponibile online (nr.)</p> <p>Tineri care accesează resursele educaționale online (nr.)</p> <p>Săli polivalente construite (nr.)</p> <p>Tineri deserviți de sălile polivalente construite (nr.)</p> <p>Zone în care există internet gratuit (nr.)</p> <p>Viteza internetului gratuit (Mbps)</p> <p>Infrastructură de tineret fixă construită (nr.)</p> <p>Infrastructură de tineret fixă modernizată</p> <p>Tinerii beneficiari ai infrastructurii de tineret fixă construită/modernizată (nr.)</p> <p>Infrastructură de tineret mobilă construită (nr.)</p> <p>Tinerii beneficiari ai infrastructurii de tineret mobile construite (nr.)</p> <p>Evenimente de promovare a voluntariatului desfășurate (nr.)</p> <p>Tineri implicați în evenimentele de promovare a voluntariatului (nr.)</p> <p>Tineri defavorizați implicați în activități de voluntariat (nr.)</p> <p>Premii acordate tinerilor pentru activitățile de voluntariat (nr.)</p> <p>Parteneriate încheiate între instituțiile de educație și formare școlară, și organizațiile de voluntariat (nr.)</p> <p>Tineri implicați în activități de voluntariat (nr.)</p>

Sursa: Autorul

CONCLUZII

Ca urmare a elaborării documentului strategic, concluzionăm cu câteva linii directoare generale care caracterizează documentul rezultat.

Astfel, Strategia de Tineret a județului Timiș pentru perioada 2023-2027:

- Pune accent pe dezvoltarea și îmbunătățirea oportunităților educaționale și profesionale pentru tineri;
- Încurajează participarea civică, prin implicarea tinerilor în deciziile comunității; Aceasta implică facilitarea accesului la informații și resurse, promovarea dialogului și participarea la procesele decizionale, precum și sprijinirea inițiativelor de voluntariat și implicare socială;
- Acordă atenție sănătății și bunăstării tinerilor, abordând aspecte precum sănătatea mentală, sănătatea fizică, prevenirea comportamentelor de risc și accesul la servicii de sănătate adecvate;
- Promovează diversitatea și incluziunea, asigurându-se că toți tinerii, indiferent de originea etnică, gen, orientare sexuală, religie sau statut socio-economic, beneficiază de oportunități egale și sunt incluși în activități și decizii relevante pentru ei.
- Abordează problematica monitorizării progresului, prin propunerea unor măsuri de evaluare a strategiei și ajustarea acesteia în funcție de rezultatele obținute și de schimbările contextului, esențiale pentru asigurarea eficienței și relevanței strategiei pe termen lung
- Implică componente de sprijinire a antreprenoriatului și ocupării forței de muncă;

Strategia de Tineret a județului Timiș pentru perioada 2023-2027 se constituie ca rezultatul realizării unui efort colectiv și al unei viziuni comune asupra sprijinirii și dezvoltării tinerilor din comunitatea timișoreană.

Reiterăm importanța abordării provocărilor care urmează, respectiv provocarea de a transforma viziunea de dezvoltare în realitate și provocarea de a operaționaliza proiectele propuse, următorii pași importanți constând în consolidarea procesului de monitorizare și evaluare, prin colectarea și analiza de date relevante pentru a evalua impactul strategiei și a face ajustări în consecință. Totodată, este importantă consolidarea parteneriatelor și implicarea tinerilor, prin dezvoltarea și continuarea parteneriatelor puternice cu instituții de învățământ, organizații non-guvernamentale și sectorul privat pentru a îmbunătăți oportunitățile tinerilor.

În procesul de elaborare a Strategiei, s-au făcut remarcate angajamentul și potențialul tinerilor timișoreni, dovedindu-se atât prin analiza documentelor strategice cât și prin consultările realizate faptul că este tinerii timișoreni sunt orientați către o mentalitate antreprenorială și sunt interesați să se implice în proiecte și inițiative inovatoare.

Concluzionând, Județul Timiș este un județ dezvoltat, dinamic și divers, iar tinerii săi aduc o varietate de experiențe și perspective în cadrul comunității.

BIBLIOGRAFIE

SURSE PRIMARE

1. Institutul Național de Statistică, *TEMPO ONLINE*, date disponibile la adresa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
2. Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la <https://www.cjtimis.ro/>
3. Legislație românească, date disponibile la adresa: <https://www.ilegis.ro/>

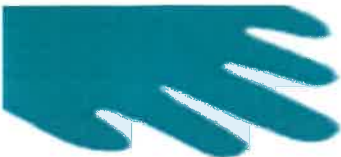

SURSE SECUNDARE

1. Acord de Parteneriat -România, disponibil la adresa <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/a98dd335c7aa337c8c780fe771596a32.pdf>
2. ADR Vest, Programul Regional al Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027, disponibil la adresa https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2021/04/POR-Vest-2021-2027_Draft-2_16.04.2021.pdf
3. Agenția de Dezvoltare Regională Vest, Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Vest 2021- 2027, informații disponibile la: <https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2021/01/Strategia-Regionala-de-Specializare-Inteligenta-a-Regiunii-Vest-2021-2027-RIS3-.pdf>
4. Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș, informații disponibile la: <http://www.timis.anofm.ro/stapo/statistica102018.pdf>
5. Agenția Națională Antidrog, informații disponibile la: <https://data.gov.ro/dataset/date-statistice-privind-situatia-drogurilor-in-romania-2022>
6. Asociația Lindenfeld, informații disponibile la: <https://www.ajungemmari.ro/>
7. Capitala Tineretului din România, disponibil la adresa <https://capitalatineretului.ro/>
8. Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș, informații disponibile la: <https://cecart.ro/wp-content/uploads/2023/05/raport-activitate-CECART-2022.pdf>
9. Comisia Europeană, Eurobarometru Flash 502 Tineretul și democrația în Anul european al tineretului, disponibil la adresa file:///D:/Downloads/fl_502_fact_RO_ro.pdf
10. Comisia Europeană, informații disponibile la: <https://culture.ec.europa.eu/policies/culture-in-cities-and-regions/european-capitals-of-culture>
11. Comisia Europeană , Politica de coeziune, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/faq/#1
12. Comisia Europeană, Raportul privind expunerea copiilor la publicitatea alimentelor bogate în grăsimi, sare sau zahăr <https://raportuldegarda.ro/ce-spun-studiile-impact-obiceiuri-nesanatoase-copii/>
13. Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la: <https://www.cjtimis.ro/judetul-timis/prezentarea-judetului/>
14. Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la: <https://bugetareparticipativa.cjtimis.ro/index.php>
15. Consiliul Județean Timiș, informații disponibile la:
16. <https://bugetareparticipativa.cjtimis.ro/proiect.php?pld=12>

-
17. Consiliul Județean Timiș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, informații disponibile la: <http://www.dgaspctm.ro/public/pages/proiecte>
 18. Consiliul Tineretului din România, Rezoluția Tinerilor 2020-2027: Viitorul începe astăzi, disponibil la adresa <https://ctr.ro/rezolutia-tinerilor-2020-2027-viitorul-incepe-astazi/>
 19. Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, informații disponibile la: <https://socialtm.ro/proiecte/pro-freidorf-incluziune-sociala-si-parteneriat-activ-pentru-combaterea-marginalizarii/>
 20. Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, informații disponibile la: <https://socialtm.ro/proiecte/comunitatetm-actiuni-pentru-integrarea-socio-culturala-a-grupurilor-vulnerabile/>
 21. Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Timiș, disponibil la adresa <https://www.djst-timis.ro/despre-institutie>
 22. Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Timiș, Raport privind activitatea desfășurată în anul 2022 de către Direcția Județeană de Sport Timiș, disponibil la adresa https://www.djst-timis.ro/public/data_files/rapoarte/11/raport-11.pdf
 23. Eurostat, baza de date, informații disponibile la: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/data/database>
 24. Fundația Județeană pentru Tineret Timiș, informații disponibile la: <https://fitt.ro/>
 25. Guvernul României, Analiză de nevoi - Din grijă pentru copii, disponibil la adresa https://dingrijapentrucopii.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/09/Analiza-de-nevoi-PN-Din-Grija-pt-Copii_01.docx
 26. Guvernul României, Programul de Guvernare 2021-2024 al Coaliției pentru reziliență, dezvoltare și prosperitate, disponibil la adresa <https://gov.ro/ro/obiective/strategii-politici-programe/programul-de-guvernare-2021-2024&page=1>
 27. Institutul Național de Statistică, Recensământul populației și locuințelor, informații disponibile la: <https://www.recensamantromania.ro/rpl-2011/rezultate-2011/>
 28. Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Banat” al județului Timiș, informații disponibile la: <https://www.isutimis.ro/index.php/spirc/66-spsu/409-voluntariat>
 29. Ministerul Sănătății, Direcția de Sănătate Publică Timiș, Raportul Stării de Sănătate, la nivelul populației din Județul Timiș în anul 2021 comparativ cu anii 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 2015 și 2014, informații disponibile la: https://www.dsptimis.ro/data_files/content/files/raport-stare-sanatate-2021-12-01-2023.pdf
 30. Ministerul Sănătății, Direcția de Sănătate Publică Timiș, Raportul Stării de Sănătate, la nivelul populației din Județul Timiș în anul 2021 comparativ cu anii 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 2015 și 2014, informații disponibile la: https://www.dsptimis.ro/data_files/content/files/raport-stare-sanatate-2021-12-01-2023.pdf
 31. Ministerul Sănătății, Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”, Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România, Evoluția infecției HIV/SIDA în România, 31.12.2020
 32. Observatorul Român de sănătate, informații disponibile la: https://observatoruldesanatate.ro/sos_project/municipiul-timisoara/
 33. Organizația Salvați Copiii România, filiala Timișoara, informații disponibile la: <https://www.salvaticopiii.ro/>

34. Organizația Salvați Copiii Romania, Analiză privind condițiile de viață, locuire și stare de sănătate ale copiilor, gravidelor și mamelor adolescente, din comunități vulnerabile, septembrie 2021, informații disponibile la: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/media/Documente/Raport-cercetare-situatia-mamelor-adolescente-2021.pdf>
35. Parlamentul European, Fișe descriptive despre Uniunea Europeană, disponibil la adresa <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/141/tineret>
36. Parlamentul European, Politicile UE - rezultate pentru cetățeni, Capacitarea tinerilor, disponibil la adresa https://what-europe-does-for-me.eu/data/pdf/focus/focus20_ro.pdf
37. Primăria Timișoara, Regulamentul de Organizare și Funcționare al Consiliului Consultativ pe Probleme de Tineret, disponibil la adresa <https://xpage.primariatm.ro/lotusweb.nsf/xsp/.ibmmodes/domino/OpenAttachment/dominio6/primariatm/RO!!BIAB%20PMT/hotarari.nsf/5D5660C5F9F6EFF5C2257B50002C1545/anexa/anexa%20hcl%20243.pdf>
38. Programul (Interreg VI-A) IPA Romania - Serbia, disponibil la adresa <https://romania-serbia.net/2021-2027/programme/about-the-programme/>
39. Programul Interreg VI-A România-Ungaria, disponibil la adresa <https://interreg-rohu.eu/wp-content/uploads/2023/01/sfc2021-PRG-2021TC16RFCB042-1.1-1.pdf>
40. Raport de activitate CECART, disponibil la <https://cecart.ro/wp-content/uploads/2023/05/raport-activitate-CECART-2022.pdf>
41. Secretariatul General al Guvernului, accesat la : <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/03/MEMO-10.pdf>
42. Societatea Studenților în Medicină din Timișoara, disponibil la <https://ssmtm.ro/despre-noi/>
43. Strategia Județului Timiș privind Dezvoltarea Serviciilor Sociale pentru perioada 2023-2037, informații disponibile la: https://www.dgaspctm.ro//public/userfiles/strategie/Strategie_jud_Timis_-2023-2027_final.pdf
44. Tinerii și impactul Covid-19 asupra muncii, educației, drepturilor și stării mentale, disponibil la adresa https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_753026.pdf
45. UNICEF România, Comunicat de presă, 28.11.2022, informații disponibile la: <https://www.unicef.org/romania/ro/comunicate-de-pres%C4%83/progresele-privind-prevenirea-%C8%99i-tratamentul-%C3%AEmpotriva-hiv-%C3%AEn-cazul-copiilor-al>
46. Uniunea Europeană, Strategia UE pentru tineret, disponibilă la adresa https://youth.europa.eu/strategy_ro#:~:text=Strategia%20UE%20pentru%20tineret%20reprezint%C4%83,grad%20poten%C8%9Bialul%20politicii%20de%20tineret
47. Universitatea de Vest din Timișoara, disponibil la <https://www.uvt.ro/educatie/campus-uvt/organizatii-studentesti/>
48. Universitatea Politehnica Timișoara, informații disponibile la: https://upt.ro/Informatiile-utile-politehnica-timisoara---un-pas-spre-viitorul-tau-si-a-desemn_912_ro.html
49. UPU-SMURD Timișoara, informații disponibile la: <https://urgentatm.ro/organizarea-programului-de-voluntariat/>
50. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara, <https://www.usab-tm.ro/ro/studenti-20/asociatii-studentesti-11160>

-
-
51. Voluntariat TM2023, informații disponibile la: <https://timisoara2023.eu/ro/voluntariat-tm2023/fii-voluntar-tm2023/>
 52. 7 roluri importante ale tinerilor în construirea societății și creșterii economice, disponibil la adresa https://ewekijana.com/2022/10/08/important-7-youth-roles-in-society-build/#The_role_of_youth_in_economic_growth

ANEXE

ANEXA 1

SITUAȚIA CENTRALIZATOARE A CHESTIONARULUI PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE DEZVOLTARE A SECTORULUI DE TINERET ÎN JUDEȚUL TIMIȘ

Nr. total de întrebări aplicate:

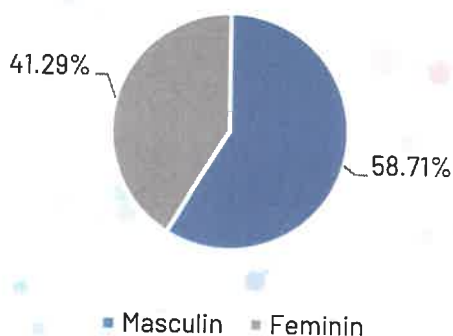
22

INTERPRETAREA STATISTICĂ A CHESTIONARULUI PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE DEZVOLTARE A SECTORULUI DE TINERET ÎN JUDEȚUL TIMIȘ

Întrebarea nr. 1

Sexul dumneavoastră:

Reprezentare grafică:

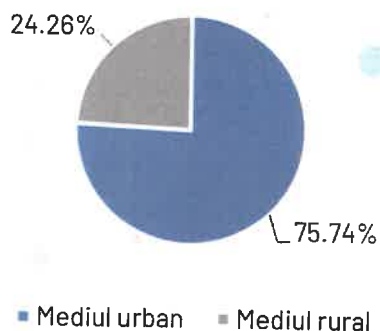
Interpretare statistică:

Conform datelor centralizate în cadrul analizei cantitative, remarcăm o pondere ușor mai ridicată în rândul populației de sex masculin (58,71%), comparativ cu ponderea înregistrată în rândul populației de sex feminin (41,29%). Se remarcă o ușoară diferență, de aproximativ 17 puncte procentuale între persoanele de sex masculin și persoanele de sex feminin.

Întrebarea nr. 2

Localitatea în care locuiți în prezent este situată în:

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

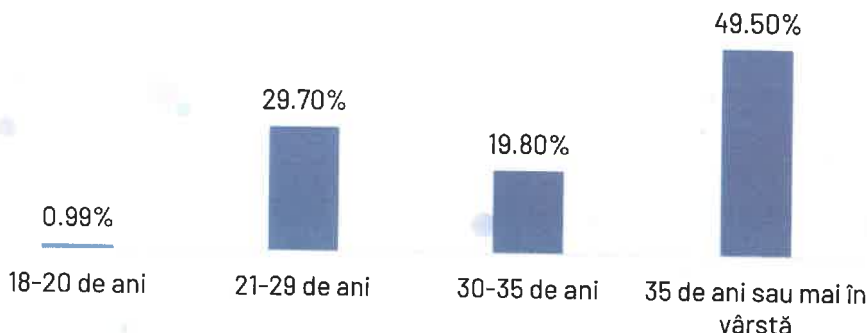
În ceea ce privește mediul de rezidență, se observă faptul că cei mai mulți dintre respondenți locuiesc în mediul urban, aceștia înregistrând un procent de 75,74% din totalul respondenților, iar 24,26% locuiesc în mediul rural.

Întrebarea nr. 3

În ce categorie de vârstă vă încadrați?

Reprezentare grafică:

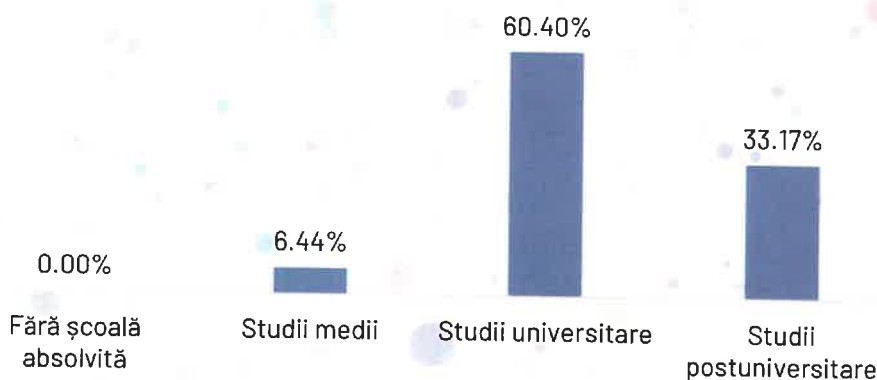
Interpretare statistică:

Conform graficului de mai sus, ponderea majoritară revine grupei de vârstă 35 de ani sau peste, reprezentând 49,50% din totalul respondenților, urmată de grupa de vârstă 21-29 de ani reprezentată de un procent de 29,70% și de persoanele cu vârstă cuprinsă între 30-35 de ani cu o pondere de 19,80%. Cea mai mică pondere revine populației cu vârstă între 18-20 de ani, cu doar 0,99%.

Întrebarea nr. 4

Ultimul nivel de educație absolvit:

Reprezentare grafică:

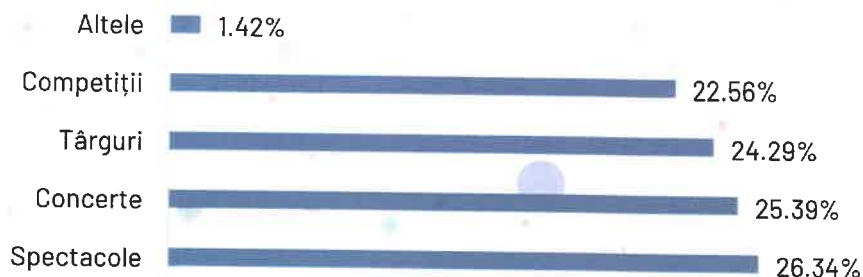
Interpretare statistică:

În ceea ce privește educația, 60,40% din respondenți sunt absolvenți de studii universitare, 33,17% absolvenți de studii postuniversitare și 6,44% absolvenți de studii medii. Remarcăm faptul că toți respondenții chestionarului au absolvit o formă de învățământ (studii medii, studii universitare, studii postuniversitare).

Întrebarea nr. 5

La nivelul localității în care locuiți, ce tip de evenimente pentru tineret sunt organizate?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

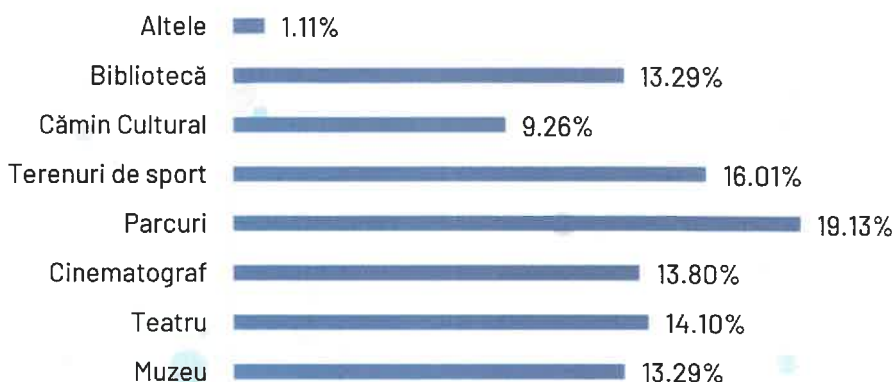
Potrivit răspunsurilor colectate, evenimentele care se organizează la nivelul localităților în care respondenții locuiesc, sunt: spectacolele, care înregistrează 26,34% din răspunsuri, concertele cu 25,39% dintre răspunsuri, târgurile cu 24,29% și competițiile cu 22,56%. Printre variantele de răspuns oferite de cei 1,42% dintre respondenți, se numără evenimentele sportive și expozițiile.

Întrebarea nr. 6

Care este infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispune localitatea în care locuiți?

Reprezentare grafică:

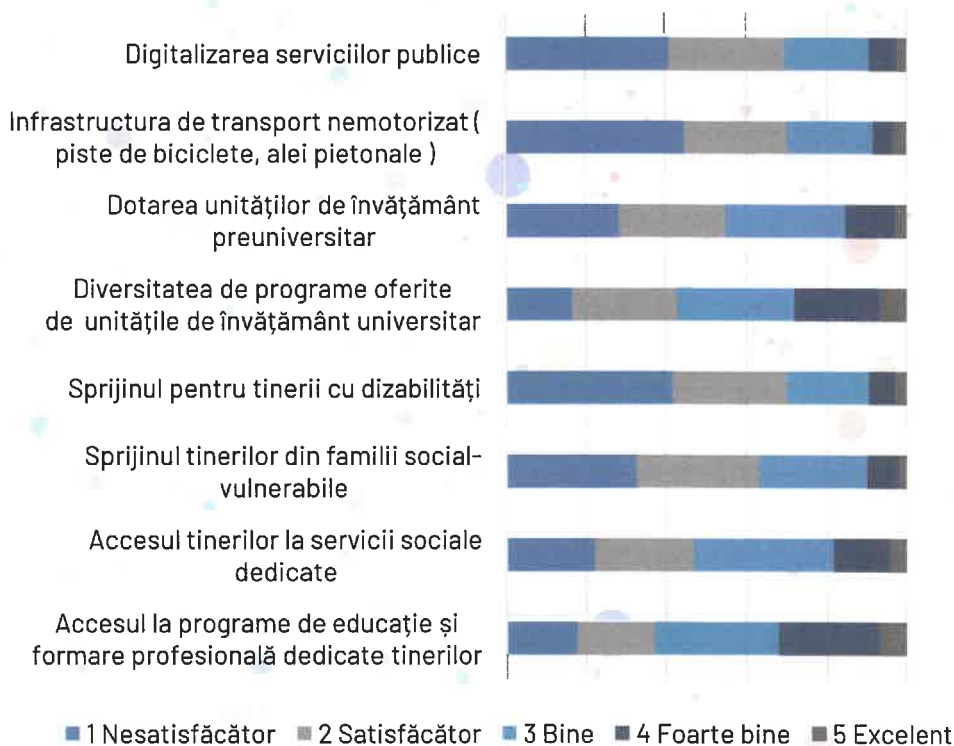
Interpretare statistică:

În ceea ce privește infrastructura sectorului de tineret de care dispun localitățile din județul Timiș, conform răspunsurilor, parcurile înregistrează cel mai mare procent, de 19,13% din totalul răspunsurilor, urmate de terenurile de sport cu 16,01% dintre răspunsuri, cinematografe cu 13,80%, teatrele cu 14,10% și bibliotecile și muzeele cu 13,29%. Cel mai mic procent se înregistrează pentru căminele culturale, reprezentând 9,26% dintre răspunsuri. Ponderea de 1,11% este reprezentată de alte răspunsuri, printre care: operă, complex de natație, patinoar sau pistă de skateboard.

Întrebarea nr. 7

Din punctul Dumneavoastră de vedere, cum evaluați următoarele aspecte legate de calitatea vieții tinerilor din județul Timiș? (Pe o scală de la 1 la 5, unde 1 = nesatisfăcător, 2 = satisfăcător, 3 = bine, 4 = foarte bine, 5 = excelent)

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Conform datelor colectate, în ceea ce privește gradul de mulțumire cu privire la aspectele care caracterizează calitatea vieții tinerilor din județul Timiș, aprecierile au variat astfel:

Pentru accesul la programe de educație și formare profesională, cei mai mulți respondenți și anume 30% au oferit calificativul 3-bine, 25,74% au oferit calificativul 4-foarte bine, iar 19,31% au oferit calificativul 2-satisfăcător. 17,82% dintre respondenți oferă calificativul 1-nesatisfăcător, iar 6,44% dintre aceștia oferă calificativ 5-excelent;

Pentru accesul tinerilor la serviciile sociale dedicate, 34,65% dintre respondenți oferă calificativul 3-bine, 24,75% oferă calificativul 2-satisfăcător, iar 22,28% oferă calificativul 1-nesatisfăcător. 14,36% dintre respondenți oferă calificativul 4-foarte bine, iar 3,96% oferă calificativul 5- excelent;

În ceea ce privește sprijinul tinerilor din familii social-vulnerabile, 32,94% dintre respondenți oferă calificativul 1-nesatisfăcător, 30,35% oferă calificativul 2-satisfăcător, iar 26,97% oferă calificativul 3-bine. Un procent de 9,46% dintre respondenți oferă calificativul 4-foarte bine, iar 1,49% oferă calificativul 5-excelent;

Referitor la sprijinul pentru tinerii cu dizabilități, 42% din totalul respondenților, oferă calificativul 1-nesatisfăcător, 28% oferă calificativul 2-satisfăcător, iar 20,50% oferă calificativul 3-bine. Restul respondenților de 7%, respectiv 2,50% oferă calificative de 4-foarte bine, respectiv 5-excelent;

Pentru diversitatea de programe oferite de unitățile de învățământ universitare, 28,71% au oferit calificativul 3-bine, 26-24% au oferit calificativul 2-satisfăcător, iar 21,78% au oferit calificativul 4-foarte bine. Calificativul 1-nesatisfăcător a fost oferit de 16,83% dintre respondenți, iar 6,44% dintre respondenți au oferit calificativul 5-excelent;

În ceea ce privește dotarea unităților de învățământ, 29,70% dintre respondenți au oferit calificativul 3-bine, 28,71% au oferit calificativul 1-nesatisfăcător, iar 26,24% au oferit calificativul 2-satisfăcător. 12,87% dintre respondenți au oferit calificativul 4-foarte bine, iar 2,48% au oferit calificativul 5-excelent;

Pentru infrastructura de transport nemotorizat, majoritatea respondenților și anume 45% au oferit calificativul 1-nesatisfăcător, 25% au oferit calificativul 2-satisfăcător, iar 21,50% au oferit calificativul 3-bine. Restul de 5,50% și 3% au oferit calificativele 4-foarte bine, respectiv 5-excelent;

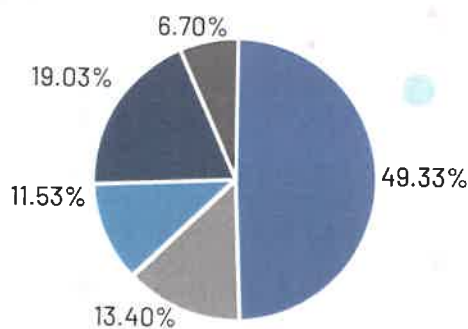
Referitor la digitalizarea serviciilor publice, majoritatea respondenților și anume 41,29% au oferit calificativul 1-nesatisfăcător, 28,36% au oferit calificativul 2-satisfăcător, iar 20,90% au oferit calificativul 3-bine. Din totalul respondenților, 7,46% au oferit calificativul 4-foarte bine, iar 1,99% dintre aceștia au oferit calificativul 5-excelent.

În urma analizei, cel mai mare grad de satisfacție a fost identificat pentru accesul la programele de educație și formare profesională și diversitatea de programe oferite de unitățile de învățământ.

Cel mai mic grad de satisfacție a fost identificat pentru infrastructura de transport nemotorizat și pentru sprijinul tinerilor cu dizabilități.

Întrebarea nr.
8

Care considerați că sunt principalele probleme pe care tinerii din județul Timiș le întâmpină?

Reprezentare
grafică:

- Infrastructură educațională învechită sau insuficientă
- Șomajul, cauzat de insuficiența oportunităților de angajare
- Lipsa accesului la educație
- Lipsa accesului la servicii medicale
- Altele

Interpretare
statistică:

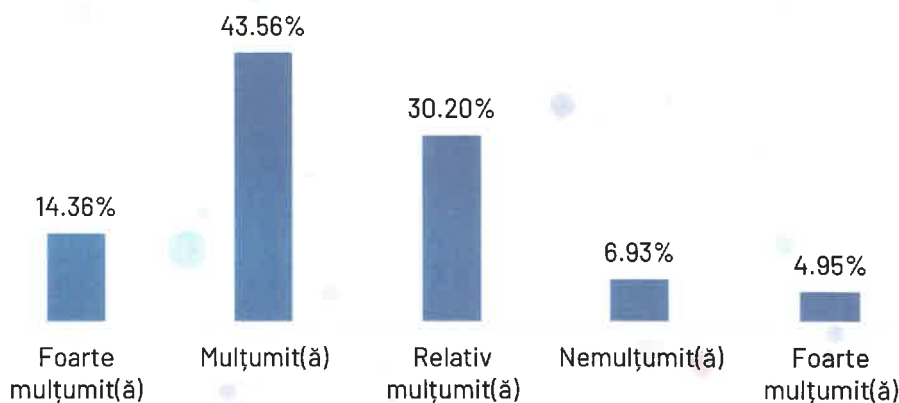
Segmentul majoritar din cadrul eșantionului analizat, înregistrând o pondere de 49,33% din totalul respondenților, consideră că infrastructura educațională învechită sau insuficientă este principala problemă pe care tinerii din județul Timiș o întâmpină. Aproximativ 19,03% dintre respondenți consideră lipsa accesului la serviciile medicale o problemă, 13,40% cred că șomajul cauzat de insuficiența oportunităților de angajare este o problemă întâmpinată de tineri, iar 11,53% consideră ca fiind o problemă principală lipsa accesului la educație. Printre alte probleme menționate de respondenți se numără: lipsa infrastructurii sportive, lipsa

accesului la consiliere psihologică gratuită, lipsa accesului la consiliere în carieră și a programelor de internship sau lipsa parcurilor pentru copii.

Întrebarea nr. 9 În ce măsură sunteți mulțumit(ă) de ultima școală absolvită (gimnaziu, liceu, facultate) sau la care sunteți înscris(ă) acum?

Reprezentare grafică:

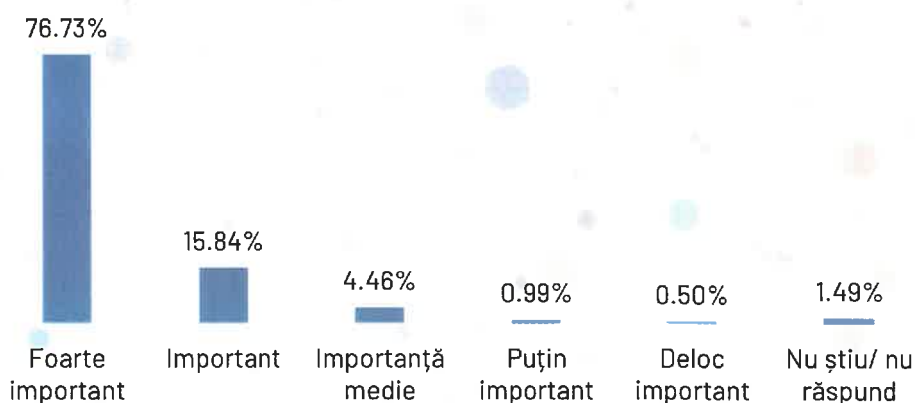

Interpretare statistică:

În ceea ce privește măsura în care respondenții sunt sau nu mulțumiți de ultima școală absolvită, observăm faptul că 43,56% din totalul persoanelor chestionate se declară mulțumite de acest aspect. Astfel, din totalul respondenților: 30,20% se declară relativ mulțumiți; 14,36% se declară foarte mulțumiți; 6,93% se declară nemulțumiți; 4,95% se declară foarte mulțumiți.

Întrebarea nr. 10 Considerați că este important pentru viitorul Dvs. profesional să realizați stagii de practică în instituții sau organizații?

Reprezentare grafică:

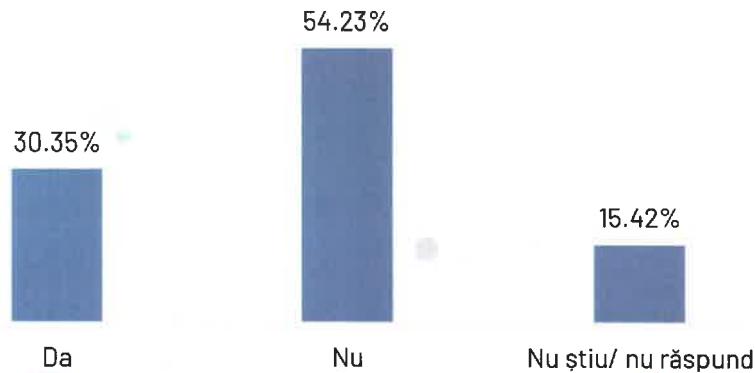
Interpretare statistică:

Din totalul respondenților, 76,73% consideră foarte important pentru viitorul profesional, realizarea de stagii de practică în instituții sau organizații, pentru 15,84% dintre ei, acest aspect este important. Un procent de 4,46% este reprezentat de persoanele care acordă o importanță medie, iar cele mai mici procente sunt reprezentate de respondenții care consideră puțin important aportul stagiilor de practică în viitorul profesional (0,99%) și cei care îl consideră deloc important (0,50%).

Întrebarea nr. 11 La nivelul instituției de învățământ unde ați studiat/ studiați, ați sesizat comportamente de discriminare la adresa tinerilor?

Reprezentare grafică:

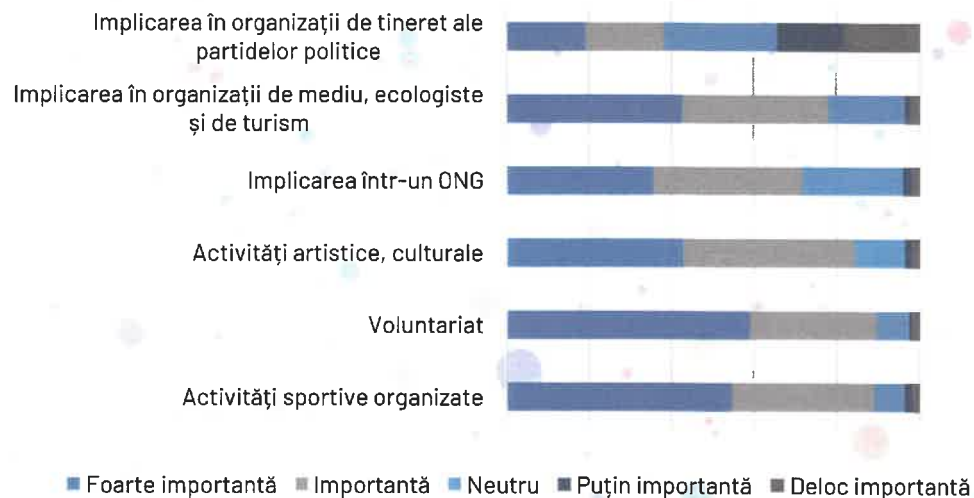
Interpretare statistică:

În ceea ce privește comportamentul de discriminare de la nivelul instituțiilor de învățământ, cei mai mulți dintre respondenți (54,23%) declară că nu au sesizat astfel de comportamente în timpul anilor de studiu, iar 30,35% declară că au întâlnit astfel de comportamente. Procentul de 15,42% este reprezentat de respondenții care nu au oferit un răspuns clar.

Întrebarea nr. 12

Cât de importantă pentru parcursul profesional vi se pare implicarea tinerilor în următoarele tipuri de activități:

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Conform graficului de mai sus, în viziunea respondenților, gradul de importanță al activităților în cadrul cărora se pot implica tinerii din județul Timiș pentru parcursul profesional prezintă următoarea situație:

Voluntariat (59,20% din totalul respondenților consideră această activitate foarte importantă, 30,35% consideră ca fiind importantă, 1,00% dintre ei consideră ca fiind puțin importantă și doar 1,49% dintre respondenți declară voluntariatul ca o activitate deloc importantă în parcursul profesional al tinerilor);

Activități sportive organizate (54,73% din totalul respondenților consideră această activitate foarte importantă, 34,33% importantă, și 1,49% deloc importantă);

Activități artistice, culturale (43,00% din totalul respondenților cred că această activitate este foarte importantă pentru parcursul profesional al tinerilor, 41,50% consideră importantă, 12% dintre ei oferă un răspuns neutru, iar la capătul opus, se regăsesc procentele de 2% reprezentat de respondenții care consideră puțin importantă și 1,5% care consideră deloc importantă);

Implicarea în organizații de mediu, ecologiste și de turism (42,79% din totalul respondenților consideră această activitate foarte importantă, 35,32% consideră ca fiind importantă, 18,41% au un răspuns neutru, 1,49% consideră foarte puțin importantă iar 1,99% deloc importantă);

Implicarea într-un ONG (înregistrează un procent de 35,82% pentru persoanele care consideră această activitate foarte importantă respectiv importantă, 2,49% pentru cei care consideră puțin importantă și 1,49% pentru cei care o consideră deloc importantă);

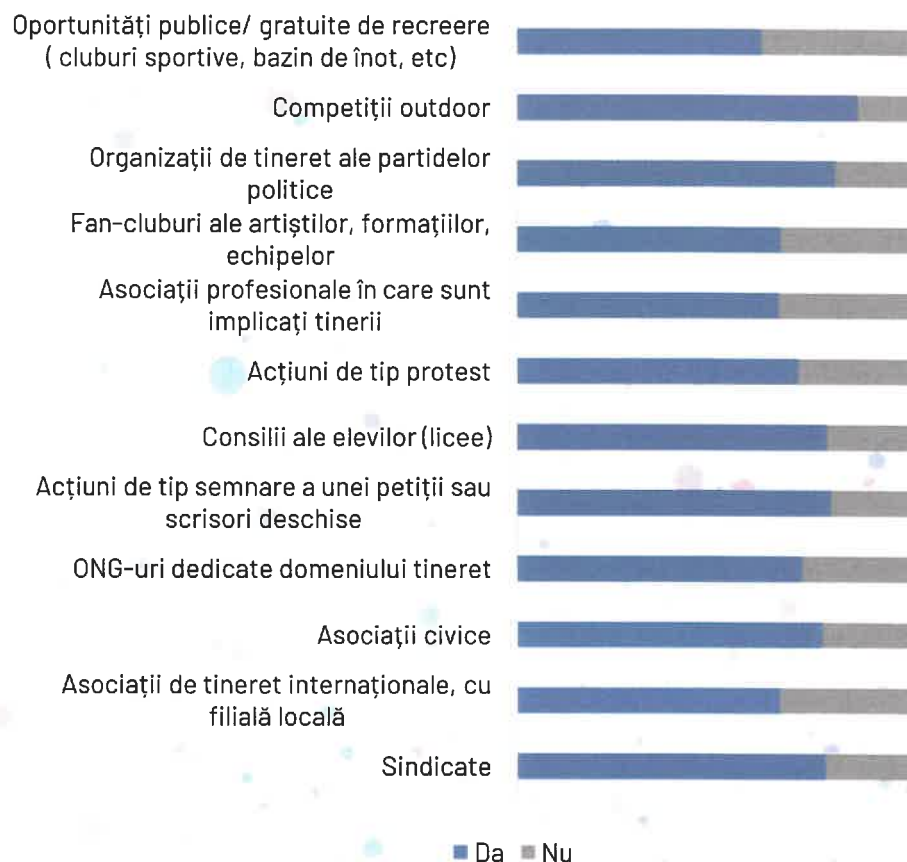
Implicarea în organizații de tineret ale partidelor politice (19,40% consideră această activitate foarte importantă, 18,91% importantă, 16,42% puțin importantă și 17,91% deloc importantă);

Întrebarea nr. 13

Vă rugăm să precizați dacă în localitatea Dumneavoastră există următoarele categorii de organizații/ acțiuni/ activități:

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Referitor la existența organizațiilor, acțiunilor sau activităților la nivelul județului Timiș, s-au identificat următoarele:

61,62% dintre respondenți au menționat că există în localitate oportunități gratuite de recreere(cluburi sportive, bazine de înot), iar 38,38% au menționat că nu există această categorie de activități;

din totalul respondenților, 85,49% menționează că există în localitate competiții outdoor, pe când 14,51% dintre ei menționează că nu există aceste acțiuni;

80% dintre respondenți menționează că în localitate există organizații de tineret ale partidelor politice, pe când 20% menționează că în localitatea unde trăiesc nu există aceste organizații; în localitățile respondenților se află fan-cluburi ale artiștilor sau formațiilor, fapt menționat de 66,31% dintre respondenți; 33,69% menționează că în localitate nu se regăsesc fan-cluburi;

în ceea ce privește asociațiile profesionale pentru tineri, 65,79% dintre respondenți menționează că acestea se regăsesc în localitate, pe când 34,21% menționează că în localitățile unde stau aceste asociații nu se regăsesc;

70,68% dintre respondenți menționează că în localitate au loc acțiuni de tip protest, pe când 29,32% menționează că în localitate nu au loc aceste manifestații;

77,84% dintre respondenți menționează că în localitate au loc consilii ale elevilor, pe când 22,16% dintre aceștia menționează că nu au loc consilii; această situație se regăsește și în privința acțiunilor de semnare a petițiilor sau scrisorilor deschise;

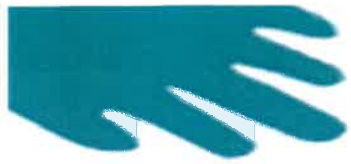
71,58% din totalul respondenților au menționat că în localitate există ONG-uri pentru tineret, pe când 28,42% menționează că în localitate nu există aceste acțiuni;

cu un procent de 76,72% din totalul respondenților, se remarcă faptul că în localitate există asociații civice, pe când 23,28% menționează că în localitate nu se regăsesc aceste asociații; 65,97% dintre respondenții menționează că în localitate se regăsesc asociații pentru tineri cu filială locală, pe când 34,03% menționează că nu există aceste asociații în localitate;

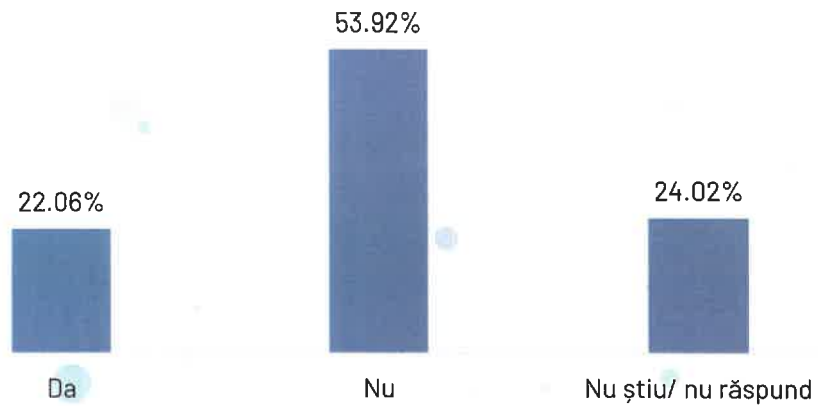
77,44% dintre respondenți menționează că în localitate se regăsesc sindicate, pe când un procent de 22,56% menționează că în localitate nu se regăsesc sindicate.

Întrebarea nr. 14

Luați în calcul să plecați din județul Timiș după finalizarea studiilor?

Reprezentare grafică:

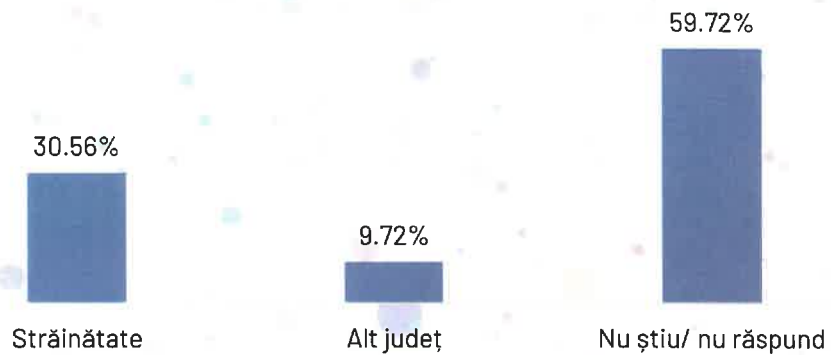
Interpretare statistică:

Conform datelor colectate, majoritatea respondenților și anume un procent de 53,92%, menționează că nu vor pleca din județul Timiș după finalizarea studiilor, 24,02% menționează că nu știu ce vor face după finalizarea studiilor, sau preferă să nu răspundă, iar 22,06% menționează că după finalizarea studiilor vor pleca din județ.

Întrebarea nr. 15

(Dacă ați răspuns DA la întrebarea anterioară) Luați în calcul să plecați în afara țării sau în alt județ?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Conform datelor colectate, majoritatea respondenților și anume 59,72% menționează că nu știu unde vor pleca după finalizarea studiilor, 30,56 dintre aceștia vor pleca în străinătate, iar 9,72%, după finalizarea studiilor vor pleca în alt județ.

Întrebarea nr. 16

Care sunt tematicile pe care considerați că ar trebui să se focalizeze Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027?

Reprezentare grafică:

Conform datelor colectate, 13,32% dintre respondenți au menționat că Strategia de Tineret ar trebui să se focalizeze pe îmbunătățirea sănătății mentale, fizice și a bunăstării, 11,20% au menționat promovarea digitalizării, 9,48% au menționat introducerea în Strategie a temei precum combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale, iar 9,01% menționează că în Strategie este important de menționat protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice.

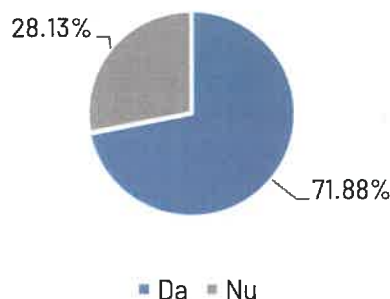
Interpretare statistică:

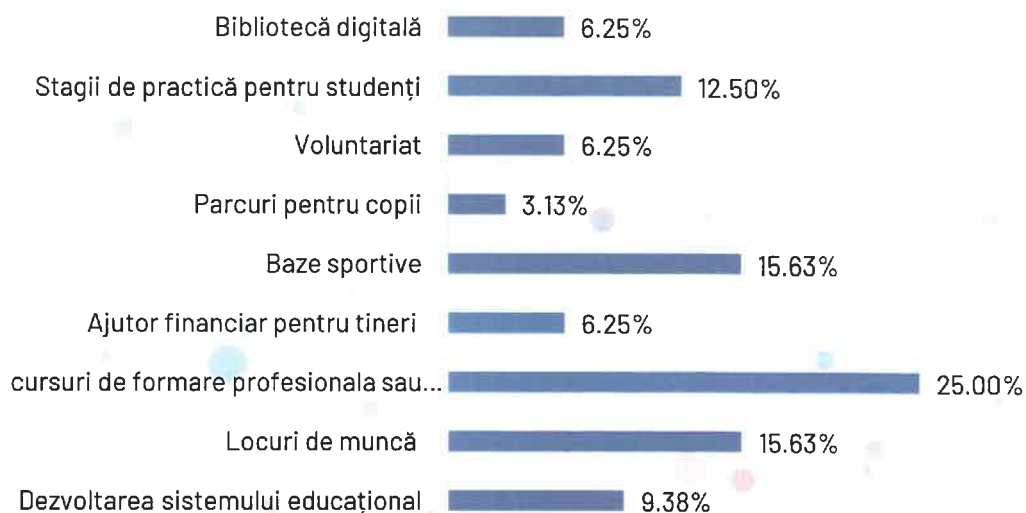
- În urma analizei, respondenții au menționat și alte tematici, după cum urmează:
- 8,19% dintre respondenți menționează participarea la deciziile societății;
 - cu procent asemănător de 8,38% respondenții menționează tematici de abordare precum: angajabilitatea tinerilor și stimularea ocupării forței de muncă și combaterea șomajului;
 - 5,87% dintre respondenții chestionarului au menționat că Strategia ar trebui să se focalizeze pe locuirea tinerilor;
 - cu același procent și anume 6,58% dintre respondenți menționează ca tematici: promovarea unei societăți favorabile incluziunii, inclusiv egalitatea de gen, respectiv, promovarea drepturilor omului;
 - 2,61% dintre respondenți menționează îmbunătățirea educației și formării.

Întrebarea nr. 17

Considerați că, la nivelul județului Timiș, sunt oferite suficiente oportunități pentru tineri? Dacă nu, care ar fi propunerile Dumneavoastră pentru îmbunătățirea acestei situații? Vă rugăm detaliați:

Reprezentare grafică:

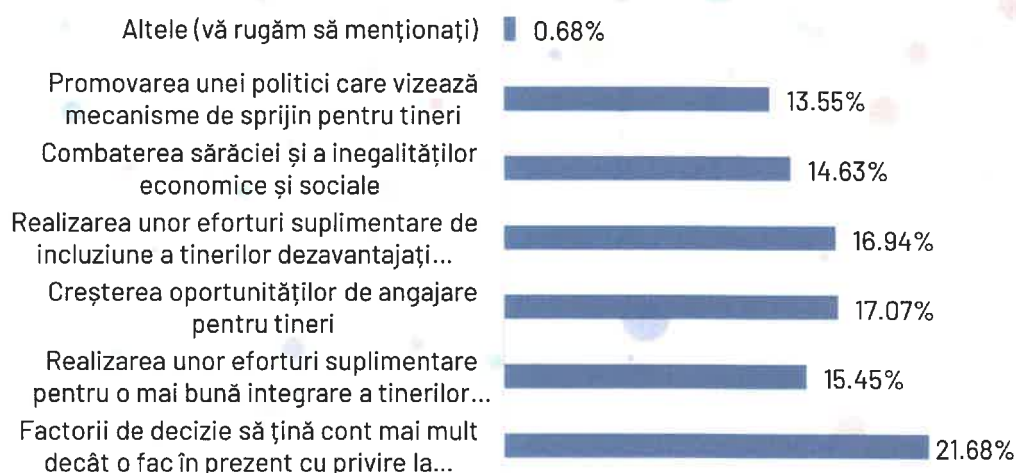
Interpretare statistică:

Conform datelor colectate, majoritatea respondenților și anume 71,88% au menționat că la nivelul județului Timiș există suficiente oportunități pentru tineri, pe când un procent de 28,13% dintre aceștia consideră că nu sunt suficiente oportunități pentru tinerii din județul Timiș. În urma analizei, s-au menționat următoarele oportunități: 25% din totalul respondenților au menționat că tinerii au nevoie de cursuri de formare profesională; cu procent asemănător și anume 15,63% dintre respondenți menționează ca oportunități locurile de muncă și baze sportive în județ; 12,50% dintre respondenți consideră o oportunitate stagiile de practică pentru studenții județului; cu același procent, și anume 6,25% dintre respondenți au considerat ca oportunități pentru tineri: biblioteca digitală, voluntariatul și ajutor financiar pentru tineri; cel mai scăzut procentaj este alocat pentru parcuri de copii.

Întrebarea nr. 18

Care sunt așteptările pe care le aveți în urma implementării Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027 ?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

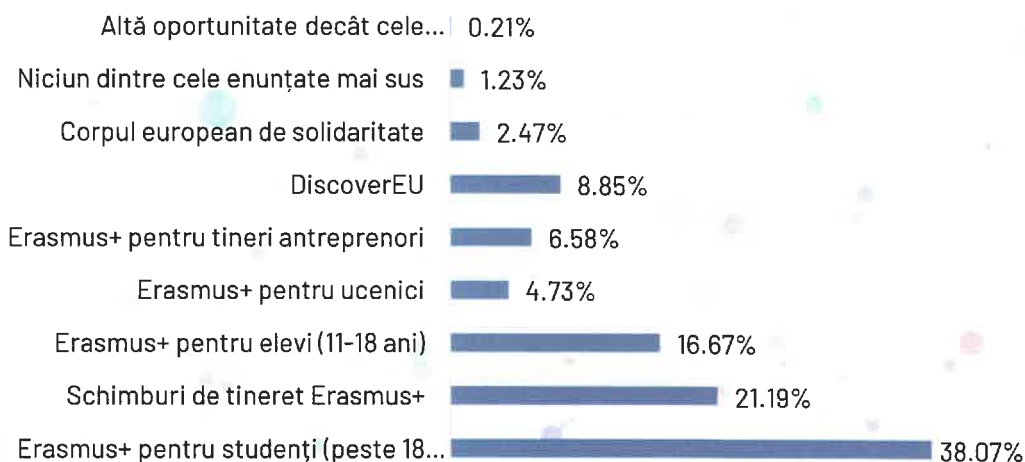
În urma implementării Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027, respondenții au următoarele așteptări: Factorii de decizie să țină cont mai mult de opiniile și nevoile tinerilor, 21,68% dintre respondenți optând pentru această variantă; Creșterea oportunităților de angajare pentru tineri, înregistrând un procent de 17,07%; Realizarea unor eforturi suplimentare de incluziune a tinerilor dezavantajați (grupuri vulnerabile/din medii defavorizate/cu mai puține oportunități), fiind alegerea făcută de 16,94% dintre respondenți;

Realizarea unor eforturi suplimentare pentru o mai bună integrare a tinerilor pe piața muncii, înregistrând 15,45% din totalul de răspunsuri;
 Combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale, 14,63% dintre respondenți optând pentru acest aspect;
 Promovarea unei politici care vizează mecanisme de sprijin pentru tineri, înregistrând 13,55% dintre răspunsuri.

Întrebarea nr. 19 Dintre oportunitățile finanțate de UE pentru tinerii care doresc să rămână într-o altă țară din UE, prezentate mai jos, de care dintre ele ați auzit?

Reprezentare grafică:

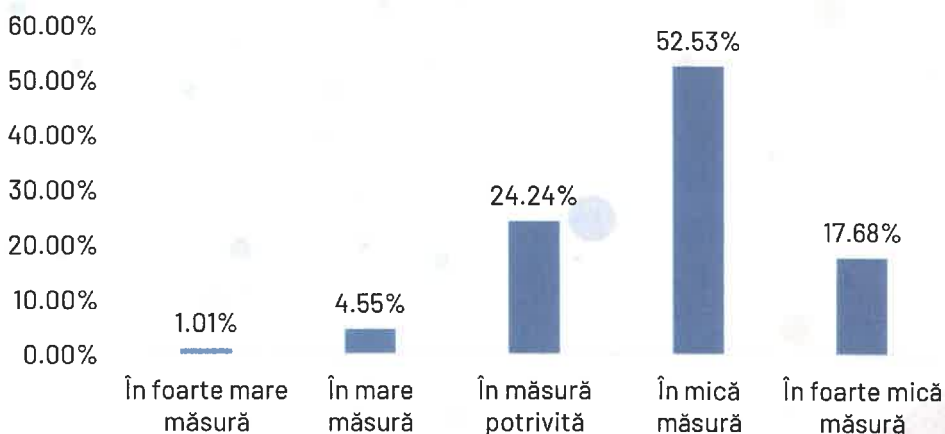
Conform datelor colectate, 38,07% din totalul respondenților menționează că principala oportunitate finanțată de UE pentru studenți este „Erasmus pentru studenți peste 18 ani”, 21,19% cunosc programul de finanțare „Erasmus+”, iar 16,67% dintre respondenți cunosc programul „Erasmus+ pentru elevi”.

Interpretare statistică:

În urma analizei, s-au identificat următoarele programe de finanțare cunoscute:
 „DiscoverEU” cunoscut de 8,85% dintre respondenți;
 „Erasmus+ pentru tineri antreprenori” cunoscut de 6,58% dintre respondenți;
 „Erasmus+ pentru ucenici” cunoscut de 4,73% din totalul respondenților;
 „Corpul european de solidaritate”, program cunoscut de 2,47% din totalul respondenților;
 1,23% dintre respondenți menționează că nu cunosc niciun program din cele enunțate mai sus;
 Cu un procent nesemnificativ, de doar 0,21% menționează faptul că știu despre alte programe.

Întrebarea nr. 20 În ce măsură considerați că sunt preocupate autoritățile publice locale de problemele tinerilor?

Reprezentare grafică:

În ceea ce privește preocuparea autorităților publice pentru problemele tinerilor, s-au remarcat următoarele:

Interpretare statistică:

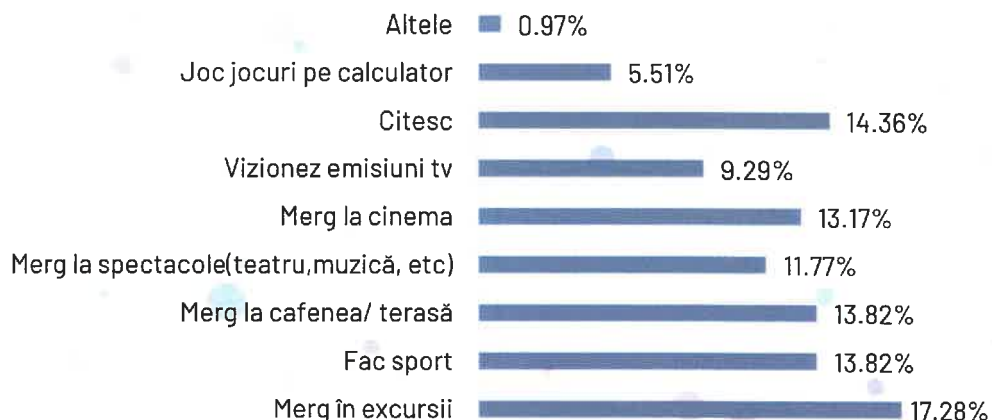
cu un procent de 52,53%, reprezentând majoritatea respondenților, au menționat că autoritățile publice se ocupă în mică măsură de problemele tinerilor; iar 17,68% consideră că autoritățile se ocupă în foarte mică măsură de problemele acestora;
 24,24% au menționat că autoritățile se ocupă în măsură potrivită de problemele tinerilor;
 cu procente scăzute, de 4,55% și 1% se remarcă faptul că autoritățile se ocupă de problemele tinerilor în foarte mare măsură, respectiv mare măsură.

Întrebarea nr.
21

Care sunt activitățile pe care le realizați în timpul liber?

Reprezentare
grafică:

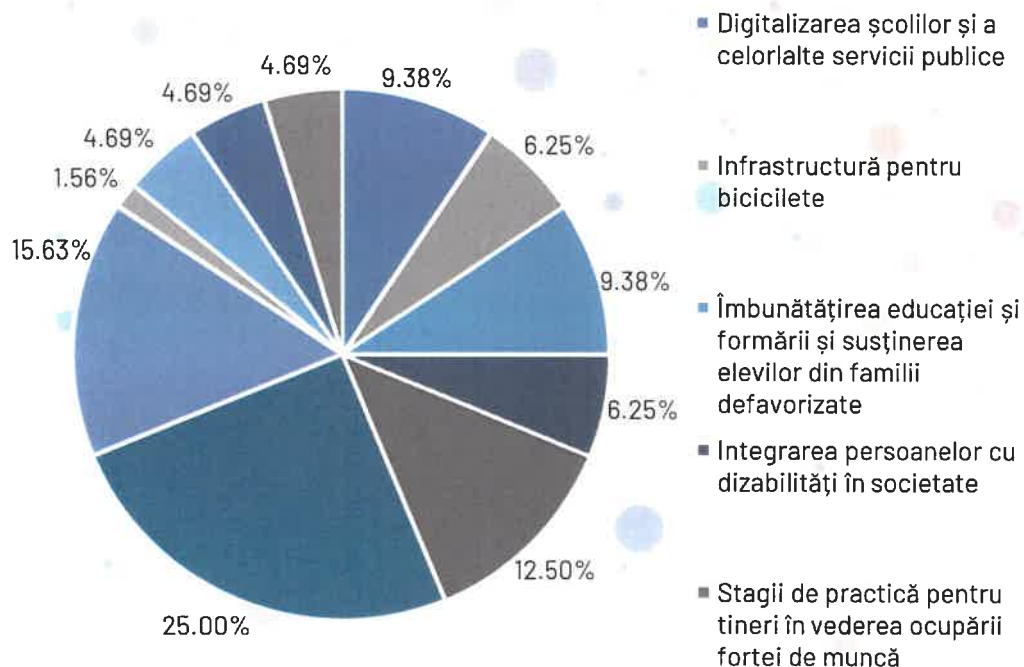
Interpretare
statistică:

În ceea ce privește activitățile realizate în timpul liber, cel mai mare procentaj se înregistrează pentru excursii cu un procent de 17,28%, urmat de respondenții care aleg să citească, într-un procent de 14,36%. Cu procent asemănător și anume 13,82%, respondenții aleg să facă sport în timpul liber și să meargă la cafenea sau terasă, pe când 13,17% preferă să meargă la cinema. Din totalul respondenților, 11,77% aleg să meargă la spectacole, 9,29% aleg să vizioneze emisiuni tv, iar 5,51% aleg jocurile pe calculator. Cu un procent scăzut de 0,97%, respondenții preferă alte activități în timpul liber.

Întrebarea nr.
22

Ce proiect vi se pare prioritar a fi implementat la nivelul județului Timiș, pentru dezvoltarea sectorului de tineret? Vă rugăm detaliați:

Reprezentare
grafică:

Interpretare
statistică:

Conform datelor colectate, 25% dintre respondenți au menționat că principalul proiect care stă la baza dezvoltării sectorului de tineret este dezvoltarea infrastructurii sportive prin crearea unei baze de date sportive la nivelul județului, 15,63% dintre respondenți consideră prioritară integrarea tinerilor pe piața muncii, iar 12,50% consideră prioritare stagiile de practică pentru tineri în vederea ocupării forței de muncă. În urma analizei s-au identificat următoarele:

cu procent asemănător, de 9,38%, respondenții consideră prioritare proiecte precum: digitalizarea școlilor și a instituțiilor publice și îmbunătățirea educației, formării și susținerii elevilor din familiile defavorizate;

respondenții cu procente asemănătoare și anume de 6,25% consideră că prioritare sunt integrarea persoanelor cu dizabilități în societate, sau crearea de piste pentru biciclete;

cu același procent și anume 4,69%, respondenții consideră ca fiind o prioritate următoarele proiecte: crearea unei săli de spectacole, spații gratuite pentru recreere sau oferirea de facilități financiare tinerilor;

cu un procent scăzut de doar 1,56%, respondenții consideră prioritar voluntariatul.

ANEXA 2

CHESTIONAR

PRIVIND IDENTIFICAREA PERCEPȚIEI ASUPRA NEVOILOR ȘI POSIBILITĂȚILOR DE DEZVOLTARE A SECTORULUI DE TINERET ÎN JUDEȚUL TIMIȘ ÎN PERIOADA 2023-2027

Stimați respondenți,

Prezentul chestionar a fost întocmit în cadrul procesului de elaborare a **Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027** și are ca scop evaluarea percepției cetățenilor, mediului de afaceri și angajaților din instituțiile publice cu privire la nevoile de dezvoltare existente la nivelul județului, precum și la oportunitățile de dezvoltare, în următoarea perioadă de programare, în ceea ce privește sectorul de tineret.

Pentru ca rezultatele prezentului chestionar să reflecte o variantă cât mai obiectivă a situației actuale, vă rugăm ca la toate întrebările cu variante unice de răspuns să bifați **o singură** căsuță de răspuns (□).

În cazul în care considerați că niciuna dintre variantele de răspuns nu se aplică sau considerați ca fiind relevant un alt răspuns, îl puteți înscrie în caseta marcată cu sintagma *Alta/Altele*.

În acest scop, vă rugăm să aveți amabilitatea de a răspunde întrebărilor de mai jos, a căror analiză va servi echipei de elaborare a strategiei.

Chestionarele se completează în mod anonim.

Vă mulțumim pentru participare!

1. Sexul dvs.:

- masculin feminin prefer să nu mă identific cu un gen

2. Localitatea în care locuiți în prezent este situată în :

- mediul urban mediul rural

3. Vârsta dumneavoastră este:

- 18-20 de ani 20 - 29 de ani 30 - 35 de ani 35 de ani sau mai în vârstă

4. Ultimul nivel de educație absolvit:

- fără școală absolvită
 studii medii
 studii universitare
 studii postuniversitare

5. La nivelul localității în care locuiți, ce tip de evenimente pentru tineret sunt organizate? (mai multe răspunsuri posibile)

- spectacole
 concerte
 târguri
 competiții
 altele (vă rugăm să exemplificați)

6. Care este infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispune localitatea în care locuiți? (mai multe răspunsuri posibile)

- muzeu
 teatru
 cinematograf
 parcuri
 terenuri de sport
 cămin cultural
 bibliotecă
 altele (vă rugăm să exemplificați):

7. Din punctul Dumneavoastră de vedere, cum evaluați următoarele aspecte legate de calitatea vieții tinerilor din județul Timiș (Pe o scală de la 1 la 5, unde 1 = nesatisfăcător, 2 = satisfăcător, 3 = bine, 4 = foarte bine, 5 = excelent)

Aspect	1 Nesatisfăcător	2 Satisfăcător	3 Bine	4 Foarte bine	5 Excelent
Accesul la programe de educație și formare profesională dedicate tinerilor					
Accesul tinerilor la servicii sociale dedicate					
Sprijinul tinerilor din familii social-vulnerabile					
Sprijinul pentru tinerii cu dezabilități					
Diversitatea de programe oferite de unitățile de învățământ universitar					
Dotarea unităților de învățământ universitar					
Dotarea unităților de învățământ preuniversitar					
Infrastructura de transport nemotorizat (piste de biciclete, alei pietonale)					
Digitalizarea serviciilor publice					

8. Care considerați că sunt principalele probleme pe care tinerii din județul Timiș le întâmpină? (mai multe răspunsuri posibile)
- infrastructură educațională învechită sau insuficientă
 - șomajul, cauzat de insuficiența oportunităților de angajare
 - lipsa accesului la educație
 - lipsa accesului la servicii medicale
 - altele (vă rugăm menționați)
9. În ce măsură sunteți mulțumit(ă) de ultima școală absolvită (gimnaziu, liceu, facultate) sau la care sunteți înscris(ă) acum?
- foarte mulțumit(ă)
 - mulțumit(ă)
 - relativ mulțumit(ă)
 - nemulțumit(ă)
 - foarte mulțumită
10. Considerați că este important pentru viitorul Dvs. profesional să realizați stagii de practică în instituții sau organizații?
- foarte important
 - important
 - importanță medie
 - puțin important
 - deloc important
 - nu știu/ nu răspund
11. La nivelul instituției de învățământ unde ați studiat/ studiați, ați sesizat comportamente de discriminare la adresa tinerilor?
- da nu nu știu/ nu răspund

12. Cât de des importantă pentru parcursul profesional vi se pare implicarea tinerilor în următoarele tipuri de activități:

	Foarte importantă	Importantă	Neutru	Puțin importantă	Deloc importantă
Activități sportive organizate					
Voluntariat					
Activități artistice, culturale					
Implicarea într-un ONG					
Implicarea în organizații de mediu, ecologice și de turism					
Implicarea în organizații de tineret ale partidelor politice					

13. Vă rugăm să precizați dacă în localitatea Dumneavoastră există următoarele categorii de organizații/ acțiuni/ activități:

	DA	NU
Sindicate		
Asociații de tineret internaționale, cu filială locală		
Asociații civice		
ONG-uri dedicate domeniului tineret		
Acțiuni de tip semnare a unei petiții sau scrisori deschise		
Consilii ale elevilor (licee)		
Acțiuni de tip protest		
Asociații profesionale în care sunt implicați tinerii		
Fan-cluburi ale artiștilor, formațiilor, echipelor		
Organizații de tineret ale partidelor politice		
Competiții outdoor		
Oportunități publice/ gratuite de recreere (cluburi sportive, bazin de înot, etc)		

14. Luați în calcul să plecați din județul Timiș după finalizarea studiilor?

da nu nu știu/ nu răspund

15. (Dacă ați răspuns DA la întrebarea anterioară) Luați în calcul să plecați în afara țării sau în alt județ?

străinătate alt județ nu știu/ nu răspund

16. Care sunt tematicile pe care considerați că ar trebui să se focalizeze Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027?

- îmbunătățirea sănătății mentale și fizice și a bunăstării
- protejarea mediului și combaterea schimbărilor climatice
- îmbunătățirea educației și formării, inclusiv libera circulație a studenților, ucenicilor, elevilor etc
- combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale
- stimularea ocupării forței de muncă și combaterea șomajului
- promovarea drepturilor omului, a democrației
- promovarea unor societăți favorabile incluziunii, inclusiv egalitatea de gen și combaterea discriminării
- promovarea digitalizării societății
- angajabilitatea tinerilor
- locuirea tinerilor
- participarea cât mai activă la deciziile societății

17. Considerați că, la nivelul județului Timiș, sunt oferite suficiente oportunități pentru tineri? Dacă nu, care ar fi propunerile Dumneavoastră pentru îmbunătățirea acestei situații? Vă rugăm detaliați:

18. Care sunt așteptările pe care le aveți în urma implementării Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027?

- factorii de decizie să țină cont mai mult decât o fac în prezent cu privire la opiniile și nevoile tinerilor
- realizarea unor eforturi suplimentare pentru o mai bună integrare a tinerilor pe piața muncii
- creșterea oportunităților de angajare pentru tineri
- realizarea unor eforturi suplimentare de incluziune a tinerilor dezavantajați (grupuri vulnerabile/din medii defavorizate/cu mai puține oportunități)
- combaterea sărăciei și a inegalităților economice și sociale,
- promovarea unei politici care vizează mecanisme de sprijin pentru tineri
- altele (vă rugăm să menționați)

19. Dintre oportunitățile finanțate de UE pentru tinerii care doresc să rămână într-o altă țară din UE, prezentate mai jos, de care dintre ele ați auzit? (răspuns multiplu)

- Erasmus+ pentru studenți (peste 18 ani)
- Schimburi de tineret Erasmus+
- Erasmus+ pentru elevi (11-18 ani)
- Erasmus+ pentru ucenici
- Erasmus+ pentru tineri antreprenori
- DiscoverEU
- Corpul european de solidaritate
- Niciunul dintre cele enunțate mai sus
- altă oportunitate decât cele menționate (vă rugăm specificați)

20. În ce măsură considerați că sunt preocupate autoritățile publice locale de problemele tinerilor?

- în foarte mare măsură
- în mare măsură
- în măsură potrivită
- în mică măsură
- în foarte mică măsură

21. Care sunt activitățile pe care le realizați în timpul liber?

- merg în excursii
- fac sport
- merg la cafenea/terasă
- merg spectacole (teatru, muzică etc.)
- merg la cinema
- vizionez emisiuni tv
- citesc
- joc jocuri pe calculator
- altele (vă rugăm menționați)

22. Ce proiect vi se pare prioritar a fi implementat la nivelul județului Timiș, pentru dezvoltarea sectorului de tineret? Vă rugăm detaliați:

Declar că am luat cunoștință de prevederile din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și declar în mod explicit și îmi dau acordul în vederea prelucrării datelor cu caracter personal în scop contractual și/sau legal de către S.C. Synesis Partners S.R.L. Totodată îmi dau acordul față de posibila comunicare a acestor date către autorități publice, operatori, terți sau împuterniciți sau altor categorii de destinatari.

ANEXA 3

ANEXA 3

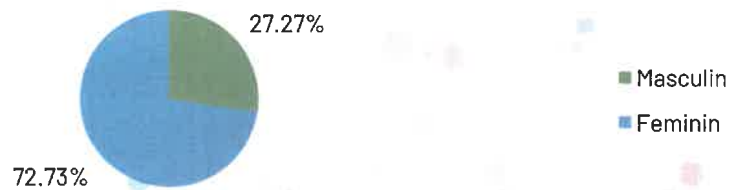
SITUAȚIA CENTRALIZATOARE A CHESTIONARULUI PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE DEZVOLTARE A SECTORULUI DE TINERET ÎN JUDEȚUL TIMIȘ (GRUPA DE VÂRSTĂ 14-18 ANI)

Nr. total de întrebări aplicate: 20

INTERPRETAREA STATISTICĂ A CHESTIONARULUI PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE DEZVOLTARE A SECTORULUI DE TINERET ÎN JUDEȚUL TIMIȘ

Întrebarea nr. 1
Sexul dumneavoastră:

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Potrivit datelor colectate, procentul majoritar al tinerilor respondenți este reprezentat de persoanele de sex feminin, acestea înregistrând un procent de 72,73% în timp ce persoanele de sex masculin înregistrează 27,27% din totalul respondenților. Așadar, remarcăm o diferență considerabilă, ponderea persoanelor de sex feminin fiind mult mai ridicată față de ponderea persoanelor de sex masculin.

Întrebarea nr. 2
Localitatea în care locuiți în prezent este situată în:

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Referitor la mediul de rezidență, observăm faptul că cea mai mare parte dintre respondenți, însemnând 75,76%, locuiesc în mediul urban, iar 24,24% locuiesc în mediul rural. Dintre respondenții care reprezintă mediul rural, cei mai mulți locuiesc în comunele Giroc și Dumbrăvița.

Întrebarea nr. 3
Vârsta dumneavoastră este:

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

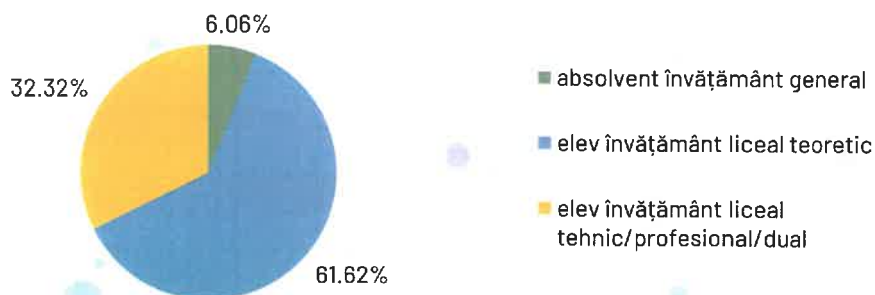
Conform graficului, ponderea majoritară revine grupei de vârstă 16-18 ani, reprezentând 82,83% din totalul respondenților, în timp ce grupa de vârstă 14-15 ani înregistrează doar 17,17% dintre răspunsuri.

Întrebarea nr. 4

Nivelul de educație prezent este:

Reprezentare grafică:

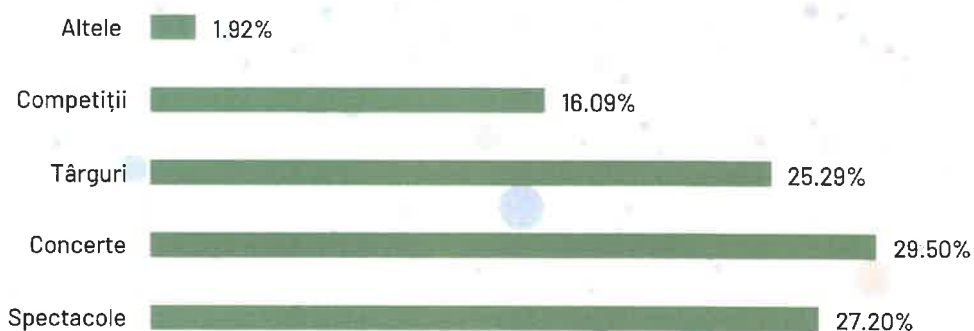
Interpretare statistică:

Se înregistrează un procent majoritar de 61,62% pentru tinerii care în prezent sunt elevi în învățământul liceal teoretic, urmat de cei care sunt elevi în învățământul liceal tehnic, profesional sau dual. Procentul cel mai mic, de doar 6,06%, este înregistrat de tinerii care în prezent sunt absolvenți ai învățământului general. Astfel, remarcăm un nivel ridicat de interes și de implicare al tinerilor liceeni cu privire la sectorul analizat.

Întrebarea nr. 5

La nivelul localității în care locuiți, ce tip de evenimente pentru tineret sunt organizate?

Reprezentare grafică:

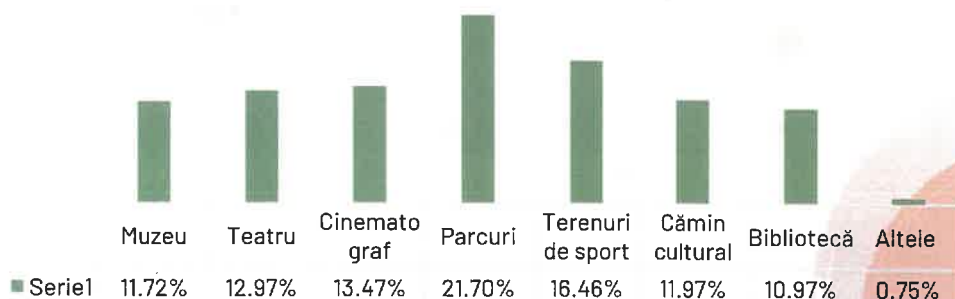
Interpretare statistică:

Potrivit figurii, evenimentele care se organizează la nivelul localităților în care respondenții locuiesc, sunt următoarele: concertele, înregistrând un procent de 29,50% dintre răspunsuri, spectacolele cu o pondere de 27,20%, târgurile cu un procent de 25,29% și competițiile cu 16,09%. Procentul de 1,92% este reprezentat de respondenții care au menționat ca variantă de răspuns festivalurile și de cei care afirmă faptul că la nivelul localităților nu se organizează evenimente pentru tineret.

Întrebarea nr. 6

Care este infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispune localitatea în care locuiți?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

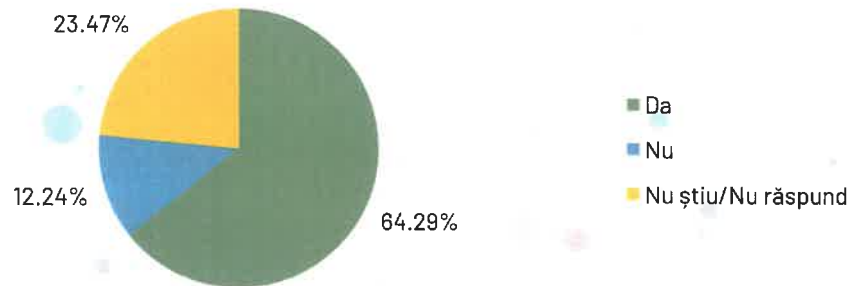
În ceea ce privește infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispun localitățile în care respondenții locuiesc, observăm faptul că cele mai răspândite sunt parcurile, acestea înregistrând

cea mai mare pondere, de 21,70%, fiind urmate de terenurile de sport cu 16,46%. Cinematografele înregistrează 13,47% dintre răspunsuri, teatrele 12,97%, muzeele 11,72%, căminele culturale 11,97% iar bibliotecile 10,97%. Varianta de răspuns oferită de cei 0,75% dintre respondenți este reprezentată de existența unei sălii polivalente.

Întrebarea nr. 7 Există, în școală proiecte desfășurate în parteneriat cu alte școli, cu instituții din comunitate (primărie, bibliotecă, dispensar sau policlinică, etc.) sau cu parteneri străini?

Reprezentare grafică:

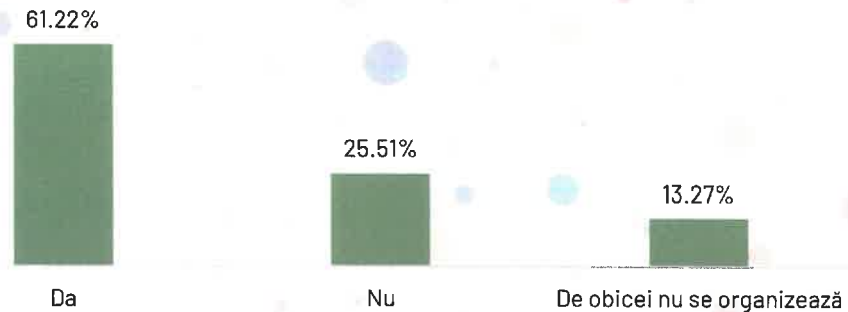

Interpretare statistică:

Conform graficului, 64,29% din totalul respondenților, afirmă faptul că în instituțiile de învățământ există proiecte desfășurate în parteneriat cu alte școli, cu instituții din comunitate sau cu parteneri străini. Procentul de 12,24% este reprezentat de tinerii care declară că nu există astfel de proiecte în școală, iar 23,47% este ponderea persoanelor care nu cunosc dacă există sau refuză să ofere un răspuns cu privire la acest aspect.

Întrebarea nr. 8 De obicei participați la activități extrașcolare organizate la nivelul localității dumneavoastră?

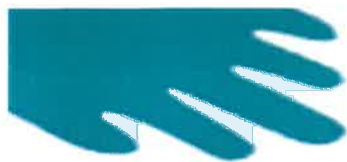
Reprezentare grafică:

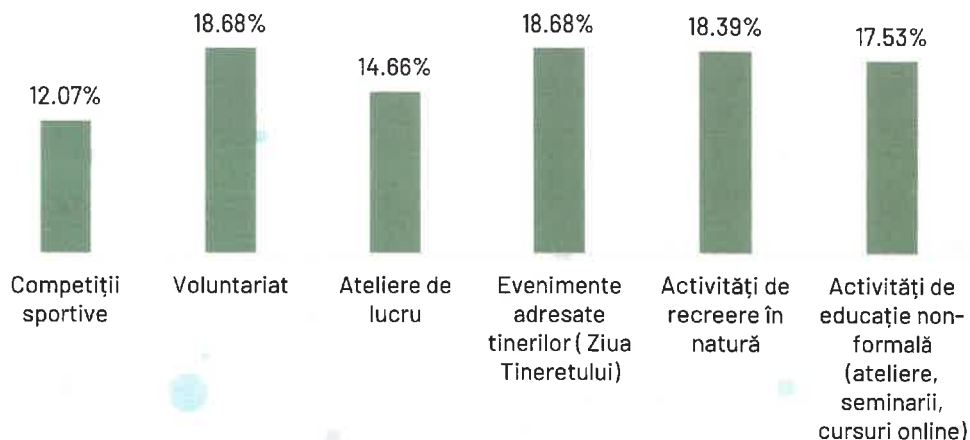
Interpretare statistică:

În ceea ce privește participarea tinerilor la activități extrașcolare organizate la nivelul localităților, se înregistrează un procent de 61,22% pentru tinerii care declară că iau parte la astfel de activități și 25,51% pentru cei care nu participă, iar 13,27% dintre respondenți declară că la nivelul localității nu se organizează activități extrașcolare.

Întrebarea nr. 9 Ce activități v-ar plăcea să se organizeze în localitatea dumneavoastră?

Reprezentare grafică:

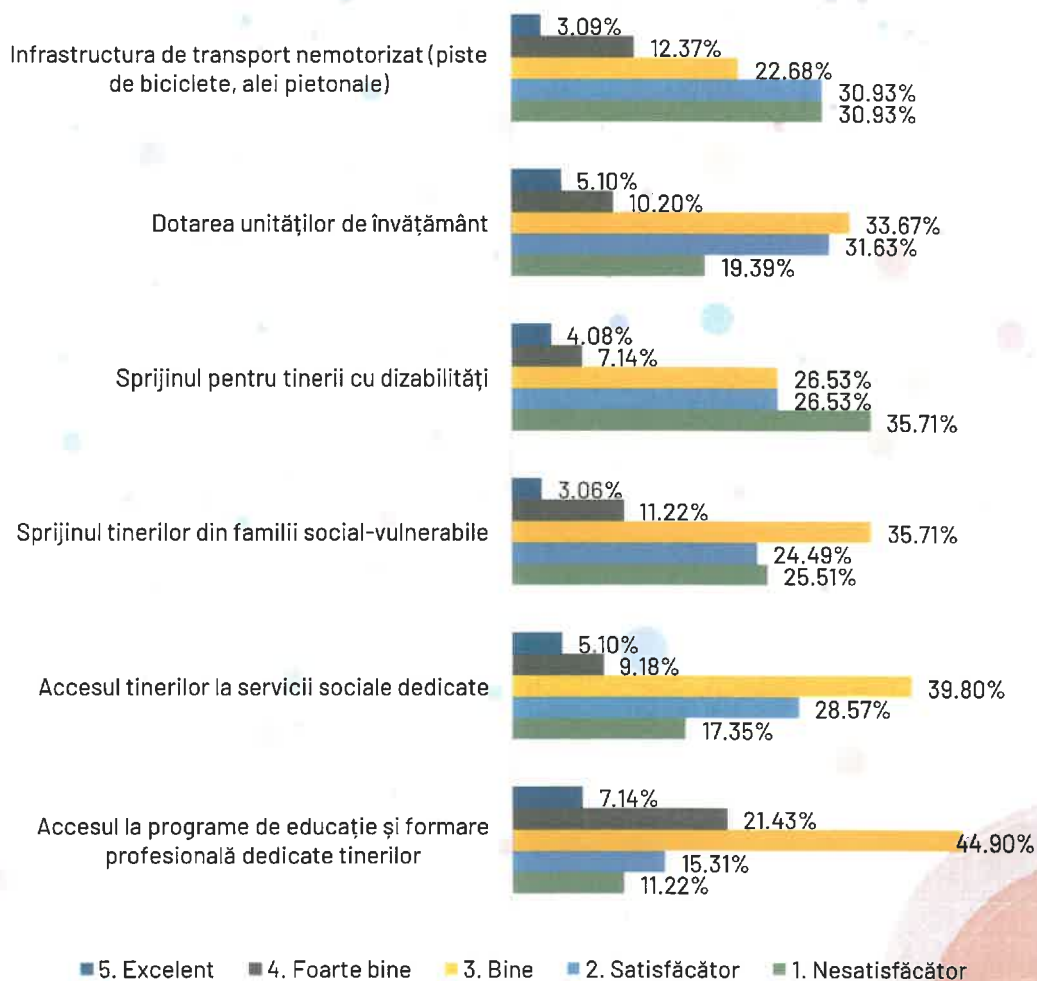
Interpretare statistică:

În urma răspunsurilor colectate, remarcăm faptul că activitățile care ar putea stârni interesul respondenților sunt: voluntariatul, care înregistrează 18,68% dintre răspunsuri, evenimentele de tipul Ziua Tineretului cu 18,68% dintre răspunsuri, activitățile de recreere în natură cu 18,39% și activitățile de educația non-formală cu 17,53%. Atelierele de lucru și competițiile sportive prezintă și ele interes înregistrând ponderi de 14,66% respectiv 12,07%.

Întrebarea nr. 10

Cum evaluați următoarele aspecte legate de calitatea vieții tinerilor din județul Timiș (Pe o scală de la 1 la 5, unde 1 = nesatisfăcător, 2 = satisfăcător, 3 = bine, 4 = foarte bine, 5 = excelent)

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Conform datelor colectate, în ceea ce privește gradul de mulțumire cu privire la aspectele legate de calitatea vieții tinerilor din județul Timiș, aprecierile au variat astfel:

Pentru dotarea unităților de învățământ, cei mai mulți dintre respondenți și anume 33,67% au oferit calificativul 3-bine, 31,63% au oferit calificativul 2-satisfăcător și 19,39% au oferit calificativul 1-nesatisfăcător. 10,20% au oferit calificativul 4-foarte bine și doar 5,10% au oferit calificativul 5- excelent;

În ceea ce privește accesul la programe de educație și formare profesională, 44,90% dintre respondenți oferă calificativul 3-bine, 21,43% oferă calificativul 4-foarte bine, 15,31% oferă calificativul 2-satisfăcător și 11,22% oferă calificativul 1-nesatisfăcător. Restul respondenților de 7,14% oferă calificativul 5-excelent;

Accesul tinerilor la servicii sociale dedicate, înregistrează 39,80% pentru calificativul 3-bine, 28,57% pentru calificativul 2-satisfăcător și 17,35% pentru calificativul 1-nesatisfăcător. Calificativul 4-foarte bine a fost oferit de 9,18% dintre respondenți iar calificativul 5-excelent de doar 5,10%;

În ceea ce privește sprijinul tinerilor din familii social-vulnerabile, 35,71% dintre respondenți oferă calificativul 3-bine, 25,51% oferă calificativul 1-nesatisfăcător, iar 24,49% oferă calificativul 2-satisfăcător. Un procent de 11,22% dintre respondenți oferă calificativul 4-foarte bine, iar 3,06% oferă calificativul 5-excelent;

Sprijinul pentru tinerii cu dizabilități înregistrează un procent de 35,71% dintre răspunsuri pentru calificativul 1-nesatisfăcător, 26,53% pentru calificativul 3-bine și pentru calificativul 2-satisfăcător, 7,14% pentru calificativul 4-foarte bine, iar pentru calificativul 5-excelent se înregistrează 4,08% dintre răspunsuri;

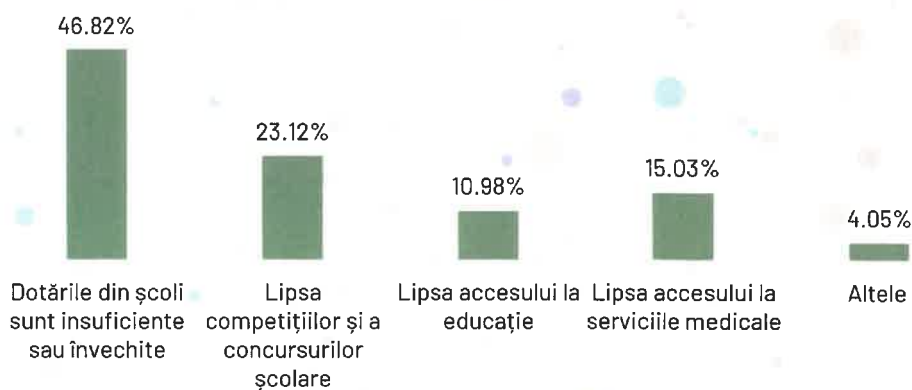
Referitor la infrastructura de transport nemotorizat, 30,93% dintre respondenți au oferit calificativul 2-satisfăcător și calificativul 1-nesatisfăcător, 22,68% au oferit calificativul 3-bine, 12,37% au oferit calificativul 4-foarte bine și 3,09% au oferit calificativul 5-excelent.

În urma analizei, cel mai mare grad de satisfacție a fost identificat pentru accesul la programele de educație și formare profesională dedicate tinerilor, iar cel mai mic grad de satisfacție a fost identificat pentru sprijinul pentru tinerii cu dizabilități și pentru infrastructura de transport nemotorizat.

Întrebarea nr. 11

Care considerați că sunt principalele probleme pe care tinerii din județul Timiș le întâmpină?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

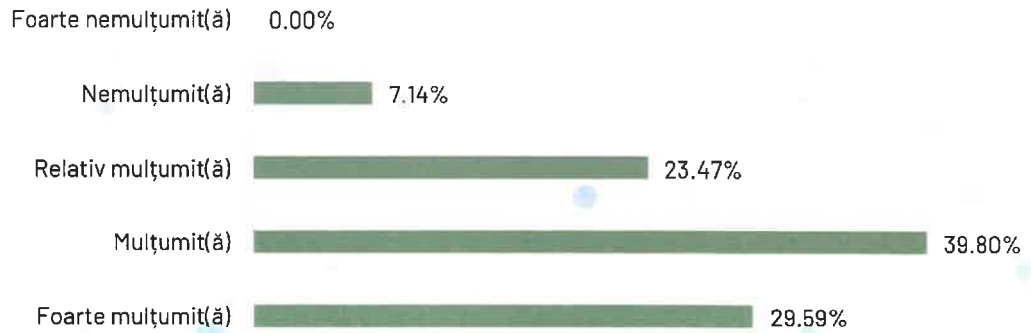
Referitor la problemele pe care tinerii din județul Timiș le întâmpină, remarcăm faptul că cel mai mare procent, de 46,82%, se înregistrează pentru dotările insuficiente sau învechite din școli, procentul mare reflectând necesitatea modernizării unităților de învățământ. Lipsa competițiilor și a concursurilor școlare înregistrează 23,12% dintre răspunsuri, lipsa accesului la serviciile medicale 15,03%, iar lipsa accesului la educație înregistrează 10,98%. Printre alte probleme menționate de tineri se numără: lipsa activităților extracurriculare, lipsa participării la activități, transportul în comun, discriminarea sau lipsa promovării unor valori esențiale.

Întrebarea nr. 12

În ce măsură sunteți mulțumit(ă) de școala la care sunteți înscris(ă) acum?

Reprezentare grafică:

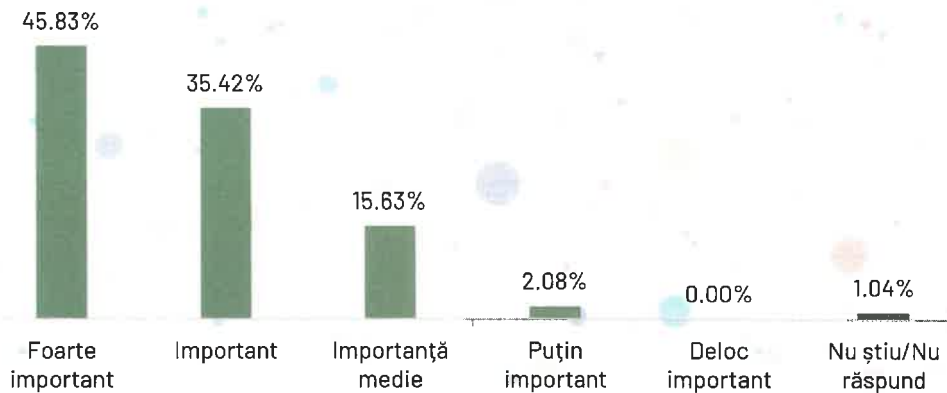
Interpretare statistică:

În ceea ce privește gradul de mulțumire al respondenților cu privire la școala în care aceștia sunt înscriși în prezent, remarcăm un procent majoritar de 39,80% pentru respondenții care se declară mulțumiți de acest aspect, fiind urmat de cei care se declară foarte mulțumiți înregistrând 29,59% dintre răspunsuri. 23,47% dintre respondenți se declară relativ mulțumiți, iar 7,14% sunt nemulțumiți. Remarcăm faptul că nu se înregistrează valori pentru varianta de răspuns - foarte nemulțumit, ceea ce înseamnă că niciunul dintre respondenți nu prezintă un grad ridicat de nemulțumire cu privire la școala în care aceștia sunt înscriși.

Întrebarea nr. 13

Considerați că este important pentru viitorul dumneavoastră profesional să realizați stagii de practică în instituții sau organizații?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

Cei mai mulți dintre respondenți, mai exact 45,83%, consideră că realizarea stagiilor de practică în instituții sau organizații, reprezintă un aspect foarte important pentru viitorul profesional, în timp ce 35,42% dintre ei consideră important acest aspect. Un procent de 15,63% este reprezentat de tinerii care acordă o importanță medie, iar cele mai mici procente sunt reprezentate de respondenții care consideră puțin important aportul stagiilor de practică în viitorul profesional (2,08%) și cei care nu oferă un răspuns clar (1,04). De asemenea, este de remarcat faptul că nu există respondenți care să considere acest aspect deloc important.

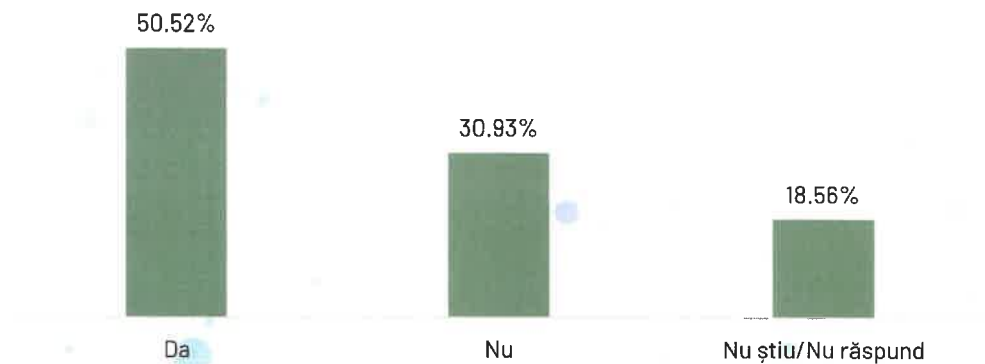
Întrebarea nr. 14

La nivelul instituției de învățământ unde studiați, ați sesizat comportamente de discriminare la adresa tinerilor?

Reprezentare grafică:

Interpretare statistică:

În ceea ce privește comportamentul de discriminare de la nivelul instituțiilor de învățământ, cei mai mulți dintre respondenți (50,52%) declară că au sesizat astfel de comportamente, iar 30,93% declară că nu au întâlnit astfel de comportamente. Procentul de 18,56% este reprezentat de tinerii care nu au oferit un răspuns clar cu privire la acest aspect.

Întrebarea nr. 15

Cât de importantă pentru parcursul profesional vi se pare implicarea tinerilor în următoarele tipuri de activități:

Reprezentare grafică:

	Activități sportive organizate	Voluntariat	Activități artistice, culturale	Implicare într-un ONG	Implicarea în organizații de mediu, ecologiste și de turism	Implicarea în organizații de tineret ale partidelor politice
■ Foarte importantă	32.65%	56.70%	32.99%	28.13%	38.14%	20.62%
■ Importantă	43.88%	34.02%	37.11%	40.63%	45.36%	29.90%
■ Neutru	19.39%	6.19%	23.71%	29.17%	14.43%	26.80%
■ Puțin importantă	3.06%	2.06%	4.12%	0.00%	1.03%	13.40%
■ Deloc importantă	1.02%	1.03%	2.06%	2.08%	1.03%	9.28%

■ Foarte importantă ■ Importantă ■ Neutru ■ Puțin importantă ■ Deloc importantă

Interpretare statistică:

Conform figurii, în viziunea respondenților, gradul de importanță al implicării tinerilor în anumite activități care ar putea aduce un aport pentru parcursul profesional, prezintă următoarea situație:

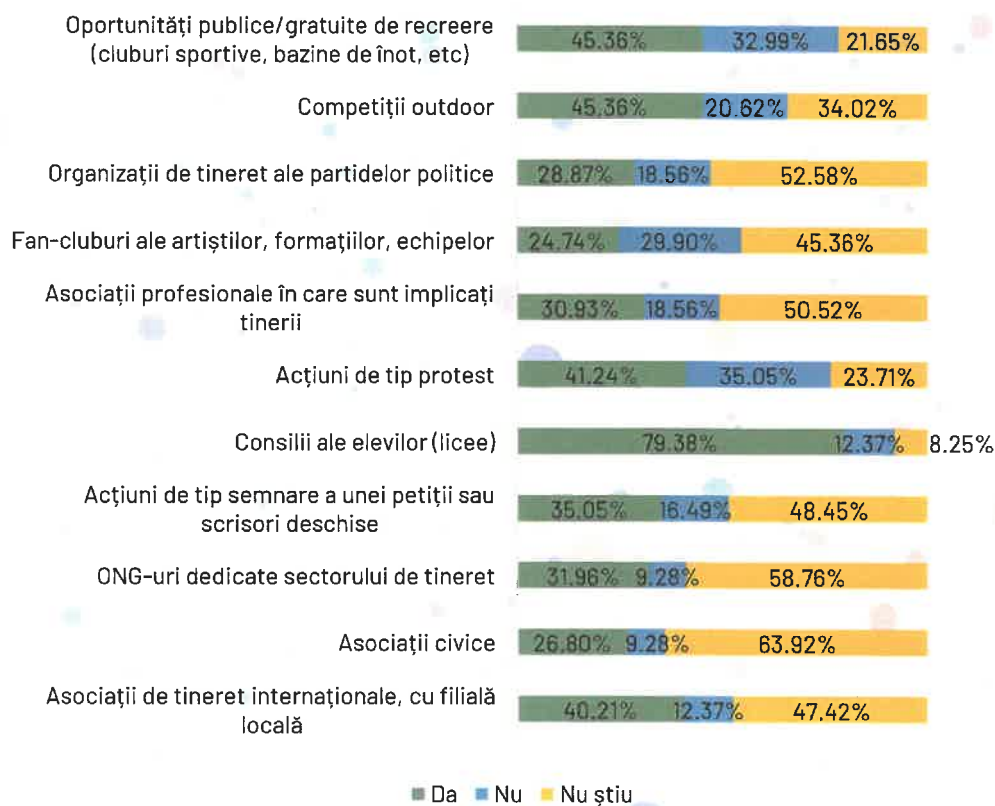
- Voluntariat (56,70% din totalul respondenților consideră această activitate foarte importantă, 34,02% consideră ca fiind importantă, 2,06% dintre ei consideră ca fiind puțin importantă și doar 1,03% dintre tineri consideră deloc importantă pentru parcursul tinerilor);
- Activități artistice și culturale (37,11% dintre respondenți consideră acest tip de activități ca fiind importante, 32,99% consideră foarte importante, 4,12% consideră puțin importante, iar 2,06% dintre ei le consideră deloc importante);

- Activități sportive organizate (43,88% dintre respondenți evaluează aceste activități ca fiind importante, 32,65% le consideră foarte importante, 19,39% oferă un răspuns neutru, 3,06% le consideră ca fiind puțin importante, iar 1,02% consideră deloc importante aceste activități pentru parcursul profesional);
- Implicarea într-un ONG (40,63% consideră această activitate importantă, 29,17% dintre tineri oferă un răspuns neutru, 29,13% consideră foarte importantă, iar 2,08% dintre ei cred că această activitate este deloc importantă);
- Implicarea în organizații de mediu, ecologiste și de turism (45,36% dintre respondenți cred că acest tip de activități sunt importante pentru parcursul profesional al tinerilor, 38,14% le consideră foarte importante, 14,43% oferă un răspuns neutru, iar 1,03% le consideră puțin importante respectiv deloc importante);
- Implicarea în organizații de tineret ale partidelor politice (29,90% dintre tineri cred că această activitate este importantă, 26,80% se declară neutrii față de acest aspect, 20,62% consideră ca fiind foarte importantă, 13,40% consideră puțin importantă, iar 9,28% cred că implicarea în astfel de activități este deloc importantă pentru parcursul profesional);

Întrebarea nr. 16 **Vă rugăm să precizați dacă în localitatea Dumneavoastră există următoarele categorii de organizații/ acțiuni/ activități:**

Reprezentare grafică:

În ceea ce privește existența organizațiilor, acțiunilor sau activităților la nivelul localității respondenților, s-au remarcat următoarele aspecte:

Interpretare statistică:

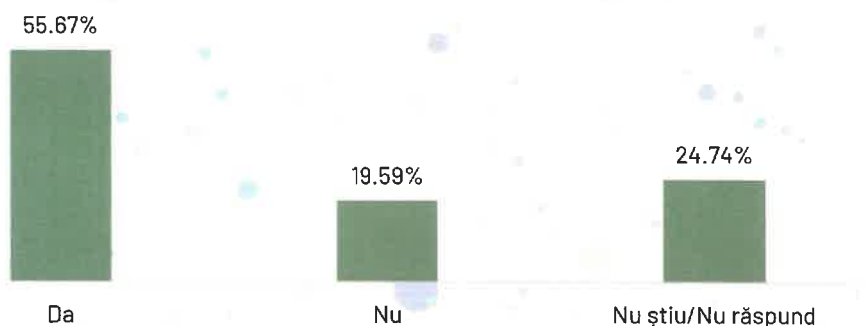
- 45,36% dintre respondenți afirmă că în localitate există oportunități gratuite de recreere (cluburi sportive, bazine de înot), 32,99% au afirmat că nu există această categorie de activități, iar 21,65% nu știu dacă există;
- Din totalul respondenților, 45,36% menționează că se desfășoară competiții outdoor, 34,02% nu știu dacă se organizează, iar 20,62% menționează că nu există astfel de activități;
- 52,58% dintre respondenți menționează că nu știu dacă în localitate există organizații de tineret ale partidelor politice, pe când 28,87% menționează că în localitatea unde trăiesc există aceste organizații, iar 18,56% menționează că nu există;
- 45,36% dintre respondenți nu cunosc dacă există fan-cluburi ale artiștilor, formațiilor sau echipelor, 29,90% declară că nu există astfel de organizații, iar 24,74% afirmă că există;

- Un procent de 50,52% este reprezentat de respondenții care nu știu dacă la nivelul localității există asociații profesionale în care sunt implicați tinerii, 30,93% afirmă că acest tip de organizații există, iar 18,56% declară că nu există;
- Referitor la acțiunile de protest, 41,24% declară că acest tip de activități se desfășoară în localitate, 35,05% declară că nu există astfel de acțiuni, iar 23,71% nu știu dacă există;
- 79,38% dintre respondenți menționează că în localitate au loc consilii ale elevilor, 12,37% dintre aceștia menționează că nu au loc consilii, iar 8,25% declară că nu știu dacă există;
- 48,45% dintre respondenți nu știu dacă există acțiuni de timp semnare a unei petiții sau scrisori deschise, 35,05% afirmă că există astfel de activități, iar 16,49% declară că nu există;
- 58,76% dintre ei declară că nu sunt informați cu privire la existența ONG-urilor dedicate sectorului de tineret, 31,96% afirmă că există astfel de organizații în localitățile lor și 9,28% declară că nu există;
- În ceea ce privește existența asociațiilor civice, 63,92% dintre respondenți declară că nu știu de existența acestora, 26,80% afirmă că există, iar 9,28% dintre ei declară că nu există;
- 47,42% dintre respondenți declară că nu știu de existența unor asociații de tineret internaționale, cu filială locală, 40,21% afirmă existența, iar 12,37% declară că nu există acest tip de organizații.

Întrebarea nr.
17

Luați în calcul să plecați din județul Timiș după finalizarea studiilor?

Reprezentare
grafică:

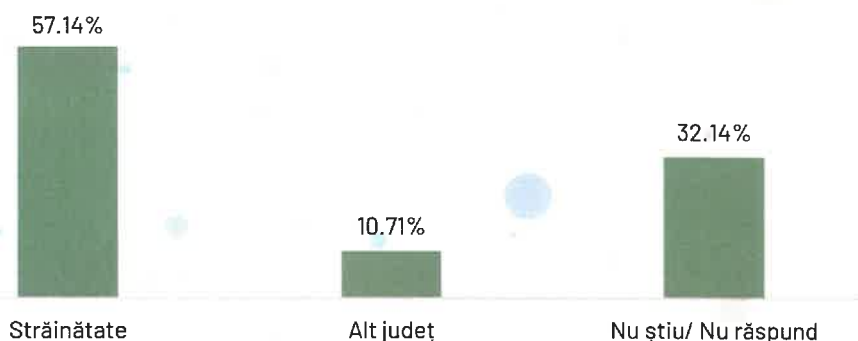
Interpretare
statistică:

Majoritatea respondenților, reprezentată de procentul de 55,67%, menționează că vor pleca din județul Timiș după finalizarea studiilor, 24,74% menționează că nu știu ce vor face după finalizarea studiilor, iar 19,59% declară că după finalizarea studiilor nu vor pleca din județ.

Întrebarea nr.
18

(Dacă ați răspuns DA la întrebarea anterioară) Luați în calcul să plecați în afara țării sau în alt județ?

Reprezentare
grafică:

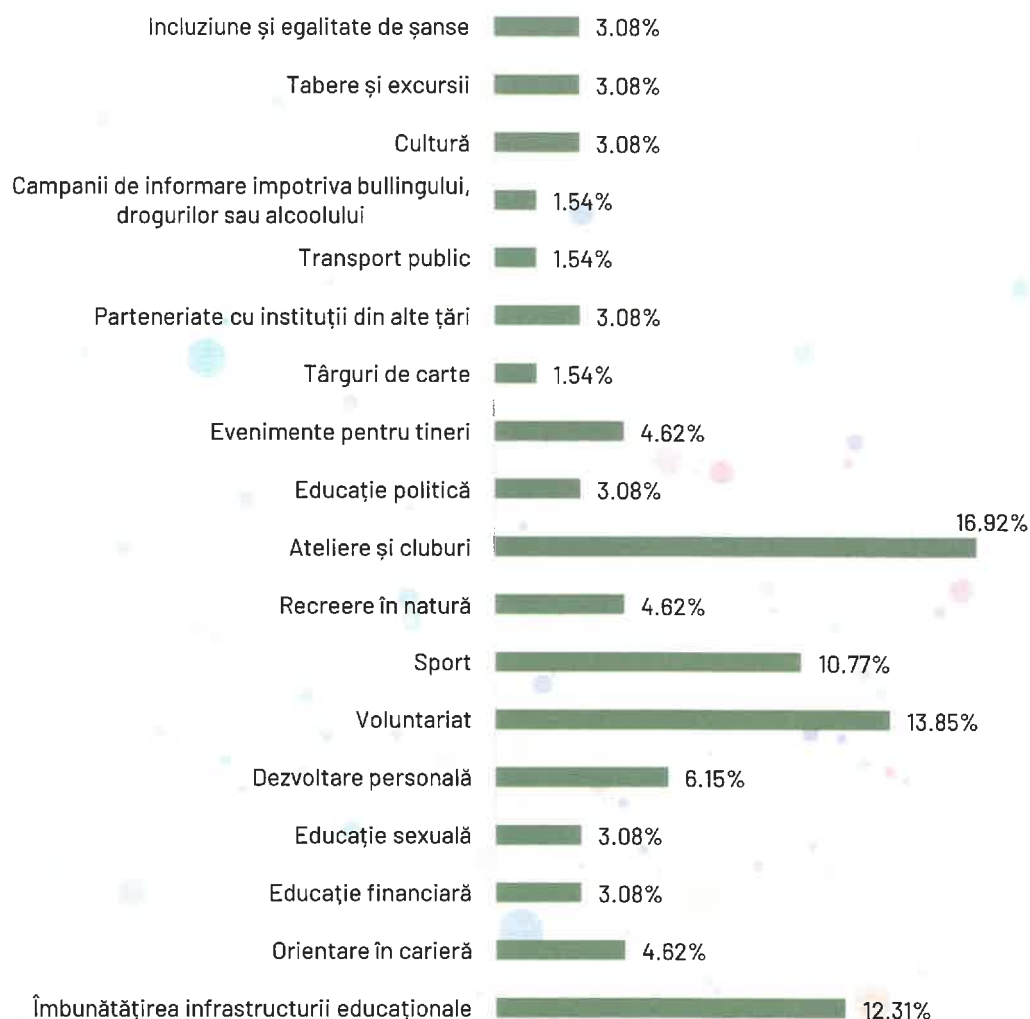

Interpretare
statistică:

Potrivit datelor colectate, cei mai mulți dintre respondenți, mai exact 57,14%, vor alege să plece în străinătate după finalizarea studiilor, 32,14% nu știu unde vor pleca, iar 10,71% menționează că vor alege să plece în alt județ.

Întrebarea nr.
19

Care sunt subiectele principale care credeți că ar trebui introduse în Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027?

**Reprezentare
grafică:**

Conform datelor colectate, 16,92% dintre respondenți au menționat că în Strategia de Tineret ar trebui să fie introduse aspecte cu privire la ateliere și cluburi, 13,85% au menționat voluntariatul, 12,31% au menționat introducerea subiectului de infrastructură educațională, iar 10,77% consideră că sportul este un subiect ce ar trebui abordat în Strategie. În urma analizei, respondenții au menționat și alte tematici, după cum urmează:

**Interpretare
statistică:**

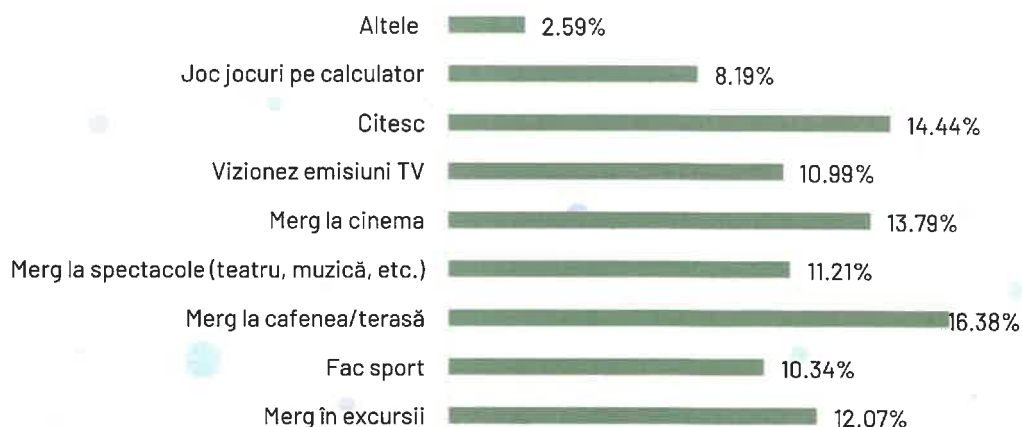
- 6,15% dintre respondenți menționează introducerea aspectelor cu privire la dezvoltarea personală;
- Într-un procent de 4,62%, respondenții menționează subiecte de introdus precum: orientarea în carieră, recreere în natură și evenimente pentru tineri;
- Procentele de 3,08% sunt reprezentate de respondenții care au menționat următoarele subiecte: incluziune și egalitate de șanse, tabere și excursii, cultură, parteneriate cu instituții din alte țări, educație politică, financiară și sexuală;
- Într-un procent de 1,54%, respondenții menționează târgurile de carte, transportul public și introducerea subiectelor despre bulling, droguri sau alcool.

**Întrebarea nr.
20**

Care sunt activitățile pe care le realizați în timpul liber?

**Reprezentare
grafică:**

**Interpretare
statistică:**

Referitor la activitățile realizate în timpul liber, cel mai mare procentaj se înregistrează pentru tinerii care aleg să meargă la cafenea sau terasă, aceștia înregistrând 16,38% dintre răspunsuri, fiind urmat de tinerii care aleg să citească, într-un procent de 14,44%. Procentul de 13,79% este înregistrat de tinerii care aleg să meargă la cinema în timpul liber, iar 11,21% este procentul respondenților care merg la spectacole. 10,99% dintre ei preferă să vizioneze emisiuni TV, 10,34% preferă să facă sport, iar 8,19% dintre ei aleg jocurile pe calculator. Alte activități pe care respondenții le-au menționat sunt: activități de voluntariat, robotică, muzică, desen, dans, gătit sau confecționarea de obiecte handmade.

ANEXA 4

CHESTIONAR PRIVIND IDENTIFICAREA PERCEPȚIEI ASUPRA NEVOILOR ȘI POSIBILITĂȚILOR DE DEZVOLTARE A SECTORULUI DE TINERET ÎN JUDEȚUL TIMIȘ ÎN PERIOADA 2023-2027

Prezentul chestionar a fost întocmit în cadrul procesului de elaborare a **Strategiei de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027** și are ca scop evaluarea percepției tinerilor cu privire la nevoile de dezvoltare existente la nivelul județului, precum și la oportunitățile de dezvoltare, în ceea ce privește sectorul de tineret.

Fiind adresat grupei de vârstă 14-18 ani, adică persoanelor minore, completarea chestionarului poate fi făcută de către unul dintre părinți, de tutorele legal sau persoana majoră la care este în grijă, prin adresarea întrebărilor către tânărul cărui i se adresează chestionarul, aspect confirmat prin bifarea căsuței de la finalul chestionarului.

Pentru ca rezultatele prezentului chestionar să reflecte o variantă cât mai obiectivă a situației actuale, vă rugăm ca la toate întrebările cu variante unice de răspuns să bifați **o singură** căsuță de răspuns (☐).

În cazul în care considerați că niciuna dintre variantele de răspuns nu se aplică sau considerați ca fiind relevant un alt răspuns, îl puteți înscrie în caseta marcată cu sintagma *Alta/Altele*.

Răspunsurile se referă la percepția minorului (14-18 ani) cu privire la întrebările adresate.

Chestionarele se completează în mod anonim. Vă mulțumim pentru participare!

1. Sexul dvs.:

masculin

feminin

2. Localitatea în care locuiți în prezent este situată în :

mediul urban

mediul rural - vă rugăm precizați localitatea

3. Vârsta dumneavoastră este:

14-15 ani 16-18 ani

4. Nivelul de educație prezent este:

absolvent învățământ general

elev învățământ liceal teoretic

elev învățământ liceal tehnic/profesional/dual

5. La nivelul localității în care locuiți, ce tip de evenimente pentru tineret sunt organizate? (mai multe răspunsuri posibile)

spectacole

concerte

târguri

competiții

altele (vă rugăm să exemplificați)

6. Care este infrastructura dedicată sectorului de tineret de care dispune localitatea în care locuiți? (mai multe răspunsuri posibile)

muzeu

teatru

cinematograf

- parcuri
- terenuri de sport
- cămin cultural
- bibliotecă
- altele (vă rugăm să exemplificați):

7. Există, în școală proiecte desfășurate în parteneriat cu alte școli, cu instituții din comunitate (primărie, bibliotecă, dispensar sau policlinică, poliție, etc.) sau cu parteneri străini ?

- da nu nu știu/ nu răspund

8. De obicei participați la activități extrașcolare organizate la nivelul localității dvs.?

- da
 nu
 de obicei nu se organizează

9. Ce activități v-ar plăcea să se organizeze în localitatea dvs.?

- competiții sportive
 voluntariat
 ateliere de lucru
 evenimente adresate tinerilor (Ziua Tineretului)
 activități de recreere în natură
 activități de educație non-formală (ateliere, seminarii, cursuri online)

10. Cum evaluați următoarele aspecte legate de calitatea vieții tinerilor din județul Timiș (Pe o scală de la 1 la 5, unde 1 = nesatisfăcător, 2 = satisfăcător, 3 = bine, 4 = foarte bine, 5 = excelent)

Aspect	1 Nesatisfăc ător	2 Satisfăcăto r	3 Bine	4 Foarte bine	5 Excelent
Accesul la programe de educație și formare profesională dedicate tinerilor					
Accesul tinerilor la servicii sociale dedicate					
Sprijinul tinerilor din familii social-vulnerabile					
Sprijinul pentru tinerii cu dizabilități					
Dotarea unităților de învățământ					
Infrastructura de transport nemotorizat (piste de biciclete, alei pietonale)					

11. Care considerați că sunt principalele probleme pe care tinerii din județul Timiș le întâmpină? (mai multe răspunsuri posibile)

- dotările din școli sunt insuficiente sau învechite

- lipsa competițiilor și a concursurilor școlare
- lipsa accesului la educație
- lipsa accesului la servicii medicale

altele (vă rugăm menționați)

12. În ce măsură sunteți mulțumit(ă) de școala la care sunteți înscris(ă) acum?

- foarte mulțumit(ă)
- mulțumit(ă)
- relativ mulțumit(ă)
- nemulțumit(ă)
- foarte mulțumită

13. Considerați că este important pentru viitorul Dvs. profesional să realizați stagii de practică în instituții sau organizații?

- foarte important
- important
- importanță medie
- puțin important
- deloc important
- nu știu/ nu răspund

14. La nivelul instituției de învățământ unde studiați, ați sesizat comportamente de discriminare la adresa tinerilor?

da nu nu știu/ nu răspund

15. Cât de importantă pentru parcursul profesional vi se pare implicarea tinerilor în următoarele tipuri de activități:

	Foarte importantă	Importantă	Neutru	Puțin importantă	Deloc importantă
Activități sportive organizate					
Voluntariat					
Activități artistice, culturale					
Implicarea într-un ONG					
Implicarea în organizații de mediu, ecologice și de turism					
Implicarea în organizații de tineret ale partidelor politice					

16. Vă rugăm să precizați dacă în localitatea Dumneavoastră există următoarele categorii de organizații/ acțiuni/ activități:

	DA	NU	NU ȘTIU
Asociații de tineret internaționale, cu filială locală			

	DA	NU	NU ȘTIU
Asociații civice			
ONG-uri dedicate domeniului tineret			
Acțiuni de tip semnare a unei petiții sau scrisori deschise			
Consilii ale elevilor (licee)			
Acțiuni de tip protest			
Asociații profesionale în care sunt implicați tinerii			
Fan-cluburi ale artiștilor, formațiilor, echipelor			
Organizații de tineret ale partidelor politice			
Competiții outdoor			
Oportunități publice/ gratuite de recreere (cluburi sportive, bazin de înot, etc)			

17. Luați în calcul să plecați din județul Timiș după finalizarea studiilor?

da nu nu știu/ nu răspund

18. (Dacă ați răspuns DA la întrebarea anterioară) Luați în calcul să plecați în afara țării sau în alt județ?

străinătate alt județ nu știu/ nu răspund

19. Care sunt subiectele principale care credeți că ar trebui introduse în Strategia de Tineret a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027?

20. Care sunt activitățile pe care le realizați în timpul liber?

merg în excursii

fac sport

merg la cafenea/terasă

merg spectacole (teatru, muzică etc.)

merg la cinema

vizionez emisiuni tv

citesc

joc jocuri pe calculator

altele (vă rugăm menționați)

Confirm faptul că, respondentul fiind persoană minoră, completarea chestionarului privind identificarea percepției asupra nevoilor sectorului de tineret a fost făcută de către unul dintre părinți, de tutorele legal sau persoana majoră la care este în grijă.

Declar că am luat cunoștință de prevederile din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și declar în mod explicit și îmi dau acordul în vederea prelucrării datelor cu caracter personal în scop contractual și/sau legal de către S.C. Synesis Partners S.R.L. Totodată îmi dau acordul față de posibila comunicare a acestor date către autorități publice, operatori, terți sau împuterniciți sau altor categorii de destinatari.

ANEXA 4

GHID DE INTERVIU SEMI-STRUCTURAT

Parte introductivă/Situația actuală/Context

1. În opinia dumneavoastră, care este situația actuală a Județului Timiș, în ce privește dezvoltarea politicilor de tineret?
2. Considerați că instituțiile publice locale acordă importanță problemelor tinerilor/este auzită vocea tinerilor la nivel local?
3. Considerați că acțiunile/proiectele/politicile implementate până în prezent în domeniul tineretului în județul Timiș au fost eficiente?
4. Ce impact considerați că va avea elaborarea Strategiei pentru Tineret la nivelul județului Timiș pentru perioada 2023-2027?
5. Vă rugăm să caracterizați tinerii din județul Timiș. Comparativ cu alte societăți europene, ați observat elemente de diferență?

Puncte forte, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări

6. Vă rugăm să descrieți principalele aspecte pozitive/puncte forte pe care ar trebui să se concentreze Strategia de Tineret a județului Timiș în general dar și în particular, cu privire la *domeniul de interes al instituției pe care o reprezentați*.
7. Vă rugăm să numiți principalele probleme/nevoi specifice ale tinerilor din județul Timiș cu privire la *domeniul de interes al instituției pe care o reprezentați*.
8. Vă rugăm să menționați cele mai importante oportunități de dezvoltare ale tinerilor cu referire la *domeniul de interes al instituției pe care o reprezentați*.
9. Vă rugăm să menționați principalele obstacole externe – amenințări privind dezvoltarea tinerilor, cu referire la *domeniul de interes al instituției pe care o reprezentați*.

Politici și acțiuni curente

10. Vă rugăm să precizați dacă cunoașteți acțiuni/proiecte/politici implementate în ultimii ani la nivelul județului Timiș pentru atenuarea problemelor/nevoilor tinerilor. În cazul în care cunoașteți, vă rugăm detaliați și precizați care a fost impactul/rezultatele acestor acțiuni/proiecte/politici.
11. Vă rugăm să numiți principalele proiecte dezvoltate/implementate referitoare la tineri în ultimii 5 ani, la nivel de arie tematică (în *domeniul de interes al instituției pe care o reprezentați*).

Arii prioritare de dezvoltare

12. Vă rugăm să numiți și să ierarhizați acțiunile/ proiectele pe care dvs. le considerați prioritare pentru dezvoltarea tinerilor din județul Timiș, în *domeniul de interes al instituției pe care o reprezentați*.
13. Vă rugăm să specificați pe care dintre domeniile: educație, muncă, incluziune socială, mediu, sănătate, voluntariat, participarea tinerilor, cultură, recreere- considerați că ar trebui să se focalizeze Strategia de Tineret a județului Timiș pentru perioada 2023-2027.

Surse de date/Proces participativ

14. Există studii/analize/evaluări realizate anterior în legătură cu tineretul din județului Timiș pe care le considerați relevante și utile pentru elaborarea Strategiei de Tineret? (Vă rugăm să le numiți).
15. Considerați că tinerii din județul Timiș sunt implicați într-o măsură mare în procesul de luare a deciziilor care îi privesc?

ANEXA 5

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
1.	Living lab pentru co-creare	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 8. Dezvoltarea programelor educaționale inovatoare	UAT Jud. Timiș, UAT Timișoara/ alte UAT-uri componente , parteneri privați, universități
2.	Platformă online de incubare pentru startup-uri	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 4. Dezvoltarea, punerea în aplicare și sprijinirea financiară a unor programe care vizează promovarea crearea de rețele de spații de coworking, hub-uri și alte spații care sprijină antreprenoriatul în rândul tinerilor	UAT Jud. Timiș, mediul privat, Universități
3.	Dezvoltarea unui sistem antreprenorial care să favorizeze apariția și	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale,	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în	D.S.A. 1. Sprijinirea tinerilor inovatori în a	UAT Jud. Timiș, UAT Timișoara, mediul

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	maturizarea startup-urilor/spin-off-urilor					buget local după caz	calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	deveni antreprenori	privat, Universități
4.	Program de accelerare - ofertă intensivă de sprijin de 3 luni pentru antreprenorii locali, pentru dezvoltarea unui plan de afaceri și prezentarea unei propuneri de investiții potențialilor investitori. Acceleratorul ar oferi, numai pe bază de invitație, mentorat la fața locului, planificare, marketing și sprijin tehnic pentru antreprenori. Înscrierea se adresează antreprenorilor care urmează o competiție de tip Shark Tank / Dragons Den. Competiția ar fi deschisă pe scară largă și ar putea include oameni din afara județului, cu	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 1. Sprijinirea tinerilor antreprenori din județul Timiș inclusiv prin mentorat și coaching	UAT Jud. Timiș, mediul privat, Universități

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	interes în lansarea afacerii lor în oras.									
5.	Platformă online de promovare a ideilor inovatoare și identificarea surselor de finanțare europene	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	D.S.A. 4. Asigurarea accesului tinerilor la resurse și facilități de CDI	UAT Jud. Timiș, mediul privat, Universități
6.	Platformă digitală pentru cererea de competențe	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	D.S.A. 4. Asigurarea accesului tinerilor la resurse și facilități de CDI	UAT Jud. Timiș, AJOFM
7.	Bursa calificărilor profesionale din județul Timiș	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	D.S.A. 2. Identificarea și susținerea tinerilor cu preocupări în domeniul științei și tehnologiei	UAT Jud. Timiș, UAT Timișoara
8.	Spații de lucru comune pentru angajații centrelor de birouri din județ, inclusiv platforme	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 01. TIMIȘ HUB EUROPEAN	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 2. Dezvoltarea unor parteneriate între instituțiile publice și	UAT Jud. Timiș, UAT-uri din județ, mediul privat, universități

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	comune cu universitățile						integra pe piața muncii		private pentru a facilita integrarea pe piața muncii a tinerilor	
9.	Reabilitare, modernizare, dotare și extindere școala gimnazială din str. George Enescu, Jimbolia	în evaluare	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	POR 2014-2020	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Jimbolia
10.	Dotare școală cu laptopuri și table interactive din Dumbrăvița	cerere de finanțare	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	fonduri guvernamentale, fonduri proprii	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Dumbrăvița
11.	Îmbunătățirea serviciilor educaționale aferente învățământului general obligatoriu și a spațiilor publice din orașul Buziaș	în execuție	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	POR 2014-2020	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 6. Dezvoltarea sistemului de învățământ primar și secundar/liceal	UAT Buziaș
12.	Construire sală de sport la școala Generală nr.25 din	PT	2023-2027	conform documentației	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	POR 2014-2020	OGD 1. Creșterea accesului la o	OS 1.1. Asigurarea accesului	D.S.A. 9. Dezvoltarea	UAT Timișoara

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelarea cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	Timișoara, cod SMIS: 122504			tehnico - economice			educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	infrastructurii educaționale	
13.	Reabilitare sală de sport din cadrul Școlii Generale nr. 18 din Timișoara	în execuție	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara
14.	Campus Școlar „Smart School” - Gen. 2	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 I9+I11	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara
15.	Campus Școlar „Smart School” - Gen. 24	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 I10/PNRR I9+I11	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabilități și posibili parteneri
16.	Campus smart school Colegiul Național Bănațean	Idee	2023- 2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 110/PNRR I9+I11	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara
17.	Campus Smart Technology School Colegiul Național Grigore Moisil	Idee	2023- 2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 I9+I11	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara
18.	Campus Smart Vocațional Liceul de Arte Plastice	Idee	2023- 2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 I10	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara
19.	Campus Smart School Colegiul Economic F. Nitti	Idee	2023- 2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 I13+I14	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
20.	Echiparea atelierelor de practică și a laboratoarelor IT la Colegiul Tehnic Henri Coandă	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	PNRR C15 I13+I14	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	învățare pe tot parcursul vieții OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	UAT Timișoara
21.	Future Skills Hub - Centrul de Dezvoltare a Competențelor Profesionale ale Studenților Construire clădire verde și inteligentă în care să își desfășoare activitatea Centrul Dotarea cu infrastructură hardware și software a Centrului Metodologii/ proceduri adoptate și formularea de politici publice pentru digitalizarea Cadrului Național al Competențelor, consiliere și orientare profesională, RPL, rute flexibile, microcredentialis	SF/DALI în achiziție	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri proprii, fonduri guvernamentale, PNRR C15, fonduri private, fonduri BEI	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 3. Dezvoltarea unor programe de dobândire/schimbare a competențelor necesare participării active a tinerilor pe piața muncii	Universitatea de Vest din Timișoara, Ministerul Educației, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Universitățile membre în Rețele de Universități Europene, Consorțiul Universitari a, ADR Vest, UAT Jud. Timiș, UAT Timișoara

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
22.	Pilotare instrumente de politici instituționale dezvoltate în cadrul programelor de studiu Construire și operaționalizare Institut de Specializare Inteligența, Inovare și Transfer Tehnologic (ISIT), în cadrul căruia să se desfășoare activități specifice digitalizării pentru Inovare și Transfer Tehnologic în domeniul de specializare inteligentă și dezvoltare durabilă (inclusiv crearea unei platforme electronice naționale pentru match-making între nevoi și oferte de inovare și transfer tehnologic)	PT	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri proprii, fonduri guvernamentale, PNRR C15, fonduri private, fonduri BEI	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 8. Dezvoltarea programelor educaționale inovatoare	Universitatea de Vest din Timișoara, Ministerul Educației, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Universitățile Europene din România, UEFISCDI, Consorțiul Universitari a, CNDG - INCD, ADR Vest, UAT Jud. Timiș, UAT Timișoara
23.	Construire centru multidisciplinar colaborativ (clădire inteligentă, verde), în vederea derulării manifestărilor	SF/DALI în achiziție	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri proprii, fonduri guvernamentale, PNRR C15, fonduri private, fonduri BEI	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	Universitatea de Vest din Timișoara, Ministerul Educației, Ministerul

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	colaborative dedicate dezvoltării profesionale ale studenților						tinereții din județul Timiș;	calitate și învățare pe tot parcursul vieții		Cercetării, Inovării și Digitalizării, Universității e membre în Rețele de Universități Europene, Consorțiul Universitari a, ADR Vest, UAT Jud. Timiș, UAT Timișoara
24.	Construire centru "UVT in Society" - Living Lab (Green & Digital Edu & Inno Hub, RPL Center, long life learning for all, Workplace training pt angajatorii din regiune, Centru demo în tehnologie, Children's University, Senior University, Young researcher hub)	idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri proprii, fonduri guvernamentale, PNRR C15, fonduri private, fonduri BEI	OGD 3. Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	D.S.A 3. Sprijinirea înființării și funcționării unor structuri locale care să reprezinte interesele tinerilor	Universitate a de Vest din Timișoara Alianța Timișoara Universitatea Timișoara Primăria Municipiului Timișoara, Consiliul Județean Timiș, ADR Vest, societate civilă, reprezentanți mediu privat (clustere)

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
25.	Construire Hub Regional pentru Inteligență Artificială	cerere de finanțare depusă	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	D.S.A. 4. Asigurarea accesului tinerilor la resurse și facilități de CDI	Universitatea de Vest din Timișoara, Hub-ul Roman de Inteligență Artificială
26.	Achiziția de echipamente IT destinate asigurării actului didactic realizat la distanță	idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	Primării UAT-uri
27.	Program de redotare a laboratoarelor didactice din cadrul instituțiilor de învățământ, specifice domeniilor STEM (informatică, chimie, fizică, biologie)	idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	Primării UAT-uri
28.	Dezvoltarea învățământului dual în domeniul industriei	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 4. Consolidarea învățământului profesional	Primării UAT-uri, ISJ TM, UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelarea cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelarea cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelarea cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelarea cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
29.	Dezvoltarea învățământului dual în domeniul Horeca	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	învățare pe tot parcursul vieții OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 4. Consolidarea învățământului profesional	Primării UAT-uri, ISJ TM, UAT jud. Timiș
30.	Amenajarea spațiu-pilot pentru învățământ tehnic și dual pentru promovarea parteneriatului și inovării	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.4. Dezvoltarea competențelor digitale ale tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 2. Susținerea înființării centrelor de educație și formare profesională inițială, pentru adaptarea învățământului la transformarea digitală și securitatea cibernetică	Primării UAT-uri, ISJ TM, UAT jud. Timiș
31.	Program pentru consiliere și orientare în carieră a elevilor	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 1. Dezvoltarea unei rețele anonime, gratuite și ușor accesibile de consiliere și asistență pentru tineri (inclusiv consiliere online)	ISJ Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
32.	Diversificarea ofertei educaționale a Centrului Județean de Excelență Timiș	IdEE	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	D.S.A. 3. Organizarea unor concursuri de cercetare-dezvoltare inovare pentru tineri	ISJ Timiș
33.	Înființarea unor centre de afterschool la nivelul fiecărui UAT în scopul asigurării pregătirii suplimentare a elevilor	idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	Primării UAT-uri, ISJ TM
34.	Program / campanie de combatere a abandonului școlar și ajutor pentru elevii aflați în risc de abandon școlar	idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	Primării UAT-uri, ISJ TM, UAT jud. Timiș
35.	Dezvoltarea unei baze de date județene cu materiale didactice specifice predării online	idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de	D.S.A. 9. Dezvoltarea infrastructurii educaționale	ISJ TM

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
36.	Program / campanie de promovare a meseriei de profesor în rândul tinerilor, în special al celor din mediul rural	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3. Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă;	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	D.S.A. 1. Informarea tinerilor în legătură cu oportunitățile de participare existente la nivel local	Primării UAT-uri, ISJ TM, UAT jud. Timiș
37.	Achiziția de echipamente sanitare destinate gestionării actului didactic în condițiile pandemiei de Covid-19	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 2. Dotarea (echipamente și mobilier) a infrastructurii de servicii medicale din unitățile de învățământ	Primării UAT-uri
38.	Campanii pentru promovarea unui mod de viață sănătos	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 4. Creșterea importanței acordată sănătății de către tineri și considerarea acesteia drept factor care îmbunătățește bunăstarea fizică, mentală și socială	UAT Județul Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
39.	Dezvoltarea unei rețele de centre la nivelul județului care asigură servicii primare și servicii pentru copii/tineri	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC O3. TIMIȘ ECHIPAT	Buget local, alte surse	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC, UAT Jud.Timiș
40.	Asigurarea asistenței tehnice/metodologic e autorităților locale de la nivelul comunelor, municipiilor pentru dezvoltarea de servicii sociale eficiente, focusate pe nevoile sociale locale și dezvoltarea de facilități pentru petrecerea timpului liber pentru protejarea grupurilor vulnerabile (atelieri de tip after-school , centre de zi.etc)	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC O3. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 10. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret fixe (înființarea unor centre de tineret, reconversia unor clădiri publice astfel încât să devină sedii ale unor ONG-uri, asociații studențești sau cluburi de voluntariat)	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG-uri

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
41.	Specializarea continuă pentru persoanele care lucrează în serviciile sociale dedicate copiilor la nivel local și județean	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 7. Dezvoltarea competențelor personalului implicat în educarea tinerilor	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale
42.	Organizarea de campanii de informare/evenimente pentru a face cunoscut populației serviciile sociale la care pot apela	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3. Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă;	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	D.S.A. 4. Derularea unor activități de informare și educare a reprezentanților aleși și a personalului administrației publice locale în domeniul asigurării participării tinerilor	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri
43.	Implicarea activă a comunității în asigurarea respectării drepturilor copilului și încheierea de parteneriate între autorități publice locale și organizații publice/private în domeniul protecției copilului	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 1. Dezvoltarea unei rețele anonime, gratuite și ușor accesibile de consiliere și asistență pentru tineri (inclusiv consiliere online și intervenții în situații de criză)	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții ce furnizează servicii medicale, Instituții de educație

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
44.	Crearea unui mecanism funcțional de identificare, evaluare, intervenție specifică și monitorizare a copiilor aflați în situații de vulnerabilitate	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	Biserica, Mass- media DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții ce furnizează servicii medicale, Instituții de educație, IPJ
45.	Creșterea accesului copiilor săraci la serviciile sociale de bază și identificarea la timp a copiilor aflați în situații de risc	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri
46.	Creșterea accesului la educație, la servicii medicale.	N/A	2023-2027	conform documentației	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri	OGD 1. Creșterea accesului la o	OS 1.1. Asigurarea accesului	D.S.A. 9. Dezvoltarea	DGASPC Timiș, Autorități

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice Socio-Economice județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	psihologice, de petrecere a timpului liber a copiilor din mediul rural			tehnico - economice		guvernamentale, buget local după caz	educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	infrastructurii educaționale	Publice Locale, ONG-uri, Instituții de educație CCC
47.	Susținerea familiilor cu copii cu dizabilități în vederea creșterii, îngrijirii și recuperării acestora în familie, cu respectarea planului de recuperare/reabilitare	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A 2. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copiii/tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG -uri, Instituții ce furnizează servicii medicale
48.	Creșterea incluziunii educaționale a copilului cu dizabilități	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A 2. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copiii/tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES)	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG -uri, Instituții de educație
49.	Facilitarea accesului copiilor de altă etnie (în special, cea romă) la servicii de educație, inclusiv promovarea	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 6. Implementarea unor programe de incluziune socială, reducerea inegalităților și	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG-uri,

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	programului "a doua șansă"						integra pe piața muncii		discriminării și sprijinirea tinerilor defavorizați și marginalizați D.S.A. 5.	Instituții de educație
50.	Identificarea copiilor de altă etnie (în special, cea rromă) fără acte de identitate în vederea întocmirii acestora și a putea beneficia de toate drepturile și facilitățile, conform legii	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	Promovarea educației tinerilor în vederea respectării drepturilor omului, prin educație formală și non-formală D.S.A. 1.	DGASPC Timiș, Autoritățile Publice Locale, ONG-uri DEP
51.	Dezvoltarea de programe/măsuri pentru reintegrarea în familie a copiilor cu măsură de protecție specială	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
52.	Dezvoltarea de programe/măsuri pentru adopția copiilor cu măsură de protecție specială, pentru care nu există posibilitatea integrării/reintegrării în familia naturală	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale
53.	Organizarea de campanii de informare, conștientizare și promovare a adopției	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 4. Derularea unor campanii de sensibilizare a tinerilor cu privire la incluziune, egalitate și nediscriminare	DGASPC Timiș, Autoritățile Publice Locale, ONG-uri
54.	Evaluarea fenomenului copiilor străzii în vederea stabilirii dimensiunii fenomenului și a cauzelor principale ale acestui fenomen	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de	DGASPC Timiș, Autoritățile Publice Locale, ONG-uri

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
55.	Organizarea de campanii de descurajare a cerșetoriei	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.) D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG-uri IPJ, Poliția Locală
56.	Elaborarea de proceduri interinstituționale pentru intervenția imediată în cazul copiilor străzii	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii victime ale violenței domestice etc.) D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Poliția IPJ, Poliția Locală

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
57.	Specializarea personalului implicat în soluționarea cazurilor de copii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.) D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, IPJ
58.	Realizarea unui cadru favorabil unei audieri optime a copilului aflat în conflict cu legea	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.) D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, IPJ

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
59.	Crearea de servicii specializate pentru copilul care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	Implementarea unor programe de incluziune socială, reducerea inegalităților și discriminării și sprijinirea tinerilor defavorizați și marginalizați	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG-uri
60.	Dezvoltarea unor rețele de suținere, de tipul consiliilor comunitare consultative, cu implicarea actorilor relevanți în soluționarea problemelor sociale, pentru copiii și familiile care se confruntă cu situații de dificultate	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 1. Dezvoltarea unei rețele anonime, gratuite și ușor accesibile de consiliere și asistență pentru tineri (inclusiv consiliere online și intervenții în situații de criză)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, Instituții de educație, Instituții ce furnizează servicii medicale, Secții de poliție, Culte religioase
61.	Derularea de intervenții de prevenire în școală,	N/A	2023-2027	conform documentației	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri	OGD 2. Promovarea unui stil de	OS 2.1. Asigurarea accesului	D.S.A. 5. Promovarea unui stil de viață	DGASPC Timiș, Autorități

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	familie și comunitate prin activități de informare, educare și conștientizare în vederea neînțelegerii consumului de droguri și de alte substanțe nocive, precum și în vederea evitării transformării consumului experimental și ocazional în consum regulat			tehnico - economice		guvernamentale, buget local după caz	viață sănătos și bunăstării tinerilor din județul Timiș;	echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	sănătos și prevenirea abuzurilor și a substanțelor în rândul tinerilor	Publice Locale, Instituții de educație IPJ, ONG-uri, CPECA Timiș
62.	Dezvoltarea intervențiilor de identificare, atragere și motivare a copiilor care consumă droguri și alte substanțe nocive în servicii specializate de asistență integrată, adaptate nevoilor acestora	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 5. Promovarea unui stil de viață sănătos și prevenirea abuzurilor și a substanțelor în rândul tinerilor	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, Instituții de educație, IPJ, ONG-uri
63.	Identificarea tuturor copiilor cu ambii părinți/părintele unic susținător plecați la muncă în străinătate	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	DGASPC Timiș Autorități Publice Locale, ONG-uri

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategiei Socio-Economice Judeteana	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
64.	Elaborarea unei metodologii specifice de intervenție pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate și care se confruntă cu probleme de integrare socială	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, Instituții de educație, ONG-uri
65.	Dezvoltarea unor programe personalizate de consiliere și suport pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri
66.	Intensificarea și eficientizarea acțiunilor de monitorizare ale fenomenului copiilor ai căror părinți sunt migrați temporar peste hotare	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, Instituții de educație

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
67.	Diversificarea și extinderea intervențiilor de educație sexuală în rândul copiilor și adolescenților, inclusiv educație pentru prevenirea HIV și ITS (Infecții cu transmitere sexuală)	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 4. Creșterea importanței acordată sănătății de către tineri și considerarea acesteia drept factor care îmbunătățește bunăstarea fizică, mentală și socială	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri
68.	Stimularea instituțiilor școlare de a oferi elevilor cursuri de educație sexuală în cadrul programului opțional educație pentru sănătate sau a altor programe sau proiecte	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 4. Creșterea importanței acordată sănătății de către tineri și considerarea acesteia drept factor care îmbunătățește bunăstarea fizică, mentală și socială	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri
69.	Încheierea de protocoale cu toate cele 99 de primării din județul Timiș (acolo unde nu exista încă) și cu Inspectoratul Școlar Județean, pentru o mai bună comunicare	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale ISJ, Instituții de educație

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și șii posibili parteneri
70.	la nivel local, în vederea reducerii absentismului și a abandonului școlar Conștientizarea și sprijinirea autorităților locale în ceea ce privește prevenirea abandonului școlar și promovarea accesului copiilor la sistemul educațional prin dezvoltarea de programe Școală după Școală, A doua Șansă sau Centre de zi	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ISJ
71.	Organizarea de campanii/ evenimente /acțiuni în vederea creșterii gradului de cunoaștere a legislației în domeniu și a măsurilor care pot fi luate în situații de violență în familie /asupra copilului (instituții care pot fi informate, instituții care protejează mamele și copiii aflați în situații de risc - ONG-uri care au astfel de servicii)	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
72.	Colaborarea cu partenerii din societatea civilă și massmedia pentru scăderea expunerii copiilor la violență în mediul on-line și în massmedia	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Mass-media
73.	Dezvoltarea de programe/proiecte de „Școala Părinților” în parteneriat cu ONG-uri și alte instituții publice și private	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri
74.	Promovarea de activități specifice (informare/consiliere /acompaniere) la gravidele/vitoare mame, la nivelul serviciilor publice de asistență socială din comunitățile locale în	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș;	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 3. Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară,	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții ce furnizează servicii

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și șii posibili parteneri
	colaborare cu cabinetele de medicină de familie, pentru prevenirea abandonului copiilor								comunitară pentru tineri	medicale specifice
75.	Organizarea de campanii/eventimente de informare, în colaborare cu serviciile publice de asistență socială locale, ONG-urile, instituțiile de învățământ, pentru asigurarea accesului la informații pentru toți copiii (inclusiv în mediul rural)	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	-DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții de educație
76.	Constituirea/activarea a Consiliilor Copiilor în școli, centre de plasament	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții de educație

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
77.	Promovarea și organizarea de activități specifice care vizează încurajarea copilului de a-și exprima liber opiniile și de a fi ascultat	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3. Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă;	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare) D.S.A. 2. Implementarea programelor de formare pentru tineri privind oportunitățile și modalitățile de participare activă la activitățile locale	DGASPC Timiș, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții de educație
78.	Asigurarea serviciilor de informare, consiliere, orientare vocațională și mediere pe piața muncii	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 1. Sprijinirea tinerilor antreprenori din județul Timiș inclusiv prin mentorat și coaching	DGASPC Timiș – coordonatorii serviciilor sociale din care provin tinerii
79.	Sprijinirea tinerilor în identificarea unui loc de muncă și găsirea unei soluții locative	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 2. Dezvoltarea unor parteneriate între instituțiile publice și private pentru a facilita	DGASPC Timiș – coordonatorii serviciilor sociale din care provin tinerii, AJOFM

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
80.	Asigurarea formării/calificării tinerilor în concordanță cu aptitudinile lor dar și în relație cu cererea de pe piața muncii	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	integrarea pe piața muncii a tinerilor D.S.A. 3. Dezvoltarea unor programe de dobândire/schimbare a competențelor necesare participării active a tinerilor pe piața muncii	DGASPC Timiș – coordonator și serviciilor sociale din care provin tinerii, AJOFM
81.	Crearea rețelelor de suport pentru tineri în comunitate prin promovarea cooperării între tână, membrii familiei, instituții publice locale, ONG-uri, cabinete medicale și de planning familial, în vederea creșterii gradului de incluziune socială	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS. 4.1. Îmbunătățirea calității muncii tineretului	D.S.A. 4. Derularea unor campanii de sensibilizare a tinerilor cu privire la incluziune, egalitate și nediscriminare	DGASPC Timiș – coordonator și serviciilor sociale din care provin tinerii, Autorități Publice Locale, ONG-uri, Instituții ce furnizează servicii medicale
82.	Monitorizarea tinerilor postservicii	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 5. Educarea tinerilor în legătură cu drepturile și obligațiile pe	DGASPC Timiș, ONG-uri

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabilii și posibili parteneri
83.	Acordarea de sprijin specializat în vederea menținerii unui loc de muncă/întemeierea unei familii	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS. 4.1. Îmbunătățirea calității muncii tineretului	D.S.A. 3. Asigurarea unor condiții de muncă adecvate pentru tineri (salarii echitabile, ore de muncă decente, protecție socială și siguranță la locul de muncă)	DGASPC Timiș. ONG-uri
84.	Înființarea unui centru de zi pentru elevii de liceu, UAT Jimbolia	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tineri care au adicții, tineri victime ale violenței domestice etc.)	UAT Jimbolia

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
85.	Dezvoltarea de programe integrate pentru creșterea accesului și participării în învățământul primar și secundar pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile (consiliere, mediere, programe de tip "școală după școală", educație remedială și învățare asistată, etc), inclusiv sprijin financiar pentru familiile acestora	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	UAT Gottlob

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
85.	Dezvoltarea de programe integrate pentru creșterea accesului și participării în învățământul primar și secundar pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile (consiliere, mediere, programe de tip "școală după școală", educație remedială și învățare asistată, etc), inclusiv sprijin financiar pentru familiile acestora	N/A	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Dezvoltarea și finanțarea unor programe speciale pentru tinerii aflați în condiții de risc (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități, tinerii care au adicții, tinerii victime ale violenței domestice etc.)	UAT Gottlob
86.	Centru de zi pentru copii	Proiect în implementare	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 5. Înființarea unui centru de tineret dedicat, dotat cu facilități pentru activități recreative, (săli de jocuri, zone de lectură, săli de muzică și dans, săli de sport și săli de cinema)	UAT Giarmata
87.	Acoperirea cu Internet a tuturor comunităților	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	POCIDIF (Programul Creștere Inteligentă,	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare	D.S.A. 9. Asigurarea accesului la internet gratuit	Operator telecomunicatii, CL

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	timșene, cel puțin în anumite zone publice					Digitalizare și Instrumente Financiare)	activitățile extracurriculare.	desfășurării unor activități de recreere	în spațiile publice	
88.	Amplasarea rețelelor Wi-Fi la nivelul centrului comunelor din județul Timiș	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 9. Asigurarea accesului la internet gratuit în spațiile publice	UAT-uri din județul Timiș
89.	Internet gratuit	idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 03. TIMIȘ ECHIPAT	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 9. Asigurarea accesului la internet gratuit în spațiile publice	UAT Remetea Mare
90.	Inițiativa bilaterale „Timișoara Capitală Europeană a Culturii 2023”	Apel lansat	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Granturi SEE și Norvegiene	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 5. Implicarea tinerilor în organizarea și desfășurarea festivalurilor și evenimentelor culturale	Entități publice și private, inclusiv ONG-uri
91.	PGI06047 ECoC-SME: Actions for inducing SME growth and innovation via the ECoC event and legacy/ Acțiuni de stimulare a creșterii și inovării IMM-urilor prin evenimentul	În implementare	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Buget local, Buget de stat, fonduri europene, alte surse	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.2. Sprijinirea tinerilor implicați în activități și programe de cercetare-dezvoltare-inovare	D.S.A. 1. Sprijinirea tinerilor inovatori în a deveni antreprenori	UAT Timișoara, UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	CEaC și moștenirea acestuia									
92.	Crearea de evenimente care să se adreseze publicului de diverse vârste și facturi în UAT ul Jimbolia	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare)	UAT Jimbolia
93.	Extinderea facilităților pentru desfășurarea de activități și evenimente culturale și de petrecere a timpului liber în UAT Sacoșu Turcesc	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare e.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 2. Colaborarea cu organizațiile din sectorul cultural pentru a derula activități extracurriculare	UAT Sacoșu Turcesc, UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
94.	Actualizarea fondului de carte al bibliotecilor, inclusiv biblioteca on-line în UAT Sacoșu Turcesc	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare e.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 7. Modernizarea bibliotecilor și oferirea de resurse educaționale, cărți, reviste și materiale online	UAT Sacoșu Turcesc
95.	Diversificarea programelor culturale, sportive și de agrement la nivelul comunei Gottlob	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare e.	OS 5.2. Creșterea participării tinerilor la activitățile de voluntariat	D.S.A. 1. Derularea unor programe de promovare a voluntariatului	UAT Gottlob
96.	Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, a programelor culturale și de agrement a locuitorilor din UAT Boldur	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare e.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 2. Colaborarea cu organizațiile din sectorul cultural pentru a derula activități extracurriculare	UAT Boldur
97.	Sprijinirea organizării de evenimente culturale inedite prin asociere cu o serie de locații noi (spre exemplu, spectacole de muzică, teatru, film etc. în grădini de vară / în spațiile dintre blocuri / în piațete / în spații industriale / în	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare e.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de	UAT Jud. Timiș, APDT, UAT-uri din județ

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabilii și posibili parteneri
	mijloace de transport etc.)								consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare)	
98.	Program de organizarea de spectacole itinerante și de activități educaționale în localitățile din județ	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor	UAT Jud. Timiș, APDT, UAT-uri din județ

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
99.	Organizarea unor evenimente fanion, de importanță națională / internațională - ex. festival de new media, festival dedicat folclorului bănățean etc.	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	centre mobile de învățare și formare) D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare)	UAT Jud. Timiș, mediul privat
100.	Platformă pentru susținerea creării și promovării brandurilor publice la nivelul județului Timiș (ex. Gottlob)	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 1. Sprijinirea tinerilor antreprenori din județul Timiș inclusiv prin	UAT Jud. Timiș, Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
101.	Acordarea de facilități antreprenorilor în sectorul serviciilor creative din UAT ul Jimbolia	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii - acest obiectiv contribuie la dezvoltarea economică și socială a județului și la creșterea calității vieții tinerilor. Sprijinirea tinerilor pentru a se integra pe piața muncii reprezintă un pas important care are menirea de a asigura tranziția lor de la școală la viața profesională și pentru a le oferi oportunități de angajare și	mentorat și coaching D.S.A. 3. Facilitarea accesului tinerilor pe piața muncii prin acordarea unor facilități organizațiilor care angajează tineri	UAT ul Jimbolia, Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
102.	Sprejpin pentru marketingul și brandingul produselor locale din Gottlob	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprejpinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A. 1. Sprejpinirea tinerilor antreprenori din județul Timiș inclusiv prin mentorat și coaching	UAT Gottlob, UAT Jud. Timiș,
103.	Dezvoltarea unor spații de lucru / hub-uri în UAT ele județului Timiș, pentru actorii din sectoarele culturale și creative (pot include și servicii de accelerare), ce pot primi și funcțiuni de centre comunitare, rezidențe artistice, spații de creație și expoziție sau dotări pentru formare, cercetare și inovare în domeniu	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 10. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret fixe (înființarea unor centre de tineret, reconversia unor clădiri publice astfel încât să devină sedii ale unor ONG-uri, asociații studențești sau cluburi de voluntariat)	UAT Jud. Timiș, instituții culturale, investitori privați
104.	Amenajare spații pentru expoziție, producție și desfacere produse din manufacturi tradiționale pe teritoriul județului Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico - economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 10. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret fixe (înființarea unor centre de tineret, reconversia	UAT Jud. Timiș, Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
105.	Îmbunătățirea turismului în zona transfrontalieră a Banatului prin valorificarea potențialului siturilor arheologice Parta și Majdan („Enhancing tourism in Banat cross- border area by capitalizing of the potential of Parta and Majdan archeological sites”)	În implementare	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș	Implicarea tinerilor în proiecte de conservare a patrimoniului cultural (restaurarea clădirilor istorice, documentarea tradițiilor și obiceiurilor locale sau promovarea moștenirii culturale)	UAT Jud. Timiș, parteneri din Serbia
106.	Punerea în valoare a clădirilor de patrimoniu din Ansamblul Urban „Piața Cetății”- monument istoric, categoria A, oraș Ciacova, în scopul promovării identității	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș	Implicarea tinerilor în proiecte de conservare a patrimoniului cultural (restaurarea clădirilor	UAT Ciacova

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	culturale și ridicării atractivității orașului Ciacova							istorice, documentarea tradițiilor și obiceiurilor locale sau promovarea moștenirii culturale)		
107.	Centru pentru încurajarea activității meșterilor populari și transmiterea cunoștințelor lor și tradițiilor către tineret	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 2. Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea tradițiilor bănățene și culturii locale	UAT Jud. Timiș
108.	Dezvoltarea / preluarea festivalurilor care promovează cultura bănățeană	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în	UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
109.	Dezvoltarea / preluarea festivalurilor care promovează multiculturalitatea	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare) D.S.A. 11. Îmbunătățirea infrastructurii de tineret mobile (organizarea de evenimente și festivaluri în diferite zone ale județului, înființarea unor unități mobile de consiliere și informare, amplasarea birourilor de informare și orientare profesională în zone accesibile tinerilor, înființarea unor centre mobile de învățare și formare)	UAT Jud. Timiș
110.	Festivalul Efta Botoca - festival la care să participe	În implementare	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale,	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de	OS 1.3. Sporirea rolului culturii în viața tinerilor din județul	D.S.A. 5. Implicarea tinerilor în organizarea și	UAT Jebel, UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
111.	ansamblurile școlare a peste 10 localități					buget local după caz	calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	Timiș - implicarea tinerilor în cultura nu numai că le oferă oportunități de dezvoltare personală și exprimare artistică, dar contribuie și la promovarea diversității culturale și la îmbogățirea comunității prin aportul lor creativ. Este important ca societatea să ofere spații și resurse adecvate pentru implicarea tinerilor în cultura și să recunoască valoarea pe care aceștia o aduc în acest domeniu.	desfășurarea festivalurilor și evenimentelor culturale	UAT Gottlob, Asociația
	Crearea de facilități turistice și de	Idee	2023-2027	conform documentației	OBIECTIVUL STRATEGIC 05.	Fonduri europene,	OGD 5. Facilitarea	OS 5.1 Consolidarea	D.S.A. 5. Înființarea unui	UAT Gottlob, Asociația

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
	agrement care să pună în valoare resursele locale (apa geotermală) și să reducă sezonalitatea - ștranduri termale acoperite în Gottlob			tehnico-economice	TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	fonduri guvernamentale, buget local după caz	accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	centru de tineret dedicat, dotat cu facilități pentru activități recreative, (săli de jocuri, zone de lectură, săli de muzică și dans, săli de sport și săli de cinema)	Pentru Dezvoltarea Turismului Timiș
112.	Dezvoltarea infrastructurii digitale a Centrelor de informare turistică de la nivelul județului	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A.4. Amenajarea unor parcuri și spații verzi în zonele urbane și rurale și în apropierea școlilor și campusurilor universitare	UAT Jud. Timiș, APDT
113.	Realizarea unei clase de turism în cadrul Liceului din Buziaș pentru asigurarea calificărilor din industria HORECA	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și cultură al tineretului din județul Timiș;	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 4. Consolidarea învățământului profesional profesional	UAT Buziaș
114.	Dezvoltarea Academiei de servicii Horeca în județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale,	OGD 1. Creșterea accesului la o educație de calitate și	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la	D.S.A. 4. Consolidarea învățământului profesional	UAT Jud. Timiș, UAT-uri din județ, operatori

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
115.	Înființarea unor zone sportive multifuncționale în fiecare localitate a comunei Gottlob: sală de sport, teren de sport, bazin de înot	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 5. Înființarea unui centru de tineret dedicat, dotat cu facilități pentru activități recreative, (săli de jocuri, zone de lectură, săli de muzică și dans, săli de sport și săli de cinema)	economici Horeca UAT Gottlob
116.	Înființare de zone sportive pentru adulți prin amplasare de aparate pentru sport în ambele localități ale comunei Gottlob	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 4. Amenajarea unor parcuri și spații verzi în zonele urbane și rurale și în apropierea școlilor și campusurilor universitare	UAT Gottlob
117.	Diversificarea activităților sportive în UAT Gottlob, prin înființare de programe sportive: fotbal, baschet, handbal, tenis, karate, etc. pe	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	D.S.A. 1. Promovarea derulării activităților sportive de către tineri, inclusiv sprijin pentru	UAT Gottlob

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategiei Socio-Economice județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
	diverse grupe de vârstă								sporturile neprofesionale și necompetitive	
118.	Facilitarea investițiilor private în domeniul agrementului turistic din Buziaș (ex. sala de bowling)	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	Promovarea derulării activităților sportive de către tineri, inclusiv sprijin pentru sporturile neprofesionale și necompetitive	UAT Buziaș
119.	Program de promovare a sportului către comunitate prin campanii de activare în spații frecventate de public (simulatoare sportive, competiții sportive în centrele comerciale, podiumuri în spațiul public pentru exerciții de gimnastică etc.)	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	OBIECTIVUL STRATEGIC 05. TIMIȘ CREATIV ȘI ATRACTIV	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare.	OS 5.1 Consolidarea infrastructurii necesare desfășurării unor activități de recreere	Promovarea derulării activităților sportive de către tineri, inclusiv sprijin pentru sporturile neprofesionale și necompetitive	UAT Jud. Timiș, ONG-uri, cluburi sportive
120.	Centre de învățare și dezvoltare a abilităților tinerilor din județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3. Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la	OS 3.1.	D.S.A.6. Implicarea personalului de tineret în facilitarea dezvoltării și	UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și șii posibili parteneri
121.	Campanie de conștientizare asupra educației incluzive	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică Județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la educație de calitate și cultură al tinerilor din județul Timiș	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	implicării tinerilor în diverse domenii și activități D.S.A. 3. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	UAT Jud. Timiș, DGASPC, școli speciale
122.	Program de incluziune a tinerilor cu dizabilități din județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică Județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la educație de calitate și cultură al tinerilor din județul Timiș	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copiii/tineri cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale (CES)	UAT Jud. Timiș, DGASPC
123.	Educație non-formală pentru tinerii din județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică Județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la educație de calitate și cultură al tinerilor din județul Timiș	OS 1.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții	D.S.A. 1. Încurajarea învățării non-formale și informale în rândul tinerilor din județul Timiș	UAT Jud. Timiș, școli speciale

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
124.	Timiș Academy: Program de formare a competențelor digitale	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 1. Creșterea accesului la educație de calitate și cultură al tinerilor din județul Timiș	OS 1.4. Dezvoltarea competențelor digitale ale tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 1. Susținerea înființării centrelor de educație și formare profesională inițială în vederea creșterii competențelor digitale ale tinerilor	UAT Jud. Timiș
125.	Caravana Sănătății Tinerilor din județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 2. Promovarea unui stil de viață sănătos și a bunăstării tinerilor din județul Timiș	OS 2.1. Asigurarea accesului echitabil al tinerilor din județul Timiș la servicii de sănătate calitative	D.S.A. 4. Creșterea importanței acordată sănătății de către tineri și considerarea acesteia drept factor care îmbunătățește bunăstarea fizică, mentală și socială	UAT Jud. Timiș
126.	Formare și reconversie profesională pentru tinerii din județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS 4.2. Creșterea incluziunii sociale a tinerilor din județul Timiș	D.S.A. 2. Dezvoltarea unor programe de formare și pregătire a tinerilor	UAT Jud. Timiș

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
127.	Proiecte de dezvoltare rurală	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4. Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii se integra pe piața muncii	OS 4.3. Facilitarea accesului tinerilor din județul Timiș pe piața muncii	D.S.A 2 Dezvoltarea unor parteneriate între instituțiile publice și private pentru a facilita integrarea pe piața muncii a tinerilor	UAT Jud. Timiș
128.	Baza de date a voluntarilor din județul Timiș	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare	OS 5.2. Creșterea participării tinerilor la activitățile de voluntariat	D.S.A. 1. Derularea unor campanii de promovare a voluntariatului	UAT Jud. Timiș, FITT
129.	Ateliere de formare pentru tinerii cu dizabilități	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 5. Facilitarea accesului tinerilor la activitățile extracurriculare	OS 5.2. Creșterea participării tinerilor la activitățile de voluntariat	D.S.A. 2. Promovarea implicării grupurilor de tineri defavorizați în activități de voluntariat	UAT Jud. Timiș, DGASPC, școli speciale
130.	Campanii de conștientizare cu privire la problemele care îi preocupă pe tineri	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3 Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	D.S.A. 5. Sprijinirea finanțării organizațiilor de tineret și a altor actori în domeniul participării active a tinerilor la nivel local	UAT Jud. Timiș Organizații locale de tineret

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategice din Strategia Socio-Economică Județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabil i și posibili parteneri
131.	Campanii de traininguri specifice pentru tinerii care doresc să devină lideri în comunitatea lor	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică Județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3 Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă	OS 3.1. Creșterea participării tineretului la societatea civilă	D.S.A. 6. Implicarea personalului de tineret în facilitarea dezvoltării și implicării tinerilor în diverse domenii și activități	UAT Jud. Timiș Organizații locale de tineret
132.	Proiecte de educație ecologică în școli și comunități locale	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică Județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3 Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă	OS 3.2. Creșterea implicării tinerilor în dezvoltarea durabilă	D.S.A. 1. Asigurarea participării tinerilor la elaborarea și dezvoltarea de politici, documente strategice și vizțiuni în domeniul transformării ecologice a societății și economiei locale	UAT Jud. Timiș Organizații locale de tineret
133.	Elaborarea de broșuri și ghiduri educaționale electronice despre probleme de mediu și evenimente ecologice.	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică Județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 3 Creșterea participării tinerilor din județul Timiș la societatea civilă	OS 3.2. Creșterea implicării tinerilor în dezvoltarea durabilă	D.S.A. 2. Dezvoltarea unor instrumente pentru educarea tinerilor asupra problemelor globale de mediu și a	UAT Jud. Timiș Organizații locale de tineret

Nr. Crt.	Titlu proiect	Grad de maturitate	Orizont de timp	Buget estimat	Corelare cu obiectivele Strategia Socio-Economică județeană	Surse de finanțare potențiale	Corelare cu obiectivul general de dezvoltare (OGD)	Corelare cu obiectivul strategic specific (OS)	Corelare cu direcția strategică de acțiune (D.S.A.)	Responsabili și posibili parteneri
134.	Realizarea de campanii de conștientizare cu privire la contribuția muncii tinerilor în dezvoltarea mediului local- exemple de bune practici	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4 Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS. 4.1. Îmbunătățirea calității muncii tineretului	D.S.A. 1. Organizarea de activități de sensibilizare și informare prin care să se recunoască contribuția muncii tinerilor la dezvoltarea societății	UAT Jud. Timiș
135.	Realizarea de campanii și evenimente de conștientizare despre sănătatea mentală	Idee	2023-2027	conform documentației tehnico-economice	Nu se regăsește în Strategia Socio-Economică județeană	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, buget local după caz	OGD 4 Sprijinirea tinerilor în a deveni antreprenori sau pentru a se integra pe piața muncii	OS. 4.1. Îmbunătățirea calității muncii tineretului	D.S.A. 5. Promovarea echilibrului între muncă și viață personală	UAT Jud. Timiș